

KEMENTERIAN
PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI

LAPORAN MITI 2021

www.miti.gov.my

**KEMENTERIAN
PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI**

**LAPORAN
MITI
2021**

ISSN 0128-7524

Oktober 2022

Hak Cipta © Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia 2022

Hak cipta terpelihara. Tiada mana-mana bahagian daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan atau ditukar kepada apa-apa bentuk dengan sebarang cara sekalipun tanpa keizinan bertulis daripada penerbit. Semua fakta dan maklumat adalah tepat semasa penerbitan.

Untuk membeli penerbitan ini atau untuk maklumat lain sila hubungi:

Pengarah Kanan
Bahagian Perancangan Strategik
Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia
Tingkat 22, MITI Tower
No. 7, Jalan Sultan Haji Ahmad Shah
50480 Kuala Lumpur, Malaysia

Tel : +603 6200 0252
Faks : +603 6206 4059
Emel : mitiweb@miti.gov.my
Laman web : www.miti.gov.my

Reka bentuk dan dicetak oleh:
PNMB Education & Publication (PEP)
1, Jalan Chan Sow Lin
50554 Kuala Lumpur
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur

Harga: RM60.00

Kandungan

KATA PENGANTAR SENARIO EKONOMI 2021

6

8

BAB 1

SEKTOR PERINDUSTRIAN DAN PERKHIDMATAN

TINJAUAN 14

PRESTASI SEKTOR PEMBUATAN 15

Industri Aeroangkasa	15
Automotif	16
Pakej Insentif EV di bawah Bajet 2022	17
Bahan Kimia dan Petrokimia	18
Elektrik dan Elektronik	19
Dasar Negara Mengenai Industri 4.0	20
Besi dan Keluli	21
Pembangunan Sumber Manusia	23
Program Latihan Semula dan Peningkatan Kemahiran PENJANA	23
Mesin dan Peralatan	23
Makanan Diproses dan Produk Asas Tani	24
Mineral	25
Sistem Bangunan Berindustri	25
Peranti Perubatan	26
Tekstil, Pakaian dan Kasut	26
Industri Halal	27
Rel	29
Pembinaan dan Pembaikan Kapal	29

RANTAIAN BEKALAN DAN KESINAMBUNGAN PERNIAGAAN 31

Langkah-langkah Diambil untuk Mengekalkan Kesinambungan Perniagaan Semasa Pandemik COVID-19	31
COVID-19 <i>Intelligent Management System</i>	32
Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta	32
Pasukan Penguat Kuasa MITI	33

PRESTASI SEKTOR PERKHIDMATAN 34

Pelaburan dalam Sektor Perkhidmatan	34
Prestasi Perdagangan Sektor Perkhidmatan	35
Hasil dan Bilangan Pekerja dalam Sektor Perkhidmatan	35
Sektor Perdagangan Borong dan Runcit, Makanan dan Minuman serta Penginapan	35
Teknologi Maklumat dan Komunikasi, Pengangkutan dan Penyimpanan	36
Kesihatan Swasta, Pendidikan dan Kesenian Swasta, Hiburan dan Rekreasi	36
Perkhidmatan Profesional dan Ejen Hartanah	36

HALA TUJU SEKTOR PERKHIDMATAN 36

BIDANG PERTUMBUHAN MASA HADAPAN 37

Pendidikan Swasta	37
Perkhidmatan Profesional	37
Pengangkutan dan Logistik	38
Ekopelancongan	39
Teknologi Maklumat dan Komunikasi, dan Komunikasi	39

EKOSISTEM RENTAS SEKTOR 40

Kemahiran dan Bakat untuk Industri	40
Pengambilan Pekerja Secara Beretika oleh Industri	42

ANUGERAH KECEMERLANGAN INDUSTRI	43
Majlis AKI 2020 dan Pemenang	43

HALA TUJU EKONOMI 2022	45
-------------------------------	-----------

BAB 2

PERDAGANGAN ANTARABANGSA

LATAR BELAKANG	48
-----------------------	-----------

PRESTASI PERDAGANGAN	48
-----------------------------	-----------

PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS	49
-------------------------------------	-----------

Perjanjian yang Dilaksanakan	49
Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik	51
Status Terkini Rundingan Perjanjian	52
Pengeluaran Sijil Tempasal Berkeutamaan	53

AMALAN-AMALAN PERDAGANGAN SEMASA	54
---	-----------

Langkah-langkah Berkaitan Remedi Perdagangan	54
--	----

LIBAT URUS HUBUNGAN DUA HALA BERIMPAK TINGGI	57
---	-----------

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan	57
Republik Korea dan Jepun	57
Kerajaan Arab Saudi dan Emiriah Arab Bersatu	58
Qatar, Republik Austria dan Republik Turkiye	60
Republik Persekutuan Jerman, Republik Perancis dan United Kingdom	61
Lawatan Kerja Setiausaha Perdagangan Amerika Syarikat ke Malaysia	62

Libat Urus Hubungan Dua Hala dengan Republik Rakyat China	63
---	----

LAIN-LAIN MESYUARAT DUA HALA	65
-------------------------------------	-----------

LAIN-LAIN PROGRAM KERJASAMA EKONOMI DENGAN RAKAN KONGSI DUA HALA DAN PIHAK-PIHAK BERKEPENTINGAN	66
--	-----------

RUNDINGAN PERDAGANGAN PELBAGAI HALA	67
--	-----------

Pertubuhan Perdagangan Dunia	68
Inisiatif Kenyataan Bersama	70

PENGLIBATAN LAIN	71
-------------------------	-----------

Mesyuarat Tahunan Forum Ekonomi Dunia 2021	71
--	----

Agenda Keterhubungan Komanwel untuk Perdagangan dan Pelaburan	72
---	----

INTEGRASI EKONOMI ASEAN	72
--------------------------------	-----------

KEBERHASILAN EKONOMI UTAMA ASEAN 2021	72
--	-----------

PERJANJIAN YANG TELAH DITANDATANGANI/DIRATIFIKASI PADA TAHUN 2021	75
--	-----------

PEMULIHAN ASEAN DARI PANDEMIK	75
--------------------------------------	-----------

Memorandum Persefahaman Mengenai Pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif ke atas Barangan Penting	75
Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan: Agenda Transformasi Digital untuk Mempercepatkan Pemulihan Ekonomi ASEAN dan Integrasi Ekonomi Digital	75
Rangka Kerja Pemulihan Komprehensif ASEAN	76

KETERLIBATAN BERSAMA RAKAN LUAR	76
--	-----------

Perjanjian Perkongsian Ekonomi Komprehensif Serantau	76
Keterlibatan bersama Singapura	77

United Kingdom sebagai Rakan Dialog ASEAN Baharu	77
--	----

PEMBANGUNAN DALAM KERJASAMA EKONOMI ASIA-PASIFIK 77

Kerjasama Ekonomi Asia-Pasifik 2021	77
Jawatankuasa Perdagangan dan Pelaburan	78
Jawatankuasa Pemandu Mesyuarat Pegawai Kanan Mengenai Kerjasama Ekonomi dan Teknikal	79
Jawatankuasa Ekonomi	80

HALA TUJU EKONOMI 2022 81

BAB 3

PRESTASI PELABURAN

TINJAUAN 84

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR PEMBUATAN 84

PELABURAN DILULUSKAN: NEGARA SUMBER UTAMA SEGERA DAN NEGERI-NEGERI PROJEK PEMBUATAN 86

STATUS PELAKSANAAN PROJEK PEMBUATAN YANG DILULUSKAN 87

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR PERKHIDMATAN 88

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR UTAMA 89

INISIATIF DAN LANGKAH FASILITASI BERTERUSAN BAGI MENARIK PELABURAN BERKUALITI TINGGI 90

Pakej Rangsangan Kerajaan bagi Meningkatkan Pelaburan	90
Fasilitasi Hujung ke Hujung untuk Pelabur	90
Pelaksanaan Sistem Penjejakan dan Pemantauan untuk PACU	90
Pusat Sehenti untuk Pengembara Perniagaan	91
Komitmen Berterusan bagi Meningkatkan Kemudahan Menjalankan Perniagaan dan Meningkatkan Kemudahan Pelaburan	91
Generasi Terbaharu Akta Penyelarasan Perindustrian 1975	92
Taman Eko-Perindustrian Memacu Ekosistem Pelaburan Malaysia (SIRIM)	93

KETERLIBATAN PELABURAN, KERJASAMA DAN PERJANJIAN DALAM FORUM ANTARABANGSA 93

Perjanjian Pelaburan Komprehensif ASEAN	93
Kumpulan Pakar Pelaburan Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik	94
Pembaharuan Penyelesaian Pertikaian Pelabur-Kerajaan di Bawah Suruhanjaya Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Kumpulan Kerja III Undang-undang Perdagangan Antarabangsa dan Pusat Antarabangsa bagi Penyelesaian Pertikaian Pelaburan	94
Kawasan Pertumbuhan ASEAN Timur Perdagangan dan Pelaburan Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Filipina	95
Kumpulan Kerja Perdagangan dan Pelaburan Pertumbuhan Segi Tiga Indonesia-Malaysia-Thailand	95

INISIATIF-INISIATIF NASIONAL UTAMA DILAKSANAKAN OLEH LEMBAGA PEMBANGUNAN PELABURAN MALAYSIA 96

InvestMalaysia Berfungsi sebagai Portal Gerbang Tunggal	96
Pejabat Pelaburan Digital	98
Skim Pencepatan Ekosistem Digital	98
Pelanjutan Insentif Cukai untuk Pembinaan Semula Kapal dan Pembaikan Kapal dan Hab Prinsipal	99
Insentif Penempatan Semula Perniagaan untuk Sektor Perkhidmatan	99

Pengenalan Insentif Pusat Dagangan Global	99
Perluasan Skop Insentif Cukai Teknologi Hijau – Sistem Penuaian Hujan	99
Penggubalan Dasar Aspirasi Pelaburan Nasional dan Pelan Induk Perindustrian Baharu	99
Greater Kuala Lumpur	100

FASILITASI PERDAGANGAN 103

Fasilitasi Isu Perdagangan Merentasi Sempadan Dihadapi oleh Industri Semasa Pandemik COVID-19	103
Tetingkap Tunggal ASEAN	104
Fasilitati Perdagangan dalam Persekitaran Perdagangan Selamat	105

HALA TUJU EKONOMI 2022 107

BAB 4

EKONOMI DIGITAL, PRODUKTIVITI DAN PERSAINGAN

PENGENALAN 110

PEMBANGUNAN HALA TUJU DASAR EKONOMI DIGITAL 110

Dasar – Agenda MyDIGITAL	110
Tadbir Urus – Majlis Ekonomi Digital dan Revolusi Perindustrian Keempat Negara	111
Pelan Kedua Hala Tuju Strategik e-Dagang Kebangsaan, 2021 – 2025	112
Pejabat Pelaburan Digital	113
Keterlibatan Antarabangsa	114

PEMBANGUNAN E-DAGANG 115	115
eTRADE	115

Aktiviti Jangkau Luar dan Kesedaran	115
Hasil Program eTRADE 2.0 2021	115
e-Dagang	116
Jawatankuasa Kerjasama Ekonomi Malaysia-Taiwan	117
MyExport	117
Rangkaian Perniagaan Elektronik	118

PRODUKTIVITI MENDORONG KEMAKMURAN 121

Prestasi Produktiviti	122
Produktiviti dan Daya Saing	123

PEMBAHARUAN PERATURAN 128

Kualiti Peraturan	128
Standardisasi	131
Akreditasi	134

PROGRAM-PROGRAM INSTITUT AUTOMOTIF, ROBOTIK DAN IoT MALAYSIA BAGI MENINGKATKAN PENDIGITALAN BAGI PERNIAGAAN 135

MARii Perencanaan Sumber Daya Perusahaan	135
e-Dagang dan Pasaran Bersatu MARii	135
Pusat Teknologi Pembuatan Aditif MARii	136

HALA TUJU EKONOMI 2022 138

BAB 5

PROSPEK EKONOMI 2023

TINJAUAN 142

GLOBAL	142
Ekonomi Dunia Dijangka Terus Berkembang	142
COVID-19 Bakal Diterima seperti Selama Biasa pada Tahun 2023	142
Ekonomi-ekonomi sedang Membangun Dilihat Berkembang 4.4% pada Tahun 2023	143
Kekangan Rantai Bekalan Global Dijangka Semakin Berkurangan	143
Normalisasi Harga Komoditi, Minyak Mentah Brent Dijangka pada Paras ASD60-70 Setong	143
Dasar Kewangan Menuju Fasa Lebih Ketat, Faedah Lebih Tinggi	143
MALAYSIA	144
Pertumbuhan Keluaran Dalam Negara Kasar Malaysia Kembali kepada Julat Sasaran 4.5-5.5%	144
Pendekatan Bebas Pelitup Muka	145
Permintaan Domestik sebagai Tulang Belakang Ekonomi	145
Prestasi Perdagangan Luaran Kekal Teguh	145
Indeks Produksi Industri Berkembang pada Kadar 3.3%	146
Kadar Pengangguran Hampir ke Paras Prapandemik	146
Tekanan Inflasi Stabil	146

LAMPIRAN

LAMPIRAN 1	148
Perdagangan Tahunan, 2005 - 2021	
LAMPIRAN 2	149
Perdagangan dengan Persatuan Negara-Negara Asia Tenggara (ASEAN), 2020 - 2021	

LAMPIRAN 3	150
Sepuluh Rakan Dagangan Utama Kesatuan Eropah (EU), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 4	151
Sepuluh Rakan Dagang Utama dalam Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik (APEC), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 5	151
Perdagangan dengan Perjanjian Perdagangan Bebas Amerika Utara (NAFTA), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 6	152
Perdagangan dengan Persatuan Perdagangan Bebas Eropah (EFTA), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 7	152
Sepuluh Rakan Dagang Utama Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 8	153
Sepuluh Rakan Dagangan Utama dalam Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD), 2020 - 2021	
LAMPIRAN 9	154
Eksport Utama Barangan Pembuatan ke Lima Destinasi Teratas, 2020 - 2021	
LAMPIRAN 10	156
Import Utama Barangan Pembuatan ke Lima Destinasi Teratas, 2020 - 2021	
LAMPIRAN 11	158
Sepuluh Rakan Dagang Utama di Afrika, 2020 - 2021	

Kata Pengantar

Pada tahun 2021, Malaysia kekal teguh di sebalik risiko akibat gangguan dan ketidakpastian global yang berterusan, terutamanya pandemik COVID-19. Sebagai barisan hadapan ekonomi Malaysia, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) telah berjaya mengekalkan kedudukan Malaysia sebagai destinasi pelaburan pilihan dan salah sebuah negara perdagangan yang paling kompetitif.

Bergerak dengan langkah yang kukuh ke arah mengurangkan kesan pandemik dan mempercepatkan pemulihan ekonomi, MITI dan 13 Agensinya sedang berusaha keras untuk meletakkan Malaysia pada trajektori yang positif bagi memacu ekonomi ke tahap yang lebih tinggi, serta mempercepatkan usaha ke arah pertumbuhan sosio-ekonomi yang inklusif.

Sesungguhnya, usaha gigih untuk menyediakan iklim ekonomi dan ekosistem perniagaan yang kondusif ini telah membuahkan hasil yang positif dan cemerlang. Prestasi perdagangan Malaysia yang melantun dengan kukuh untuk mencapai rekod tertinggi pada tahun semasa, menyediakan asas yang padu bagi pemulihan ekonomi negara selepas pandemik. Nombor adalah bukti. Prestasi perdagangan melepasi RM2 trilion buat kali pertama, pertumbuhan paling pantas sejak tahun 1994. Eksport melonjak 26% kepada RM1.24 trilion, membolehkan kami mencapai sasaran yang ditetapkan, empat tahun lebih awal daripada jadual. Lebihan perdagangan meningkat hampir 40%, lebihan dagangan yang memberangsangkan buat tahun ke-24 sejak 1998. Permintaan luar untuk barangan Malaysia, diterajui oleh elektrik dan elektronik, petroleum, getah, minyak sawit dan produk kimia, kekal teguh.

Permintaan global yang lebih tinggi menyokong eksport Malaysia, menekankan kepentingan usaha MITI dalam memupuk hubungan perdagangan luar yang sihat. Eksport ke negara rakan perdagangan utama, iaitu ASEAN, Republik Rakyat China, Amerika Syarikat, Kesatuan Eropah, dan Jepun, mencatatkan pertumbuhan dua angka. Perdagangan dengan rakan kongsi Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA) telah menyumbang hampir 67% daripada jumlah perdagangan Malaysia.

Dari segi pelaburan, Malaysia muncul lebih kukuh, mencatatkan prestasi cemerlang sebanyak RM306.5 bilion dalam pelaburan yang diluluskan pada tahun 2021, menerusi 4,564 projek dalam sektor pembuatan, perkhidmatan dan utama, peningkatan yang mengagumkan sebanyak 83.1%, berbanding tahun 2020. Pelaburan langsung asing (FDI) terus menjadi pemacu utama pelaburan keseluruhan, menyumbang 68.1% atau RM208.6 bilion daripada jumlah projek yang diluluskan.

Komitmen Kerajaan ke arah pemulihan ekonomi selepas COVID-19 adalah selaras dengan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), dengan pendekatan Menetapkan Semula Ekonomi sebagai salah satu teras utama, selari dengan keperluan Memacu Industri Strategik dan Berimpak Tinggi bagi Melonjakkan Pertumbuhan Ekonomi sebagai pemacu perubahan. Sebagai contoh, konsep Eco-Industrial Park (EIP) telah disertakan ke dalam RMKe-12, dengan tumpuan untuk memulihkan momentum pertumbuhan sektor ekonomi teras. Menetapkan semula ekonomi untuk menangani cabaran semasa dan masa depan tertumpu kepada usaha membina daya tahan dan daya saing dengan memanfaatkan penggunaan teknologi termaju, pendigitalan dan kemampuan khusus.

Dalam komitmen kami untuk menyokong pemulihan perniagaan secara aktif, MITI mengambil keputusan yang proaktif dan praktikal dalam memastikan kesinambungan perniagaan yang mampan. Sistem Pengurusan Pintar COVID-19 (CIMS), sistem dalam talian untuk memproses aplikasi perniagaan, khususnya dalam sektor pembuatan, telah dibangunkan bagi membolehkan perniagaan beroperasi tanpa gangguan. Sebagai tulang belakang ekonomi negara, adalah penting bahawa pekerja-pekerja dilindungi, diberi perhatian dan keutamaan untuk mendapatkan vaksin bukan sahaja untuk keselamatan dan jaminan mereka, tetapi juga meningkatkan produktiviti negara. Mengambil kira perkara itu, Kementerian turut menerajui Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta (PIKAS), kerjasama antara Kerajaan dan sektor swasta, yang telah mempercepatkan kadar imunisasi dalam kalangan pekerja industri dalam sektor pembuatan di seluruh negara.

MITI, dengan kerjasama Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE), telah menggerakkan pembangunan Pelan Tindakan Perdagangan Nasional sebagai dokumen strategik untuk terus memupuk ekosistem perniagaan Malaysia dan meningkatkan daya saing eksport Malaysia di pasaran global. Akta Penyelarasan Perindustrian (ICA) 1975 juga dikaji semula untuk mengorak langkah transformatif ke arah memupuk ekosistem perniagaan dan pelaburan serta mengurangkan birokrasi yang tidak perlu. Pada tahun 2021, portal InvestMalaysia telah dilancarkan sebagai pintu masuk tunggal untuk pelabur menyerah dan mengurus permohonan dalam talian, menampilkan

automasi proses yang dioptimumkan dan pemerolehan dan menganalisis data dengan lancar.

Sepanjang tahun semasa, MITI telah menyelaraskan penglibatan dua hala berimpak tinggi dan usaha promosi pelaburan dan perdagangan, baik secara fizikal mahupun dalam talian, untuk menarik dan meningkatkan keyakinan pelabur asing terhadap negara sebagai destinasi pelaburan pilihan. MITI telah mengambil pelbagai inisiatif untuk memastikan ekosistem perniagaan kekal responsif kepada trend global, dengan dasar dan langkah mesra perniagaan, peningkatan kemahiran dan latihan semula, pendigitalan, automasi dan diplomasi.

Pejabat Pelaburan Digital (DIO) telah ditubuhkan oleh Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) dan Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC) untuk mempromosi, memudah dan menyelaraskan proses pelaburan digital ke Malaysia, melengkapkan keperluan pelabur untuk mengemudi pelbagai saluran atau agensi promosi pelaburan, untuk membawa pelaburan mereka ke Malaysia. Peranan DIO adalah selaras dengan Pelan Tindakan MyDIGITAL untuk menarik pelaburan bernilai RM70 bilion dalam sektor digital menjelang tahun 2025. Sehingga Mac 2022, RM3.8 bilion pelaburan digital telah diluluskan oleh DIO.

Selaras dengan usaha untuk memupuk ekosistem perdagangan dan pelaburan, Kerajaan juga telah memberi penekanan untuk menangani permintaan lebih ramai tenaga kerja mahir bagi merealisasikan aspirasi negara menuju ke arah yang lebih berasaskan pengetahuan, teknologi tinggi dan ekonomi nilai tambah tinggi. Justeru itu, pembinaan kapasiti terus kekal menjadi tumpuan Kerajaan untuk memacu ekonomi dalam melengkapkan bakat tempatan bukan sahaja dengan pensijilan kemahiran profesional, tetapi juga peluang pertumbuhan kerjaya. Langkah untuk melatih semula dan membangunkan bakat Malaysia menjadi lebih bernilai tinggi juga akan memberi sumbangan positif ke arah mengukuhkan rantaian bekalan.

Bagi menjayakan agenda negara dalam merealisasikan pembangunan ekonomi yang mampan, di samping usaha memastikan kemakmuran bersama, MITI dan Agensi-agensi terbabit akan terus mewujudkan persekitaran perniagaan yang kondusif. Kami komited untuk melaksanakan dasar dan inisiatif mesra perniagaan melalui pendekatan nasional dalam mengambil langkah-langkah ke arah mempertingkatkan pemulihan ekonomi negara.

Menerusi tanggungjawab bersama dan keazaman kolektif, saya yakin bahawa Malaysia mampu mengharungi puncak gelombang pertumbuhan dan bangkit daripada kegawatan dengan lebih kuat dan lebih berdaya tahan.

YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali
Menteri Kanan

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI)

Senario Ekonomi 2021

Pelancaran *Business Traveller Centre*
(23 Mac 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan
Pelaburan ke Republik Korea
(31 Mac - 2 April 2021)

Safe@Work
(1 April 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Jepun
(5 - 6 April 2021)

Majlis Perjumpaan YAB Perdana Menteri bersama Pemain Industri (15 April 2021)

Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta (PIKAS)
(12 Jun - 1 November 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Qatar
(4 - 7 Julai 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Kerajaan Arab Saudi (KSA) dan Emiriah Arab Bersatu (UAE)
(4 - 16 Julai 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Austria
(4 - 16 Julai 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Republik Turkiye
(10 - 14 Julai 2021) - Bersama H.E. Dr Mehmet MUŞ, Menteri Perdagangan Republik Turkiye pada Penandatanganan Bersama Deklarasi tentang Perluasan Perjanjian Perdagangan Bebas Malaysia-Turkiye (MTFTA), 13 Julai 2021

Mesuarat Majlis Tindakan Ekonomi Bil. 16/2021
(30 September 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Perancis pada
Oktober 2021 – Mesyuarat Dua Hala bersama H.E. Franck
Riester, Perwakilan Menteri untuk Perdagangan Luar Negeri
dan Daya Tarik Ekonomi Republik Perancis

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Jerman
(13 Oktober 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke Eropah
Porsche, Jerman (14 Oktober 2021)

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan ke United Kingdom (17 - 22 Oktober 2021)

Upacara Pecah Tanah AT&S
(30 Oktober 2021)

Majlis Apresiasi Program Imunisasi Industri COVID-19
Kerjasama Awam-Swasta (PIKAS)
(1 November 2021)

Anugerah Kecemerlangan Industri 2020
(2 November 2021)

Malaysia Aerospace Summit 2021
(9 November 2021)

Lawatan Setiausaha Perdagangan Amerika Syarikat,
H.E. Gina M. Raimondo ke Malaysia
(9 November 2021)

Pelancaran Lorong Perjalanan Vaksinasi (VTL-Land)
(29 November 2021)

Bab

SEKTOR PERINDUSTRIAN DAN PERKHIDMATAN

TINJAUAN

Ekonomi Malaysia telah menunjukkan peningkatan dalam Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) yang ketara pada tahun 2021 dengan pertumbuhan kukuh sebanyak 16.1% pada suku tahun kedua walaupun pengisytiharan darurat bermula pada 12 Januari 2021 dan tamat pada 1 Ogos 2021. Menjelang suku ketiga tahun 2021, pertumbuhan ekonomi Malaysia mula menguncup sebanyak 4.5%. Aktiviti ekonomi domestik merosot berikutan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dari bulan Mei 2021 hingga September 2021. Namun begitu, KDNK Malaysia telah meningkat sebanyak 3.6% seiring dengan pertumbuhan kukuh eksport dan import pada suku keempat tahun 2021.

Pelaksanaan semula PKP Diperketatkan (PKPD) pada suku kedua tahun 2021 lebih tertumpu kepada mengurangkan risiko nyawa rakyat susulan daripada kemunculan varian baharu dan ditambah dengan kadar jangkitan yang lebih tinggi serta dalam usaha untuk mengurangkan tekanan yang dihadapi oleh sistem kesihatan awam. Walau bagaimanapun, Kerajaan telah mengambil pelbagai langkah untuk memastikan sektor pembuatan dan rantai bekalan perkhidmatan berkaitan pembuatan kekal berdaya saing dan tidak terganggu dalam menghadapi persekitaran yang tidak menentu dan kompleks.

Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) sebagai Barisan Hadapan Ekonomi Negara telah melaksanakan pelbagai langkah sepanjang tahun untuk melancarkan proses pemulihan ekonomi semasa pandemik. Salah satu daripadanya adalah membangunkan COVID-19 *Intelligent Management System* (CIMS) yang merupakan sistem aplikasi dalam talian untuk memproses permohonan oleh perniagaan dan industri terutamanya dalam sektor pembuatan untuk beroperasi semasa PKP. Selain itu, MITI juga telah melaksanakan Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta (PIKAS) yang merupakan sebuah kerjasama antara sektor awam dan swasta bagi mempercepatkan kadar imunisasi di

kalangan pekerja-pekerja sektor dan pembuatan di seluruh Malaysia.

Pelaksanaan sistem CIMS dan PIKAS telah membantu dalam peralihan negara ke arah Pelan Pemulihan Nasional (PPN). Sehingga akhir tahun 2021, CIMS 3.0 telah meluluskan permohonan daripada syarikat-syarikat yang melibatkan 16 kementerian dan sembilan (9) agensi yang menggabungkan 37 kluster dan 254 sektor. Sebanyak 98% daripada pekerja industri pembuatan berdaftar di seluruh negara telah menerima vaksin COVID-19 lengkap sama ada melalui PIKAS atau Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK).

Sektor pembuatan telah mencatatkan penguncupan terkecil sebanyak 0.8% pada suku ketiga tahun 2021 disebabkan oleh pelonggaran sekatan pergerakan, langkah-langkah mitigasi progresif yang dilaksanakan oleh Kerajaan dan permintaan luar yang kukuh untuk eksport perkilangan. Sektor pembuatan terus menjadi penyumbang utama kepada ekonomi Malaysia. Sektor ini telah berkembang

secara kukuh sebanyak 9.1% pada suku keempat tahun 2021 diterajui oleh produk elektrik & elektronik (E&E) & optik (16.4%) dan diikuti oleh produk petroleum, kimia, getah dan plastik (6.5%). Pemulihan terhadap

**98% daripada
pekerja industri
pembuatan
berdaftar di seluruh
negara telah menerima
vaksin COVID-19
lengkap**

**RM306.5 bilion
pelaburan yang
diluluskan telah
direkodkan dalam
sektor pembuatan,
perkhidmatan dan sektor-
sektor utama**

permintaan dalam produk galian bukan logam, logam asas & produk logam fabrikasi (5.8%) dan produk kayu, perabot, produk kertas dan percetakan (5.6%) turut mempengaruhi prestasi sektor ini. Pada pelarasan suku tahun-ke-suku tahun, keseluruhan sektor pembuatan meningkat sebanyak 8.3%. Penurunan ketara eksport Malaysia pada awal 2020 kembali pulih dan mengatasi purata global dan Asia Timur dan Pasifik (EAP) terutamanya sektor E&E yang dikaitkan dengan permintaan global yang teguh untuk produk seperti peralatan pejabat untuk bekerja dari rumah, elektronik pengguna dan peranti perubatan.

Sejumlah RM306.5 bilion pelaburan yang diluluskan telah direkodkan dalam sektor pembuatan, perkhidmatan dan sektor-sektor utama bagi tahun 2021. Nilai pelaburan ini mencatatkan peningkatan sebanyak 83.1% berbanding tahun 2020. Pelaburan yang telah diluluskan ini melibatkan 4,564 projek dan dijangka akan menjana 105,012 peluang pekerjaan. Sektor pembuatan yang menyumbang pelaburan tertinggi bagi tahun 2021 mencatatkan sebanyak RM195.1 bilion (63.7%), diikuti sektor perkhidmatan sebanyak RM94.1 bilion (30.7%) dan sektor utama sebanyak RM17.3 bilion (5.6%).

Komitmen padu Kerajaan terhadap pemberian vaksin, dipacu oleh pelaksanaan pantas langkah-langkah sokongan dasar ekonomi, terbukti menjadi pemangkin yang diperlukan untuk memulihkan ekonomi negara daripada kesan pandemik COVID-19. KDNK bagi tahun 2021 pada harga semasa mencatatkan jumlah RM1.5 trilion dengan Pendapatan Negara Kasar (PNK) per kapita meningkat sebanyak 7.7% berbanding tahun 2020. Prestasi keseluruhan ekonomi Malaysia bagi tahun 2021 menunjukkan momentum pemulihan dengan pertumbuhan sebanyak 3.1% berbanding penurunan sebanyak 5.6% pada tahun 2020.

PRESTASI SEKTOR PEMBUATAN

Industri Aeroangkasa

Fasa kedua pelaksanaan Pelan Induk Industri Aeroangkasa Malaysia (MAIB) 2030 telah bermula di bawah Rangka Kerja Industri Aeroangkasa Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) bagi tahun 2021. Pelaksanaan Inisiatif Utama di bawah MAIB 2030 telah menghasilkan pertumbuhan yang ketara bagi industri aeroangkasa terutamanya pada tahun 2019, namun momentum ini telah menjadi perlahan akibat daripada pandemik COVID-19 yang melanda dunia. Walaupun industri aeroangkasa terjejas teruk pada tahun 2020, industri ini berjaya mencapai jumlah hasil yang bernilai RM11.6 bilion dengan 25,600 tenaga kerja teknikal.

Pembukaan semula sektor ekonomi di bawah PPN telah menyokong pemulihan industri aeroangkasa. Sektor pembuatan aeroangkasa menunjukkan hasil yang positif. Selain pakej kerja semasa, Malaysia kini turut mengeluarkan alat ganti pesawat baharu seperti Airbus A321 XLR Inboard Flap oleh Spirit AeroSystems Malaysia.

Pembukaan semula perjalanan domestik, telah menghidupkan aktiviti terutamanya dalam bidang penyelenggaraan, pembaikan dan baik pulih (MRO) yang diperlukan untuk menyokong operasi syarikat penerbangan komersil tidak terhad kepada Malaysia tetapi juga untuk rantau ini.

Perkhidmatan sokongan lain seperti latihan teknikal juga dijangka akan meningkat secara berperingkat untuk memastikan kakitangan teknikal mengikut tahap kemahiran yang diperlukan.

Selaras dengan pertumbuhan industri aeroangkasa, Kerajaan telah meluluskan penubuhan Perbadanan Industri Aeroangkasa Kebangsaan Malaysia (NAICO Malaysia) sebagai sebuah agensi di bawah MITI dan diberi mandat sebagai agensi aeroangkasa negara untuk memacu pembangunan ekosistem industri aeroangkasa serta membangunkan kepakaran tempatan menyelaras inisiatif yang dilaksanakan di bawah MAIB 2030 dan RMKe-12.

NAICO Malaysia akan membangunkan keupayaan industri dalam penyelidikan dan inovasi dengan fokus kepada teknologi termaju dan kejuruteraan jitu. Keupayaan ini akan membolehkan Malaysia untuk bersaing dengan teknologi tinggi aeroangkasa sambil melengkapi industri domestik yang berkaitan seperti E&E dan automotif.

NAICO Malaysia akan memanfaatkan pengetahuan dalam bidang teknikal dan rangkaian bekalan serta pengalaman industri di kalangan ahli-ahli yang akan berkhidmat sebagai Lembaga Pemegang Amanah. Kerjasama dan perkongsian dengan agensi berkaitan seperti Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) dan Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE) akan diperkukuh untuk meningkatkan pelaburan aeroangkasa yang strategik dan berkualiti bagi membantu integrasi rangkaian bekalan serantau dan global dalam membuka peluang bagi perusahaan kecil dan sederhana (PKS) tempatan, khususnya PKS Bumiputera. Aeroangkasa adalah satu daripada tiga bidang tumpuan Transformasi Ekonomi Bumiputera di bawah Tindakan Pembangunan Bumiputera 2030 (TPB 2030) untuk meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam ekonomi.

RMKe-12 melakar hala tuju untuk memajukan industri aeroangkasa sebagai industri strategik yang akan merealisasikan aspirasi negara untuk menjadi kuasa global. Sejumlah RM600 juta telah diperuntukkan di bawah RMKe-12 untuk membolehkan industri aeroangkasa lebih berdaya saing di pentas global selepas pandemik COVID-19. Inisiatif tersebut termasuklah

membangunkan ekosistem yang mampan, mewujudkan kluster dan zon aktiviti aeroangkasa, membangunkan sistem digital aeroangkasa dan meneroka sumber tenaga yang mampan. Inisiatif ini akan meningkatkan keupayaan dan daya saing ekosistem tempatan, sekali gus mengukuhkan kedudukan Malaysia dalam rantaian nilai global. Perhatian khusus juga turut diberikan bagi membangunkan tenaga kerja teknikal yang mahir dan bersedia untuk transformasi digital serta penggunaan teknologi Industri 4.0.

Kerajaan akan terus menggalakkan dan memudahkan pelaburan langsung asing (FDI) berkualiti tinggi ke Malaysia serta menggalakkan pemain tempatan melabur dalam industri teknologi tinggi. Sebanyak dua (2) projek

bernilai RM104.7 juta telah diluluskan dalam sektor aeroangkasa pada tahun 2021 dengan FDI berjumlah RM65 juta dan pelaburan domestik berjumlah RM39.7 juta. Projek-projek ini melibatkan sektor pembuatan aeroangkasa yang membekal kepada syarikat-syarikat Tier 1 dan Tier 2 dijangka akan mewujudkan 247 peluang pekerjaan baharu.

Malaysia akan terus menyokong dasar pandang ke hadapan, inklusif dan mesra perniagaan untuk memastikan Malaysia kekal sebagai destinasi

pelaburan terpilih bagi industri yang berimpak tinggi, teknologi termaju dan kejuruteraan jitu. Dengan pelarasan dan pelaksanaan strategi pembangunan industri yang bersepadu, industri aeroangkasa Malaysia akan bersedia untuk menyumbang pendapatan tahunan sebanyak RM30 bilion serta mewujudkan 30,000 pekerjaan berkemahiran tinggi menjelang tahun 2025.

RM104.7 juta
telah diluluskan dalam
sektor aeroangkasa pada
tahun 2021 dengan FDI
berjumlah RM65 juta
dan pelaburan domestik
berjumlah RM39.7 juta

Automotif

Pelanjutan PKP pada tahun 2021 untuk memerangi penularan wabak COVID-19 memberi kesan yang signifikan terhadap pertumbuhan automotif tempatan, khususnya dalam penjualan dan pembuatan kereta. Kerajaan telah bersetuju untuk meneruskan program Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) dan mengumumkan Bajet 2022 bagi memberi sokongan kepada pertumbuhan sektor automotif melalui pengecualian cukai jualan sehingga 100% untuk kenderaan penumpang pemasangan tempatan dan 50% untuk kenderaan pasang siap (CBU) sehingga 30 Jun 2022. Selain itu, di bawah Program

Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA), Kerajaan telah mengecualikan duti eksais dari 1 April hingga 31 Disember 2021 untuk motosikal pemasangan tempatan dengan kapasiti enjin 150 c.c. dan ke bawah untuk menyokong usahawan mobiliti.

Sebanyak 508,911 buah kenderaan telah dijual di Malaysia pada tahun 2021. Sejumlah 418,368 atau 82.2% merupakan kenderaan cepak tenaga. Jumlah pengeluaran bagi tahun 2021 adalah 481,651 unit yang merupakan 94.6% daripada keseluruhan kenderaan yang

terjual di Malaysia. Eksport kenderaan bernilai RM1.50 bilion manakala import kenderaan adalah bernilai RM5.41 juta.

Prestasi eksport alat ganti dan komponen automotif berjaya mencecah RM13.13 bilion pada tahun 2021 walaupun terdapat gangguan dalam rantai bekalan global dan penurunan permintaan berikutan langkah-langkah pelaksanaan untuk memerangi pandemik COVID-19. Sementara itu, eksport alat ganti pembuatan semula mencecah RM1.20 bilion pada tahun 2021. Industri automotif telah menerima pelaburan berjumlah RM913.8 juta dari bulan Januari hingga September 2021 yang kebanyakannya berkaitan aktiviti pembuatan alat ganti dan komponen automotif serta aktiviti pembuatan berkaitan kenderaan elektrik (EV).

Menerusi Program Pembangunan Industri Automotif di bawah RMKe-12, MITI terus menyediakan pembiayaan kepada Institut Automotif, Robotik dan IoT Malaysia (MARii) untuk menjalankan program pembangunan kapasiti dan penggunaan teknologi bagi rantai bekalan automotif tempatan dan pembangunan modal insan. Pada tahun 2021, sebanyak 562 vendor telah

Pakej Insentif EV di bawah Bajet 2022

EV dijangka akan menjadi pilihan untuk mobiliti rendah karbon, namun penembusan EV dalam pasaran kenderaan global termasuk rantau ASEAN masih dianggap rendah dengan peluang untuk pengembangan pasaran yang lebih luas. Ini disebabkan oleh beberapa faktor termasuk tahap kematangan teknologi yang rendah yang membawa kepada kos pengeluaran yang tinggi, kekurangan sokongan infrastruktur dan penerimaan pasaran yang rendah.

Bagi merangsang permintaan terhadap EV di negara ini dengan matlamat untuk menggalakkan pelaburan masa hadapan, Kerajaan telah mengumumkan pakej insentif komprehensif di bawah Bajet 2022 yang menawarkan

Kerajaan telah bersetuju untuk meneruskan program **Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA)** dan mengumumkan **Bajet 2022** bagi memberi sokongan kepada pertumbuhan sektor automotif melalui pengecualian cukai jualan sehingga 100% untuk kenderaan penumpang pemasangan tempatan dan 50% untuk kenderaan pasang siap (CBU) sehingga 30 Jun 2022.

508,911 buah kenderaan telah dijual di Malaysia pada tahun 2021. Sejumlah 418,368 atau 82.2% merupakan kenderaan cekap tenaga

mencapai Daya Saing Tahap 3 iaitu keperluan minimum untuk menjadi vendor kepada OEM Tier 1 negara. Sejumlah 153 daripada vendor ini telah meningkat ke Tahap 4, kerana berkemampuan menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan (R&D). Selain itu, 69 vendor yang telah mencapai Daya Saing Tahap 5 mampu menjadi pengeksport dalam rantai bekalan global.

Dalam bidang aplikasi teknologi pula, sebanyak 83 syarikat automotif telah menyertai program Penilaian Kesiapan di bawah Dasar Nasional mengenai Industri 4.0 (Industry4WRD) untuk mengenal pasti jurang teknologi yang diperlukan untuk menerima pakai teknologi Industri 4.0. Selain itu, MITI dan MARii turut menyediakan perkhidmatan pengkomputeran awan kepada 641 vendor serta latihan kepada 1,323 jurutera reka bentuk dan penganalisis data serta 2,982 pakar pengesahan reka bentuk dan realiti maya di bawah program Kejuruteraan Digital & Prototaip (DEP), Realiti Terimbuh (AR) dan Kejuruteraan Berbantuan Komputer.

insentif bukan sahaja kepada pengeluar kenderaan dan komponen atau OEM, tetapi juga meliputi permintaan pengguna. Pakej insentif tersebut menawarkan perkara seperti berikut:

- (i) Pengecualian penuh duti import, duti eksais dan cukai jualan ke atas EV pemasangan tempatan untuk tempoh empat (4) tahun sehingga 2025;
- (ii) Pengecualian penuh duti import dan duti eksais

ke atas CBU untuk tempoh dua (2) tahun sehingga 2023;

- (iii) Pengecualian penuh cukai jalan untuk kenderaan EV sehingga 2025; dan
- (iv) Pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM2,500 untuk kos pemasangan, penyewaan, pembelian termasuk sewa beli peralatan atau yuran

langganan kemudahan pengecasan EV bagi tahun taksiran 2022 dan 2023.

Pada tahun 2022, Pasukan Petugas EV (EV *Taskforce*) yang diketuai oleh MITI terus membincangkan strategi dan langkah-langkah yang diselaraskan untuk memacu pembangunan EV dan ekosistemnya di seluruh negara.

Bahan Kimia dan Petrokimia

Petroleum dan bahan kimia termasuk produk kimia, plastik dan getah kekal sebagai salah satu industri strategik paling bernilai di Malaysia dengan menyumbang sebanyak 7.3% kepada KDNK pada tahun 2021, dan menggaji 425,000 orang pekerja atau 2.8% daripada 15.3 juta jumlah tenaga kerja.

Petroleum dan bahan kimia, termasuk produk kimia, merupakan industri pengeksport kedua dan ketiga tertinggi Malaysia pada tahun 2021 masing-masing menyumbang sebanyak 9.0% dan 6.0% daripada jumlah eksport negara. Walaupun dalam situasi pandemik, eksport bahan kimia dan produk kimia meningkat sebanyak 39.4% daripada RM50.8 bilion pada tahun 2020 kepada RM70.7 bilion pada tahun 2021; eksport produk petroleum meningkat sebanyak 54.6% kepada RM95.7 bilion; dan eksport produk plastik meningkat sebanyak 21.1% kepada RM16.0 bilion. Trend aliran menaik yang sama diperhatikan dalam import bahan kimia dan produk kimia yang meningkat sebanyak 29.9% kepada RM96.5 bilion; keluaran petroleum sebanyak 49.3% kepada RM89.6 bilion; dan produk plastik sebanyak 16.9% kepada RM13.4 bilion.

Industri ini merupakan antara penyumbang utama kepada jumlah pelaburan asing yang diluluskan Malaysia pada tahun 2021, menarik nilai RM3.5 bilion. Walau bagaimanapun, jumlah pelaburan asing yang diluluskan untuk produk petroleum, termasuk petrokimia telah menurun dengan ketara daripada RM2.9 bilion pada tahun 2020 kepada RM38.8 juta pada tahun 2021. Ini mungkin disebabkan oleh penurunan harga minyak yang mendadak. Dari segi jumlah pelaburan domestik yang diluluskan, industri kimia dan produk kimia mencatatkan nilai pelaburan domestik yang tinggi, dengan jumlah nilai pelaburan langsung domestik sebanyak RM2.3 bilion,

**eksport bahan kimia
dan produk kimia
meningkat
sebanyak 39.4%
daripada RM50.8 bilion
pada tahun 2020 kepada
RM70.7 bilion pada tahun
2021**

diikuti industri keluaran petroleum yang mencatatkan RM186.3 juta dalam pelaburan domestik.

Pada tahun 2021, MITI dengan kerjasama MIDA, PETRONAS dan pihak berkepentingan industri telah membangunkan Pelan Hala Tuju Industri Kimia 2030 (CIR2030) khususnya bertujuan untuk meningkatkan sumbangan sektor pembuatan kepada ekonomi Malaysia dan berfungsi sebagai panduan kepada industri. CIR2030 menggariskan aspirasi untuk meningkatkan nilai tambah industri

bahan kimia, mengukuhkan integrasi industri dan meningkatkan daya saing global dan kemampanan dalam pengeluaran.

Untuk mencapai aspirasi ini, 21 strategi telah dikenal pasti merentasi 11 subsegmen kimia dalam bahan kimia asas dan perantaraan; plastik dan polimer; dan bahan kimia khusus. Pelaksanaan strategi ini akan dilaksanakan melalui 24 inisiatif yang akan diterajui oleh MITI, MIDA, Kementerian Sumber Manusia (KSM), dan *Chemical Industries Council of Malaysia*.

Sebagai salah satu pencapaian utama MITI pada tahun 2021, CIR2030 dibangunkan dan diharmonikan untuk diselaraskan dengan pelan hala tuju negara utama yang lain iaitu Aspirasi Pelaburan Nasional, Pelan Induk Perindustrian Baharu dan RMKe-12. Dengan

pelaksanaan CIR, industri ini dijangka meningkatkan Nilai Tambah Kasar (GVA) industri kepada ekonomi keseluruhan daripada 3.4% hari ini kepada lebih 4.5% menjelang tahun 2030 yang akan meningkatkan kira-kira RM40 bilion nilai tambahan.

Elektrik dan Elektronik

Industri E&E di Malaysia terus menjadi tulang belakang kepada sektor pembuatan, pemacu kepada pengadaptasian teknologi, dan juga merupakan penyumbang utama KDNK Malaysia dalam sektor pembuatan. Pada tahun 2021, sektor E&E merekodkan pelaburan yang diluluskan bernilai RM148 bilion yang melibatkan sebanyak 94 buah projek. Pelaburan domestik menyumbang sebanyak RM1.7 bilion, manakala jumlah pelaburan asing adalah sebanyak RM146.3 bilion.

Pada tahun 2021, Malaysia telah menarik pelaburan asing tertinggi bagi produk solar yang akan menjadikan Malaysia sebagai hab bersepadu untuk produk solar.

Pelaburan sebanyak RM42.2 bilion ini adalah bagi tempoh 15 tahun bermula pada tahun 2021 yang akan mewujudkan kira-kira 3,000 peluang pekerjaan kepada rakyat di negara ini.

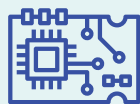
Pelaburan ini juga akan mewujudkan jalinan kerjasama dengan universiti tempatan dan institusi pengajian tinggi untuk menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan serta akan melibatkan penyertaan pelajar melalui program latihan amali.

Kehadiran pelabur asing E&E dalam tempoh jangka masa panjang telah mencipta banyak kesan limpahan iaitu dari segi pembangunan keupayaan tempatan, yang membolehkan syarikat Malaysia menjadi juara tempatan yang berada pada kedudukan yang baik untuk bersaing di peringkat global. Syarikat E&E sedia ada telah terus mengembangkan dan mempelbagaikan operasi mereka di Malaysia. Pertumbuhan produktiviti buruh mengikut nilai ditambah per pekerja bagi subsektor E&E pada tahun 2021 meningkat kepada 12% (2020: 4%).

Di sebalik cabaran yang berlaku disebabkan oleh pandemik COVID-19, jumlah perdagangan sektor E&E Malaysia pada tahun 2021 telah mencecah sebanyak RM770.1 bilion iaitu peningkatan sebanyak 20.5% berbanding RM639.29 bilion yang dicatatkan pada tahun 2020. Produk E&E yang dieksport bernilai RM455.7 bilion pada tahun 2021, peningkatan sebanyak 18% daripada RM386.29 bilion yang telah dicatatkan pada tahun 2020. Lima (5) pasaran eksport teratas bagi sektor E&E pada tahun 2021 ialah Singapura, Amerika Syarikat (AS), Hong Kong SAR, Republik Rakyat China (RRC) dan Taiwan. Pasaran ini secara kolektif menyumbang sebanyak 66% daripada jumlah eksport E&E.

Peningkatan dalam eksport disebabkan oleh lonjakan permintaan semikonduktor yang digunakan dalam peralatan bagi bekerja dari rumah, servers dan peranti perubatan. Permintaan untuk semikonduktor semakin meningkat disebabkan oleh produk biasa yang telah berubah menjadi peranti pintar yang antaranya seperti peralatan hiburan, peralatan rumah, automotif dan penjagaan kesihatan. Kitaran teknologi dan peningkatan dalam transformasi digital akan meningkatkan permintaan untuk semikonduktor. Trend ini akan mengekalkan permintaan terhadap semikonduktor pada kadar yang stabil dan menyokong pembangunan industri E&E Malaysia dan pertumbuhan eksportnya pada tahun 2022.

jumlah perdagangan sektor E&E Malaysia pada tahun 2021 telah mencecah sebanyak RM770.1 bilion iaitu peningkatan sebanyak 20.5% berbanding RM639.29 bilion yang dicatatkan pada tahun 2020

Dasar Negara Mengenai Industri 4.0

Pelaksanaan Dasar Industry4WRD terus dipergiatkan di bawah RMKe-12 dengan memanfaatkan faedah daripada teknologi-teknologi disruptif dalam proses pemodenan dan pendigitalan operasi dan proses dalam sektor pembuatan. Usaha ini juga akan mendorong industri ke arah peningkatan produktiviti serta mempercepat pemulihan dari kesan pandemik COVID-19.

Pada tahun 2021, sebanyak RM24 juta telah diluluskan untuk menyokong pelaksanaan inisiatif-inisiatif di bawah Dasar Industry4WRD. Peruntukan berkenaan telah digunakan untuk mewujudkan ekosistem yang kukuh dan mampan bagi memacu adaptasi Industri 4.0 di Malaysia dari aspek penggunaan teknologi industri 4.0, pembangunan modal insan dan naik taraf infrastruktur.

Program RA Industry4WRD yang merupakan program utama di bawah Dasar Industry4WRD diteruskan pelaksanaannya pada tahun 2021 bagi menyokong peralihan dan migrasi PKS dalam mengadaptasi Industri 4.0. Pelaksanaan RA terus dipertingkatkan dalam memfasilitasi lebih banyak syarikat mendapat manfaat daripada teknologi digital dan meningkatkan mekanisme penggunaan teknologi berkaitan Industri 4.0. Untuk tahun 2021, sebanyak 347 permohonan telah diterima. Daripada jumlah itu, sebanyak 172 syarikat PKS telah diluluskan untuk Program RA yang dibiayai oleh Kerajaan.

Dana Intervensi Industry4WRD merupakan kemudahan dalam bentuk bantuan kewangan kepada syarikat PKS dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan berkaitan pembuatan bagi mengadaptasi teknologi atau proses Industri 4.0. Dana ini terbuka untuk semua PKS yang telah menjalani program RA Industry4WRD yang dibiayai oleh Kerajaan. Dana ini diberikan berdasarkan padanan dengan nisbah 70:30 ke atas perbelanjaan yang layak dengan nilai maksimum geran berjumlah RM500,000 sahaja. Pada tahun 2021, sebanyak 355 permohonan Dana Intervensi Industry4WRD telah diterima di mana sebanyak 187 syarikat telah diluluskan dengan geran berjumlah RM65.96 juta.

Program peningkatan kemahiran dan latihan semula di bawah Dasar Industry4WRD akan meningkatkan kecekapan dalam automasi, pengetahuan dan kemahiran dalam penggunaan teknologi Industri 4.0

dan pendigitalan. Sehingga kini, seramai 363 orang pelatih telah selesai mengikuti program Latihan Semula RiSE4WRD dan 508 orang pelatih telah selesai menjalani latihan sebagai Master Trainer atau Pencipta Kandungan di bawah Program Latihan Semula dan Peningkatan Kemahiran *Educators@VLE*. Program Latihan Tenaga Pengajar (ToT) untuk meningkatkan kemahiran dalam pedagogi Industri 4.0 telah selesai di mana seramai 2,676 orang tenaga pengajar telah dilatih oleh KSM dan Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) sejak tahun 2019. Selain daripada itu, sebanyak 41 projek melibatkan 20 institusi pengajian tinggi telah selesai menjalankan proses peningkatan fasiliti di bawah program *Industry@University*.

Kumpulan Kerja Teknikal Industry4WRD - Akses kepada Teknologi Pintar dan Piawaian (TWG-T) telah menerima peruntukan di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) dari tahun 2019 hingga 2021. Dua (2) projek Kerjasama Awam-Swasta yang merupakan Projek *Smart Manufacturing Intelligent Service Platform* (SMISP) dan Projek *Smart Partnership Collaborative Platform* (SPCP) telah ditubuhkan bagi memberi tumpuan kepada kesedaran dan kefahaman, menggalakkan penggunaan teknologi baharu, dan memudahkan pemindahan pengetahuan melalui makmal digital/teknologi dan platform kerjasama.

Program SPCP oleh MARii bertujuan untuk membina platform awam-swasta antara kerajaan dan syarikat swasta dengan peruntukan sebanyak RM5 juta. Tiga (3) projek utama telah dikenal pasti dilancarkan berdasarkan kepada keperluan tiga (3) anchor dan 15 vendor yang telah menyertai program ini seperti berikut:

(i) Pusat Simulasi dan Analisis MARii – 10 jurutera simulasi kecekapan telah menjalani latihan dalam talian menggunakan *Altair HyperWorks Platform*;

(ii) Sistem Data Penyelenggaraan Ramalan Pintar – Empat (4) tapak uji diuji menggunakan produk ketiga-tiga vendor. Empat (4) Papan Pemuka Penyelenggaraan Ramalan dibangunkan berdasarkan empat (4) tapak uji. Sepuluh (10) platform IoT (parameter) dengan keupayaan pembelajaran mesin telah dibangunkan; dan

(iii) *Digital Design Smart Collaborative Platform* – Tiga (3) platform reka bentuk telah dihasilkan. Empat (4) produk telah direka dan 10 jurutera reka bentuk telah diperakui oleh *Dassault System*.

Projek SMISP yang dibangunkan oleh MIMOS Berhad dengan jumlah peruntukan sebanyak RM15 juta bertujuan untuk membangunkan solusi teknologi yang kos efektif, fleksibel dan boleh dipercayai bagi mempercepatkan penggunaan teknologi untuk pengguna awal Industri 4.0 dan memperkasakan ekosistem teknologi Industri 4.0 tempatan untuk menyokong sektor pembuatan. Tujuh (7) rakan usaha sama dan 29 kilang telah dikenal pasti dan diluluskan oleh TWG-T.

Platform SPCP telah membantu mempertingkatkan kerjasama antara syarikat MNC dan PKS bagi mengukuhkan sektor pembuatan yang berteknologi tinggi supaya menjadi lebih berdaya tahan, berdaya saing dan mampan. Platform ini telah meningkatkan produktiviti, meningkatkan kemahiran bakat tempatan, mencipta pekerjaan baharu dan teknologi baharu di dalam negara.

Besi dan Keluli

Pemulihan ekonomi semasa di seluruh dunia selepas pandemik COVID-19 telah mendorong kebangkitan dalam pasaran keluli global. Walaupun begitu, Jawatankuasa Keluli bagi Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD) pada September 2021 telah memberi penekanan terhadap cabaran struktur yang perlu diselesaikan bagi memastikan kesihatan dan pertumbuhan industri adalah seimbang dalam jangka panjang. OECD menjangkakan bahawa lebih kapasiti struktur bukan pasaran akan kekal ketara dan berterusan. Ini mungkin mencetuskan kemerosotan mendadak pada masa hadapan apabila pertumbuhan permintaan keluli kehilangan momentum, dengan anggaran semasa menunjukkan jurang kapasiti pengeluaran di seluruh dunia sebanyak 478 juta tan metrik pada tahun 2021.

Industri keluli domestik Malaysia juga telah menunjukkan trend pemulihan yang sama sungguhpun dengan sekatan tiga (3) bulan apabila operasi sektor ini telah dihadkan bermula Jun 2021. Eksport logam bukan ferus dan aloi dengan bar dan bar keluli masing-masing mencatatkan peningkatan ketara sebanyak 91.7% dan

24.5% berbanding tahun sebelumnya. Trend import pada tahun 2021 juga berubah, dengan peningkatan sebanyak 61.7% dilihat bagi sisa logam dan barangan lusuh yang dihantar ke Malaysia berbanding import yang sama pada tahun 2020.

Prestasi industri pada tahun 2021:

56 projek membabitkan pembuatan logam asas dan produk logam fabrikasi telah diluluskan pada tahun 2021 yang membawa masuk **RM20.2 bilion** dalam pelaburan diluluskan, meningkat sebanyak RM3.9 bilion berbanding tahun 2020

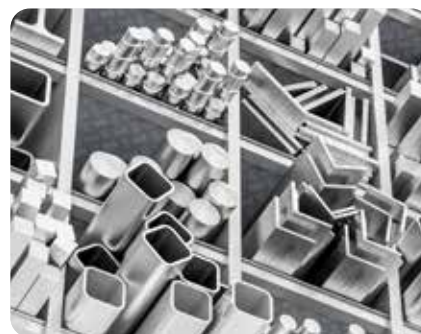
RM19.5 bilion daripada pelaburan adalah daripada sumber asing

Projek yang diluluskan dijangka mewujudkan **10,497** peluang pekerjaan

Jumlah eksport produk besi dan keluli meningkat daripada RM23.5 bilion pada tahun 2020 kepada **RM33.6 bilion** pada tahun 2021

Jumlah import meningkat daripada RM24.3 bilion pada tahun 2020 kepada **RM38.4 bilion** pada tahun 2021

Industri besi dan keluli menyediakan sejumlah **51,914** peluang pekerjaan pada tahun 2021

Pemain-pemain domestik besi dan keluli melaporkan margin keuntungan yang lebih besar pada separuh pertama tahun 2021, berbanding prestasi perlahan pada tahun 2020 dalam tempoh yang sama. Walau bagaimanapun, cabaran sukar telah muncul dalam tempoh tersebut, terutamanya kekurangan bahan mentah global, khususnya, bijih besi dan sekerap yang menyebabkan kenaikan harga keluli. Harga rebar pada suku keempat tahun 2021 meningkat sebanyak 49% berbanding harga yang dicatatkan pada suku pertama tahun 2020. Eksport produk keluli terus dikuasai oleh segmen produk panjang, yang terdiri daripada rebar dan rod dawai keluli, pada 60% manakala import sebahagian besarnya dalam segmen produk rata, terutamanya produk gegelung panas dan gegelung sejuk.

Semakan Dasar Besi dan Keluli telah dilaksanakan pada tahun 2021. Dasar yang disemak itu berhasrat

untuk meningkatkan daya saing keseluruhan industri sambil turut memperkukuh kapasiti pengeluaran keluli tempatan untuk memastikan daya maju jangka panjang. Walau bagaimanapun, Garis Panduan Pengimportan dan Pemeriksaan Kertas Sekerap dan Sisa Logam hanya dilaksanakan sepenuhnya pada 10 Januari 2022 oleh SIRIM. Sejak Jun 2021, satu tempoh interim telah diberikan dengan pengenalan secara beransur-ansur mekanisme pemeriksaan sebelum pelaksanaan sepenuhnya untuk membolehkan industri membiasakan dengan Garis Panduan tersebut.

Kajian bagi Industri Besi dan Keluli telah dimulakan pada suku ketiga tahun 2021 dan dijangka siap menjelang suku kedua tahun 2022. Matlamat kajian ini adalah pewujudan potensi pengeluaran dan pembangunan industri besi dan keluli tempatan untuk 10 tahun akan datang yang merangkumi pembangunan bakat, kemajuan

teknologi dan mempelbagaian pasaran. Penemuan-penemuan ini akan mengesyorkan langkah-langkah dan penambahbaikan dasar besi dan keluli sedia ada serta campuran produk. Tarikan lebih banyak pelaburan dalam

produk nilai tambah tinggi, sambil mencapai tahap baharu kecekapan modal insan, kebolehpercayaan rantaian bekalan dan kemajuan teknologi.

Pembangunan Sumber Manusia

Kerajaan telah menyusun semula program-program latihan khusus untuk industri besi dan keluli. Peruntukan telah disalurkan kepada Institut Keluli Malaysia (MSI) di bawah RMKe-12 dan Program Latihan Semula dan Peningkatan Kemahiran PENJANA. Sasaran program ini adalah melatih pekerja tempatan untuk meningkatkan kemahiran mereka untuk bekerja dalam industri besi dan keluli dan mengurangkan pergantungan kepada pekerja asing.

Program latihan di bawah RMKe-12 ini telah bermula pada November 2021. MSI telah melatih seramai 52 peserta dalam tiga (3) kelompok. Semua peserta yang dilatih telah pun ditawarkan pekerjaan oleh syarikat-syarikat keluli.

Program Latihan Semula dan Peningkatan Kemahiran PENJANA

Sasaran Program Latihan Semula dan Peningkatan Kemahiran PENJANA bertujuan meningkatkan kebolehpasaran graduan baharu dan penganggur ke dalam industri besi dan keluli. Program itu bertujuan untuk menyokong pemulihan industri dan pada masa yang sama mengurangkan kadar pengangguran di Malaysia akibat COVID-19. Program ini bermula pada Ogos 2021 dan MSI telah berjaya melatih seramai 176 peserta

dengan kesemua mereka telah ditawarkan pekerjaan oleh 10 syarikat keluli.

Latihan Rekaan Khusus Lain

Pada tahun 2021, MSI juga telah menjalankan latihan rekaan khusus lain untuk industri besi dan keluli dalam bidang-bidang berikut:

- (i) Berkaitan Besi dan Keluli – teknikal, keselamatan, kualiti, persekitaran dan pengurusan dan Sistem Pengurusan ISO; dan
- (ii) Perdagangan di bawah bidang kuasa Pertubuhan Perdagangan Dunia:
 - Pemulihan Perdagangan: Anti-lambakan, Subsidi dan Timbal Balas, Perlindungan dan Antipemintasan dan sebagainya; dan
 - Kawasan Perdagangan Bebas termasuk Peraturan Tempasal.

Mesin dan Peralatan

Industri Jentera dan Peralatan (M&E) merupakan sektor strategik kepada agenda transformasi ekonomi negara kerana industri ini mempunyai hubung kait merentasi semua segmen ekonomi utama iaitu pembuatan dan perkhidmatan. Industri M&E mewakili salah satu sektor paling inovatif dalam ekonomi yang menggabungkan semua teknologi penting masa depan termasuk elektronik, robotik, bahan dan integrasi perisian. Industri M&E boleh dibahagikan kepada empat subsektor utama iaitu jentera dan peralatan khusus untuk industri tertentu; jentera dan peralatan penjanaan kuasa; jentera dan peralatan kerja logam; dan jentera dan peralatan perindustrian am.

Pada tahun 2021, sebanyak 42 projek M&E telah diluluskan dengan nilai pelaburan sebanyak RM1.6 bilion. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 24 adalah projek baharu, dengan pelaburan berjumlah RM824.6 juta (53.2%), sementara 18 adalah projek

42 projek M&E
telah diluluskan dengan
nilai pelaburan sebanyak
RM1.6 bilion

pembesaran atau mempelbagaian dengan pelaburan berjumlah RM726 juta (46.87%). Sebilangan besar pelaburan yang diluluskan adalah daripada pelaburan asing berjumlah RM1.1 bilion atau 68.8%, sementara selebihnya RM0.5 bilion atau 31.2% adalah daripada DDI. Projek yang diluluskan ini dijangka dapat mewujudkan 2,268 peluang pekerjaan. Subsektor M&E khusus untuk industri tertentu merupakan penyumbang pelaburan terbesar untuk tahun 2021 dengan sejumlah 16 projek dengan pelaburan bernilai RM592 juta diluluskan.

Dari segi perdagangan, M&E merupakan pengeksport produk ketujuh terbesar mewakili 4% daripada jumlah keseluruhan eksport Malaysia. Eksport produk M&E meningkat sebanyak 25.7% bagi tahun 2021 dengan nilai eksport RM49.6 bilion berbanding RM39.5 bilion pada tahun 2020 disebabkan peningkatan permintaan global bagi semikonduktor. Pasaran eksport utama produk M&E ialah Singapura, AS, RRC, Indonesia dan Thailand.

Untuk meningkatkan daya saing Malaysia, industri M&E ditujukan untuk pengkhususan yang lebih tinggi serta melabur dalam teknologi baharu di samping membangunkan kemahiran bakat baharu dan tenaga kerja sedia ada. Dalam hal ini, *Machinery and Equipment Productivity Nexus* (MEPN) 2019-2021 telah menjalankan 19 projek bagi memperkasakan tenaga kerja, meningkatkan produktiviti melalui perkongsian pengetahuan tenaga pakar industri dan teknologi serta mempertingkatkan pembangunan ekosistem M&E. Semua projek di bawah rancangan pelaksanaan MEPN telah berjalan seperti yang dirancang untuk memastikan kemajuan industri M&E secara berterusan.

**Pelaburan bernilai
RM5.4 bilion untuk
77 projek telah
diluluskan pada tahun
2021**

Makanan Diproses dan Produk Asas Tani

Sejak daripada gangguan ketara pandemik COVID-19, industri pemprosesan makanan Malaysia telah dikenal pasti sebagai komponen penting dalam pemulihan dan pertumbuhan ekonomi negara pada masa hadapan. Walaupun terdapat gangguan dalam rantai bekalan, industri ini menyumbang sehingga 12.9% daripada pengeluaran industri pembuatan negara dan 1.5% daripada KDNK setakat Jun 2021.

Jumlah perdagangan pemprosesan makanan meningkat sebanyak 14.9% kepada RM49.46 bilion pada tahun 2021 daripada RM43.02 bilion pada tahun 2020 yang sebahagiannya disebabkan oleh dasar Kerajaan ketika sekatan pandemik yang membenarkan industri penting untuk terus beroperasi. Jumlah eksport tertinggi pada tahun 2021 untuk makanan diproses ialah produk dan penyediaan boleh dimakan pada RM8.25 bilion, koko dan penyediaan berasaskan koko pada RM5.71 bilion dan penyediaan bijirin dan tepung pada RM3.68 bilion. Import makanan diproses sebahagian besar disumbang oleh produk dan penyediaan yang boleh dimakan; dan produk tenusu masing-masing pada RM7.76 bilion dan RM4.98 bilion.

Pelaburan bernilai RM5.4 bilion untuk 77 projek telah diluluskan pada tahun 2021 yang menempatkan sektor ini sebagai penyumbang pelaburan kelima tertinggi dalam kalangan sektor pembuatan. Terdapat peningkatan besar berjumlah sehingga RM2.1 bilion berbanding tahun 2020, namun bilangan projek pelaburan menurun daripada 103 kepada 77 projek. Daripada jumlah pelaburan itu, RM3.8 bilion adalah FDI manakala RM1.6 bilion pula DDI.

Pandemik COVID-19 telah membentuk keperluan bagi negara untuk bersedia ke arah mampu diri, terutamanya dalam rantai bekalan sektor kritikal seperti sektor makanan. Malaysia juga telah mengambil langkah untuk memastikan bekalan makanan negara lebih berdaya tahan dan mampan, terutamanya dalam persediaan menghadapi krisis masa hadapan selain daripada pandemik COVID-19.

Dasar Agromakanan Negara 2.0 (NAP 2.0), yang dilancarkan pada 25 Oktober 2021 oleh Perdana Menteri telah menggariskan pelan peralihan negara ke arah membina ekosistem yang kondusif dan mampan untuk industri agromakanan dengan keselamatan makanan sebagai keutamaan. MITI berperanan untuk membangunkan industri pengeluaran dan pemprosesan makanan yang mampan selaras dengan aspirasi NAP 2.0 untuk mengoptimumkan sumber bahan mentah secara mampan melalui penggunaan teknologi Industri 4.0 dalam aktiviti pembuatan untuk meningkatkan produktiviti dalam pengeluaran.

MITI menyokong pembangunan industri pengeluaran makanan dengan tiga (3) objektif utama iaitu untuk memastikan keselamatan makanan di negara ini; mengurangkan pergantungan kepada import; dan memastikan bekalan sumber bahan mentah yang berterusan untuk aktiviti pemprosesan yang seterusnya akan meningkatkan eksport negara. MITI akan terlibat secara langsung dalam inisiatif untuk meningkatkan kapasiti dan nilai tambah dalam rantai bekalan terutamanya dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan serta mengukuhkan pasaran domestik, menghasilkan produk berorientasikan eksport, dan meningkatkan produktiviti dan daya saing negara.

Mineral

Berdasarkan kajian Jabatan Mineral dan Geosains, sumber mineral negara dianggarkan bernilai RM4.11 trilion yang terdiri daripada tiga (3) kategori utama iaitu: (i) produk mineral logam; (ii) produk mineral bukan logam; dan (iii) produk mineral tenaga.

Produk mineral bukan logam meliputi produk seperti kaca; simen dan konkrit; seramik dan produk berasaskan tanah liat. Industri ini telah merekodkan nilai pelaburan sebanyak RM422.9 juta pada tahun 2021 dengan 17 projek diluluskan dan sebanyak 782 pekerjaan telah diwujudkan. Pecahan bagi DDI ialah RM311.3 juta (73.6%) manakala baki RM111.6 juta (24.4%) adalah daripada FDI.

Pada tahun 2021, perdagangan produk galian bukan logam meningkat ketara dengan peningkatan import sebanyak 12.1% daripada RM6.6 bilion pada tahun 2020 kepada RM7.4 bilion berbanding

tahun 2021. Begitu juga, eksport meningkat sebanyak 27.7% kepada RM10.6 bilion pada tahun 2021 berbanding RM8.3 bilion pada tahun sebelumnya.

Kerajaan telah melancarkan Pelan Transformasi Industri Mineral Negara 2021-2030 pada April 2021 untuk mencapai pertumbuhan yang mampan dan memacu pembangunan rantai nilai industri mineral secara holistik. Peranan MITI dalam pembangunan rantai nilai mineral tertumpu kepada transformasi industri dengan mewujudkan pemain industri pertengahan dan hiliran yang lebih berdaya saing. Penerokaan dan penyumberan mineral baharu harus dinilai dari segi permintaan daripada industri tempatan di peringkat pertengahan dan hiliran; selaras dengan prinsip alam sekitar, sosial dan tadbir urus; memberi keutamaan untuk kegunaan industri dalam negara dan untuk dieksport dalam bentuk barang perantaraan atau siap yang bernilai tambah tinggi.

Kerajaan telah melancarkan Pelan Transformasi Industri Mineral Negara 2021-2030 (TIM 2021-2030) pada April 2021 untuk mencapai pertumbuhan yang mampan dan memacu pembangunan rantai nilai industri mineral secara holistik.

Sistem Bangunan Berindustri

Pada tahun 2021, tiga (3) projek bernilai RM41.1 juta telah diluluskan. Terdapat trend menaik yang stabil dalam bilangan pemain industri Sistem Bangunan Berindustri (IBS) dalam ekosistem sejak lima (5) tahun yang lalu. Sehingga suku kedua tahun 2021, terdapat 334 pengilang IBS yang baharu berdaftar, 6,689 profesional IBS dan 10,994 pemasang IBS berdaftar. Bilangan kontraktor IBS berdaftar telah meningkat dengan ketara daripada 4,139 pada tahun 2020 kepada 14,775 pada tahun 2021.

Tiga (3) Memorandum Persefahaman (MoU) telah ditandatangani pada tahun 2021. Pertama adalah IBS *Industrial Park*

**334 pengilang IBS
yang baharu berdaftar,
6,689 profesional
IBS dan 10,994
pemasang IBS
berdaftar**

Development antara Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) dan Kerajaan Negeri Kelantan bagi mengukuhkan rantaian bekalan dan meningkatkan kapasiti industri pembinaan dalam penggunaan teknologi IBS. Kedua adalah MoU mengenai Promosi Pelaburan IBS antara CIDB dan MIDA yang bertujuan untuk mempertingkatkan bidang pembangunan dasar dan advokasi; penyelidikan dan pembangunan, latihan, dan promosi IBS; teknologi IR4.0 dan Revolusi Pembinaan 4.0; inisiatif hijau dan kualiti bahan binaan; serta promosi pelaburan dalam sektor berkaitan. Ketiga adalah MoU antara CIDB dan Majlis Amanah Rakyat (MARA) bagi meningkatkan keupayaan dan kemampunan kontraktor Bumiputera dalam industri pembinaan.

Melangkah ke hadapan, pelaksanaan IBS dalam sektor kerajaan dan swasta akan memberi impak positif bukan sahaja dalam sektor pembuatan yang menghasilkan komponen IBS, tetapi juga industri pembinaan secara keseluruhan. Melalui insentif yang ditawarkan untuk komponen IBS pemain IBS tempatan dapat meningkatkan kapasiti mereka untuk menghasilkan komponen IBS berasaskan teknologi tinggi selaras dengan dasar Industry4WRD serta mengukuhkan ekosistem IBS dalam rantaian bekalan. Ini penting untuk memastikan pembangunan mampan industri pembinaan di Malaysia secara keseluruhannya tercapai dan untuk menarik lebih banyak pelaburan dalam sektor ini khususnya pembangunan sistem IBS, R&D dan inovasi.

Peranti Perubatan

Ketika tempoh PKP, sektor peranti perubatan khususnya sarung tangan perubatan dan kateter telah menonjol dalam menyokong ekonomi Malaysia semasa penularan pandemik COVID-19. Malaysia membekalkan 60% daripada pasaran global untuk sarung tangan perubatan dan 80% daripada permintaan global untuk kateter. Lebih daripada 90% peranti perubatan Malaysia dieksport ke luar negara.

Pengeluaran produk getah melonjakkan indeks pembuatan memandangkan Malaysia meningkatkan pengeluaran untuk sarung tangan perubatan untuk memenuhi permintaan global ketika pandemik. Pada tahun 2021, dagangan Malaysia dalam produk peranti perubatan bernilai RM47.9 bilion meningkat 29.5% berbanding RM37 bilion pada tahun 2020. Eksport meningkat 36.3% kepada RM41.3 bilion (2020: RM30.3 bilion) dan import menurun sebanyak 1.49% kepada RM6.6 bilion (2020: RM6.7 bilion).

Pada tahun 2021, 38 projek telah diluluskan dalam sektor peranti perubatan dengan 22 projek baharu and 16 projek pengembangan atau pempelbagaian. Jumlah pelaburan bernilai RM7.7 bilion telah direkodkan dengan RM4.70 bilion (61%) adalah DDI manakala RM3 bilion (39%) pula FDI. Projek-projek ini dijangka akan menjana 12,498 pekerjaan baharu.

Jumlah perdagangan Malaysia dalam produk farmaseutikal pada tahun 2021 bernilai RM25.807 bilion, menurun sebanyak 15.86% berbanding RM30.67 bilion pada tahun 2020. Eksport meningkat sebanyak 24.1% kepada RM2.42 bilion (2020: RM1.95 bilion) dan import meningkat 48.9% kepada RM12.14 bilion (2020: RM8.16 bilion).

Tekstil, Pakaian dan Kasut

Pandemik COVID-19 telah memberi impak yang besar terhadap industri tekstil, pakaian dan kasut ketika sektor-sektor ini tidak dibenarkan untuk beroperasi semasa fasa awal PKP. Pada tahun 2021, industri tekstil, pakaian dan kasut telah mengekalkan majoriti pekerjaanya berbanding tahun sebelumnya apabila seramai 15,000 pekerja telah diberhentikan. Ini adalah petanda positif pemulihan industri kerana beberapa industri tekstil, pakaian dan kasut menggunakan semula pekerja mereka untuk menghasilkan produk Peralatan Perlindungan Pribadi (PPE). Walau bagaimanapun, industri kemudiannya berdepan dengan kekurangan bahan mentah untuk PPE dan telah meningkatkan usaha bagi melancarkan rantaian bekalan. Perdagangan tekstil, pakaian dan kasut Malaysia bernilai RM30.326 bilion pada tahun 2021 iaitu peningkatan 6.3% dalam jumlah perdagangan daripada nilai RM28.529

bilion pada tahun 2020. Eksport menguncup sebanyak 13.7% kepada RM15.8 bilion (2020: RM13.9 bilion) manakala import jatuh 0.68% kepada RM14.5 bilion (2020: RM14.6 bilion). Dari segi pelaburan, 19 projek dalam industri tekstil, pakaian dan kasut telah diluluskan pada tahun 2021, dengan jumlah pelaburan RM381.4 juta dan mewujudkan 566 peluang pekerjaan baharu. DDI menyumbang 33.7% daripada jumlah pelaburan pada tahun 2021 atau RM128.7 juta. Sementara itu, FDI menyumbang 66.3% daripada jumlah pelaburan atau RM252.7 juta.

Kekurangan tenaga kerja, peningkatan kos bahan mentah, perbelanjaan operasi dan kos logistik telah menyebabkan banyak pengilang beroperasi pada atau di bawah kapasiti semasa industri dimulakan semula. Pengalaman tersebut telah mengajar industri untuk bekerjasama untuk pulih semula pada kadar yang lebih pantas selepas tempoh pandemik dengan tumpuan terhadap automasi dan pengukuhan rangkaian rantaian bekalan.

Industri Halal

Prestasi Industri Halal Malaysia 2021

Tahun 2021 merupakan tempoh pemulihan bagi industri halal Malaysia. Di sebalik impak kemerosotan ekonomi yang disebabkan oleh pandemik global, beberapa pencapaian ketara telah dicatatkan daripada prestasi keseluruhan industri halal Malaysia. Malaysiatelah mencatatkan peningkatan sebanyak RM210 juta (1.28%) dalam pelaburan langsung ke taman Halal Malaysia yang menunjukkan industri halal tempatan masih berkembang walaupun menghadapi banyak cabaran.

Halal Development Corporation Berhad (HDC) sentiasa berusaha untuk meningkatkan FDI dan DDI ke taman Halal Malaysia melalui mudah cara induksi pemain industri. Melangkah ke hadapan, HDC telah menetapkan sasaran tinggi untuk menarik dan mengintegrasikan sekurang-kurangnya 50,000 PKS ke dalam industri Halal Malaysia.

Sehingga kini, taman Halal Malaysia telah menarik pelaburan terkumpul sebanyak RM16.3 bilion sejak tahun 2011. Daripada jumlah ini, RM9.6 bilion (59%) adalah daripada FDI manakala RM6.7 bilion (41%) menerusi DDI. Sejumlah 303 syarikat kini beroperasi di 14 taman Halal bertaraf HALMAS di seluruh Malaysia, dengan 44

**Malaysia telah
mengeksport RM36.3
bilion produk dan
perkhidmatan halal**

syarikat (14.5%) adalah syarikat MNC manakala 259 syarikat (85.5%) adalah syarikat milik tempatan. Dari segi modal insan, sejak tahun 2011, HDC telah melatih lebih 60,000 tenaga kerja dalam program latihan pengurusan halal dan sejumlah 4,977 peserta telah dilatih pada tahun 2021 meskipun menghadapi cabaran akibat pandemik COVID-19.

Malaysia telah mengeksport RM36.3 bilion produk dan perkhidmatan halal meningkat daripada RM31 bilion pada tahun 2020. Pemulihan dalam eksport halal adalah hasil daripada usaha Kerajaan untuk memerangi wabak ini dalam mengimbangi pemulihan ekonomi. Pelbagai langkah rangsangan seperti Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin

Rakyat (PRIHATIN), PENJANA, Perlindungan Ekonomi dan Rakyat Malaysia (PERMAI) dan PEMERKASA telah menyumbang secara positif ke arah peningkatan aktiviti ekonomi oleh pemain industri halal yang diwakili oleh pertumbuhan 17% nilai eksport halal dalam tahun 2021 berbanding tahun 2020.

Dari segi sumbangan sektoral, sektor makanan dan minuman halal terus menjadi penyumbang utama kepada ekonomi halal Malaysia dengan nilai keseluruhan RM17.64 bilion, diikuti bahan halal dengan nilai sebanyak RM13.49 bilion, kosmetik dan penjagaan diri (RM2.44 bilion), derivatif minyak sawit (RM1.71 bilion), perindustrian kimia (RM0.75 bilion) dan farmaseutikal halal (RM0.28 bilion). Bahan halal dan derivatif minyak sawit menunjukkan peningkatan yang memberangsangkan masing-masing daripada RM8.83 bilion dan RM0.89 bilion pada tahun 2020.

Namun begitu, pertumbuhan yang memberangsangkan ini hanya mewakili 1% daripada industri halal global yang dianggarkan bernilai hampir ASD4 trilion pada tahun 2021, memberikan peluang yang besar untuk perniagaan Malaysia. Kerajaan sedang berusaha keras untuk memastikan industri Halal dapat merealisasikan potensi sebenar dan mengangkat industri ini menjadi salah satu industri strategik Malaysia selaras dengan matlamat Wawasan Kemakmuran Bersama 2030.

Peluang Pascapandemik

Terdapat 200,000 pemain industri di Malaysia terlibat dalam pelbagai sektor halal termasuk makanan dan minuman, kosmetik, barangan penjagaan diri, farmaseutikal, peranti perubatan dan logistik, tetapi kurang daripada 5% yang mempunyai sijil halal. Daripada 10,000 yang disahkan, hanya 3,000 merupakan pengeksport produk halal.

HDC telah memperkenalkan pelbagai insentif untuk menggalakkan lebih ramai pemain industri untuk memperolehi sijil halal dan seterusnya meningkatkan eksport mereka. Salah satu insentif yang diperkenalkan ialah *Go Halal Fund* yang menyediakan bantuan kewangan untuk penggunaan perbelanjaan modal bagi pembelian

peralatan serta bantuan operasi. *Go Halal Fund* iaitu kerjasama antara HDC dengan Bank Islam Malaysia Berhad juga menyediakan khidmat sokongan kewangan untuk syarikat yang ingin mengambil peluang daripada program perundingan dan latihan halal serta pelbagai program fasilitasi yang ditawarkan oleh HDC. Tambahan, kerjasama dengan Standard Chartered Saadiq, Halal 360 turut menyediakan dana sebanyak ASD100 juta untuk membantu syarikat PKS, Korporat dan Multinasional.

Salah satu inisiatif strategik yang dijalankan pada tahun 2021 ialah memperkenalkan produk dan perkhidmatan Halal Malaysia kepada Komuniti Ekonomi Negara Afrika Barat melalui perkongsian dengan Institut Kewangan Islam Afrika. Inisiatif ini melibatkan kerjasama dengan institusi kewangan Islam untuk memulakan dana bagi menyokong ekosistem dan perdagangan halal di samping memberi manfaat kepada syarikat-syarikat Malaysia untuk mengembangkan perniagaan di luar negara dan syarikat asing yang merancang untuk menubuhkan taman halal di negara masing-masing mahupun menggunakan Malaysia sebagai pintu masuk ke pasaran halal ASEAN yang dianggarkan bernilai sekitar ASD900 bilion setiap tahun.

Bagi tempoh 10 tahun akan datang, teknologi memainkan peranan penting dalam pembangunan dan pertumbuhan perniagaan yang beroperasi dalam pasaran Halal Malaysia. Untuk mencapai matlamat ini, Platform Bersepadu Halal (HIP) telah diperkenalkan sebagai portal digital yang menghubungkan pemain industri atau usahawan dengan Kerajaan, penyedia perkhidmatan, perniagaan dan pengguna dalam ekosistem Halal global. Ini akan memudahkan, menyelaraskan dan mengembangkan capaian pasaran ahli (Mikro dan PKS), menyediakan perniagaan dengan saluran ke pasaran tempatan dan global bagi meningkatkan eksport produk dan perkhidmatan Halal Malaysia. HIP juga menyediakan perisikatan industri melalui perkongsian pengetahuan, kepakaran, data dan peralatan secara kolaboratif bagi menghubungkan usahawan dan perniagaan PKS dengan pakar perniagaan halal melalui rangkaian dan ekosistem Halal. Sehingga akhir tahun 2021, HIP telah mendaftarkan hampir 7,000 agensi, syarikat dan individu untuk memanfaatkan perkhidmatannya.

PAPARAN 1.1

EKSPORT HALAL MALAYSIA 2021

**Nilai
Eksport Halal Malaysia 2021
RM36,298.42 juta**

Eksport Halal Malaysia 2021 mengikut kategori produk
(Nilai dalam RM Juta)

Sumber: Halal Development Corporation Berhad (HDC)

Rel

Aktiviti berkaitan rel di Malaysia dikategorikan kepada tujuh (7) komponen utama iaitu dasar atau kawal selia, pengurusan aset, operasi rel, reka bentuk, pembuatan dan pemasangan, pembaikan dan baik pulih, perkhidmatan sokongan serta pendidikan dan latihan.

Pada tahun 2021, eksport Malaysia untuk produk bahagian dan komponen kereta api terdiri daripada kontena kargo, bahagian lokomotif kereta api/trem/rollingstock, peranti isyarat dan kenderaan perkhidmatan penyelenggaraan kereta api adalah pada nilai sebanyak RM262.9 juta. Pasaran eksport utama bagi produk ini ialah negara Panama, Tanzania, AS, Australia dan Singapura.

PAPARAN 1.2

PRESTASI PERDAGANGAN DAN PELABURAN REL 2020 - 2021

Tahun	Eksport	Import	Pelaburan
2020	RM270.1 juta	RM472.0 juta	-
2021	RM262.9 juta	RM482.2 juta	RM97.3 juta

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE); Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

Import dalam sektor rel meningkat kepada RM482.2 juta pada tahun 2021 (2020: RM472.0 juta) yang terdiri daripada bahagian lokomotif dan *rollingstock*, kereta api dorong diri, gerabak penumpang kereta api dan tujuan khas, serta peranti isyarat, yang mana kebanyakannya diimport dari negara RRC, Austria, Jerman, Kanada dan AS. Pada tahun 2021, satu (1) projek pelaburan domestik dalam aktiviti berkaitan rel telah diluluskan dengan jumlah pelaburan sebanyak RM97.3 juta.

Pembinaan dan Pembaikan Kapal

Pembinaan dan Pembaikan Kapal (SBSR) merupakan salah satu subsektor kepada industri pengangkutan marin yang lebih besar. SBSR merangkumi aktiviti berkaitan pembinaan kapal, pembuatan kapal dan peralatan marin termasuk perkhidmatan reka bentuk, pembaikan, penyelenggaraan, penukaran dan penambahbaikan kapal dan peralatan marin. Malaysia mempunyai

lebih 100 buah limbungan kapal yang memberi fokus kepada pembinaan kapal bersaiz kecil hingga kapal bersaiz sederhana.

PAPARAN 1.3

PRESTASI PERDAGANGAN DAN PELABURAN SBSR 2020 - 2021

Tahun	Eksport	Import	Pelaburan
2020	RM0.82 bilion	RM10.31 bilion	RM47.7 juta
2021	RM0.72 bilion	RM0.89 bilion	RM28.3 juta (Januari hingga September)

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE); Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

Pada tahun 2021, eksport kapal, bot, dan struktur terapung Malaysia telah menurun sebanyak 12.2% kepada RM0.72 bilion berbanding RM0.82 bilion pada tahun 2020. Pasaran eksport utama untuk produk seperti kapal tunda dan penolak, kapal layar dan kapal lain untuk rekreasi atau sukan, kapal persiaran, kapal kargo, tongkang, kapal ringan, kapal korek, dok terapung dan struktur terapung adalah negara AS, Indonesia, Emiriah Arab Bersatu, India dan Singapura.

Sementara itu, import ke Malaysia menurun sebanyak 91.4% kepada RM0.89 bilion berbanding RM10.31 bilion pada tahun 2020. Barangan import utama terdiri daripada barangan kapal persiaran, kapal kargo, tongkang, kapal ringan, kapal korek, dok terapung dan struktur terapung. Barangan ini kebanyakannya telah diimport dari negara RRC, AS, Brunei Darussalam, Jepun dan Singapura.

Dari Januari hingga September 2021, sebanyak dua (2) projek baharu dan satu projek pembesaran telah diluluskan di bawah industri SBSR dengan jumlah pelaburan sebanyak RM28.3 juta. Pelaburan tersebut

yang didorong oleh permintaan pasaran terhadap kapal komersial dijangka akan membuka lebih banyak peluang pekerjaan untuk rakyat tempatan.

Industri SBSR tempatan berhadapan dengan pelbagai cabaran seperti kos pelaburan modal yang tinggi bagi pembesaran perniagaan, teknologi baharu bagi mempertingkatkan kapasiti operasi untuk membina kapal bersaiz lebih besar, ekosistem permintaan pasaran yang bergantung kepada harga minyak global dan persaingan sengit daripada syarikat-syarikat yang lebih mantap di rantau ini. Walau bagaimanapun, industri ini mempunyai kelebihan dari segi kedudukan geografi disebabkan kedudukan Malaysia yang terletak di sepanjang Selat Melaka dan Laut China Selatan yang strategik. Sektor ini juga telah mengadaptasi teknologi inovatif pengoperasian terutamanya dalam reka bentuk dan pembinaan kapal bersaiz besar dan canggih. Syarikat-syarikat industri tempatan adalah digalakkan bukan sahaja untuk memanfaatkan kelebihan geografi tetapi juga inisiatif di bawah Industry4WRD.

RANTAIAN BEKALAN DAN KESINAMBUNGAN PERNIAGAAN

Langkah-langkah Diambil untuk Mengekalkan Kesyinambungan Perniagaan Semasa Pandemik COVID-19

Berikutan trend peningkatan kes COVID-19 pada tahun 2021, Kerajaan Malaysia telah mengumumkan pelanjutan PKP Fasa 2 dan PKP Bersyarat serta PKP Pemulihan yang berkuat kuasa pada 13 Januari 2021 di pelbagai lokasi di seluruh negara bagi membendung penularan COVID-19. Walau bagaimanapun, Kerajaan menyedari bahawa keperluan untuk melindungi nyawa dan mata pencarian rakyat serta memastikan kesyinambungan produktiviti ekonomi merupakan perkara yang memerlukan penekanan yang sama rata. Kerajaan Malaysia juga mengambil pelbagai langkah untuk memastikan ekonomi negara seimbang dengan memastikan sektor penting terutamanya sektor yang menyumbang kepada kesejahteraan rakyat dan sumbangan negara kepada rantaian bekalan global kekal beroperasi walaupun berada di bawah protokol yang ketat.

Oleh itu, sektor pembuatan penting dan perkhidmatan berkaitan pembuatan (MRS) dibenarkan untuk beroperasi dalam tempoh tersebut. Antaranya, sektor makanan dan minuman, sektor penjagaan kesihatan dan perubatan,

perladangan dan komoditi, perniagaan pengedaran dan PPE serta rantaian bekalnya. Negara menempuh PKP Fasa 3.0 mulai 12 Mei 2021 dengan prosedur operasi standard (SOP) yang lebih fleksibel di mana hampir semua sektor ekonomi boleh beroperasi dengan kapasiti tempat kerja yang terhad, manakala beberapa aktiviti sosial dilarang. Berdasarkan penilaian risiko yang dijalankan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia dan Majlis Keselamatan Negara (MKN), seluruh negara telah beralih ke fasa PPN menjelang akhir 2021.

Walau bagaimanapun, SOP bagi negeri yang memasuki Fasa Empat PPN adalah sama seperti fasa sebelumnya iaitu penggunaan pelitup muka, penjarakan fizikal, membuat ujian COVID-19 secara berkala dan mengamalkan TRIIS [*Test* (Ujian), *Report* (Laporkan), *Isolate* (Asingkan), *Inform* (Maklumkan) dan *Seek* (Cari)]. Bagi sektor ekonomi, hampir kesemuanya dibenarkan beroperasi dengan kapasiti tempat kerja yang terhad.

COVID-19 Intelligent Management System

Bagi memudahkan pembukaan semula ekonomi dan perniagaan untuk beroperasi semasa pandemik, MITI (MITI) telah diberi mandat oleh Kerajaan untuk memproses dan memudahkan permohonan syarikat untuk beroperasi semasa PKP Fasa 2, PKP Fasa 3 serta semasa pelaksanaan PPN. Dengan pematuhan ketat kepada SOP, gangguan rantai bekalan produk dan perkhidmatan 'perlu' dapat dikurangkan dengan pantas di seluruh negara.

CIMS telah diperluaskan untuk memenuhi keperluan semua kementerian dan memproses permohonan daripada sektor lain selain daripada sektor pembuatan dan MRS seiring dengan keperluan dan SOP yang dikeluarkan oleh MKN semasa PPN. Dibangunkan bersama dengan kerjasama MARII, CIMS ialah platform digital bersepadu yang ditubuhkan pada Mac 2020 bagi memastikan sektor pembuatan dan perkhidmatan dapat beroperasi sepanjang PKP dan PPN. Sehingga 8 Oktober 2021, CIMS 3.0 yang dikemas kini telah menyokong permohonan daripada syarikat yang melibatkan 16 kementerian dan sembilan (9) agensi yang menggabungkan sebanyak 37 kluster dan 254 sektor. Secara keseluruhan, CIMS telah merekod dan memanfaatkan 935,444 syarikat. MITI telah memproses

dan meluluskan sejumlah 104,642 permohonan daripada sektor pembuatan dan perkhidmatan.

Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta

MITI dengan kerjasama sektor swasta telah melancarkan PIKAS pada 13 Jun 2021 sebagai pelengkap kepada PICK. PIKAS bertujuan untuk memudahkan usaha Kerajaan dalam mempercepatkan kadar vaksinasi dalam kalangan pekerja sektor pembuatan di Malaysia dan pada masa yang sama mengurangkan bilangan kluster tempat kerja COVID-19.

Di bawah PIKAS, ruang di tempat kerja, pusat konvensyen dan pameran digunakan sebagai pusat pemberian vaksin (PPV) yang merangkumi perkhidmatan perubatan dan bukan perubatan serta anggota keselamatan di lokasi PPV yang ditetapkan.

Kerajaan melalui MITI telah menyediakan vaksin percuma kepada semua pekerja yang berdaftar di bawah PIKAS.

Dua (2) kaedah pemberian vaksin telah dibangunkan di bawah PIKAS iaitu:

(i) Vaksinasi di PPV Penggunaan Umum

Model ini menawarkan syarikat pembuatan yang berminat untuk menghantar pekerja mereka untuk divaksinasi di PPV yang berdekatan dengan lokasi syarikat. Di bawah kaedah ini, sektor swasta dikehendaki untuk membayar RM15 setiap dos bagi setiap pekerja sebagai kos penyediaan vaksin oleh

ProtectHealth (PH) yang merangkumi perkhidmatan yang diberikan oleh pengamal perubatan, jururawat dan pengaturan logistik untuk vaksin dan RM30 setiap dos untuk kos pengurusan PPV untuk tempat, pelupusan sisa perubatan, perkhidmatan ambulan, keselamatan dan perkhidmatan lain yang berkaitan; dan

(ii) **Vaksinasi di Tapak**

Vaksinasi Di Tapak menempatkan syarikat atau sekumpulan syarikat yang terdiri daripada sekurang-kurangnya 1,000 pekerja. Pasukan Petugas Imunisasi COVID-19, Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi telah melawat, memeriksa dan memberi khidmat nasihat kepada syarikat yang memilih PPV di tapak. Syarikat dikehendaki menanggung kos penuh pemberian vaksin kepada PH sebanyak RM15 dan kos penyediaan tempat.

PIKAS telah berjaya melaksanakan sebanyak 79 PPV di seluruh negara (36 adalah PPV Penggunaan Umum manakala 43 adalah PPV di Tapak). PIKAS telah beroperasi sehingga 31 Oktober 2021 dan telah memberi manfaat kepada 1,005,128 pekerja dengan seramai 963,312 pekerja telah menerima vaksinasi lengkap.

Pusat Panggilan yang ditubuhkan pada 13 Januari 2021 telah beroperasi sehingga 30 November sebagai pusat rujukan untuk memudah dan menyelesaikan perkara-perkara yang dibangkitkan oleh industri berkenaan CIMS dan memberi maklum balas terhadap sebarang pertanyaan melalui penyediaan persoalan sering ditanya berkaitan sektor ekonomi yang dibenarkan beroperasi. Sebanyak 31,358 panggilan telah diterima daripada industri sepanjang operasi dijalankan dan kesemuanya telah dijawab oleh 178 pegawai dari MITI dan Agensi yang ditempatkan di Pusat Panggilan dari pukul 9 pagi hingga 6 petang setiap hari.

Pasukan Penguat Kuasa MITI

Pasukan Penguat Kuasa MITI telah diaktifkan semula pada Januari 2021 dan kekal aktif sehingga 31 Disember 2021. Antara objektif pasukan penguatkuasaan MITI adalah bagi menjalankan pemeriksaan berkala ke atas syarikat dalam memastikan pematuan syarat PKP 3.0 dan SOP PPN oleh syarikat. Jabatan Perkhidmatan Awam menerusi Proklamasi Darurat 2021 telah menugaskan seramai 41 anggota dengan 15 kenderaan daripada pelbagai jabatan dan agensi untuk dimasukkan dalam pasukan penguat kuasa tersebut.

Di bawah Operasi Pematuan Pemantauan (OPS PATUH) yang dilancarkan oleh Kementerian Dalam Negeri (KDN) di seluruh negara pada 2 Julai 2021, Pasukan Penguat Kuasa MITI telah menerajui kes aduan melibatkan sektor pembuatan dan telah berjaya menyelesaikan sejumlah 740 kes aduan bersama-sama MKN dan KDN. Pasukan Penguat Kuasa MITI telah ditugaskan sebagai “komander hadapan” dan melaksanakan sebanyak 210 sesi pemeriksaan bersama Jabatan Tenaga Kerja (JTK), Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan MKN. Sehingga November 2021, Pasukan Petugas Khas MITI COVID-19 telah berjaya menjalankan pemeriksaan dan penguatkuasaan ke atas 25,761 premis, termasuk sektor pembuatan dan bukan kilang. Pasukan Penguat Kuasa MITI telah mengeluarkan sejumlah 357 kompaun dan daripada jumlah tersebut, 335 kompaun (94%) telah diselesaikan oleh syarikat dengan jumlah kompaun sebanyak RM1,327,375.00.

PRESTASI SEKTOR PERKHIDMATAN

Sektor perkhidmatan kekal sebagai peneraju pertumbuhan ekonomi utama dengan sumbangan sebanyak 57% bersamaan RM790.4 bilion kepada KDNK, meningkat berbanding tahun sebelumnya (2020: RM775.7 bilion). Peningkatan ini adalah kesan daripada pelonggaran SOP pencegahan COVID-19 oleh Kerajaan dalam aktiviti ekonomi.

Pelaburan dalam Sektor Perkhidmatan

Malaysia merekodkan sejumlah RM94.1 bilion pelaburan yang diluluskan bagi sektor perkhidmatan pada tahun 2021. Jumlah pelaburan ini melibatkan sebanyak 3,803 projek yang dijangka akan mencipta 29,909 peluang pekerjaan. Ini merupakan pertumbuhan positif sebanyak 34.4% berbanding RM70 bilion pada tahun 2020.

Pelaburan domestik menyumbang sebanyak 73.5% atau RM69.2 bilion (2020: RM63.4 bilion) manakala pelaburan asing menyumbang sebanyak RM24.9 bilion atau 26.5% (2020: RM6.6 bilion). Antara subsektor pelaburan tertinggi ialah subsektor

hartanah (RM28.8 bilion); penubuhan rangkaian antarabangsa (RM19.7 bilion); perkhidmatan kewangan (RM12 bilion); utiliti (RM9.6 bilion) dan bidang teknologi maklumat dan komunikasi (RM8.2 bilion). Secara keseluruhan, pelaburan dalam lima (5) subsektor ini berjumlah 83.2% daripada jumlah pelaburan yang diluluskan dalam sektor perkhidmatan. Ia tertumpu kepada subsektor hartanah, perkhidmatan kewangan, utiliti, maklumat dan komunikasi dan perkhidmatan sokongan.

Pelaburan domestik menyumbang sebanyak 73.5% atau RM69.2 bilion (2020: RM63.4 bilion) manakala **pelaburan asing menyumbang sebanyak RM24.9 bilion atau 26.5%** (2020: RM6.6 bilion)

Pelaburan asing telah mencatatkan peningkatan yang memberangsangkan sebanyak 277.3% berbanding tahun sebelumnya. Perkembangan positif ini menunjukkan peningkatan keyakinan pelabur asing yang melihat Malaysia sebagai destinasi pelaburan strategik bagi perkhidmatan bernilai tinggi.

Prestasi Perdagangan Sektor Perkhidmatan

Malaysia mencatatkan peningkatan sebanyak 0.6% bersamaan RM234.1 bilion berbanding tahun sebelumnya (2020: RM232.7 bilion). Eksport perkhidmatan menurun kepada RM86.5 bilion (2020: RM92.6 bilion) manakala import meningkat kepada RM147.57 bilion (2020: RM140.1 bilion).

Defisit perdagangan perkhidmatan meningkat sebanyak 28.7% bersamaan RM61.1 bilion (2020: RM47.4 bilion) oleh kerana defisit besar yang dicatatkan dalam sektor perjalanan, pengangkutan dan perkhidmatan perniagaan lain. Walau bagaimanapun, Malaysia telah mencatatkan peningkatan dalam perdagangan bagi perkhidmatan berkaitan pembuatan sebanyak 18.2% bersamaan RM14.1 bilion (2020: RM11.9 bilion).

Eksport perkhidmatan menurun sebanyak 6.6% pada tahun 2021 berbanding tahun sebelumnya. Ia disebabkan oleh penurunan dalam sektor perkhidmatan pelancongan, perkhidmatan kewangan dan perkhidmatan perniagaan lain. Walau bagaimanapun, Malaysia tetap mencatatkan peningkatan dalam eksport perkhidmatan berkaitan pembuatan yang bernilai RM15.5 bilion. Import perkhidmatan pula meningkat sebanyak 5.3% berbanding

Malaysia mencatatkan peningkatan sebanyak 0.6% bersamaan RM234.1 bilion berbanding tahun sebelumnya (2020: RM232.7 bilion)

tahun 2020. Ini disebabkan oleh peningkatan import dalam semua sektor kecuali sektor perjalanan, dengan import tertinggi dicatatkan dalam sektor pengangkutan sebanyak RM47.9 bilion (2020: RM41.0 bilion).

Hasil dan Bilangan Pekerja dalam Sektor Perkhidmatan

Sektor perkhidmatan menjana pendapatan berjumlah RM1,683.9 bilion pada tahun 2021, peningkatan 2.8% berbanding RM1,637.8 bilion pada

tahun sebelumnya. Sektor perkhidmatan telah menggaji seramai 3.7 juta pekerja pada tahun 2021, meningkat 1.4% berbanding 3.6 juta pekerja pada tahun 2020.

Sektor Perdagangan Borong dan Runcit, Makanan dan Minuman serta Penginapan

Hasil bagi sektor perdagangan borong dan runcit, makanan dan minuman serta penginapan mencatatkan peningkatan sebanyak 3.2% kepada RM1,354.7 bilion berbanding RM1,312.3 bilion pada tahun 2020. Bilangan pekerja bagi sektor ini meningkat 1.5% kepada 2.8 juta orang (2020: 2.7 juta) manakala pembayaran gaji dan upah meningkat sebanyak 0.3% kepada RM59.5 bilion (2020: RM59.3 bilion).

Teknologi Maklumat dan Komunikasi, Pengangkutan dan Penyimpanan

Hasil dalam sektor teknologi maklumat dan komunikasi, pengangkutan dan penyimpanan pada tahun 2021 mengalami kenaikan sebanyak 3.4% kepada RM245.6 bilion berbanding RM237.6 bilion pada tahun 2020. Bilangan pekerja bagi sektor ini meningkat kepada 471,075 orang pada tahun 2021 (2020: 452,491) atau 4.1% manakala pembayaran gaji dan upah menurun sebanyak 4.4% kepada RM17.9 bilion (2020: RM18.8 bilion).

Kesihatan Swasta, Pendidikan dan Kesenian Swasta, Hiburan dan Rekreasi

Hasil bagi sektor kesihatan swasta, pendidikan dan kesenian swasta, hiburan dan rekreasi mencatatkan

penurunan sebanyak 6.3% kepada RM50.3 bilion pada tahun 2021 (2020: RM53.7 bilion). Bilangan pekerja yang terlibat di dalam sektor ini turut menurun sebanyak 2% kepada 276,926 orang (2020: 282,630) manakala jumlah gaji dan upah yang dibayar turut menurun sebanyak 1.6% kepada RM9.6 bilion (2020: RM9.8 bilion).

Perkhidmatan Profesional dan Ejen Hartanah

Hasil bagi sektor perkhidmatan profesional dan ejen hartanah mencatatkan penurunan sebanyak 5% kepada RM33.3 bilion pada tahun 2021 berbanding RM35.1 bilion pada tahun sebelumnya. Bilangan pekerja turut mencatatkan penurunan sebanyak 2% kepada 174,308 orang (2020: 177,885) manakala gaji dan upah turut merosot sebanyak 2.1% kepada RM9.78 bilion (2020: RM9.99 bilion).

HALA TUJU SEKTOR PERKHIDMATAN

Dalam usaha untuk meningkatkan pertumbuhan sektor perkhidmatan negara pascapandemik COVID-19, MITI akan melancarkan IMP Baharu pada tahun 2022. Pelan induk ini akan mengemudi industri negara untuk lebih berdaya saing dan mampan melalui pertumbuhan yang diterajui nilai-nilai inovasi dan produktiviti. Dalam merealisasikan aspirasi ini, rangka kerja dasar pelan induk ini akan bertindak sebagai pelan bersepadu nasional dalam memacu pembangunan industri negara sehingga tahun 2030.

Di bawah IMP Baharu ini, 11 subsektor perkhidmatan telah dikenal pasti sebagai bidang utama pembangunan dan pertumbuhan ekonomi. Ia terdiri daripada perkhidmatan perniagaan dan profesional, logistik, pembinaan, perdagangan pengedaran, pendidikan dan latihan, penjagaan kesihatan, tenaga boleh diperbaharui,

perkhidmatan berkaitan pembuatan dan pelancongan. Subsektor-subsektor perkhidmatan ini dikenal pasti berdasarkan sumbangan mereka kepada sektor perkhidmatan secara keseluruhan. Secara kolektif, pendekatan *bottom-up* telah diguna pakai untuk mengenal pasti cabaran-cabaran bagi setiap subsektor tersebut dengan melibatkan pemain industri dan pihak berkepentingan untuk membangunkan inisiatif-inisiatif sepadan bagi setiap subsektor berkaitan, dengan rancangan untuk pelaksanaannya.

Untuk memastikan segala rancangan pembangunan tersebut ditadbir urus dengan baik, Majlis Pembangunan Perkhidmatan Negara akan terus diperkasakan sebagai kerangka pentadbiran yang akan menyelaraskan dan membangunkan sektor perkhidmatan negara.

BIDANG PERTUMBUHAN MASA HADAPAN

Pendidikan Swasta

Industri pendidikan kini mengalami anjakan paradigma iaitu perubahan daripada pembelajaran yang berorientasikan peperiksaan konvensional kepada pembelajaran yang lebih bersifat *personalised* dan interaktif. Malah, dengan kehadiran arus pendigitalan dalam industri pendidikan dengan penggunaan teknologi terkini dan teknik kreatif untuk menyampaikan pengetahuan dan kandungan pendidikan, ia telah mengubah cara pembelajaran dan pembangunan kepada proses sepanjang hayat.

Peningkatan pendidikan dalam talian, ekosistem yang berkembang dan peningkatan populariti pembelajaran gabungan dan pengalaman adalah antara trend utama yang memacu subsektor pendidikan swasta. Pendidikan dalam talian termasuk sistem pengurusan pembelajaran, bilik darjah maya dan *podcast*. Pendidikan berasaskan kompetensi membolehkan pelajar belajar mengikut kadar mereka sendiri. Pembelajaran teradun yang menggabungkan pengajaran bersemuka dan bimbingan dalam talian telah menjadi pendekatan popular untuk institusi pendidikan terkemuka di seluruh dunia. Dalam pembelajaran berasaskan pengalaman, bilik darjah dilengkapi dengan teknologi moden seperti Kecerdasan Buatan, Realiti Maya (VR) dan AR yang digunakan untuk meningkatkan cara guru dan pelajar melibatkan diri dengan lebih baik.

Menurut laporan penyelidikan *Grand View Research* pada tahun 2021, saiz pasaran pendidikan digital global diunjurkan mencecah ASD77.23 bilion menjelang tahun 2028. Pasaran ini dijangka mencatatkan Kadar Pertumbuhan Tahunan Bertambah (CAGR) sebanyak 30.5% dari tahun 2021 sehingga tahun 2028. Dengan kemajuan pesat dalam teknologi, pendigitalan cara pembelajaran merupakan langkah semula jadi dalam usaha mewujudkan pertumbuhan mampan bagi industri pendidikan swasta.

Perkhidmatan Profesional

Mengambil kira pengurangan kesan pandemik terhadap ekonomi, firma perkhidmatan profesional kini memberi tumpuan untuk terus membangunkan sektor ini. Menurut Laporan Pasaran Global Perkhidmatan Profesional tahun 2021, saiz pasaran perkhidmatan profesional antarabangsa dijangka berkembang daripada ASD6.04 trilion pada tahun 2021 kepada ASD6.69 trilion pada tahun 2022 dengan CAGR sebanyak 10.9%. Pertumbuhan dalam pasaran ini adalah kesan langsung daripada penyusunan semula operasi syarikat dan kelonggaran prosedur membendung pandemik COVID-19 yang ditetapkan oleh Kerajaan. Malah, pasaran perkhidmatan profesional dijangka mencecah ASD9.65 trilion pada tahun 2026 dengan CAGR 9.6%.

Penularan pandemik dengan secara tidak langsung turut mempercepatkan penggunaan teknologi berasaskan *cloud* bagi firma perkhidmatan profesional. Sehubungan dengan itu, untuk terus kekal di hadapan, industri perkhidmatan profesional seharusnya meningkatkan pelaburan dalam sektor digital, termasuklah melalui penggabungan dan perolehan, selari dengan usaha untuk beralih ke arah meningkatkan kebolehpayaan. Teknologi ini turut mampu membantu firma perkhidmatan profesional dalam meningkatkan kecekapan operasi dalaman, mengurangkan kos dan meningkatkan margin keuntungan. Oleh itu, bakat profesional baharu seharusnya bersedia untuk meningkatkan kemahiran dan seterusnya dapat mengembangkan peranan mereka. Keupayaan untuk terus belajar, menyesuaikan diri dan menghadapi cabaran baharu akan menjadi ciri-ciri penting untuk tenaga kerja masa hadapan.

Selain daripada aspek pendigitalan, salah satu perubahan industri yang penting adalah lonjakan perkhidmatan profesional dalam sektor tenaga boleh diperbaharui dan alam sekitar yang menyokong perkembangan ekonomi hijau. Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) menganggarkan sebanyak 24 juta pekerjaan di seluruh dunia akan dicipta dalam sektor ekonomi hijau menjelang tahun 2030. Walaupun kebanyakan bidang profesional sedia ada memberi tumpuan pada bidang pengkhususan seperti saintis alam sekitar, pengurus kelestarian atau ahli biologi hidupan liar, tetapi terdapat peningkatan trend dalam kemahiran hijau terutamanya bagi bidang yang sebelum ini tidak dikategorikan di bawah ekonomi hijau. Bidang profesional ini merangkumi pelbagai jenis industri, daripada industri yang jelas seperti tenaga boleh diperbaharui, kepada industri seperti kewangan, teknologi fesyen dan industri pengangkutan yang turut meliputi sektor ekonomi hijau.

Pengangkutan dan Logistik

Pandemik COVID-19 telah menyebabkan kebanyakan negara menutup sempadan dan mengehadkan

pergerakan dalam semua mod pengangkutan. Dasar tersebut telah mengekang aktiviti perdagangan domestik dan antarabangsa serta telah menyebabkan gangguan dalam operasi rantai bekalan. Sekatan pergerakan dalam sektor pengangkutan telah menjejaskan logistik dan operasi perniagaan bagi semua sektor perindustrian.

Kesan jangka panjang dan pemulihan global bagi sektor logistik turut dipengaruhi oleh faktor-faktor seperti berikut:

- (i) **Peningkatan pemeriksaan kargo dan protokol kawalan rentas sempadan:** Kerajaan mengenakan embargo perdagangan sementara dan sekatan eksport untuk kargo sensitif (seperti bekalan perubatan, farmaseutikal). Amalan perbezaan pelepasan kastam ini berpotensi untuk menambahkan lebih banyak kos kepada perniagaan dan aktiviti perdagangan. Sehubungan dengan itu, satu panduan baharu diperlukan dalam usaha untuk mempercepatkan pemulihan ekonomi pasca-COVID-19 bagi sektor ini.
- (ii) **Peningkatan teknologi dan e-dagang:** Revolusi teknologi mempunyai pengaruh besar dalam sektor logistik. Syarikat yang mempunyai keupayaan digital yang tinggi dapat menyediakan perkhidmatan mereka yang bercirikan keterlihatan/kebolehesanan kargo dan menjalankan perniagaan dalam talian. Ini seterusnya akan memberi kelebihan kepada syarikat tersebut. Malah, mempunyai keupayaan digital yang tinggi dalam meningkatkan pelaburan dalam teknologi, seperti IoT, pengkomputeran awam, automasi dan analisa data. Ini akan membantu penyedia perkhidmatan logistik dalam mengatasi isu kekurangan buruh pekerja.
- (iii) **Konfigurasi semula rantai nilai global:** Pandemik COVID-19 telah mengganggu-gugat rantai nilai ekonomi, khususnya di rantau Asia Pasifik. Sebagai tindak balas, rantai bekalan ini telah mengurangkan atau mempelbagaikan alternatif dan mempergiatkan usaha untuk membawa pulang hasil rantai nilai strategik. Pemendekan rantai bekalan mungkin dapat memberi manfaat kepada negara yang mempunyai sektor pembuatan yang berkebolehan dan mempunyai kecekapan dalam perkhidmatan pengangkutan dan logistik. Tambahan pula, trend global terkini adalah dengan menambah lebih banyak kapasiti gudang yang berdekatan dengan pelabuhan utama, sekali gus dapat menjimatkan masa untuk penghantaran barangan ke pasaran.

- (iv) **Prospek pemulihan akan berbeza mengikut negara dan subsektor:** Mengambil kira ciri kepelbagaian sektor logistik, prospek pemulihan akan berbeza-beza bergantung kepada tempoh sekatan dan tempoh jangka masa krisis ekonomi tersebut. Syarikat besar yang menjalankan pelbagai bidang perniagaan (mempunyai pelbagai jenis pelanggan, berkhidmat dalam sektor berbeza di pelbagai negara/negeri) mempunyai peluang lebih besar untuk terus berdaya saing dalam fasa pascapandemik ini.

Bagi Malaysia, infrastruktur pengangkutan dan perkhidmatan logistik akan terus diperkukuhkan di bawah RMKe-12. Melalui perancangan peringkat nasional ini, Kerajaan komited untuk mempertingkatkan tahap mobiliti rakyat yang bersepadu, mampu milik, dan boleh dipercayai dalam sektor ini. Di bawah RMKe-12 juga, Nexus Logistik baharu di bawah Pelan Tindakan Produktiviti Malaysia akan diwujudkan untuk mengukuhkan lagi sumbangannya dan meningkatkan sumbangannya terhadap ekonomi negara.

Malah, Kerajaan turut komited untuk meningkatkan daya saing bagi sektor pengangkutan dan logistik dengan mengukuhkan rangka kerja institusi dan kawal selia. Kemunculan konsep Mobiliti sebagai Perkhidmatan iaitu pengguna dan industri beralih daripada pemilikan kenderaan ke arah pengangkutan berasaskan perkhidmatan memerlukan penajaran semula dasar untuk menyokong trend semasa ini.

Dalam usaha untuk memperkukuhkan industri pengangkutan dan logistik ke arah lebih berdaya saing, Kerajaan telah menyasarkan untuk berada dalam kedudukan 10 teratas dalam Laporan Pelabuhan Kontena Dunia dan kedudukan 30 teratas dalam Indeks Prestasi Logistik Bank Dunia, menjelang tahun 2025. Untuk mencapai sasaran ini, Kerajaan perlu meningkatkan kecekapan dan memanfaatkan pendigitalan perkhidmatan.

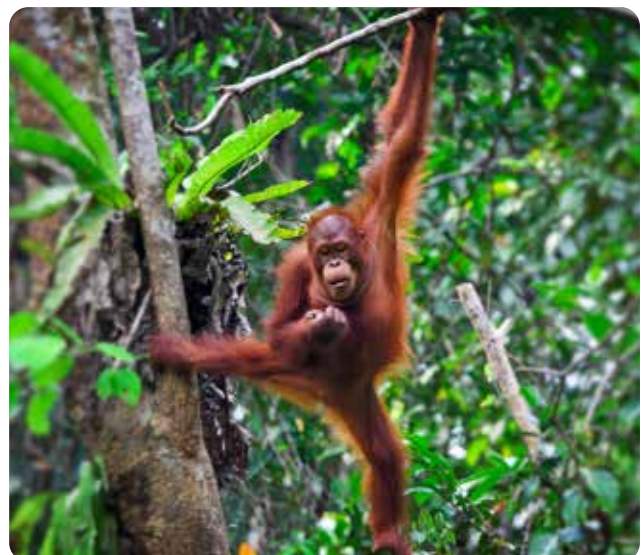
Ekopelancongan

Ekopelancongan merupakan salah satu sektor yang mempunyai daya tarikan pelancong terbesar negara. Fokus ekopelancongan adalah dengan menambah nilai kepada pengalaman pelancong melalui pembangunan produk, pengukuhan inisiatif dan menyelesaikan permasalahan berkaitan. Strategi ekopelancongan juga memperkukuhkan komitmen Kerajaan bagi isu kemampanan terutamanya di kawasan alam sekitar yang mudah dicemari, isu pengurusan pembangunan dan pemuliharaan pulau pelancongan, isu penerapan

pembangunan inklusif dan memantau sumbangan industri pelancongan terhadap Matlamat Pembangunan Mampan seperti digariskan oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Teknologi Maklumat dan Komunikasi, dan Komunikasi

Industri kreatif dilihat sebagai salah satu sektor pertumbuhan masa hadapan negara. Ini mengambil kira tahap kebolehpasaran yang tinggi dan prestasi sektor ini dalam sumbangannya kepada ekonomi. Industri kreatif Malaysia telah menyumbang sebanyak 1.9% kepada KDNK dalam tempoh lima (5) tahun lepas. Ketika wabak COVID-19 melanda, industri budaya dan kreatif yang mempunyai seramai 30 juta pekerja di seluruh dunia telah terganggu. Walau bagaimanapun, Kerajaan telah membuka semula sektor seni dan budaya ini pada penghujung tahun 2021 dengan harapan bahawa industri ini akan bangkit semula. Bagi Bajet 2022, RM188 juta telah diperuntukkan untuk memberi nafas baharu bagi industri kreatif. Ini adalah salah satu usaha Kerajaan untuk membangunkan semula sektor industri kreatif tempatan dan memastikan industri ini kekal berdaya saing di peringkat antarabangsa. Malah, beberapa bantuan fiskal lain turut diberikan. Sebagai contoh, sebanyak enam (6) filem animasi tempatan, termasuk *box office* tempatan *Ejen Ali*, *Soccer Bugs*, *Cingkus Blues*, *Saladin*, *Knowsy Nina Wants To Know* dan *Super Tots* akan memasuki pasaran antarabangsa dan kini sudah tersedia untuk ditonton di *Amazon Prime*. Filem-filem berikut boleh didapati di AS, Kanada, Britain, Ireland, Australia dan New Zealand hasil daripada perjanjian yang telah ditandatangani antara *Primeworks Studios* dan *Janson Media* bersama *Amazon Prime*.

EKOSISTEM RENTAS SEKTOR

Kemahiran dan Bakat untuk Industri

Sumber manusia adalah pemacu utama pembangunan ekonomi mapan sesebuah negara. Dalam pembangunan industri, pekerja mahir merupakan aset penting memandangkan penyediaan tenaga kerja masa depan Malaysia dan sumber manusia tempatan dengan kebolehan yang diperlukan oleh industri adalah kunci untuk memastikan bekalan bakat yang konsisten untuk aktiviti ekonomi.

Melangkah ke arah Dasar Industry4WRD, pemain industri perlu meningkatkan penyesuaian automasi dan pendigitalan di dalam pengeluaran dan proses kerja masing-masing. Perkara ini akan membolehkan industri untuk mempercepatkan hasil pengeluaran dan menembusi pasaran seluruh dunia. Transformasi industri ke arah automasi dan pendigitalan, antara lain, memerlukan pekerja sedia ada atau pekerja baharu untuk dilatih secara berterusan bagi menyesuaikan diri dengan kemajuan teknologi dan mengurangkan jurang digital.

Pandemik COVID-19 telah memberi kesan yang ketara ke atas pengeluaran

industri tempatan mahupun asing dalam dua tahun kebelakangan ini. Dari sudut lain, situasi pandemik yang berpanjangan ini telah menjadi pemangkin bagi industri untuk menerima pakai teknologi, automasi dan pendigitalan bagi memastikan industri kekal relevan dalam pasaran semasa, serta meningkatkan daya tahan industri berkenaan. Oleh itu, pelaksanaan inisiatif pemulihan ekonomi yang dilaksanakan perlu selari dengan usaha untuk meningkatkan bakat tempatan di seluruh ekosistem dengan menerima kemajuan teknologi secara menyeluruh, meliputi kemahiran untuk lebih berinovasi, cekap dan produktif.

kadar pengangguran di negara ini telah menunjukkan sedikit penurunan iaitu daripada 4.5% kepada 4.3% pada bulan November 2021

Berdasarkan data Jabatan Perangkaan Malaysia, kadar pengangguran di negara ini telah menunjukkan sedikit penurunan iaitu daripada 4.5% kepada 4.3% pada bulan November 2021, iaitu apabila keadaan ekonomi beransur pulih kesan daripada pandemik COVID-19. Walau bagaimanapun, graduan dan bakat baharu masih perlu bersaing untuk mendapatkan pekerjaan di pasaran dengan kumpulan pekerja yang diberhentikan yang sedia dilengkapi dengan kemahiran

dan pengalaman. Senario yang berlaku ini hanya akan meningkatkan risiko ketidakpadanan kemahiran dalam pasaran kerja tempatan.

Dengan peningkatan jumlah pengangguran ini, terdapat sebilangan besar pekerja berkemahiran dan tanpa kemahiran yang diberhentikan yang mungkin dipertimbangkan oleh industri untuk diambil sebagai pelatih berdasarkan keperluan tenaga kerja dan perancangan industri masing-masing.

Semasa pandemik, Kerajaan telah menawarkan pelbagai insentif untuk memulihkan ekonomi melalui pendekatan inklusif dan menyeluruh dengan menyediakan pakej rangsangan ekonomi, termasuklah melalui PENJANA. Strategi yang dirangka oleh Majlis Pekerjaan Negara (NEC) ini akan terus menyokong pewujudan pekerjaan di negara selaras dengan pemulihan dan pembukaan semula pelbagai sektor ekonomi. Pada tahun 2021, lebih 500,000 pekerjaan telah diwujudkan melalui 27 inisiatif yang dilaksanakan oleh Kerajaan.

Di bawah pakej rangsangan ini, sejumlah RM3 bilion dana telah diperuntukkan untuk melatih semula dan meningkatkan kemahiran belia serta pekerja menganggur, dengan sebanyak RM78 juta diperuntukkan kepada MITI untuk melaksanakan Program *Reskilling* dan *Upskilling*. MITI dan agensinya telah menggunakan peruntukan PENJANA untuk meningkatkan kebolehpasaran pekerja tempatan, dengan menjalankan 23 program peningkatan kemahiran dan kemahiran semula yang akan memberi manfaat kepada graduan baharu, pekerja yang menganggur atau diberhentikan serta akan dapat meningkatkan pendapatan perniagaan bagi 880 pertubuhan perniagaan termasuk PKS.

Program latihan khusus sektor telah dijalankan melalui MIDA, MARii, HDC, InvestKL Corporation dan MSI, untuk meningkatkan keupayaan dan kecekapan bakat mahir dan separuh mahir sedia ada.

Program-program ini bertujuan untuk menyediakan 12,874 penempatan pekerjaan atau penajaan pendapatan baharu menjelang akhir tahun 2022. Penempatan pekerjaan yang berjaya dilatih setakat tahun 2021 ialah 8,616 pekerjaan.

MITI juga berkolaborasi dengan Kementerian Belia dan Sukan untuk melaksanakan Program *Skills for Youth* (S4Y) melalui Pertubuhan Kebangsaan Pekerja Berkemahiran (PKPB – lebih dikenali sebagai Belia Mahir), inisiatif bantuan pekerjaan digerakkan untuk golongan belia, terutamanya mereka yang daripada golongan terpinggir. Antara lain, program di bawah Belia Mahir ini juga adalah merupakan inisiatif di bawah *Special Task Force on Technical and Vocational Education and Training* (STF TVET) untuk meningkatkan peluang pekerjaan kepada kumpulan belia serta graduan TVET. Daripada peruntukan yang diterima oleh MITI di bawah dana bagi program PENJANA, MITI telah menyalurkan peruntukan kepada KBS untuk pelaksanaan Program S4Y. Sehingga 31 Disember 2021, Belia Mahir telah berjaya melatih dan menempatkan seramai 796 belia untuk bekerja di 13 syarikat dalam Malaysia.

Bagi meningkatkan lagi penyertaan tempatan, MITI dan agensinya juga telah memuat naik maklumat program peningkatan kemahiran dan kemahiran semula yang ditawarkan ke dalam platform sehenti kebangsaan (dikenali sebagai portal *Upskill Malaysia* – <https://upskillmalaysia.gov.my>) yang diselenggara oleh Perbadanan Pembangunan Sumber Manusia (HRD Corp). Platform sehenti ini adalah merupakan platform digital yang bertindak sebagai medium untuk menyediakan maklumat komprehensif mengenai semua program latihan dan pembangunan kemahiran untuk penduduk tempatan, yang mana ia ditawarkan oleh Kerajaan melalui semua Kementerian dan Agensi.

Sebagai kementerian yang bertanggungjawab untuk memantau keperluan industri semasa proses pemulihan ekonomi, MITI menyedari kepentingan kemahiran semula dan peningkatan kemahiran untuk merapatkan jurang kemahiran dan bakat dalam industri. MITI, bersama-sama Agensi Kerajaan dan pemain industri yang lain, terus bekerjasama rapat untuk menangani jurang dan ketidakpadanan dalam kemahiran yang dihadapi oleh industri.

MITI juga merupakan ahli Mesyuarat Majlis TVET Kebangsaan (MTVET), yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri. Berbeza dengan peranan STF TVET iaitu untuk melihat kepada pepadanan latihan kemahiran dengan pekerjaan dan penempatan pekerjaan, MTVET pula berperanan untuk menambah baik penyelarasan dalam ekosistem TVET negara dalam usaha memastikan pengiktirafan laluan TVET sebagai agenda nasional. Penubuhan MTVET merupakan manifestasi Kerajaan dalam memperkasakan TVET sebagai agenda nasional melalui tiga (3) teras strategik, iaitu tadbir urus bersepadu dan terselaras, TVET dipacu industri dan TVET mencorak masa hadapan.

Pengambilan Pekerja Secara Beretika oleh Industri

Kerajaan Malaysia senantiasa menyeru pihak industri untuk memastikan pemain industri menerima dan mengamalkan pengambilan pekerja secara beretika untuk mencegah amalan buruh paksa oleh majikan. Pemain industri digesa mengambil langkah untuk menambah baik amalan dan dasar buruh agar setanding dengan piawaian dan standard antarabangsa. Pemain

industri harus mengkaji semula amalan pengurusan pekerja asing terutama mengenai pengambilan dan layanan pekerja, memberi tumpuan kepada kondisi tempat kerja dan penginapan pekerja bagi memastikan pematuhan kepada piawaian buruh yang berkaitan.

Terdapat kebimbangan mengenai isu berkaitan hak yang memberi kesan bukan sahaja kepada operasi industri di Malaysia tetapi juga dalam pasaran antarabangsa lain seperti di AS dan di Kesatuan Eropah. Agensi Kastam dan Perlindungan Sempadan AS telah mengenakan Perintah Pelepasan Penahanan (WRO) ke atas beberapa eksport barangan dari Malaysia yang dikaitkan dengan dakwaan amalan buruh paksa. Tindakan ini bukan sahaja mengakibatkan kerugian kepada syarikat dan pemain industri terbabit tetapi juga telah menjejaskan reputasi negara secara amnya.

Kerajaan akan terus mengadakan sesi libat urus dengan pihak industri dan menekankan kepentingan amalan pengambil pekerja yang beretika dan meningkatkan kesedaran tentang amalan baik perburuhan oleh industri serta memberikan panduan yang diperlukan untuk memastikan pematuhan undang-undang negara dan pasaran antarabangsa untuk mencegah sekatan atau larangan yang dikenakan ke atas produk mereka. Sesi libat urus dan taklimat ini telah dianjurkan untuk memaklumkan pihak industri mengenai aspek perundangan dan peraturan berkaitan buruh dalam konteks penggajian pekerja asing dan elemen buruh paksa serta perkongsian maklumat mengenai pelaksanaan Akta 446.

Sesi webinar anjuran MITI telah diadakan berkaitan Garis Panduan Bagi Pembangunan Kuarters Berpusat dan Kuarters Sementara pada September 2021 untuk memaklumkan majikan mengenai perkembangan terkini dan usaha-usaha dalam memastikan pembangunan dan operasi penginapan pekerja yang teratur dan mampan. Selain itu, MITI juga bekerjasama dengan ILO dalam webinar ILO-Perniagaan Mengenai Pengambilan Pekerja Secara Saksama dan Buruh Paksa pada April 2021 untuk meningkatkan kesedaran mengenai buruh paksa dan pengambilan pekerja secara saksama.

MITI juga merupakan ahli Majlis Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran (MAPO) yang diketuai oleh KDN dan Jawatankuasa Khas Mengkaji Isu Buruh yang diketuai oleh KSM bagi menangani isu pemerdagangan buruh dalam sektor perkilangan selaras dengan usaha Kerajaan dalam Pelan Tindakan

Kebangsaan mengenai Buruh Paksa (2021-2025) dan Pelan Tindakan Kebangsaan Antipemerdagangan Orang (NAPTIP 3.0). MITI turut terlibat dalam usaha untuk menambah baik kedudukan Malaysia dalam Laporan Pemerdagangan Orang Amerika Syarikat (Laporan TIP) serta menangani isu berkaitan WRO oleh Agensi Kastam dan Perlindungan Sempadan AS.

MITI juga menjalin kerjasama yang erat dengan Kedutaan Besar AS di Kuala Lumpur, KDN, KSM dan Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia serta Pertubuhan Bangsa Bersatu untuk Migrasi dan ILO mengenai isu buruh paksa ke arah mempertingkatkan pemahaman mengenai pengurusan tenaga kerja yang dinamik dalam sektor pembuatan di Malaysia dan di dalam rantaian global.

ANUGERAH KECEMERLANGAN INDUSTRI

Anugerah Kecemerlangan Industri (AKI) telah diperkenalkan buat pertama kalinya pada tahun 1991 oleh MITI. Anugerah ini adalah sebagai usaha Kerajaan untuk mengiktiraf syarikat yang cemerlang dalam amalan pengurusan, kualiti produk dan perkhidmatan serta senantiasanya memberikan nilai tambah kepada pemegang taruh. AKI telah melalui beberapa penstrukturan semula dan pada tahun 2016, konsep baharu telah diperkenalkan dengan kategori serta faedah kemenangan yang ditambah baik.

Majlis AKI 2020 dan Pemenang

Majlis AKI 2020 telah berjaya diadakan dalam format hibrid (fizikal dan maya) pada 2 November 2021 di Hotel Hilton, Kuala Lumpur. Pengiktirafan AKI 2020 merangkumi empat kategori iaitu sektor pembuatan, perkhidmatan, kategori terbuka, dan syarikat paling berpotensi. Pada tahun 2021, Anugerah Kecemerlangan Industry4WRD diperkenalkan untuk memberi pengiktirafan kepada syarikat yang cemerlang dalam melaksana dan mengguna pakai teknologi dan proses Industri 4.0.

PAPARAN 1.4

ANUGERAH KECEMERLANGAN INDUSTRI

ANUGERAH PERDANA MENTERI

Johor Port Berhad
(Pemenang dipilih daripada kalangan pemenang kategori-kategori lain)

ANUGERAH PALING BERPOTENSI

LONGI (Kuching) Sdn. Bhd.
(Pengiktirafan kepada syarikat untuk pembangunan pelbagai aspek dalam syarikat dan mempamerkan pendekatan kepimpinan yang luar biasa dan pertumbuhan yang ketara untuk masa depan melalui visi dan misinya)

ANUGERAH KECEMERLANGAN INDUSTRY4WRD

- **ASM Technology (M) Sdn. Bhd.**
(Pengiktirafan kepada syarikat yang telah berjaya melaksanakan teknologi dan proses-proses Industri 4.0)

ANUGERAH SEKTOR PEMBUATAN

- Kategori 1: **Proguard Safety Manufacturing Sdn. Bhd.**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan tidak melebihi RM50 juta)
- Kategori 2: **Fumakilla Malaysia Berhad**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan RM50 juta hingga RM100 juta)
- Kategori 3: **UWC Berhad**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan melebihi RM100 juta)

ANUGERAH KATEGORI TERBUKA

- **Lumileds Malaysia Sdn. Bhd.**
(Terbuka untuk syarikat multinasional dari sektor pembuatan dan perkhidmatan)

ANUGERAH SEKTOR PERKHIDMATAN

- Kategori 1: **Pengurusan IOT Sdn. Bhd.**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan tidak melebihi RM20 juta)
- Kategori 2: **Amalgamated Plant Engineering Sdn. Bhd.**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan RM20 juta hingga RM50 juta)
- Kategori 3: **Trienekens (Sarawak) Sdn. Bhd.**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan RM50 juta hingga RM100 juta)
- Kategori 4: **Johor Port Berhad**
(Syarikat domestik dengan perolehan jualan melebihi RM100 juta)

Sumber: Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri

RENCANA 1.1**PELAKSANAAN REGISTERED EXPORTER SYSTEM UNTUK PENGEKSORTAN DI BAWAH SKIM SISTEM KEUTAMAAN AM NORWAY, SWITZERLAND DAN LIECHTENSTEIN**

Registered Exporter System (Sistem REX) ialah sistem pensijilan tempasal barangan yang diperkenalkan oleh Kesatuan Eropah (EU) bagi perjanjian keutamaan perdagangan. Ia pertama kali dilaksanakan dalam skim Sistem Keutamaan Am, sistem EU secara unilateral memberikan tarif keutamaan kepada negara-negara membangun. Sistem REX dilaksanakan berdasarkan prinsip pensijilan sendiri oleh pengendali ekonomi (pengeksporth Malaysia) yang akan membuat deklarasi *Statement on Origin* (SOO) pada dokumen komersial sebagai deklarasi bukti tempasal barangan yang dieksport. Pengendali ekonomi perlu didaftarkan dalam pangkalan data oleh pihak berkuasa bagi mendapatkan kelayakan untuk membuat deklarasi SOO, dan setelah itu akan diberikan nombor REX sebagai *Registered Exporter*.

Malaysia adalah penerima di bawah skim GSP Norway, Switzerland dan Liechtenstein. Pelaksanaan sistem *Registered Exporter* untuk Malaysia telah berkuat kuasa pada 1 Julai 2020. Melalui sistem ini, pengeksporth boleh membuat deklarasi SOO pada invois atau dokumen komersial sebagai bukti tempasal untuk pengeksporth barangan dari Malaysia ke negara Norway, Switzerland dan Liechtenstein. Justeru itu, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) sebagai Pihak Berkuasa Pengeluar tidak lagi mengeluarkan Sijil Tempasal Berkeutamaan Borang A bagi negara-negara yang disebutkan di atas. Sejak pelaksanaannya, MITI meluluskan sejumlah 179 (*Registered Exporter*) yang mana seramai 31 daripadanya didaftarkan pada tahun 2021.

RENCANA 1.2**SKIM PERAKUAN SENDIRI SELURUH ASEAN**

Skim Perakuan Sendiri Seluruh ASEAN (AWSC) yang telah berkuat kuasa pada 20 September 2020 menggantikan Projek Perintis Pensijilan Kendiri merupakan satu inisiatif kemudahan perdagangan yang membolehkan pengeksporth yang telah menunjukkan kecekapan untuk mematuhi keperluan Peraturan Tempasal Perjanjian Barangan ASEAN (ATIGA), yang dikenali sebagai Pengeksporth yang Diperakui (CE) iaitu pengeksporth yang telah diberi kuasa untuk membuat perakuan sendiri status tempasal barangan yang dieksport. CE boleh membuat pengisytiharan tempasal barangan mereka melalui invois komersial atau dokumen komersial yang lain seperti penyata bil, pesanan penghantaran atau senarai pembungkusan tanpa menggunakan Sijil Tempasal ATIGA (Borang D) atau Borang D elektornik (e-Borang D).

Setakat 31 Disember 2021, Malaysia telah melantik sebanyak 178 CE dari seluruh negara. Program-program jangkau luar pelaksanaan AWSC dan ATIGA *Rules of Origin* (ROO) telah dijalankan sejak bulan September 2020 dan sepanjang tahun 2021 dengan penglibatan Pejabat MITI Wilayah, Persekutuan Pengilang-pengilang Malaysia dan Jabatan Kastam Diraja Malaysia untuk meningkatkan kesedaran berkenaan AWSC, ATIGA ROO dan keperluan yang berkaitan.

Memandangkan AWSC kini berada dalam tahun kedua pelaksanaan, MITI akan terus mempromosikan skim ini melalui kerjasama dengan persatuan-persatuan dan dewan-dewan perniagaan serta mengadakan program jangkau luar kepada pengeksporth Malaysia untuk lebih memahami pelaksanaan perakuan sendiri tempasal dan lain-lain cabaran berkaitan ROO.

HALA TUJU EKONOMI 2022

Ekonomi Malaysia dijangka akan berkembang kukuh pada tahun 2022 dan memperoleh semula momentum selepas wabak COVID-19 yang telah menjejaskan pemulihan pada suku ketiga tahun 2021. Ekonomi Malaysia dijangka akan berkembang antara 5.5% dan 6.5% pada tahun 2022, disokong oleh pertumbuhan berterusan dalam permintaan global dan perbelanjaan sektor swasta yang lebih tinggi. Program inokulasi yang berterusan serta kapasiti penjagaan kesihatan yang mencukupi dijangka berupaya untuk mengekalkan ekonomi secara terbuka bagi membolehkan pemulihan ekonomi yang berterusan khususnya dalam permintaan domestik.

**Ekonomi Malaysia
dijangka akan
berkembang antara
5.5% dan 6.5%
pada tahun 2022**

Pertumbuhan yang meningkat ini adalah berdasarkan kelonggaran sekatan berkaitan pandemik, pengurangan ketidakpastian, sokongan dasar yang berterusan dan penambahbaikan secara beransur kepada prospek pekerjaan dan pendapatan. Pembentukan modal tetap kasar diunjurkan berkembang sebanyak 5.1%, dengan sebahagian besarnya didorong oleh pengukuhan lantunan semula dalam pelaburan awam. Perdagangan Malaysia dijangka berkembang pada kadar yang lebih sederhana pada tahun 2022, dengan eksport diunjurkan pada kadar yang lebih perlahan iaitu 4.5%.

Komitmen Kerajaan ke arah pemulihan ekonomi selepas COVID-19 diperlihatkan lagi di dalam RMKe-12 dengan menjana semula ekonomi sebagai salah satu terasnya iaitu Memacu Industri Strategik dan Berimpak Tinggi bagi Melonjakkan Pertumbuhan Ekonomi sebagai Pemacu Perubahan. Penetapan semula ekonomi bagi menangani cabaran semasa dan masa depan dengan tumpuan untuk membina daya tahan dan daya saing dengan memanfaatkan penggunaan teknologi termaju, pendigitalan dan keupayaan khusus.

Melangkah ke hadapan, E&E dan aeroangkasa bersama perkhidmatan global, kreatif, pelancongan, Halal, pertanian pintar dan biojisim telah dikenal pasti sebagai industri dan aktiviti yang strategik dan berimpak tinggi yang akan menjadi pemangkin pertumbuhan ekonomi. Dalam RMKe-12, usaha akan ditumpukan untuk mempercepatkan industri ini untuk menjadi lebih canggih bagi menghasilkan perkhidmatan dan produk bernilai tambah tinggi, menarik pelaburan berkualiti dan mengembangkan eksport serta menyumbang kepada agenda ekonomi hijau.

Bab

PERDAGANGAN
ANTARABANGSA

2

LATAR BELAKANG

Tahun 2021 menyaksikan prestasi perdagangan dunia yang kembali kukuh setelah mengalami kerencatan rantai bekalan global serta ketidaktentuan ekonomi yang tercetus akibat pandemik COVID-19. Di sebalik pelbagai cabaran, komuniti perniagaan Malaysia masih berdaya saing menyumbang kepada peningkatan aktiviti perdagangan, didorong oleh permintaan global yang kukuh.

PRESTASI PERDAGANGAN

Perdagangan Malaysia tahun 2021 merekodkan satu lagi pencapaian baharu apabila buat julung kalinya melepasi aras RM2 trilion serta mencatatkan pertumbuhan terpantas sejak 1994. Perdagangan pulih dengan pertumbuhan dua digit sebanyak 24.8% kepada RM2.23 trilion berbanding tahun 2020, setelah mencatatkan penurunan selama dua (2) tahun berturut-turut. Eksport berkembang sebanyak 26% kepada RM1.24 trilion, mencapai 99% daripada unjuran yang telah ditetapkan dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas 2021-2025 (RMKe-12) bagi tahun 2025, empat tahun lebih awal dari sasaran yang ditetapkan. Import naik 23.3% kepada RM987.24 bilion dan lebihan dagangan meningkat 37.7% kepada RM252.56 bilion, merupakan lebihan dagangan tahun ke-24 berturut-turut sejak 1998. Perdagangan,

eksport, import dan lebihan dagangan mencatatkan nilai yang tertinggi setakat ini.

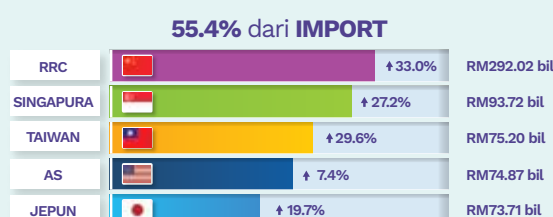
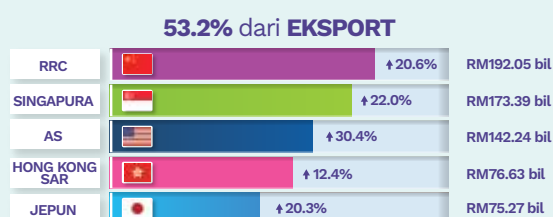
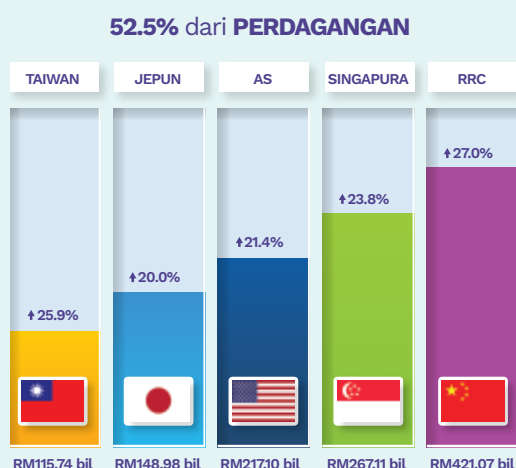
Pertumbuhan eksport telah disumbangkan oleh peningkatan permintaan global terutamanya bagi barangan elektrik dan elektronik (E&E), keluaran petroleum, barangan perkilangan logam, minyak sawit dan keluaran pertanian berasaskan minyak sawit, keluaran getah serta kimia dan bahan kimia, yang masing-masing merekodkan nilai tertinggi dengan pertumbuhan dua digit. Lima (5) rakan dagangan utama Malaysia ialah Republik Rakyat China (RRC), Singapura, Amerika Syarikat (AS), Jepun dan Taiwan, yang secara kolektif menyumbang 52.5% atau RM1.170 trilion daripada jumlah perdagangan (Paparan 2.1).

PAPARAN 2.1

PASARAN UTAMA

Prestasi Pasaran Utama

Kesemua pasaran utama merekodkan pertumbuhan dua digit bagi perdagangan dan eksport

Nota: bil - bilion

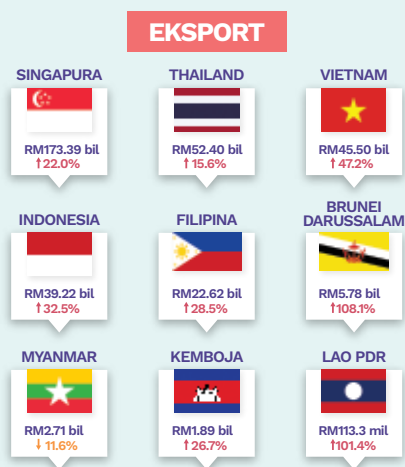
Sumber: Jabatan Perdagangan Malaysia (DOSM)

ASEAN kekal sebagai rakan dagang yang penting dan strategik bagi Malaysia merangkumi 25.1% daripada jumlah perdagangan Malaysia pada tahun 2021. Perdagangan dengan ASEAN berjumlah RM576.44 bilion, meningkat 28.7% berbanding tahun 2020. Eksport ke rantau ini berkembang 25.9% kepada RM343.62 bilion berikutan peningkatan eksport barangan E&E, keluaran petroleum serta kimia & bahan kimia. Eksport ke semua

pasaran ASEAN merekodkan pertumbuhan kecuali Myanmar (Paparan 2.2).

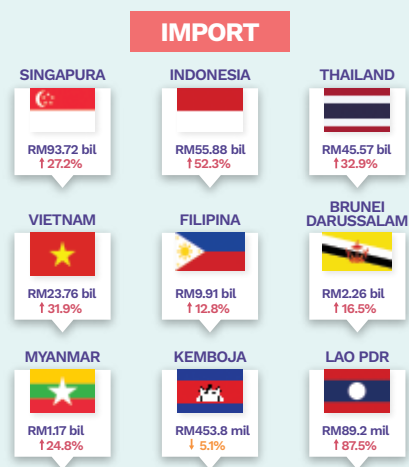
Import dari ASEAN pulih sebanyak 33.1% kepada RM232.82 bilion dengan import utama terdiri daripada barangan E&E, keluaran petroleum serta kimia dan bahan kimia. Import dari negara ASEAN merekodkan pertumbuhan kecuali Kemboja (Paparan 2.3).

PAPARAN 2.2 EKSPORT KE NEGARA-NEGARA ASEAN

Nota: mil – juta; bil – bilion
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

PAPARAN 2.3 IMPORT DARI NEGARA-NEGARA ASEAN

Nota: mil – juta; bil – bilion
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS

Perjanjian yang Dilaksanakan

Setakat Disember 2021, Malaysia telah menandatangani sebanyak 16 Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA). Tujuh (7) daripadanya adalah perjanjian dua hala manakala baki sembilan (9) merupakan FTA pelbagai hala. Kesemua tujuh (7) FTA dua hala dengan Australia, Chile, India, Jepun, New Zealand, Pakistan dan Turkiye telah berkuat kuasa. Malaysia, melalui ASEAN, juga merupakan penandatangan FTA serantau dengan Australia dan New Zealand, RRC, Jepun, Republik Korea (ROK), Hong Kong SAR dan India. Malaysia juga telah menandatangani Perjanjian Perkongsian Ekonomi Komprehensif Serantau (RCEP) yang telah dimeterai pada 15 November 2020 dan berkuat kuasa mulai 18 Mac 2022. Turut signifikan Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik

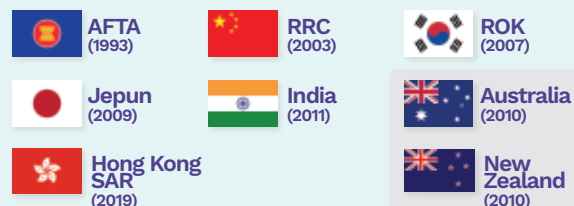

Perdagangan dengan rakan kongsi FTA pada tahun 2021 berjumlah RM1.49 trilion dan merangkumi 66.9% daripada jumlah perdagangan Malaysia

(CPTPP), yang dimeterai pada 8 Mac 2018 dan dijangka diratifikasi pada tahun 2022.

Perdagangan dengan rakan kongsi FTA pada tahun 2021 berjumlah RM1.49 trilion dan merangkumi 66.9% daripada jumlah perdagangan Malaysia. Eksport ke rakan kongsi FTA bernilai RM831.02 bilion, meningkat sebanyak 24.1% dan mewakili 67% daripada jumlah eksport Malaysia. Barangan eksport utama terdiri daripada barangan E&E, keluaran petroleum, kimia dan produk kimia,

barangan perkilangan logam yang merangkumi 52.5% jumlah eksport Malaysia ke pasaran FTA. Import dari rakan kongsi FTA pulih sebanyak 26.7% kepada RM659.12 bilion dengan import utamanya merangkumi barangan E&E, keluaran petroleum serta kimia dan produk kimia.

PAPARAN 2.4**PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS MALAYSIA****FTA Dua Hala****Malaysia****ASEAN**

Nota: Tahun Berkuat Kuasa

Sumber: Laman web Perjanjian Perdagangan Bebas Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI)

PAPARAN 2.5**PRESTASI PERDAGANGAN MALAYSIA DENGAN RAKAN KONGSI PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS****Jumlah Perdagangan****RM1.49 trilion**

(66.9%* dari jumlah perdagangan)

Eksport**RM831 bilion**

(67%* dari jumlah eksport)

Import**RM659 bilion**

(66.8%* dari jumlah import)

RRC 28.3%**Singapura 17.9%****Jepun 10%****Thailand 6.6%****Indonesia 6.3%****RRC 23.1%****Singapura 20.9%****Hong Kong SAR 9.2%****Jepun 9.1%****Thailand 6.3%****RRC 34.7%****Singapura 14.2%****Jepun 11.2%****Indonesia 8.5%****ROK 7.6%**

Nota: * Menunjukkan bahagian daripada jumlah perdagangan, eksport dan import dengan Rakan Kongsi FTA

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

Lima (5) produk teratas yang dieksport ke negara rakan kongsi FTA terdiri daripada litar bersepadu elektronik, pemasangan mikro dan alat ganti (23.5%), minyak petroleum, bukan mentah (7.8%), gas petroleum (4.9%), minyak sawit dan pecahan (3.9%) serta minyak petroleum mentah (2.6%).

Dari segi import dari negara rakan kongsi FTA, lima (5) produk teratas merangkumi litar bersepadu elektronik, pemasangan mikro dan alat ganti (13.3%), minyak petroleum, bukan mentah (9.6%), aplikasi elektrik untuk talian telefon (2.3%), arang batu, briket, ovoid, bahan api pepejal sim yang dihasilkan daripada arang batu (2.3%) mesin pemprosesan data automatik dan pembaca optik (2.1%). Carta berikut menunjukkan pecahan eksport dan import untuk rakan kongsi FTA dua hala.

PAPARAN 2.6

EKSPORT MALAYSIA KEPADA RAKAN KONGSI PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS DUA HALA

Nota: bil - bilion
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

PAPARAN 2.7

IMPORT MALAYSIA DARI RAKAN KONGSI PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS DUA HALA

Nota: bil - bilion
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

PAPARAN 2.8

EKSPORT DAN IMPORT MALAYSIA KE NEGARA RAKAN KONGSI PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS

Produk Eksport	Peratusan	Produk Diimport	Peratusan
Litar bersepadu elektronik, pemasangan mikro dan bahagian	23.5	Litar bersepadu elektronik, pemasangan mikro dan bahagian	13.3
Minyak petroleum, bukan mentah	7.8	Minyak petroleum, bukan mentah	9.6
Gas petroleum	4.9	Aplikasi elektrik untuk talian telefon	2.3
Minyak sawit dan pecahannya	3.9	Arang batu, briket, ovoid, bahan api sim yang dihasilkan daripada arang batu	2.3
Minyak petroleum mentah	2.6	Mesin pemprosesan data automatik dan pembaca optik	2.1

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik

CPTPP merupakan salah sebuah perjanjian perdagangan bebas serantau yang terbesar di dunia, merangkumi penduduk seramai 507.8 juta orang di Asia Pasifik dan hampir 15% daripada perdagangan global. Dengan penarikan diri oleh AS pada tahun 2017, Perjanjian itu yang dahulunya dikenali sebagai Perjanjian Perkongsian Trans-Pasifik (TPPA) telah melalui beberapa perkembangan dan diberi nama baharu iaitu CPTPP.

CPTPP dilihat sebagai sebuah FTA berstandard emas dan berkualiti tinggi. Ia menyediakan akses yang lebih luas kepada sektor perkhidmatan, perlindungan pelaburan, peluang dalam perolehan kerajaan, rangka kerja fasilitasi

untuk ekonomi digital dan perlindungan harta intelek. Sehingga kini, CPTPP telah pun diratifikasi oleh lapan (8) buah negara iaitu Australia, Kanada, Jepun, Mexico, New Zealand, Singapura, Vietnam dan Peru. Hanya tinggal tiga (3) buah negara, iaitu Brunei Darussalam, Chile dan Malaysia yang masih belum meratifikasi Perjanjian tersebut. Sehingga Disember 2021, United Kingdom (UK) telah memohon untuk menyertai CPTPP dan telah pun memulakan perbincangan untuk menyertai pakatan itu. Seterusnya RRC, Taiwan dan Ecuador juga secara rasminya, turut telah membuat permohonan yang sama. Bagi Malaysia pula, usaha sedang dibuat ke arah meratifikasi CPTPP dan adalah dijangka menjelang 2022,

instrumen ratifikasi akan dapat dikemukakan. Antara langkah utama yang sedang dilaksanakan termasuklah mengadakan Analisis Kos-Manfaat (CBA) bagi mengenal pasti isu-isu berkepentingan kepada negara agar Kerajaan, industri dan rakyat adalah bersiap sedia demi meraih manfaat yang optimum daripada CPTPP. Selain itu, CBA turut mengesyorkan penyelesaian yang bersesuaian agar sebarang kos yang mungkin timbul kepada negara hasil daripada ratifikasi dan pelaksanaan CPTPP kepada negara.

Dalam usaha untuk memudahkan pemahaman semua pihak yang terlibat berhubung hak-hak dan obligasi Malaysia di bawah CPTPP, rundingan dan penglibatan yang bersasar bersama pihak-pihak yang berkepentingan juga sedang dijalankan. Hasilnya, maklum balas yang sangat positif telah diterima dengan harapan agar Malaysia segera meratifikasi CPTPP.

Bagi memenuhi obligasi Malaysia di bawah CPTPP, pindaan kepada undang-undang dan peraturan-peraturan yang perlu sedang dimuktamadkan oleh Kementerian dan Agensi yang berkaitan. Pindaan kepada undang-undang sedang berjalan dengan baik dengan hanya tinggal lima (5) buah Akta yang perlu dipinda. Pada tahun 2022, undang-undang tersebut yang kini berada di pelbagai peringkat pindaan akan dibentangkan di Parlimen.

Status Terkini Rundingan Perjanjian

Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dan Pengisytiharan Darurat pada tahun 2021 tidak menghalang usaha-usaha untuk memperbaiki dan meningkatkan daya saing negara. Sebuah ekosistem perdagangan dengan pelaburan yang mantap, termasuk penghasilan FTA berkualiti tinggi adalah penting, lebih-lebih lagi dalam merencanakan proses memulihkan ekonomi pasca COVID-19.

Antara FTA yang telah dirunding pada tahun 2021:

(i) Peluasan FTA Malaysia-Turkiye

FTAMalaysia-Turkiye (MTFTA) yang telah ditandatangani pada 17 April 2014 berkuat kuasa mulai 1 Ogos 2015. Perjanjian ini bertujuan untuk mendapatkan akses pasaran berkeutamaan dan memastikan pengeksport Malaysia kekal berdaya saing di pasaran Turkiye. Perjanjian MTFTA mempunyai peranan yang penting

terhadap prestasi perdagangan dua hala Malaysia dengan Turkiye memandangkan jumlah perdagangan telah mencatatkan pertumbuhan yang luar biasa sebanyak 74.2% berjumlah RM16.97 bilion pada 2021 berbanding RM9.74 bilion pada tahun sebelumnya. Eksport melonjak 82.4% kepada RM14.12 bilion pada 2021 daripada RM7.74 bilion pada 2020 manakala import mencatatkan peningkatan sebanyak 42% kepada RM2.84 bilion berbanding RM2 bilion dalam tempoh yang sama.

Prestasi perdagangan yang menggalakkan ini disokong oleh pemulihan ekonomi dan penerimaan produk Malaysia di Turkiye serta permintaan yang semakin meningkat terhadap produk buatan Turkiye oleh pasaran domestik Malaysia. Bagi mengukuhkan lagi kerjasama ekonomi di antara kedua-dua buah negara dan bagi merealisasikan peluang di pasaran Turkiye yang belum diterokai, pelbagai usaha telah dijalankan untuk memperluaskan skop MTFTA merangkumi bidang baharu seperti perdagangan dalam perkhidmatan, pelaburan dan e-dagang. Peluasan di dalam bidang-bidang kerjasama tersebut diperlukan bagi memastikan Perjanjian MTFTA kekal relevan dalam mudah cara urusan perniagaan selain daripada perdagangan barangan. Peluasan Perjanjian MTFTA apabila dimuktamadkan kelak akan menambah lagi pasaran bagi kedua-dua buah negara di rantau masing-masing yang seterusnya dapat membantu memulihkan ekonomi dalam tempoh pascapandemik.

Rundingan berhubung peluasan telah disambung semula pada tahun 2021 berikutan Deklarasi Bersama Mengenai Peluasan Perjanjian Perdagangan Bebas, yang dibuat pada 13 Julai 2021 di Ankara, Turkiye, oleh YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali, Menteri Kanan merangkap Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri bersama rakan sejawatannya, Dr. Mehmet Muş, Menteri Perdagangan. Deklarasi Bersama tersebut menggambarkan komitmen yang padu dari kedua-dua negara dalam meneruskan liberalisasi yang semakin berkembang dengan bentuk perlindungan baharu sebagai norma terkini.

Kedua-dua Malaysia dan Turkiye telah memulakan pusingan rundingan dari 17 hingga 19 November 2021 selepas satu mesyuarat diadakan sebelumnya iaitu pada 27 September 2021 bagi memahami isu-isu sedia ada. Berdasarkan mesyuarat ini dan penglibatan lain sepanjang tahun 2021, kedua-dua pihak kekal positif dengan peluasan perjanjian yang saling menguntungkan dan bakal dimuktamadkan pada tahun 2022.

(ii) Perjanjian Perkongsian Ekonomi Malaysia-Persatuan Perdagangan Bebas Eropah

Malaysia dan Persatuan Perdagangan Bebas Eropah (EFTA) yang terdiri daripada Iceland, Liechtenstein, Norway dan Switzerland telah menyambung semula rundingan mengenai Perjanjian Perkongsian Ekonomi yang tertangguh akibat pandemik COVID-19. Pusingan rundingan terbaharu, yang juga merupakan rundingan yang ke-11 setakat ini, telah diadakan dari 30 Ogos hingga 3 September 2021.

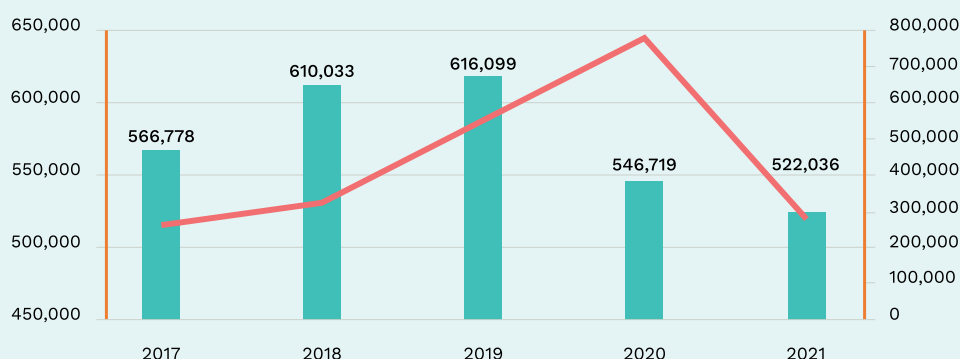
Rundingan Perjanjian Perkongsian Ekonomi Malaysia-EFTA (MEEPA) merangkumi pelbagai isu seperti perdagangan barangan, perkhidmatan, pelaburan, hak harta intelek dan persaingan. Sejumlah 14 Kumpulan Kerja telah ditubuhkan bagi merundingkan semua Bab sedia ada di bawah MEEPA.

Sebagai persediaan untuk pusingan rundingan ke-12 yang dijangka akan diadakan pada awal tahun 2022, konsultasi bersama pihak-pihak yang berkepentingan sedang dijalankan oleh Kumpulan Kerja masing-masing. Sesi konsultasi ini adalah penting bagi mendapatkan pandangan dan maklum balas semua pihak yang berkaitan, terutamanya mengenai isu-isu yang memerlukan tindakan susulan.

Pengeluaran Sijil Tempasal Berkeutamaan

PAPARAN 2.9

BILANGAN PENGELUARAN SIJIL TEMPASAL KEUTAMAAN DAN JUMLAH NILAI *FREE ON BOARD* (2017 - 2021)

Sumber: DagangNet

Penggunaan suatu Perjanjian FTA boleh diukur melalui pengeluaran Sijil Tempasal Keutamaan (PCO) oleh para pengeksport. PCO digunakan untuk mendapatkan pengurangan tarif berkeutamaan untuk produk-produk yang ditawarkan di bawah pelbagai FTA di

antara Malaysia dan negara rakan kongsi dengan syarat peraturan tempasal haruslah dipenuhi terlebih dahulu. *Free on Board* (FOB) menandakan kos sebenar yang perlu dibayar oleh penerima, merangkumi pengangkutan barangan ke pelabuhan, memuatkan barang ke atas

kapal, pengangkutan barangan, insurans, punggah-memunggah dan mengangkut barangan dari pelabuhan penerima hinggalah ke destinasi terakhir.

Pengeluaran PCO telah meningkat sejak tahun 2017 hingga tahun 2019. Walau bagaimanapun, bilangan PCO yang dikeluarkan telah menurun pada tahun 2020 dan 2021 masing-masing berjumlah 546,719 (nilai FOB RM571.17 bilion) dan 522,036 (nilai FOB RM216.08 bilion). Penurunan pengeluaran PCO bagi kedua-dua tahun adalah disebabkan oleh PKP dari Mac 2020 hingga 2021 yang menyebabkan bilangan pekerja bagi sektor pembuatan dikurangkan kepada lebih daripada separuh. PKP juga telah menyebabkan kekurangan permintaan daripada pengimport untuk produk Malaysia kerana negara-negara luar didapati kurang cenderung untuk mengimport barangan yang tidak berapa penting dari Malaysia. Semasa pandemik, negara-negara eksport lebih cenderung untuk memenuhi permintaan domestiknya berbanding memenuhi permintaan eksport. Keadaan ini bertambah buruk dengan sekatan dan penutupan sempadan antarabangsa yang belum pernah berlaku sebelum ini.

Pada tahun 2021, Perjanjian Perdagangan Barangan ASEAN (ATIGA) mempunyai penggunaan tertinggi dengan bilangan PCO yang paling banyak dikeluarkan, meskipun terdapat sedikit penurunan sebanyak 5.3% daripada 205,233 pada tahun 2020 kepada 194,947 pada tahun 2021. Bilangan PCO kedua tertinggi dikeluarkan adalah oleh FTA ASEAN-China (ACFTA) dengan jumlah 113,634 diikuti oleh FTA ASEAN-Australia-New Zealand (AANZFTA), Perjanjian Perkongsian Ekonomi Malaysia-Jepun (MJEPA) dan FTA ASEAN-Korea (AKFTA). Butiran mengenai bilangan PCO yang dikeluarkan berdasarkan FTA adalah seperti di bawah.

PAPARAN 2.10

PENGELUARAN SIJIL TEMPASAL BERKEUTAMAAN PADA TAHUN 2021 MENGIKUT PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS

FTA	Bilangan PCO
ATIGA	194,947
ACFTA	113,634
AANZFTA	42,514
MJEPA	35,713
AKFTA	35,085

Sumber: DagangNet

AMALAN-AMALAN PERDAGANGAN SEMASA

Langkah-langkah Berkaitan Remedi Perdagangan

Senario Global dan Remedi Perdagangan Perjanjian Perdagangan Dunia

Pemulihan ekonomi pascapandemik kekal dalam trend menaik dengan pentadbiran baharu AS di bawah kepimpinan Presiden Biden telah memberi gambaran optimis terhadap ketegangan perdagangannya dengan RRC. Kerajaan di seluruh dunia telah memperkenalkan beberapa instrumen dasar perdagangan yang terdiri daripada langkah tarif dan bukan tarif. Terdapat 435 langkah yang telah diambil oleh ahli Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO) pada tahun 2021 yang merangkumi dari barangan dagangan sehingga langkah-langkah berkaitan sanitari dan fitosanitasi. Sesetengah langkah bertujuan untuk memudahkan perdagangan, manakala yang lain bertujuan untuk mengehadkan perdagangan. Tindakan serta-merta oleh ahli WTO adalah kesan teruk impak pandemik ke atas ekonomi mereka.

Walaupun pada hakikatnya langkah-langkah tersebut dikawal selia oleh WTO, keadaan ini sebenarnya menunjukkan bahawa pandemik boleh mempengaruhi cara setiap negara bertindak balas terhadap situasi yang tidak menentu. Sebagai contoh, pelaksanaan langkah bukan tarif adalah wajar bagi memastikan keperluan bekalan makanan dan barangan berkaitan perubatan yang mencukupi serta melindungi kesihatan rakyat daripada COVID-19. Namun pada masa yang sama langkah tersebut dikatakan sebagai justifikasi untuk mengenakan langkah-langkah bukan tarif. Hakikatnya, lebih banyak elemen berbentuk perlindungan perdagangan diwujudkan dalam dasar ekonomi sesebuah negara boleh mengganggu pertubuhan perdagangan global.

Berhubung dengan remedi perdagangan, dari bulan Januari hingga Jun 2021, terdapat 153 notifikasi yang dikemukakan oleh ahli WTO mengenai langkah anti-lambakan, 24 langkah timbal balas dan sembilan (9) langkah pelindung. Walau bagaimanapun, belum ada petunjuk ahli-ahli WTO telah mengguna pakai instrumen remedi perdagangan, iaitu langkah anti-lambakan atau timbal balas atau pelindung sebagai penyelesaian untuk menangani krisis ekonomi kesan daripada pandemik COVID-19. Semasa pandemik dari bulan Julai 2020 hingga Jun 2021, WTO telah merekodkan bilangan pelaksanaan pemulaan penyiasatan langkah anti-lambakan yang agak tinggi oleh ekonomi G-20, iaitu AS, India, Kanada, RRC dan Kesatuan Eropah (EU). Besi dan keluli, mesin dan kelengkapan elektrik serta produk kimia telah mendominasi senarai sektor di bawah langkah anti-lambakan yang telah dinotifikasi dan dilaksanakan oleh ahli-ahli WTO. Selaras dengan itu, langkah yang dikenakan oleh kuasa-kuasa besar telah memberi kesan langsung kepada negara-negara yang lebih kecil termasuk Malaysia kerana rantai bekalan global telah menjadi lebih dinamik dan sensitif. Berdasarkan data WTO, pada setengah tahun pertama 2021, Malaysia adalah antara negara membangun yang paling terkesan oleh pelaksanaan penyiasatan anti-lambakan dan timbal balas.

Mesyuarat Jawatankuasa Peraturan telah bersidang secara maya sebanyak dua kali pada tahun 2021 iaitu pada bulan April dan Oktober. Dalam mesyuarat itu, isu-isu mengenai langkah remedi perdagangan termasuk notifikasi mengenai langkah remedi perdagangan yang dikemukakan oleh ahli-ahli WTO telah dibincangkan secara mendalam.

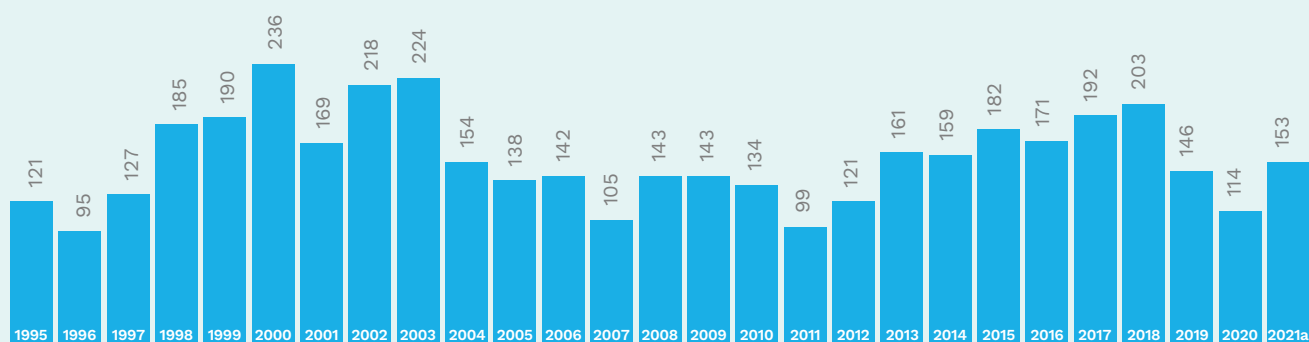
Perspektif Industri Domestik Malaysia

Setelah terjejas teruk kesan daripada pandemik secara berturut-turut selama dua (2) tahun, industri domestik Malaysia masing-masing telah bangkit dengan kukuh dan sejajar dengan pelan pemulihan negara untuk meningkatkan semula perniagaan mereka dan menembusi semula pasaran yang sudah berada dalam persaingan yang amat kompetitif. Kerajaan Malaysia melalui MITI terus memberikan sokongannya untuk merangsang dan mempertahankan industri dalam pelbagai sektor yang membolehkan mereka bukan sahaja untuk pulih daripada amalan perdagangan yang tidak adil, tetapi juga daripada implikasi kemelesetan ekonomi yang memerlukan masa untuk mengadaptasi dengan persekitaran ekonomi baharu kesan daripada penularan wabak COVID-19.

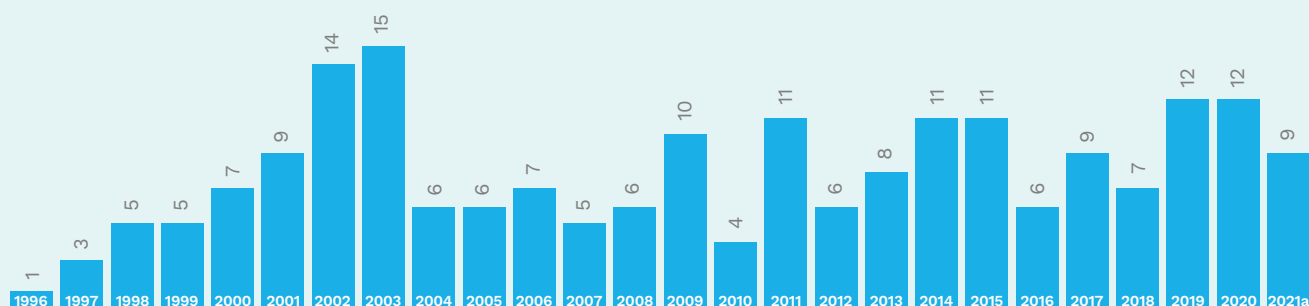
Beberapa siri konsultasi telah diadakan dengan industri domestik untuk MITI memberi khidmat nasihat remedi perdagangan, panduan dan perkongsian maklumat kepada pengilang dan pengeluar dalam sektor khusus masing-masing. Pada tahun 2021, Kerajaan telah menyelesaikan penyiasatan anti-lambakan dan mengenakan duti anti-lambakan ke atas import dawai keluli berlembar bagi konkrit prategasan yang berasal atau dieksport dari RRC dan keluli tahan karat gulungan sejuk dari Indonesia dan Vietnam. Di samping itu, Kerajaan juga telah melanjutkan tempoh pengenaan duti anti-lambakan ke atas import gegelung keluli yang dipracat, dicat atau disalut warna dari RRC dan Vietnam serta gegelung keluli gulungan sejuk dari RRC, Republik Korea dan Vietnam untuk lima (5) tahun lagi. Pengenaan langkah remedi perdagangan ini akan membolehkan industri domestik di Malaysia pulih daripada kemudaratannya yang dialaminya serta merancang pelan pengembangan ekonomi dan perniagaan mereka.

Tahun 2021 turut memperlihatkan peningkatan bilangan pemulaan penyiasatan remedi perdagangan terhadap Malaysia oleh kerajaan asing. Produk yang disiasat termasuk besi dan keluli, panel solar, fabrik dan tekstil, perabot, plastik, produk berasaskan getah, kaca, makanan dan produk pertanian termasuk minyak sawit, gula dan mentega koko. Memandangkan hubungan perdagangan yang penting dengan negara-negara tersebut, MITI telah membantu dan mempertahankan kepentingan pengeluar dan pengeksport domestik, serta menggalakkan mereka yang telah terjejas kesan daripada langkah-langkah pembendungan COVID-19 yang menghadkan keupayaan mereka untuk memberikan maklum balas terhadap penyiasatan, serta menyertai dan bekerjasama sepanjang penyiasatan. Ada kemungkinan bahawa ketegangan perdagangan yang berterusan antara ekonomi-ekonomi utama serta impak pandemik COVID-19 mungkin telah mewujudkan sentimen perlindungan perdagangan dalam kalangan negara-negara dan masih menjejaskan ekonomi global. Hal ini telah mencetuskan kesan limpahan yang semakin besar terhadap perdagangan global dan pertumbuhan perdagangan. Oleh itu, perdagangan merupakan instrumen penting dalam keseluruhan usaha untuk memerangi pandemik COVID-19 dan negara harus memanfaatkannya dengan meningkatkan kerjasama perdagangan dan ekonomi.

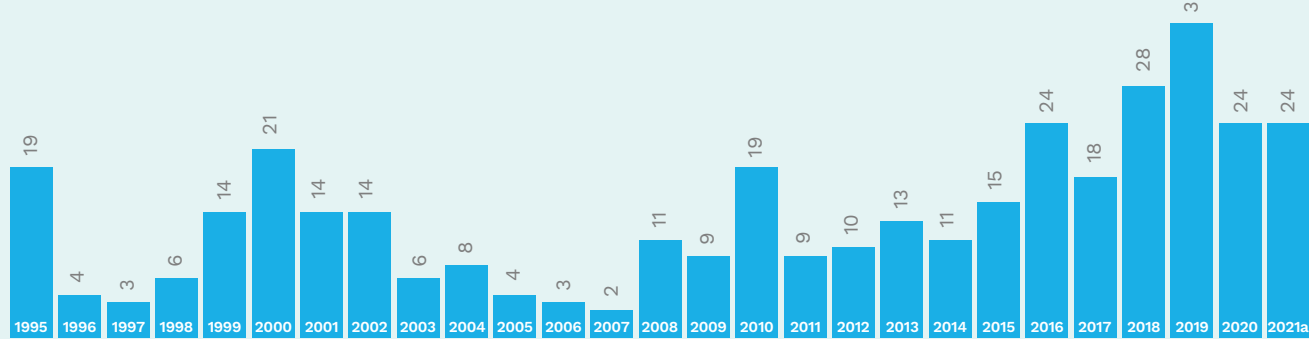
Graf berikut menunjukkan aliran turun naik langkah-langkah remedi perdagangan yang diambil oleh ahli WTO. Dari tahun 1995 hingga Januari-Jun 2021, sektor yang paling terjejas oleh langkah remedi perdagangan adalah produk logam, kimia, plastik, mesin dan kelengkapan, tekstil dan lain-lain produk.

PAPARAN 2.11**LANGKAH-LANGKAH REMEDI PERDAGANGAN YANG DIAMBIL OLEH AHLI WTO****ANTI-LAMBAKAN: BILANGAN LANGKAH OLEH AHLI WTO 1995-2021^a**

*Data untuk 2021 adalah untuk tempoh Januari hingga Jun

PELINDUNG: BILANGAN LANGKAH OLEH AHLI WTO 1996-2021^a

*Data untuk 2021 adalah untuk tempoh Januari hingga Jun

TIMBAL BALAS: BILANGAN LANGKAH OLEH AHLI WTO 1995-2021^a

*Data untuk 2021 adalah untuk tempoh Januari hingga Jun

Nota: Data untuk 2021 adalah untuk tempoh Januari hingga Jun

Sumber: Statistik Organisasi Perdagangan Dunia

LIBAT URUS HUBUNGAN DUA HALA BERIMPAK TINGGI

Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan

Dalam usaha merangsang pemulihan ekonomi negara yang terjejas akibat pandemik COVID-19 dan ketidaktentuan ekonomi global, MITI telah meneruskan inisiatif bagi menarik dan meningkatkan keyakinan pelabur asing terhadap negara sebagai destinasi pelaburan pilihan serantau serta mengintegrasikan lebih banyak produk Malaysia ke pasaran global.

Sebagai langkah proaktif, MITI telah melaksanakan Misi Galakan Perdagangan dan Pelaburan (MGPP) yang diketuai oleh YB Menteri Kanan, bagi menarik pelabur asing ke Malaysia serta membuka peluang pelaburan dan perdagangan untuk penggiat industri Malaysia di luar negara. MGPP juga memainkan peranan penting dalam mengukuhkan hubungan ekonomi dua hala khususnya kerjasama perdagangan dan pelaburan dengan negara-negara yang dilawati di peringkat Kerajaan-dengan-Kerajaan, Kerajaan-dengan-Perniagaan serta dalam kalangan organisasi perniagaan Malaysia dengan organisasi perniagaan di negara yang dilawati.

Kementerian telah berjaya melaksanakan empat (4) MGPP pada tahun 2021, merangkumi sepuluh (10) buah negara, iaitu:

- (i) ROK dan Jepun (31 Mac - 6 April 2021);
- (ii) Kerajaan Arab Saudi (KSA) dan Emiriah Arab Bersatu (UAE) (26 April - 4 Mei 2021);
- (iii) Qatar, Republik Austria dan Republik Turkiye (4 - 16 Julai 2021); dan
- (iv) Republik Persekutuan Jerman, Republik Perancis dan UK (12 - 22 Oktober 2021).

Walaupun dalam keadaan pasaran global yang tidak menentu, MGPP yang dilaksanakan telah berjaya menjana komitmen pelaburan berpotensi berjumlah RM50.06 bilion yang akan mewujudkan lebih 30,000 peluang pekerjaan serta potensi eksport sebanyak RM3.85 bilion. Hasil berimpak tinggi MGPP itu menunjukkan bahawa aktiviti promosi yang agresif dan berterusan adalah penting dalam menarik dan meningkatkan keyakinan pelabur dan syarikat asing terhadap Malaysia.

Mesyuarat-mesyuarat dua hala YB Menteri Kanan dengan rakan-rakan sejawat yang dilaksanakan semasa MGPP merupakan agenda penting bagi meneroka kaedah dan pendekatan yang tepat dalam usaha meningkatkan perdagangan dan aliran pelaburan dua hala. Hasil perbincangan telah membuka jalan kepada pengukuhan kerjasama ekonomi yang lebih erat untuk manfaat bersama.

Republik Korea dan Jepun

Di sebalik cabaran dan sekatan berikutan pandemik, MGPP ke ROK dan Jepun telah berjaya diadakan mulai 31 Mac hingga 6 April 2021. Misi ini merupakan MGPP pertama yang diketuai oleh YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali selaku Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Semasa di Seoul, beliau telah mengadakan pertemuan dua hala dengan PYT Yoo Myung-hee, Menteri Perdagangan ROK serta pertemuan dengan syarikat-syarikat terkemuka dalam sektor utama dan sektor baharu muncul seperti teknologi hijau, kenderaan elektrik, pengurusan sisa pepejal, industri pertahanan aeroangkasa, petrokimia, halal, peruncitan dan industri kreatif.

Di Tokyo pula, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali berpeluang mengadakan kunjungan hormat ke atas TYT Kajiyama Hiroshi, Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri, Jepun, dan TYT Nishimura Yasutoshi, Menteri Hal Ehwal Perjanjian Perkongsian Komprehensif dan Progresif Trans-Pasifik Jepun. YB Menteri Kanan turut mengadakan perbincangan dengan para penggiat industri sektor gas asli cecair (LNG), petrokimia, halal, E&E serta tenaga boleh baharu. Pertemuan tersebut telah berjaya meningkatkan keyakinan syarikat-syarikat yang ditemui akan prospek pengembangan perniagaan di Malaysia. YB Menteri Kanan dan rakan sejawatnya turut menyaksikan majlis menandatangani Memorandum Kerjasama antara Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE) dan Pertubuhan Perdagangan Luar Jepun bagi mengukuhkan kerjasama jangka panjang antara kedua-dua agensi dalam bidang-bidang khusus berkaitan pendigitalan dan pembangunan halal.

MGPP ke ROK dan Jepun telah berjaya menjana potensi pelaburan bernilai RM16.05 bilion dan RM986.15 juta nilai eksport yang akan direalisasikan pada tahun-tahun akan datang.

Menteri Kanan dan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali bersama PYT Yoo Myung-hee, Menteri Perdagangan, Republik Korea dan delegasi di Seoul.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali dan TYT Nishimura Yasutoshi, Menteri Negara bagi Dasar Ekonomi dan Fiskal Negara Jepun, selaku Menteri yang bertanggungjawab bagi Pemulihan Ekonomi. Perbincangan kedua-dua mereka telah menyentuh pelbagai perkara berkepentingan bersama.

YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali mengambil bahagian dalam mesyuarat dua hala bersama TYT Kajiya Hiroshi, Menteri Ekonomi, Perdagangan dan Industri Jepun di Tokyo.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali mengadakan pertemuan dengan Naib Presiden Eksekutif serta Pegawai Korporat Mitsubishi Corporation, iaitu "Sogo Shosha" terbesar di Jepun, membincangkan potensi peluang penyumbangan serta mempertingkatkan kerjasama perdagangan dan pelaburan termasuk LNG.

Kerajaan Arab Saudi dan Emiriah Arab Bersatu

MGPP ke KSA dan UAE telah diadakan sebagai susulan kepada lawatan rasmi YAB Tan Sri Dato' Haji Mahiaddin Md. Yasin, ke KSA dan UAE dari 6 hingga 11 Mac 2021. Antara lain, objektif MGPP itu adalah bagi meningkatkan hubungan istimewa antara Malaysia dengan kedua-dua negara tersebut ke peringkat yang lebih tinggi dan strategik, khususnya dalam bidang perdagangan dan pelaburan.

Bagi tujuan ini, program utama semasa MGPP adalah pertemuan dua hala dengan rakan sejawat YB Menteri Kanan, iaitu, DYMM Putera Turki bin Faisal Al Saud, Menteri Negara, Ahli Majlis Menteri dan Duta Khas

Kerajaan Arab Saudi ke Malaysia; TYT Bandar bin Ibrahim AlKhorayef, Menteri Perindustrian dan Sumber Mineral; TYT Dr. Majid bin Abdullah Alkassabi, Menteri Perdagangan; TYT Khalid bin Abdulaziz AL-Falih, Menteri Pelaburan serta Menteri Kewangan, TYT Mohammed bin Abdullah Al-Jadaan serta beberapa anggota Majlis Diraja. Kedua-dua belah pihak mengambil peluang untuk membincangkan potensi kerjasama dalam sektor-sektor penjagaan kesihatan, automotif, E&E, inisiatif berkaitan halal, kewangan dan tenaga boleh baharu. KSA juga mempelawa Malaysia untuk menjadikan negara mereka sebagai hab minyak sawit Malaysia dan produk berkaitan makanan untuk rantau

Timur Tengah dan Afrika Utara (MENA). YB Menteri Kanan juga telah mengadakan mesyuarat perniagaan dengan syarikat terkemuka Arab Saudi, yang telah menyatakan komitmen untuk bekerjasama dengan syarikat Malaysia dalam sektor runcit dan penjagaan kesihatan.

Di Dubai UAE pula, YB Menteri Kanan telah mengadakan mesyuarat dua hala dengan TYT Abdulla bin Touq Al Marri, Menteri Ekonomi dan TYT Dr. Thani bin Ahmed Al Zeyoudi, Menteri Negara bagi Perdagangan Luar Negeri. Dalam pertemuan itu mereka telah membincangkan pelbagai topik kepentingan bersama. YB Menteri Kanan juga bertemu dengan PYT Reem bint Ebrahim Al Hashimy, Menteri Negara bagi Kerjasama Antarabangsa merangkap

Pengarah Urusan Ekspo 2020 Dubai. Sempena pertemuan itu YB Menteri Kanan dan delegasi telah diberi taklimat mengenai persiapan UAE dalam menganjurkan Ekspo Dunia 2020 Dubai. YB Menteri Kanan juga telah bertemu dengan syarikat-syarikat berpengaruh Emirati dalam aktiviti peruncitan, pembuatan, pengimportan dan pemborongan serta hospitaliti, yang telah bersetuju untuk mengembangkan operasi mereka di Malaysia.

MGPP ke KSA dan UAE berjaya merekodkan sejumlah RM2.26 bilion nilai pelaburan berpotensi dan RM1.30 bilion nilai perdagangan berpotensi dalam bidang pengurusan kemudahan; perkhidmatan penjagaan kesihatan, minyak sawit serta sektor runcit dan borong.

Sesi pertukaran cenderamata sebagai tanda penghargaan semasa mesyuarat dua hala dengan TYT Dr. Majid bin Abdullah AL-Qasabi, Menteri Perdagangan Kerajaan Arab Saudi.

YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali mengadakan pertemuan dengan salah satu syarikat pelaburan strategik terkemuka Arab Saudi ketika lawatan ke negara tersebut.

Di Riyadh, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali turut menyaksikan majlis menandatangani Memorandum Penerokaan Perniagaan (MOBE) antara UEM Edgenta Berhad, anak syarikat Khazanah Nasional Berhad, dan ASMA Advanced Solution LLC, sebuah syarikat Arab Saudi yang berkepakaran dalam pengurusan sistem air.

Mesyuarat dua hala dengan TYT Abdulla Bin Touq Al Marri, Menteri Ekonomi Emiriah Arab Bersatu dan TYT Dr. Thani Bin Ahmed Al Zeyoudi, Menteri Negara bagi Perdagangan Luar di Dubai.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali mengadakan Kunjungan Hormat ke atas TYT Recep Tayyip Erdoğan, Presiden Republik Turkiye.

Mesyuarat dua hala dengan TYT Ali bin Ahmed Al Kuwari, Menteri Perdagangan dan Perindustrian dan Pemangku Menteri Kewangan di Doha, Qatar.

Qatar, Republik Austria dan Republik Turkiye

MGPP ke Qatar, Republik Austria dan Republik Turkiye bertujuan mempromosikan Malaysia sebagai destinasi pelaburan pilihan, mengukuhkan keyakinan komuniti perniagaan global untuk mendapatkan sumber dari Malaysia serta meneroka bidang pertumbuhan baharu bagi mempertingkatkan lagi hubungan perdagangan dan pelaburan dua hala.

Di Doha Qatar, YB Menteri Kanan telah mengadakan Kunjungan Hormat ke atas TYT Sheikh Khalid bin Khalifa bin Abdulaziz Al Thani, Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri Qatar. YB Menteri Kanan juga mengadakan pertemuan dua hala dengan TYT Ali bin Ahmed Al Kuwari, Menteri Perdagangan dan Perindustrian dan Pemangku Menteri Kewangan, di mana mereka bersetuju untuk meneruskan usaha bagi melaksanakan strategi ekonomi melalui Mesyuarat Ketiga Jawatankuasa Perdagangan Bersama Malaysia-Qatar dengan penglibatan yang lebih meluas daripada sektor swasta. YB Menteri Kanan turut bertemu dengan syarikat-syarikat terkemuka Qatar yang berminat untuk bekerjasama dengan syarikat Malaysia.

Di Vienna, Austria YB Menteri Kanan telah bertemu dengan rakan sejawat PYT Dr. Margarete Schrambock, Menteri Persekutuan bagi Hal Ehwal Digital dan Ekonomi Republik Austria. Semasa pertemuan tersebut, kedua-dua Menteri telah menandatangani dokumen Penubuhan *Focal Points*, yang bertujuan untuk membolehkan dialog serta pertukaran idea antara pegawai kanan kedua-dua negara

bagi mengembangkan peluang-peluang perdagangan dan pelaburan serta mempergiatkan kerjasama ekonomi. YB Menteri Kanan juga telah mengadakan pertemuan dengan beberapa pemain industri Austria yang telah menyatakan minat untuk melabur di Malaysia bagi memanfaatkan kedudukan strategik Malaysia sebagai gerbang akses ke rantau Asia Pasifik.

MGPP ke Republik Turkiye telah membuka peluang yang terbaik bagi Malaysia untuk mempelajari perkembangan industri dan teknologi baharu di Turkiye, khususnya dalam industri aeroangkasa, pembinaan dan solar. MGPP tersebut juga menjadi pendorong untuk terus meneroka cara baharu dan kreatif untuk mengukuhkan hubungan ekonomi, perdagangan dan pelaburan dua hala dengan Turkiye yang merupakan rakan dagang ketiga terbesar Malaysia di rantau Asia Barat.

Di Istanbul, YB Menteri Kanan telah mengadakan Kunjungan Hormat ke atas TYT Recep Tayyip Erdoğan, Presiden Republik Turkiye, dan membincangkan kepentingan mempertingkatkan hubungan perdagangan dan pelaburan yang sedia ada, termasuk perluasan Perjanjian Perdagangan Bebas Malaysia-Turkiye (MTFTA), kemampuan Malaysia untuk meningkatkan import dari Turkiye dan mempercepatkan proses pelaburan antara Malaysia dan Turkiye. Kunjungan Hormat tersebut telah disertai oleh TYT Mustafa Varank, Menteri Industri dan Teknologi Turkiye, dan PYT Merve Safa Kavakçı,

Duta Besar Republik Turkiye ke Malaysia. YB Menteri Kanan juga turut mengadakan pertemuan dua hala dengan rakan sejawatnya, TYT Dr. Mehmet Muş, Menteri Perdagangan Republik Turkiye, di mana pelbagai perkara telah dibincangkan termasuk langkah-langkah bagi mengukuhkan hubungan ekonomi, perdagangan dan pelaburan dua hala di antara Malaysia dan Turkiye. Kedua-dua Menteri turut menandatangani Deklarasi Bersama

mengenai Perluasan Perjanjian Perdagangan Bebas Malaysia-Turkiye (MTFTA) yang memberi mandat bagi meneruskan perluasan perjanjian tersebut kepada bab-bab perkhidmatan, pelaburan dan e-dagang. MGPP ke Qatar, Republik Austria dan Republik Turkiye telah berjaya memperoleh sejumlah RM17.56 bilion potensi pelaburan dan mencatatkan sejumlah RM747 juta nilai potensi eksport untuk Malaysia.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali (kiri) menyaksikan majlis menandatangani Memorandum Perjanjian antara Chulia Facilities Management Sdn. Bhd. (CFMSB) dan Green Energy & Environmental Services Co. W.L.L. (GEESC), yang bertujuan untuk meneroka peluang-peluang perniagaan dalam sektor perkhidmatan pengurusan kemudahan bersepadu.

Upacara pemeteraian Memorandum Persefahaman antara Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) dan syarikat AT&S di Vienna, Austria bagi membangunkan kerjasama penyelidikan dan pembangunan serta kolaborasi pendidikan dengan universiti, pusat pendidikan dan latihan serta institut penyelidikan Malaysia.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali di Perjumpaan Makan Tengah Hari Meja Bulat dengan Persekutuan Austria Ahli Dewan Ekonomi (WKO).

Republik Persekutuan Jerman, Republik Perancis dan United Kingdom

MGPP ke Republik Persekutuan Jerman, Republik Perancis dan UK dari 12 hingga 22 Oktober 2021 merupakan MGPP yang terakhir bagi tahun 2021. Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali dan delegasi telah berjaya menjana potensi pelaburan sebanyak

RM14.1 bilion dan potensi perdagangan sebanyak RM400 juta daripada ketiga-tiga negara berkenaan. Ini secara langsung telah mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai hab utama perdagangan dan rantai bekalan antarabangsa.

Mesyuarat dua hala antara Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali dan PYT Anne-Marie Trevelyan, Setiausaha Negara bagi Perdagangan Antarabangsa United Kingdom.

Pertemuan Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali dengan Jochen Hanebeck, Ketua Pegawai Operasi berserta pegawai-pegawai kanan Infineon Technologies, Jerman pada 14 Oktober 2021.

Menteri Kanan, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali menyaksikan pemeteraian Memorandum Persefahaman antara Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia dan Mouvement des entreprises de France, sebuah rangkaian perniagaan swasta Perancis di luar negara untuk menyokong peluang-peluang pelaburan dan kerjasama perniagaan.

Lawatan Kerja Setiausaha Perdagangan Amerika Syarikat ke Malaysia

MITI telah menjadi hos bagi Lawatan Kerja PYT Gina M. Raimondo, Setiausaha Perdagangan AS ke Malaysia dari 17 hingga 18 November 2021. Ia merupakan lawatan yang julung kali diadakan oleh anggota kanan Kabinet di bawah pentadbiran Biden-Harris. Lawatan Kerja pada 18 November meliputi kunjungan hormat ke atas YAB Perdana Menteri, Dato' Sri Ismail Sabri Yaakob, diikuti dengan mesyuarat dua hala dengan YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali. Antara lain, kedua-dua pihak telah membincangkan mengenai peluasan kerjasama dalam bidang pertumbuhan baharu termasuk ekonomi digital, teknologi hijau dan rantai bekalan semikonduktor berdaya tahan, serta inisiatif Amerika Syarikat di dalam Rangka Kerja Ekonomi Indo-Pasifik.

YB Menteri Kanan dan Setiausaha Perdagangan AS turut mempengerusi secara bersama Mesyuarat Meja Bulat yang telah dihadiri oleh syarikat-syarikat utama semikonduktor yang berpangkalan di Malaysia. Sesi perbincangan terbuka dan pertukaran fikiran ini diakhiri dengan pemeteraian Kenyataan Bersama antara Malaysia dan AS bagi pengukuhan kerjasama yang lebih erat dalam perdagangan, pelaburan, fasilitasi industri serta usahasama teknikal.

Pemeteraian Kenyataan Bersama ketika lawatan PYT Gina M. Raimondo, Setiausaha Perdagangan Amerika Syarikat ke Malaysia pada November 2021 bagi pengukuhan kerjasama yang lebih erat dalam perdagangan, pelaburan, fasilitasi industri serta usaha sama teknikal antara Malaysia dan Amerika Syarikat.

Perdana Menteri Malaysia, Dato' Sri Ismail Sabri Yaakob menyampaikan ucap-tama pada Pameran Import dan Eksport RRC Ke-130.

Libat Urus Hubungan Dua Hala dengan Republik Rakyat China

Walaupun dalam tempoh masa yang mencabar, Malaysia dan RRC masih mengekalkan hubungan ekonomi dan perdagangan dua hala yang kukuh, dimanifestasikan melalui prestasi perdagangan dan pelaburan yang teguh serta rangka kerja ekonomi yang progresif seperti Program Lima Tahun untuk Kerjasama Ekonomi dan Perdagangan (FYP) dan kerjasama Inisiatif Jalur dan Jalan (BRI).

Malaysia dan RRC telah bersetuju untuk meneruskan FYP yang pada asalnya dimulakan pada tahun 2013. FYP terdiri daripada program-program peningkatan hubungan perdagangan dan pelaburan antara syarikat-syarikat kedua-dua buah negara dalam sektor strategik termasuk bidang pertumbuhan baharu seperti pengeluaran mampan, teknologi pintar dan kesinambungan generasi hadapan. Pada masa yang sama, Malaysia dan RRC sedang berusaha ke arah memuktamadkan Pelan Kerjasama BRI yang dijangka akan meningkatkan kesalinghubungan dalam negara BRI dan pada masa yang sama merangsang aktiviti perdagangan dan pelaburan. Malaysia turut menyertai Ekspo Import Antarabangsa China (CIIE), yang merupakan salah satu ekspo tahunan perdagangan utama di bawah dasar BRI RRC.

Pada tahun 2021, Malaysia dan RRC meneruskan libat urus secara maya dengan penyertaan di peringkat

tertinggi kepimpinan negara dalam program yang memberi faedah secara bersama, seperti:

- (i) Penyertaan YAB Perdana Menteri Malaysia dalam Pameran Import dan Eksport RRC (Pameran Canton) Kali Ke-130 pada 14 Oktober 2021. Perdana Menteri menyampaikan ucap-tama yang menerangkan usaha transformasi yang diambil oleh Malaysia untuk mengembangkan peluang perniagaan di dalam negara. Perdana Menteri turut menekankan kepentingan kerjasama yang digariskan di bawah BRI dan FYP antara Malaysia dan RRC, sebagai kunci kepada pemulihan ekonomi pasca pandemik.
- (ii) Mesyuarat meja bulat secara maya di antara delegasi Malaysia yang diketuai oleh YB Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong dengan penggiat industri di Greater Bay Area RRC pada 29 April 2021. Mesyuarat meja bulat itu bertujuan untuk memudah cara kemasukan pelaburan daripada syarikat utama RRC dalam sektor bernilai tambah tinggi seperti E&E, kimia dan pembuatan;
- (iii) Penyertaan Timbalan Menteri, YB Datuk Lim Ban Hong dalam Persidangan Galakan Peningkatan Perkongsian China-Malaysia “Two Countries, Twin Parks” pada 11 September 2021. Persidangan tersebut yang diadakan bersempena Ekspo China-ASEAN (CAEXPO) Ke-18, bertujuan untuk mempromosikan

Taman Perindustrian Kuantan Malaysia-China (MCKIP) dan Taman Perindustrian Qinzhou China-Malaysia (CMQIP) sebagai pintu masuk ke pasaran ASEAN dan RRC.

- (iv) Penyertaan YB Timbalan Menteri dalam Forum Antarabangsa Pearl River pada 15 Oktober 2021. Forum tersebut diadakan bersempena Pameran Import dan Eksport China Ke-130 (Pameran Canton). Ia dihoskan secara bersama oleh Kementerian Perdagangan RRC dan Kerajaan Rakyat Wilayah Guangdong dan dianjurkan oleh Pusat Dagangan Asing China.
- (v) Penyertaan YB Timbalan Menteri dalam Forum Antarabangsa Pembangunan Zon Perdagangan Bebas Ke-2 pada 10 Disember 2021. Penyertaan beliau telah memberi dorongan penting dalam mempromosikan daya saing Malaysia sebagai negara perdagangan dan menggalakkan kerjasama erat dalam kalangan komuniti perniagaan di Malaysia dan RRC. Acara itu dianjurkan oleh Majlis Penggalakan Perdagangan Antarabangsa China (CCPIT).

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong (kiri) mengetuai delegasi Malaysia dengan penggiat industri di Greater Bay Area RRC pada 29 April 2021.

Sebagai kesimpulan, Malaysia dan RRC akan meneruskan usaha di bawah rangka kerja ekonomi sedia ada seperti FYP dan BRI untuk mengukuhkan lagi kerjasama dua hala bagi memudahkan cara perdagangan bebas dan terbuka, serta menggalakkan pelaburan baharu antara kedua-dua negara.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong (tengah, atas) menyertai Forum Antarabangsa Zon Perdagangan Bebas Kedua bersama tetamu-tetamu terkemuka, iaitu Tuan Fei Gaoyun, Naib Gabenor Kerajaan Rakyat Wilayah Jiangsu; TYT Low Yen Ling, Timbalan Menteri Kementerian Perdagangan dan Perindustrian Singapura; PYT Gloria Macapagal-Arroyo, mantan Presiden Filipina dan TYT Gao Yan, Pengerusi CCPIT dan CCOIC.

LAIN-LAIN MESYUARAT DUA HALA

Mesyuarat Dua Hala antara Malaysia dan Sweden

Ketua Setiausaha MITI, Datuk Lokman Hakim Ali telah mengadakan pertemuan dua hala secara maya dengan Tuan Per-Arne Hjelmhorn, Ketua Pengarah Perdagangan, Kementerian Luar Negeri Sweden pada 31 Mac 2021. Kedua-dua pihak mengambil maklum akan hubungan perdagangan dan pelaburan dua hala yang kukuh antara Malaysia dan Sweden, serta peluang-peluang pertumbuhan terutamanya berkaitan kelestarian, teknologi hijau dan inovasi. Di samping itu, kedua-dua pihak juga mengiktiraf kepentingan untuk menambah baik dan mengukuhkan sistem perdagangan pelbagai hala seperti yang terkandung dalam Organisasi Perdagangan Sedunia (WTO) serta penyertaan kedua-dua negara di peringkat serantau ASEAN-Kesatuan Eropah (EU).

Sesi perbincangan antara Ketua Setiausaha Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Lokman Hakim Ali (kanan) dan Tuan Per-Arne Hjelmhorn, Ketua Pengarah Perdagangan, Kementerian Luar Negeri Sweden pada 31 Mac 2021.

Sesi Pertemuan dengan Syarikat Perniagaan Belgium

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong telah mengadakan pertemuan dengan komuniti perniagaan Belgium di Malaysia pada 12 April 2021, yang dianjurkan oleh TYT Pascal H. Gregoire, Duta Besar Belgium ke Malaysia. YB Timbalan Menteri mengambil peluang untuk memaklumkan pemimpin-pemimpin syarikat mengenai strategi pemulihan pasca-pandemik Malaysia, prospek ekonomi serta peluang perniagaan bagi syarikat-syarikat Belgium untuk terus berkembang di Malaysia. Beliau juga berkesempatan untuk bertukar pandangan secara terbuka dengan komuniti perniagaan Belgium di Malaysia dalam mengukuhkan lagi prospek ekonomi dua hala.

Mesyuarat Pertama Kumpulan Kerja Malaysia-Rusia mengenai Kerjasama dalam Perindustrian dan Perdagangan

Mesyuarat Pertama bagi Kumpulan Kerja mengenai Kerjasama dalam Perindustrian dan Perdagangan di bawah rangka kerja Suruhanjaya Bersama Malaysia-Rusia bagi Kerjasama Ekonomi, Saintifik, Teknikal dan Kebudayaan (JCESTC) telah diadakan pada 25 Mei 2021. Mesyuarat secara maya itu telah dipengerusikan secara bersama oleh Datuk Lokman Hakim Alia, Ketua Setiausaha MITI, yang mengetuai delegasi Malaysia, dan TYT Aleksei Gruzdev, Timbalan Menteri Perindustrian dan Perdagangan Persekutuan Rusia, yang mengetuai delegasi Rusia.

Mesyuarat Kumpulan Kerja tersebut telah mengenal pasti lapan bidang kerjasama bagi perdagangan, pelaburan dan perindustrian di antara kedua-dua negara. Bidang-bidang kerjasama tersebut adalah Aeroangkasa, Farmaseutikal dan Peralatan Perubatan, Pembinaan Kapal, Inovasi dan Teknologi Maklumat, Minyak dan Gas, Kimia dan Peralatan Kejuruteraan Kuasa, Komoditi, Halal dan Keselamatan Makanan.

Mesyuarat Dua Hala dengan Ukraine

Mesyuarat dua hala antara Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong dan Timbalan Menteri Pembangunan Ekonomi, Perdagangan dan Pertanian Ukraine, TYT Taras Kachka, telah diadakan secara maya pada 17 Jun 2021. Kedua-dua pihak telah berbincang untuk meningkatkan hubungan perdagangan dan pelaburan dua hala antara kedua-dua negara serta meneroka potensi kerjasama di bawah rangka kerja Jawatankuasa Perdagangan Bersama (JTC) antara Malaysia dan Ukraine. Malaysia dan Ukraine dijadualkan untuk mengadakan Mesyuarat Pertama JTC Malaysia-Ukraine pada satu tarikh yang bersesuaian bagi kedua-dua pihak.

Mesyuarat Jawatankuasa Perdagangan Bersama Malaysia-Australia

Mesyuarat Jawatankuasa Perdagangan Bersama Malaysia-Australia di peringkat Pegawai Kanan yang bersidang pada 23 Julai 2021 telah membincangkan isu-isu perdagangan dan pelaburan dua hala dan serantau, polisi-polisi terkini yang memberi impak kepada kedua-dua negara serta usaha bagi meneroka ruang lingkup kerjasama yang baharu. Mesyuarat di peringkat pegawai

kanan ini yang telah diwujudkan secara rasmi semasa Mesyuarat Tahunan Pertama Ketua Negara Malaysia dan Australia pada 27 Januari 2021, adalah penting untuk menyokong mekanisme sedia ada di bawah tonggak kerjasama ekonomi yang merupakan antara tonggak utama inisiatif Kerjasama Strategik Komprehensif di antara kedua-dua negara.

Mesyuarat Dua Hala antara Ketua Setiausaha dan Pesuruhjaya Tinggi United Kingdom

Ketua Setiausaha MITI telah menerima kunjungan hormat TYT Charles Hay, Pesuruhjaya Tinggi United Kingdom ke Malaysia secara maya pada 25 Ogos 2021. Kedua-dua pihak telah membincangkan kesan pandemik, kemajuan pelaksanaan Jawatankuasa Bersama Perdagangan dan Pelaburan Dua Hala antara Malaysia-UK, serta bertukar pandangan mengenai RCEP dan CPTPP.

Mesyuarat Ketiga Jawatankuasa Kerjasama Ekonomi antara Malaysia-Republik Korea

Mesyuarat Ketiga Jawatankuasa Kerjasama Ekonomi antara Malaysia-Republik Korea (ECC) telah diadakan secara dalam talian pada 7 Oktober 2021. Kedua-dua negara menekankan kepentingan ECC dalam usaha mengukuhkan lagi hubungan perdagangan dan ekonomi dua hala serta mengiktiraf keperluan dan ketepatan masa mesyuarat ECC untuk membincangkan kemajuan kerjasama dalam industri halal, institusi teknologi, pembangunan bandar pintar, teknologi maklumat dan komunikasi, tenaga serta fasilitasi perdagangan di bawah gelombang kedua Dasar Pandang ke Timur (DPT2.0).

Jawatankuasa Keenam Kerjasama Ekonomi Malaysia-Taiwan

Mesyuarat Jawatankuasa Keenam Kerjasama Ekonomi Malaysia-Taiwan (MTECC) telah diadakan secara maya pada 19 November 2021 untuk membincang dan menyelesaikan isu-isu yang menghalang perdagangan dan pelaburan dua hala dalam kalangan komuniti perniagaan. MTECC turut meneroka potensi kerjasama dalam bidang perdagangan, pelaburan dan pembangunan perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Di samping itu, penubuhan dan penyertaan Kumpulan Penasihat Perniagaan yang telah dipersetujui pada tahun 2020 telah memainkan peranan yang penting dalam memperkukuh hubungan perniagaan antara komuniti perniagaan Malaysia dan Taiwan.

Kunjungan Hormat

Sepanjang tahun ini, YB Menteri Kanan dan pegawai-pegawai kanan MITI telah menerima banyak kunjungan hormat melibatkan Pesuruhjaya-pesuruhjaya Tinggi dan Duta-duta Besar ke Malaysia bagi memperbaharui hubungan dengan Malaysia. MITI telah mengambil peluang tersebut untuk menekankan komitmen Malaysia dalam usaha mempercepatkan pemulihan ekonomi berikutan kesan pandemik serta strategi berterusan negara secara am bagi memastikan kemampanan ekonomi.

Selain kunjungan hormat oleh pelbagai ketua misi asing di Malaysia, YB Menteri Kanan juga berpeluang bertemu secara maya dengan barisan Pesuruhjaya Tinggi dan Duta Besar Malaysia lantikan baharu pada tahun 2021 sebelum mereka berlepas ke negara penempatan masing-masing.

LAIN-LAIN PROGRAM KERJASAMA EKONOMI DENGAN RAKAN KONGSI DUA HALA DAN PIHAK-PIHAK BERKEPENTINGAN

ARISE Plus Malaysia: Trade Related Technical Assistance

Pada bulan Februari 2021, Malaysia dan EU telah melancarkan ARISE Plus Malaysia: Trade Related Technical Assistance (TRTA) yang merupakan projek pembangunan tajaan EU bagi tempoh tiga tahun. ARISE adalah singkatan The ASEAN Regional Integration Support by the EU yang bertujuan untuk memanjangkan komitmen EU dalam menyokong fasilitasi perdagangan di rantau ASEAN. TRTA merupakan projek yang disasarkan kepada negara-negara ASEAN terpilih yang direka untuk menyelaras proses penggubalan dan pelaksanaan

dasar perdagangan Malaysia supaya seiring dengan komitmen-komitmen serantau dan antarabangsa, seterusnya mengukuhkan penyertaan Malaysia dalam perdagangan sedunia. Ia melibatkan kerjasama antara Pusat Dagangan Antarabangsa sebagai agensi pelaksana manakala MITI sebagai Kementerian penyelar, dan disokong oleh pelbagai Kementerian dan Agensi Kerajaan yang mengetuai aktiviti teras masing-masing, dengan objektif untuk meningkatkan kapasiti teknikal pegawai Kerajaan, PKS serta penggiat industri di Malaysia.

Kursus Bahasa Sepanyol 2021

Kerajaan Colombia melalui Kedutaan Colombia di Kuala Lumpur telah menawarkan kursus Bahasa Sepanyol kepada pegawai MITI dan agensi untuk tahun ketiga berturut-turut. Program ini merupakan sebahagian daripada inisiatif Kerajaan Colombia di bawah Program Diplomasi Kebudayaan. Kursus disusun khas ini secara amnya memberi peluang kepada pegawai-pegawai

kerajaan Malaysia untuk mempelajari bahasa baharu serta meningkatkan kemahiran berbahasa Sepanyol. Dari tahun 2019 hingga 2021, seramai 92 pegawai MITI dan agensi telah berjaya menamatkan 110 jam kursus dan latihan. Pembelajaran bahasa Sepanyol telah diadakan secara fizikal pada 2019 manakala pada tahun 2020 dan 2021, pembelajaran telah dijalankan secara maya.

RENCANA 2.1

ULANG TAHUN KE-40 DASAR PANDANG KE TIMUR

Tahun 2022 merupakan Ulang Tahun ke-40 Dasar Pandang ke Timur (DPT) antara Malaysia dan Jepun. DPT telah diperkenalkan oleh Malaysia pada tahun 1982 yang pada awalnya bertujuan untuk meningkatkan kerjasama teknikal, pertukaran budaya dan pembangunan sumber manusia bagi meningkatkan pembangunan perindustrian negara. Berdasarkan pencapaian dan kejayaan DPT, Kerajaan pada tahun 2013 telah bersetuju untuk meneruskan dan menaik taraf dasar tersebut melalui gelombang kedua DPT (DPT2.0). Selaras dengan program transformasi ekonomi Malaysia, bidang tumpuan program di bawah DPT 2.0 telah diperluaskan kepada bidang teknologi dan perkhidmatan perindustrian termaju.

Secara dasarnya, pelaksanaan DPT telah berjaya menyumbang kepada pengukuhan hubungan dua hala antara Malaysia dan Jepun terutamanya dalam konteks ekonomi, perdagangan dan pelaburan, pendidikan, kebudayaan serta hubungan masyarakat melalui pelbagai program dan kolaborasi yang dilaksanakan.

Bersempena Ulang Tahun ke-40 DPT, MITI selaku Sekretariat Nasional DPT 2.0 bekerjasama rapat dengan pihak-pihak berkepentingan dan organisasi berkaitan di Malaysia dan Jepun termasuklah Kedutaan Jepun di Kuala Lumpur untuk mengadakan program dan aktiviti khas yang akan dilaksanakan sepanjang tahun 2022. Sebagai permulaan, MITI telah menganjurkan pertandingan mencipta logo mulai 26 Oktober hingga 20 November 2021, bertujuan meningkatkan kesedaran masyarakat mengenai DPT serta sumbangannya kepada pembangunan negara, di samping memilih logo rasmi Ulang Tahun ke-40 DPT.

Logo rasmi bagi
sambutan Ulang Tahun
ke-40 DPT

Logo rekaan Encik Koo Kon Hen telah terpilih sebagai logo rasmi bagi sambutan Ulang Tahun ke-40 DPT. Ia terpilih kerana berjaya menterjemahkan hubungan ekonomi dan sosial yang terjalin erat antara Malaysia dan Jepun melalui rekaan garis penghubung dan warna yang mewakili warna kebangsaan kedua-dua negara.

RUNDINGAN PERDAGANGAN PELBAGAI HALA

Kerancangan semula aktiviti ekonomi global pada separuh pertama 2021 telah meningkatkan perdagangan barangan global melebihi kemuncak prapandemiknya mendorong ahli-ahli ekonomi WTO untuk memperbaiki ramalan mereka bagi perdagangan pada 2021 kepada 10.8%, meningkat daripada 8.0% yang diramalkan pada tahun Mac 2021.

Di sebalik peningkatan perdagangan keseluruhan yang kukuh, beberapa rantau yang sedang membangun masih mengalami kekurangan daripada purata global.

Sebagai satu-satunya organisasi perdagangan pelbagai hala yang bertanggungjawab terhadap peraturan perdagangan global, WTO memainkan peranan penting dalam merapatkan jurang antara negara maju dan membangun serta memastikan gelanggang permainan yang lebih seimbang. Untuk mencapai matlamat ini, Malaysia telah mengambil bahagian secara konstruktif dalam perbincangan di bawah rundingan Pusingan Doha serta isu baharu dan baru muncul di WTO sepanjang 2021.

Pertubuhan Perdagangan Dunia

Tindak Balas Pertubuhan Perdagangan Dunia Terhadap Pandemik

Memandangkan pandemik COVID-19 masih berterusan sepanjang tahun 2021, masalah ketidaksamaan vaksin perlu ditangani bagi mencapai pemulihan ekonomi global yang inklusif. Dalam memastikan semua negara diberikan akses yang sama kepada vaksin dan COVID-19, Malaysia menyokong cadangan ahli WTO yang menggesa penepian peruntukan tertentu Perjanjian Hak Harta Intelekt Berkaitan Perdagangan (TRIPS) untuk tujuan pencegahan, pembendungan dan rawatan COVID-19.

Ketua Pengarah WTO, Dr. Ngozi Okonjo-Iweala menggesa ahli-ahli WTO untuk bersama-sama dan bersetuju mengenai tindak balas WTO yang kukuh terhadap wabak itu pada Persidangan Menteri-Menteri WTO ke-12 (MC12) yang dijadualkan pada 30 November hingga 3 Disember 2021, di mana ia akan menyediakan asas untuk pengeluaran vaksin yang lebih cepat dan pengedaran yang saksama. Walau bagaimanapun, MC12 telah ditangguhkan akibat penularan varian Omicron.

Pembaharuan

Sejak penubuhannya, WTO telah menyumbang secara positif ke arah kestabilan ekonomi global, meningkatkan pertumbuhan perdagangan dan menyelesaikan pertikaian perdagangan. Namun begitu, institusi perdagangan antarabangsa ini tidak bebas cabaran. Kritikan terhadap kerelevanannya semakin meningkat. Pusingan Doha yang dilancarkan pada 2001 dengan sasaran untuk dimuktamadkan menjelang Januari 2005 dan membetulkan ketidakseimbangan yang wujud dalam Perjanjian Pusingan Uruguay yang menubuhkan Organisasi tidak dicapai. Di samping itu, kehadiran perang perdagangan, peningkatan langkah perlindungan dan tindakan unilateral terhadap sekatan perdagangan, kebuntuan dalam sistem penyelesaian pertikaian dan kekurangan ketelusan dalam kalangan negara anggota, adalah antara beberapa masalah yang semakin meruncing yang dihadapi oleh organisasi ini.

Pandemik COVID-19 yang melanda sejak awal tahun 2020 memperhebatkan cabaran ini apabila banyak negara menutup sempadan mereka, dan agenda nasionalistik mula mengambil keutamaan untuk menyelamatkan pekerjaan bagi warga negara sendiri dan memastikan kelestarian ekonomi. Sekatan perdagangan juga dikenakan atas alasan keselamatan negara.

Oleh itu, pembaharuan adalah kritikal bagi menghidupkan semula WTO.

Secara amnya, negara ahli telah mengenal pasti tiga (3) bidang utama mengenai pembaharuan WTO: pemantauan dasar perdagangan negara ahli; keberfungsian sebagai forum untuk rundingan perdagangan; dan penambahbaikan mekanisme untuk menyelesaikan pertikaian dan mengatasi kebuntuan pelantikan baharu anggota Badan Rayuan.

Isu yang sering menimbulkan perbalahan ialah kumpulan Badan Rayuan, yang merupakan sebahagian daripada 'permata mahkota' WTO yang terkenal. Badan Rayuan WTO ialah badan tetap yang boleh menyokong atau membatalkan penemuan undang-undang dan kesimpulan panel di bawah Badan Penyelesaian Pertikaian. Keputusannya adalah muktamad dan mengikat semua pihak dalam pertikaian itu. Selama bertahun-tahun, Badan Rayuan telah dikritik kerana melampaui sempadannya dan melanggar banyak peruntukan dalam Persefahaman Penyelesaian Pertikaian. Kelumpuhannya adalah disebabkan oleh sekatan untuk pelantikan hakim baharu ke Badan Rayuan. Majoriti anggota percaya bahawa pembaharuan sistem adalah penting dalam menyelesaikan krisis ini terutamanya apabila salah satu fungsi utama WTO ialah menyelesaikan pertikaian perdagangan. Beberapa penyelesaian telah dibentangkan untuk mengatasi kumpulan, termasuk pembaikan sementara oleh beberapa negara ahli melalui Pengaturan Timbang Tara Rayuan Interim Berbilang Pihak (MPIA) dan penyelesaian tetap lain melalui rundingan pelbagai hala.

Penyelesaian Pertikaian

Sehingga 31 Disember 2021, sebanyak 607 pertikaian telah difailkan untuk proses timbang tara oleh ahli-ahli WTO, satu petunjuk bahawa negara anggota yakin dengan penguatkuasaan peraturan yang berkesan untuk menegakkan sistem perdagangan pelbagai hala yang saksama, selamat dan boleh diramal. Operasi Badan Rayuan telah digantung secara rasmi sejak Disember 2019, dan sekatan itu menyebabkan badan itu tidak mempunyai kuorum pengadil yang diperlukan untuk mendengar rayuan. Pada tahun 2021, sebanyak 21 rayuan telah difailkan dan menunggu untuk semakan.

Malaysia telah mendaftarkan kepentingan sebagai pihak ketiga dalam 25 kes pertikaian, antaranya ialah isu berkaitan langkah-langkah berkenaan minyak sawit

dan bahan api bio berasaskan tanaman kelapa sawit, hak harta intelek, anti-lambakan isi ikan, perlindungan ke atas import produk fotovoltai silikon kristal dan kes berkaitan dengan produk keluli dan aluminium. Pada 15 Januari 2021, Malaysia memfailkan permohonan konsultasi dengan EU mengenai Arahan Tenaga Boleh Baharu (RED) II. Malaysia mendakwa bahawa langkah-langkah tertentu yang dikenakan oleh EU dalam Arahan (sasaran tenaga boleh baharu EU, kriteria untuk menentukan stok suapan berisiko tinggi ILUC) adalah tidak konsisten dengan Perjanjian WTO, khususnya Perjanjian Am Mengenai Tarif dan Perdagangan (GATT) 1994, Perjanjian Mengenai Halangan Teknikal kepada Perdagangan (TBT) dan Perjanjian Mengenai Subsidi dan Timbal Balas (ASCM). Panel itu ditubuhkan pada Mei 2021 dan kes itu masih berjalan.

Rundingan Mengenai Subsidi Perikanan

Rundingan WTO mengenai subsidi-subsidi perikanan telah menunjukkan kemajuan yang signifikan pada tahun 2021 dengan pengenalan draf Perjanjian Perikanan pada 24 November 2021. Draf tersebut menunjukkan usaha kolektif ahli-ahli WTO dan berpotensi membawa kepada kemungkinan konsensus selepas lebih daripada 20 tahun rundingan tanpa menjejaskan objektif kemampanan.

Salah satu hasil penting ialah persetujuan kolektif oleh negara anggota WTO mengenai skop perjanjian itu, yang akan meliputi hanya penangkapan marin liar dan aktiviti

berkaitan perikanan di laut, di samping mengecualikan akuakultur dan perikanan darat. Ini menandakan keteguhan negara ahli WTO dalam memenuhi mandat Sasaran Matlamat Pembangunan Mampan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu 14.6, dalam mendapatkan persetujuan oleh MC12 untuk disiplin yang bertujuan untuk menghapuskan subsidi kepada Perikanan *Illegal, Unreported and Unregulated* (IUU) dan untuk melarang beberapa bentuk subsidi perikanan yang menyumbang kepada lebihan kapasiti dan penangkapan ikan berlebihan, berserta layanan istimewa dan berbeza bagi negara membangun dan kurang membangun.

Rundingan Mengenai Pertanian

Kumpulan Cairns iaitu gabungan 19 ahli WTO pengeksport pertanian termasuk Malaysia terus menyatakan kebimbangan terhadap tahap sokongan domestik tinggi yang mengganggu perdagangan dalam pasaran pertanian global di mana ia dijangka mencecah ASD2 trilion menjelang 2030 jika tidak diberi perhatian. Ahli Kumpulan Cairns yang lain ialah Argentina, Australia, Brazil, Kanada, Chile, Colombia, Costa Rica, Guatemala, Indonesia, New Zealand, Pakistan, Paraguay, Peru, Filipina, Afrika Selatan, Thailand, Uruguay dan Vietnam.

Mesyuarat Peringkat Menteri Kumpulan Cairns telah diadakan pada 23 Jun 2021. Malaysia diwakili oleh Dr. Rashidi Said, Wakil Tetap Malaysia ke WTO. Pada akhir mesyuarat, Menteri-menteri telah menerima

kenyataan yang menyeru ke arah Keputusan Menteri di MC12 yang menangani sokongan domestik yang menggugat perdagangan dan pengeluaran pertanian. Hasil sedemikian akan memberi keyakinan kepada proses pembaharuan pertanian dan meningkatkan lagi kredibiliti institusi WTO.

Isu Minyak Sawit

Minyaksawit merupakan salah satu eksport utama Malaysia, dengan jualan mencecah nilai bulanan tertinggi iaitu sebanyak RM7.91 bilion (ASD1.88 bilion) pada November 2021. Sambil mengukuhkan kedudukan pasarannya di peringkat serantau, Malaysia juga meningkatkan usaha menangani persepsi negatif dan dasar antisawit yang telah merosakkan prospek permintaan di EU, UK dan AS, serta telah menggunakan platform WTO secara aktif bagi mengatasi langkah-langkah diskriminasi yang dikenakan oleh ahli-ahli lain terhadap minyak sawit.

Pada Disember 2019, Indonesia telah memfailkan kes pertikaian terhadap EU dengan mendakwa Arahan Tenaga Boleh Baharu (RED) II tidak konsisten dengan Perjanjian WTO Mengenai Halangan Teknikal kepada Perdagangan, Perjanjian Am Mengenai Tarif dan Perdagangan 1994 dan Perjanjian Mengenai Subsidi dan Timbal Balas. Di sebalik situasi COVID-19, Badan Penyelesaian Pertikaian (DSB) bersetuju dengan Indonesia untuk membenarkan penubuhan panel bagi kes itu pada 29 Julai 2020. Pada 12 November 2020, panel itu berjaya diatur. Malaysia adalah pihak ketiga dalam pertikaian itu dan terus mengambil bahagian secara aktif dalam kes tersebut.

Pada 15 Januari 2021, Malaysia telah memfailkan permintaan yang sama bagi perundingan dengan EU dan panel telah ditubuhkan pada Mei 2021. Pada masa ini, kedua-dua kes masih berterusan.

Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana

Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) memainkan peranan penting dalam semua ekonomi di seluruh dunia

dari segi pekerjaan dan aktiviti ekonomi. Mereka mewakili kira-kira 95% perniagaan global dan 60% pekerjaan merentas ekonomi semua peringkat pembangunan. PMKS telah menjadi antara firma yang paling teruk terjejas dalam wabak semasa. Memandangkan COVID-19 telah menyerlahkan kepentingan PMKS sebagai mata pencarian rakyat dan produktiviti global, sokongan WTO untuk PMKS menjadi lebih penting berbanding sebelum ini.

Pada September 2021, Kumpulan Kerja PMKS di WTO telah berjaya memuktamadkan Deklarasi Menteri yang akan disokong oleh Menteri di MC12. Sembilan puluh tujuh negara ahli WTO, termasuk Malaysia telah memberi sokongan kepada Deklarasi tersebut.

Deklarasi itu menekankan usaha berterusan negara ahli untuk meningkatkan penyertaan PMKS dalam perdagangan antarabangsa sambil mempertimbangkan keperluan khusus negara membangun. Kumpulan kerja memberi tumpuan antara lain untuk menangani aspek berkaitan perdagangan akses PMKS kepada kewangan dan pembayaran rentas sempadan, menggalakkan kemasukan PMKS dalam pembangunan kawal selia dalam bidang perdagangan dan meningkatkan akses kepada maklumat.

Kumpulan PMKS juga telah melancarkan platform Trade4MSMEs, yang berfungsi sebagai alat yang bertujuan membantu syarikat kecil mencari maklumat berkaitan perdagangan yang meningkatkan keupayaan mereka untuk berdagang di peringkat antarabangsa. Ia juga menggariskan isu penting dan menyerlahkan amalan terbaik berkaitan PMKS yang boleh digunakan oleh pembuat dasar, pegawai kerajaan dan penyelidik dalam penggubalan peraturan.

Inisiatif Kenyataan Bersama

Pada 2021, peningkatan tumpuan pada rundingan plurilateral yang melibatkan subset ahli WTO pada sektor tertentu diteruskan di bawah pelbagai konfigurasi Inisiatif Kenyataan Bersama (JSI). Ahli-ahli WTO berusaha ke arah membangunkan peraturan baharu mengenai pelbagai isu – perdagangan elektronik, fasilitasi pelaburan untuk pembangunan, peraturan domestik dalam perkhidmatan, PMKS serta perdagangan dan alam sekitar.

Pada masa ini, Malaysia merupakan peserta aktif dalam tiga (3) daripada lima (5) JSI iaitu perdagangan elektronik,

fasilitasi pelaburan untuk pembangunan dan MSMEs. Rundingan terbuka dan inklusif masih diteruskan di bawah JSI, dengan penekanan pada tahap pembangunan ekonomi yang berbeza; dan pandangan negara-negara membangun dan kurang membangun, dari tahap cita-cita hingga cabaran pelaksanaan. Pendekatan menyeluruh ini terus menarik penyertaan ahli secara meluas ke dalam JSI.

Inisiatif Kenyataan Bersama Perdagangan Elektronik

Rundingan telah dilancarkan secara rasmi pada Januari 2019, berdasarkan mandat Persidangan Peringkat Menteri ke-11 (MC11) untuk berusaha ke arah membangunkan disiplin sekitar perdagangan dan perkhidmatan di bawah e-dagang, dengan penyertaan 76 ahli, termasuk Malaysia. Di bawah kepimpinan Australia, Jepun dan Singapura sebagai Penganjur Bersama, keahlian JSI telah meningkat sejak itu kepada 86 peserta, mewakili lebih daripada 90% daripada perdagangan global dan mewakili semua rantau geografi utama dan peringkat pembangunan.

Pada tahun 2021, rundingan teks mengenai disiplin yang mentadbir e-dagang masih diteruskan dengan teks rundingan disatukan terkini yang telah diedarkan oleh Penganjur Bersama pada September 2021. Sehingga Januari 2022, ahli-ahli JSI telah bersetuju untuk membersihkan teks pada lapan (8) artikel iaitu mesej elektronik komersil yang tidak diminta (SPAM), e-tandatangan, e-kontrak, ketelusan, data kerajaan terbuka, perlindungan pengguna dalam talian, akses internet terbuka dan perdagangan tanpa kertas.

Inisiatif Kenyataan Bersama Fasilitasi Pelaburan untuk Pembangunan

Pada MC11, 70 negara ahli WTO termasuk Malaysia telah mengeluarkan Kenyataan Bersama Menteri mengenai Fasilitasi Pelaburan untuk Pembangunan, menggesa perbincangan berstruktur dengan tujuan membangunkan rangka kerja pelbagai hala untuk fasilitasi pelaburan. Sehingga Disember 2021, 36 ahli lain turut menyertai JSI, meningkatkan jumlah penyertaan kepada 106 ahli.

Sehingga Januari 2022, rundingan masih diteruskan berdasarkan *Revised Easter Consolidated Text* yang dikeluarkan pada November 2021. Semakan itu antara lain mengandungi cadangan yang meliputi elemen seperti Ketelusan Langkah Pelaburan dan Memperkemas dan Mempercepatkan Prosedur dan Keperluan Pentadbiran. Sebagai sebahagian daripada hasil penyampaian yang dicadangkan untuk MC12, JSI tersebut bersasar untuk memuktamadkan rundingan berasaskan teks menjelang akhir tahun 2022.

Inisiatif Kenyataan Bersama Peraturan Domestik Perkhidmatan

Semasa MC11, sebanyak 59 ahli WTO telah menandatangani Kenyataan Bersama Menteri mengenai Peraturan Domestik Perkhidmatan, dalam usaha untuk memajukan perbincangan mengenai peraturan domestik selari dengan kerja Pihak Kerja mengenai Peraturan Dalam Negeri, yang dimandatkan di bawah Perjanjian Umum Perdagangan Dalam Perkhidmatan.

Pada 2 Disember 2021, JSI mengumumkan penamatan rundingan tekstual yang terkandung dalam Kertas Rujukan mengenai Peraturan Domestik Perkhidmatan. Kesimpulan ini diketengahkan oleh WTO dan JSI sebagai salah satu hasil platform JSI untuk membangunkan disiplin baharu yang berkaitan dengan peraturan domestik bagi perkhidmatan yang berusaha untuk memperbaiki iklim perniagaan, mengurangkan kos perdagangan dan mengurangkan birokrasi supaya memudahkan perdagangan perkhidmatan di seluruh dunia. Sebanyak 67 negara ahli telah menyertai JSI tersebut, termasuk beberapa Negara Anggota ASEAN (AMS) iaitu Filipina, Thailand dan Singapura. Walau bagaimanapun, Malaysia bukan sebahagian daripada inisiatif plurilateral ini dan kini sedang berunding dengan pemegang taruh yang berkaitan untuk mengkaji kemungkinan Malaysia menyertai JSI.

PENGLIBATAN LAIN

Mesyuarat Tahunan Forum Ekonomi Dunia 2021

Susulan penularan pandemik COVID-19 di peringkat global, Forum Ekonomi Dunia telah mengumumkan pembatalan mesyuarat tahunannya untuk tahun 2021 selepas dua (2) kali menangguhkannya dan mengubah lokasi persidangan sebanyak dua kali.

Sidang kemuncak yang pada asalnya dijadualkan akan berlangsung pada Januari 2021 telah dipindah ke lokasi lain di Switzerland iaitu Lucerne, dan kemudian ke Singapura yang dijadualkan pada Ogos 2021.

Agenda Keterhubungan Komanwel untuk Perdagangan dan Pelaburan

Pemimpin Komanwel menerima pakai Agenda Keterhubungan Komanwel untuk Perdagangan dan Pelaburan (CCA) dengan visi untuk meningkatkan perdagangan antara Komanwel kepada ASD 2 trilion menjelang 2030, dan mengembangkan pelaburan antara Komanwel. Pada 2021, Pelan Tindakan CCA terus dilaksanakan di peringkat kerja, disokong oleh Mesyuarat Menteri-menteri Perdagangan Komanwel pada 2019.

Mesyuarat Ketua-Ketua Kerajaan Komanwel dijadualkan diadakan di Rwanda pada Jun 2021. Walau bagaimanapun, disebabkan wabak COVID-19, mesyuarat itu ditangguhkan ke suku pertama 2022.

INTEGRASI EKONOMI ASEAN

Brunei Darussalam merupakan Pengerusi ASEAN pada tahun 2021. Semasa dipengerusikan oleh Brunei Darussalam, Negara-negara Anggota ASEAN meneruskan mesyuarat secara maya di sebalik cabaran yang disebabkan oleh pandemik COVID-19 untuk memastikan kesinambungan agenda Integrasi ASEAN bawah Komuniti Ekonomi ASEAN 2025. Untuk memulakan pelan kerja dan hasil penyampaian utama ASEAN bagi tahun 2021, semasa Pemukiman Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN (AEM) Ke-27 yang diadakan dari 2 hingga 3 Mac 2021, AEM berikrar untuk bekerja secara intensif dalam meneroka semua jalan bagi memperdalam dan meluaskan integrasi ekonomi serantau dalam pelbagai bidang kepentingan bersama yang akan menyumbang kepada kelestarian mata pencarian serta daya tahan ekonomi serantau di ASEAN dan luar ASEAN.

Lanjutan daripada ini, semasa Mesyuarat AEM Ke-53 dan Mesyuarat-mesyuarat Berkaitan yang diadakan pada 8 hingga 15 September 2021, Negara-negara Anggota ASEAN mengulangi komitmen untuk bekerja secara kolektif bagi mengatasi cabaran dan keluar dari pandemik COVID-19. AEM mengalu-alukan pemuktamadan Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan (BSBR): Agenda Transformasi Digital untuk Mempercepatkan Pemulihan Ekonomi ASEAN dan Integrasi Ekonomi Digital dan mengesahkan Rangka Kerja Ekonomi Kitaran bagi Komuniti Ekonomi ASEAN dalam mengiktiraf kepentingan memajukan agenda ekonomi mampan.

Di samping itu, AEM juga menerima pakai pada dasarnya, Kerangka Fasilitasi Pelaburan ASEAN (AIFF) dan mengesahkan senarai barangan keperluan yang ditambah dalam Memorandum Persefahaman (MoU) Mengenai Pelaksanaan Langkah-Langkah Bukan Tarif ke atas Barangan Penting, yang telah ditandatangani pada November 2020.

Seterusnya, para Pemimpin ASEAN bertemu secara maya pada 26 hingga 28 Oktober 2021 di Sidang Kemuncak ASEAN Ke-38 dan Ke-39 serta Sidang Kemuncak Berkaitan. Semasa Sidang-sidang Kemuncak tersebut, YAB Perdana Menteri, Dato' Sri Ismail Sabri Yaakob menggesa para pemimpin ASEAN untuk menegakkan pemusatan ASEAN semasa mengadakan libat urus dengan Rakan Luar untuk memelihara keamanan, kestabilan dan keselamatan serantau. YAB Perdana Menteri seterusnya mengulangi komitmen teguh Malaysia untuk meratifikasi RCEP yang akan membantu mempercepatkan pemulihan dan daya tahan serantau. (Nota: Malaysia telah meratifikasi RCEP pada 21 Januari 2022 dan akan berkuat kuasa mulai 18 Mac 2022). Para Pemimpin ASEAN juga bertemu dan berkongsi pandangan dengan Pemimpin lima Rakan Dialog ASEAN, iaitu, ROK, RRC, AS, Jepun dan Australia.

KEBERHASILAN EKONOMI UTAMA ASEAN 2021

Sepanjang Brunei Darussalam bertindak sebagai Pengerusi ASEAN 2021, 13 Keberhasilan Ekonomi Utama (PED) telah dikenal pasti di bawah tiga (3) teras strategik iaitu:

Teras Strategik 1: Pemulihan

- (i) Kit Alat Keberkesanan Kos Langkah Bukan Tarif (NTM *Toolkit*);
- (ii) Pelan Pemulihan COVID-19 untuk Sektor Pelancongan ASEAN;
- (iii) Pelancaran Rundingan bagi Perjanjian Perdagangan Bebas ASEAN-Kanada;
- (iv) Rangka Kerja Pemudahcara Pelaburan ASEAN (AIFF); dan
- (v) Protokol ke-9 Perjanjian Rangka Kerja ASEAN berkenaan Perkhidmatan Protokol bagi Perkhidmatan Kewangan.

Teras Strategik 2: Pendigitalan

- (i) Rancangan Kerja Pelaksanaan Perjanjian ASEAN dalam Perdagangan Elektronik 2021 - 2025;
- (ii) Pelan Tindakan Serantau Pelaksanaan Tingkah Laku dan Tanggungjawab dalam Alam Siber; dan
- (iii) Persidangan Celik Kewangan ASEAN.

Teras Strategik 3: Kelestarian

- (i) Rangka Kerja ASEAN untuk Menyokong Makanan, Pertanian, dan Perhutanan Pengeluar Kecil, Koperasi, dan juga MSME bagi meningkatkan kualiti produk untuk memenuhi piawaian dan memastikan daya saing serantau/antarabangsa;
- (ii) Deklarasi Bersama ASEAN dalam Peralihan Tenaga dan Keselamatan Tenaga;
- (iii) Rangka Kerja Ekonomi Kitaran bagi AEC;
- (iv) Cadangan/Syor Utama sebagai maklum balas kepada Peluang dan Cabaran Masa Depan berintensifkan Mineral; dan
- (v) Inisiatif pembangunan Taksonomi bagi Kewangan ASEAN yang mampan.

Dua belas daripada 13 Keberhasilan Ekonomi Utama (PED) dan Inisiatif Merentasi Tonggak: Penyatuan Strategi Revolusi Industri 4.0. ASEAN telah selesai pada tahun 2021 dan baki PED iaitu Persidangan Literasi Kewangan ASEAN dijangka selesai pada tahun berikutnya. Berikut merupakan PED bawah seliaan MITI yang telah berjaya diselesaikan pada tahun 2021:

(i) **Kit Alat Keberkesanan Kos Langkah Bukan Tarif**

NTM *Toolkit* telah disahkan oleh Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN (AEM) ketika Mesyuarat Ke-53 Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN. NTM *Toolkit* ini direka untuk memberikan satu kerangka kerja kepada Negara-Negara Anggota ASEAN untuk mengkaji semula kos dan keberkesanan Langkah-Langkah Bukan Tarif (NTM) sedia ada di rantau ini. Penyediaan NTM *Toolkit* ini dijangka akan membantu Negara-Negara Anggota ASEAN dalam penilaian dan kajian semula NTM untuk reka bentuk, penguatkuasaan, dan pematuhan mereka. Akhir sekali, penggunaan NTM *Toolkit* ini juga akan menggalakkan penerapan Amalan Pengawalseliaan Yang Baik (GRP) yang akan memudahkan keperluan dan prosedur import di samping meningkatkan nilai daya saing eksport negara.

(ii) **Kerangka Fasilitasi Pelaburan ASEAN**

Pada 1 Oktober 2021, Malaysia telah menerima pakai Kerangka Fasilitasi Pelaburan ASEAN (AIFP) dan ASEAN secara rasmi menerima pakai AIFP pada 1 November 2021. Rangka kerja itu bertujuan untuk memudahkan aliran masuk pelaburan ke rantau ini ketika ASEAN meningkatkan usahanya ke arah pemulihan komprehensif daripada

pandemik COVID-19. AIFP adalah komitmen yang tidak tertakluk kepada perundangan bertujuan untuk:

- (a) meningkatkan kebolehcapaian, ketelusan peraturan pelaburan, peraturan, dan prosedur yang kondusif untuk meningkatkan pelaburan;
- (b) memperkemas dan mempercepatkan prosedur dan keperluan pentadbiran untuk kemasukan, pengkelan dan perkembangan pelaburan; dan
- (c) mewujudkan persekitaran yang menggalakkan pelaburan dan perniagaan.

AIFP merupakan rujukan yang baik bagi Negara Anggota ASEAN untuk mempertingkatkan fasilitasi pelaburan di rantau ini sekaligus mewujudkan persekitaran perniagaan yang lebih cekap, boleh diramal dan mesra pelaburan, di samping memudahkan pelabur untuk menubuhkan operasi, menjalankan perniagaan harian dan mengembangkan pelaburan mereka.

(iii) **Rancangan Kerja Pelaksanaan Perjanjian ASEAN dalam Perdagangan Elektronik 2021-2025**

Jawatankuasa Penyelarasan e-Dagang ASEAN (ACCEC) telah membangunkan Rancangan Kerja Pelaksanaan Perjanjian Dalam Perdagangan Elektronik ASEAN 2021-2025 untuk dijadikan sebagai hala tuju perbincangan dan membantu dalam pelaksanaan kerjasama Perjanjian dengan melengkapkan inisiatif dan rancangan kerja e-Dagang ASEAN yang sedia ada, sebagai rujukan kepada kepada amalan perdagangan antarabangsa dalam pembangunan perdagangan elektronik, dan juga bertindak sebagai garis panduan undang-undang dan peraturan Negara-negara Anggota ASEAN yang sedia ada dalam perdagangan elektronik. Rancangan Kerja tersebut menampilkan kerjasama yang dibahagikan dan difokuskan kepada tiga (3) aliran kerja iaitu memfokuskan kepada rentas sempadan, perniagaan dan juga pengguna. Rancangan Kerja ini telah dimeteraikan dalam Mesyuarat AEM Ke-53.

(iv) **Rangka Kerja Ekonomi Kitaran bagi Komuniti Ekonomi ASEAN**

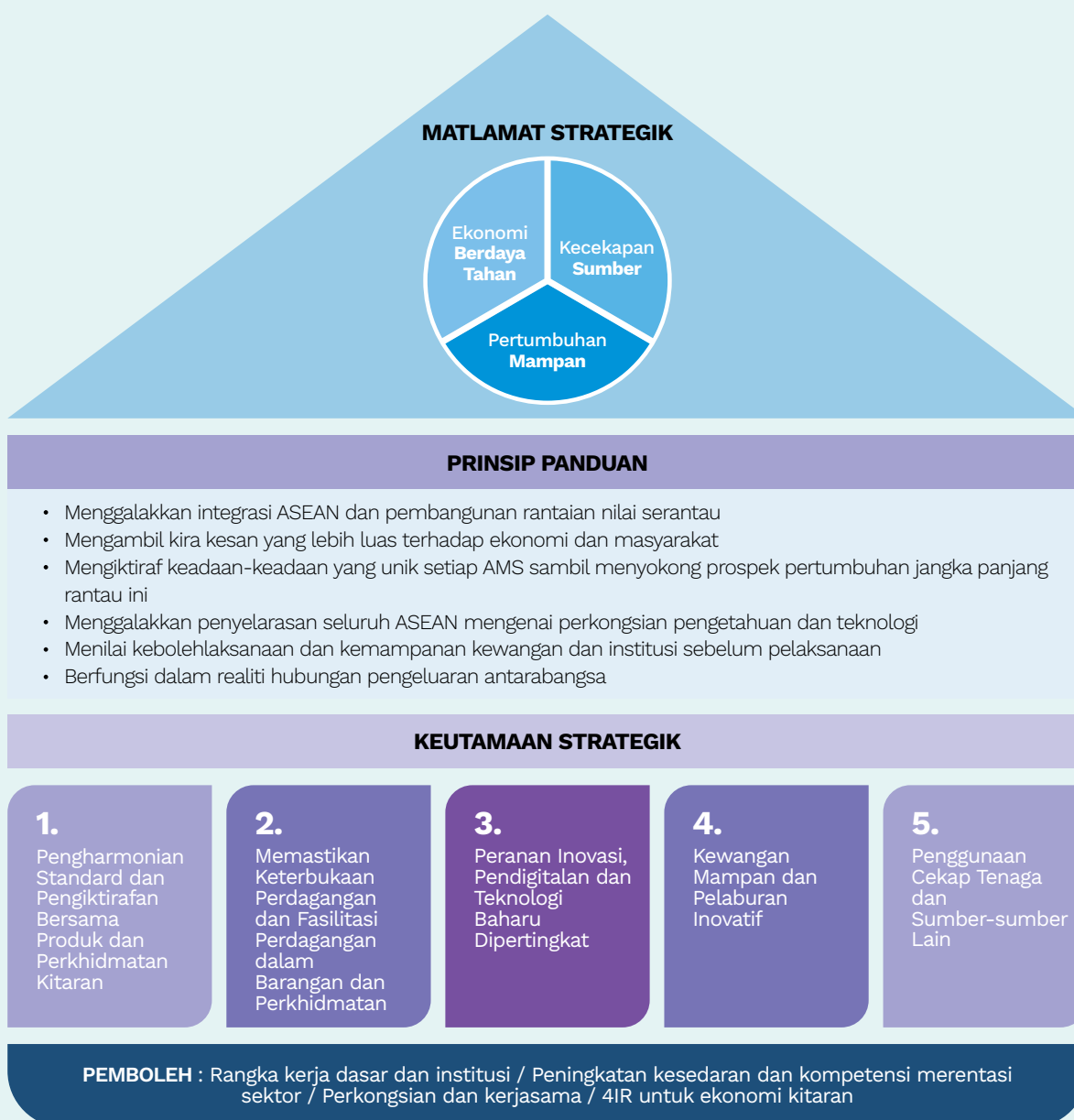
Rangka Kerja Ekonomi Kitaran bagi AEC merupakan salah satu daripada PED yang diusulkan oleh Brunei Darussalam sebagai Pengerusi ASEAN pada

tahun 2021. Rangka kerja tersebut dibangunkan oleh Sekretariat ASEAN dengan kerjasama daripada Institut Penyelidikan Ekonomi untuk ASEAN dan Asia Timur. Memandangkan kepentingan ekonomi kitaran kepada AEC, rangka kerja tersebut telah diterima pakai pada Mesyuarat Majlis AEC Ke-20 pada 18 Oktober 2021. Berdasarkan inisiatif ASEAN sedia ada, rangka kerja ini menetapkan visi jangka panjang dengan mengenal pasti peluang serta

meneroka kerjasama dengan tonggak ASEAN lain, Rakan Dialog dan sektor swasta untuk mempercepatkan peralihan negara-negara ASEAN kepada ekonomi kitaran dan sekali gus mencapai objektif pembangunan ekonomi mampan di bawah Pelan Tindakan AEC 2025. Matlamat strategik, prinsip panduan, keutamaan strategik dan pemboleh bagi Rangka Kerja Ekonomi Kitaran adalah seperti berikut:

PAPARAN 2.12

RANGKA KERJA EKONOMI KITARAN BAGI KOMUNITI EKONOMI ASEAN

Sumber: <https://asean.org/wp-content/uploads/2021/10/Brochure-Circular-Economy-Final.pdf>

Dengan pengesahan rangka kerja tersebut, Mesyuarat Pegawai Kanan Ekonomi ASEAN (SEOM) akan membangunkan pelan pelaksanaan Rangka Kerja Ekonomi Kitaran dan Nota Konsep berhubung strategi ASEAN untuk mencapai neutraliti karbon.

(v) **Perjanjian ASEAN dalam E-Dagang 2021-2025**

Perjanjian ASEAN dalam e-Dagang telah ditandatangani pada 22 Januari 2019 di Hanoi, Vietnam. Perjanjian tersebut adalah usaha bersepadu antara Negara Anggota ASEAN untuk:

- (a) meningkatkan transaksi e-dagang dan pergerakan data;
- (b) meningkatkan keyakinan dan kepercayaan pengguna ASEAN dalam e-Dagang;
- (c) memperkemas undang-undang serantau

berkaitan e-Dagang; dan

- (d) menggalakkan ketersambungan digital yang lebih besar dan mengurangkan halangan operasi untuk kemasukan perniagaan.

Perjanjian ASEAN dalam e-Dagang mula berkuat kuasa pada 2 Disember 2021 berikutan penerimaan Instrumen Ratifikasi Indonesia yang selari dengan Perkara 19(2) di dalam dokumen tersebut.

PERJANJIAN YANG TELAH DITANDATANGANI/DIRATIFIKASI PADA TAHUN 2021

Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN telah menandatangani ASEAN *Mutual Recognition Arrangement on Type Approval for Automotive Products* (APMRA) pada 16 Januari 2021 dan akan mula berkuat kuasa pada tarikh yang sama pada tahun berikutnya. APMRA ini akan mengharmonikan prosedur persijilan dan pengujian produk automotif di ASEAN. Pelaksanaan APMRA ini juga akan menggalakkan aktiviti perdagangan produk automotif secara efisien dan bersepadu bagi membolehkan Negara-negara Anggota ASEAN meningkatkan daya saing dalam ekonomi global khususnya pengintegrasian kualiti dan tahap keselamatan produk automotif.

PEMULIHAN ASEAN DARI PANDEMIK

Memorandum Persefahaman Mengenai Pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif ke atas Barangan Penting

Pada 13 November 2020, AEM telah menandatangani MoU Mengenai Pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif ke atas Barangan Penting. MoU tersebut bertujuan

untuk mengurangkan kesan ekonomi COVID-19 ke atas ASEAN, mengukuhkan kesinambungan rantai bekalan, dan mengurangkan beban pentadbiran ke atas perniagaan dengan menahan Negara-negara Anggota ASEAN daripada mengenakan NTM ke atas barangan dan bekalan keperluan, kecuali bagi tujuan kecemasan kesihatan awam.

Pada tahun 2021, selain 152 barangan keperluan perubatan yang dipersetujui sebelum ini, ASEAN juga telah memperluaskan senarai barangan keperluan dengan penambahan sebanyak 107 produk pertanian dan makanan di bawah MoU ini.

Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan: Agenda Transformasi Digital untuk Mempercepatkan Pemulihan Ekonomi ASEAN dan Integrasi Ekonomi Digital

BSBR:Agenda Transformasi Digital untuk Mempercepatkan Pemulihan Ekonomi ASEAN dan Integrasi Ekonomi Digital telah disediakan dan dimeteraikan semasa Pemukiman Menteri Ekonomi ASEAN Ke-53 sebagai salah satu keberhasilan utama dalam usaha untuk mempercepatkan usaha pemulihan ASEAN, terutamanya dalam transformasi digital.

RENCANA 2.2**PELAN HALA TUJU BANDAR SERI BEGAWAN**

Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan (BSBR) bertujuan untuk memetakan langkah-langkah segera dan jangka pendek yang boleh diambil oleh ASEAN untuk memanfaatkan transformasi digital yang sedang berlaku di rantau ini. Daripada mengambil tindakan yang baharu, Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan telah mengetengahkan tindakan utama yang diambil dari inisiatif ASEAN yang sedia ada dan masih relevan, dengan kesan yang terhasil adalah segera dengan kebaikan jangka masa panjang untuk daya saing rantau ini.

BSBR bertujuan untuk mencapai objektif seperti di bawah:

- (i) Menyatakan kehendak politik dan komitmen dalam mengubah rantau ASEAN menjadi Komuniti Digital Tunggal Bersepadu;
- (ii) Bekerja menggunakan satu (1) dokumen yang mempunyai bidang tindakan utama, inisiatif utama, sasaran yang khusus, akauntabiliti dan garis panduan yang jelas; dan
- (iii) Mengutamakan tindakan yang:
 - memanfaatkan penggunaan teknologi dalam melonjakkan ekonomi rantau ini termasuk menyambungkan semula pergerakan orang dan barangan dengan selamat dan teratur;
 - memudahkan proses perniagaan dengan penggunaan aplikasi teknologi maklumat dan komunikasi termasuk dalam Perdagangan merentas sempadan;
 - meningkatkan perlindungan hak harta intelek dalam era digital; dan
 - meningkatkan kerjasama dan penyelarasan dalam era transformasi digital.

Jawatankuasa Penyelarasan e-Dagang ASEAN akan berfungsi sebagai jawatankuasa penyelaras bagi BSBR, diselia oleh Pegawai Kanan Ekonomi dan mendapatkan sokongan/input daripada badan/sector yang berkaitan.

Rangka Kerja Pemulihan Komprehensif ASEAN

Rangka Kerja Pemulihan Komprehensif ASEAN (ACRF) dan Pelan Pelaksanaannya yang diterima pakai pada Sidang Kemuncak ASEAN Ke-37 pada November 2020, memberi fokus kepada proses pemulihan serantau daripada COVID-19, bawah lima strategi luas: (i) sistem kesihatan, (ii) keselamatan manusia, (iii) pasaran intra-ASEAN dan integrasi ekonomi yang lebih luas, (iv) transformasi digital inklusif, dan (v) kemampanan. Sebanyak 185 strategi telah dikenal pasti, di mana 60 adalah di bawah bidang kuasa AEM. Sehingga akhir Ogos 2021, sebanyak 14 inisiatif telah selesai, 20 telah dimulakan, 22 sedang berjalan manakala empat (4) inisiatif akan dilaksanakan selepas 2021.

Antara inisiatif utama ACRF di bawah bidang kuasa AEM yang telah selesai adalah pemeteraian RCEP, pemeteraian MoU mengenai Pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif ke atas Barangan Penting di bawah Pelan Tindakan Hanoi pada Memperkukuh Kerjasama Ekonomi ASEAN dan Ketersambungan Rangkaian Pembekalan sebagai tindak balas kepada pandemik COVID-19 dan Pembangunan Pelan Hala Tuju pemuktamadan semakan komprehensif Rangka Kerja Integrasi Digital ASEAN dan Pelan Tindakan Rangka Kerja Integrasi Digital ASEAN 2019-2025.

Semua Negara Anggota ASEAN secara kolektif menekankan kepentingan mempercepat pelaksanaan semua inisiatif bawah ACRF untuk memudahkan pembukaan semula ekonomi dan merangsang pemulihan serantau. Pelaksanaan inisiatif yang belum selesai akan diteruskan pada tahun 2022.

KETERLIBATAN BERSAMA RAKAN LUAR

Perjanjian Perkongsian Ekonomi Komprehensif Serantau

Pada bulan Disember 2021, Malaysia telah melengkapkan keperluan ratifikasi RCEP. Prosedur ratifikasi RCEP bagi Malaysia melibatkan pindaan undang-undang berkaitan Hak Harta Intelek. Undang-undang yang perlu dipinda untuk melengkapkan proses ratifikasi ialah Akta Hak Cipta, Akta Paten dan Akta Petunjuk Geografi. Ketiga-tiga akta tersebut telah dibentang, dibahas, dipinda dan diluluskan di Dewan Rakyat pada 15 Disember 2021 dan seterusnya di Dewan Negara pada 22 Disember 2021.

Keterlibatan bersama Singapura

Pada 29 November 2021, kedua-dua Perdana Menteri Malaysia dan Singapura telah melancarkan Laluan Perjalanan Lengkap Vaksin Laluan Darat (*Vaccinated Travel Lane-Land* – VTL-Land) dan Laluan Perjalanan Lengkap Vaksin Laluan Udara (*Vaccinated Travel Lane-Air* – VTL-Air) yang merupakan detik bersejarah bagi Malaysia dan Singapura dalam menghubungkan semula rakyat, terutamanya mereka yang telah terpisah daripada ahli keluarga akibat wabak COVID-19 dengan membenarkan pengembara yang telah lengkap divaksin untuk merentas negara. VTL-Land mewakili usaha dan komitmen Kerajaan yang tidak berbelah bahagi untuk menghubungkan semula Malaysia-Singapura melalui laluan darat secara beransur-ansur dengan selamat, sistematik dan mampan.

Di samping itu, Menteri Kanan, Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri juga telah bersemuka buat kali pertama dengan Menteri Perdagangan dan Industri Singapura ketika majlis pelancaran tersebut. Kedua-dua Menteri telah membincangkan hal-hal berkaitan dengan perdagangan dan pelaburan kedua-dua negara dan bersetuju untuk meneroka kerjasama dua hala.

United Kingdom sebagai Rakan Dialog ASEAN Baharu

Pada 5 Ogos 2021, ASEAN mengalu-alukan UK sebagai Rakan Dialog Ke-11 selepas tempoh 25 tahun, berikutan moratorium dalam penerimaan Rakan Dialog baharu ASEAN sejak 1999. Semasa Sidang Kemuncak ASEAN Ke-38 dan Ke-39 serta Sidang Kemuncak Berkaitan pada 26 hingga 28 Oktober 2021, kedua-dua ASEAN dan UK berikrar untuk terus bekerjasama melalui Program Pembaharuan Ekonomi ASEAN-UK dan Deklarasi Bersama Menteri ASEAN-UK Mengenai Kerjasama Ekonomi Masa Depan.

PEMBANGUNAN DALAM KERJASAMA EKONOMI ASIA-PASIFIK

Kerjasama Ekonomi Asia-Pasifik 2021

New Zealand sebagai Pengerusi Kerjasama Ekonomi Asia-Pasifik (APEC) 2021 telah memilih tema *Join, work, grow. Together. Haumi ē, Hui ē, Taiki ē*. Manakala tumpuan APEC adalah kepada tindak balas menghadapi pandemik dalam memastikan pemulihan rantau Asia Pasifik yang mampan dan inklusif. New Zealand juga telah menekankan kepentingan konsep *Building Back Better* for

APEC 2021, dengan usaha tertumpu dalam mencerdaskan iklim perdagangan dan pelaburan pascapandemik, berlandaskan tiga (3) bidang keutamaan, iaitu:

- (i) Dasar Ekonomi dan Perdagangan yang akan memperkukuhkan pemulihan, dasar ekonomi makro dan penstrukturan, usaha pembaharuan, pembukaan pasaran dan pelaburan dengan sasaran integrasi ekonomi di rantau ini;
- (ii) Meningkatkan Kelestarian dan Inklusif bagi Pemulihan, dalam memberi peluang kepada semua lapisan masyarakat melalui dasar ekonomi yang menangani cabaran alam sekitar yang semakin berleluasa di rantau ini; dan
- (iii) Inovasi dan Pemulihan yang Didayakan Secara Digital, bagi mempercepatkan usaha APEC dalam menyokong ekonomi digital.

Pada tahun ini, APEC telah memberikan komitmen untuk mempercepatkan aliran rentas sempadan dan memudahkan perkhidmatan bagi menyokong pergerakan yang lancar bagi barangan keperluan dalam situasi yang mencabar ini. New Zealand telah mengambil pendekatan yang berbeza termasuk menganjurkan Pemukiman Pemimpin Ekonomi APEC Tidak Rasmi pada bulan Julai, yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri New Zealand, PYT Jacinda Ardern dan perbincangan telah menjurus kepada usaha dan inisiatif untuk mengatasi COVID-19, serta usaha dalam mempercepatkan pemulihan ekonomi. Pemimpin juga telah turut menyatakan komitmen bagi merealisasikan Visi Putrajaya bagi komuniti Asia-Pasifik yang terbuka, dinamik, berdaya tahan dan aman menjelang 2040, di mana Visi tersebut memberi tumpuan kepada tiga bidang utama, iaitu Pertumbuhan Kukuh, Seimbang, Selamat, Mampan dan Inklusif; Inovasi dan Pendigitalan; dan Perdagangan dan Pelaburan. Perkara ini turut disuarakan sekali lagi oleh Pemimpin Ekonomi APEC dalam Mesyuarat Pemimpin Ekonomi APEC (AELM) pada 12 November 2021, dengan Pemimpin-Pemimpin Ekonomi APEC mengesahkan komitmen mereka untuk bersama-sama bertindak dalam menangani krisis pandemik ini dengan segera, dengan perdagangan dan pelaburan sebagai pemangkin dalam menangani kesan COVID-19.

Rantau Asia-Pasifik telah berkembang menjadi salah satu rantau yang paling pesat berkembang di dunia. Ekonomi APEC menyumbang sebahagian besar daripada pasaran global; kira-kira 38% daripada jumlah penduduk global, 56% daripada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) global dan 51% daripada perdagangan global. Perdagangan di antara 21 ekonomi di rantau ini juga dijangka akan meningkat sebanyak 5.8% pada tahun 2021.

Jawatankuasa Perdagangan dan Pelaburan

Bagi memastikan APEC dapat terus bersidang dan berfungsi dalam masa gangguan global, APEC termasuk Jawatankuasa Perdagangan dan Pelaburan (CTI) dan kumpulan-kumpulan kerja di bawahnya telah mengadakan mesyuarat secara maya, buat kali keduanya pada tahun 2021. Sejak tercetusnya pandemik COVID-19, CTI telah memainkan peranan penting dalam memastikan pelaksanaan maklumbalas terhadap mandat dan arahan Menteri-Menteri APEC mengenai usaha berkaitan perdagangan yang dapat membantu menangani krisis dengan segera dan membantu memacu pemulihan ekonomi di seluruh rantau ini. Antara usaha-usaha yang dijalankan oleh CTI adalah termasuk memastikan penghasilan, pembekalan dan pengedaran vaksin yang mencukupi, menyokong usaha perkongsian vaksin global, dan menangani halangan kepada aliran barangan dan perkhidmatan penting untuk memastikan sistem kesihatan rantau ini adalah menyeluruh.

Malaysia, New Zealand dan Singapura juga telah mengetuai inisiatif Deklarasi Mengenai Memudahkan Pergerakan Barangan Penting pada tahun 2020 yang telah menggariskan komitmen APEC untuk bertindak balas secara efektif bagi impak ekonomi rentetan daripada pandemik COVID-19, termasuk sekatan dan larangan eksport; halangan bukan tarif; dan fasilitasi perdagangan. APEC juga telah diarahkan oleh Menteri-menteri APEC untuk mengkaji kemajuan objektif Deklarasi setiap tahun “sehingga masa COVID-19 tidak lagi dianggap sebagai kecemasan kesihatan awam kebimbangan antarabangsa”. Susulan itu, satu mekanisme kajian semula terhadap usaha ini akan turut dilaksanakan oleh ekonomi APEC dan Menteri-Menteri Bertanggungjawab bagi Perdagangan (MRT) bagi memastikan terdapat kemajuan dalam memudahkan pergerakan barangan penting sekiranya terdapat sebarang krisis pada masa akan datang.

Berdasarkan komitmen yang dibuat oleh MRT pada tahun 2020, New Zealand telah mengetuai kajian mengenai NTM mengenai Barangan Penting semasa COVID-19 di rantau APEC yang telah dipersetujui oleh CTI pada Mac 2021. Kajian di bawah CTI adalah untuk memastikan usaha Ekonomi APEC dalam memberi kerjasama yang lebih luas mengenai halangan bukan tarif. Malaysia turut menyumbang kajian kes berkaitan halangan bukan tarif, serta memberikan pandangan bagaimana ekonomi APEC telah melaksanakan halangan bukan tarif, sama ada yang menyekat atau memudahkan dengan cara yang konsisten dengan obligasi di peringkat WTO.

Seawal tahun 2021, pelancaran program vaksinasi COVID-19 yang saksama dan inklusif telah menjadi tumpuan utama ekonomi APEC. Pemulihan ekonomi di rantau Asia Pasifik bergantung khususnya kepada pelaksanaan program vaksinasi COVID-19 di seluruh rantau ini.

Memandangkan kepentingan akses cepat kepada vaksin COVID-19 untuk menyemarakkan pemulihan ekonomi rantau ini, Menteri pada Mesyuarat MRT APEC Ke-27 yang diadakan dari 4 hingga 5 Jun 2021, telah membincangkan isu perdagangan utama dalam pemulihan daripada pandemik COVID-19 dan menyokong Sistem Perdagangan Pelbagai Hala (MTS) yang membawa kepada Persidangan Peringkat Menteri WTO Ke-12 (MC12) yang dijadualkan pada November 2021. Menteri-menteri juga telah mengeluarkan Kenyataan APEC MRT mengenai Rantauan Bekalan Vaksin COVID-19 dan Kenyataan APEC MRT Mengenai Perkhidmatan Bagi Menyokong Pergerakan Barangan Penting. Dalam perkara ini ekonomi APEC telah membuat komitmen untuk:

- (i) Memberi fasilitasi perdagangan vaksin dan produk berkaitan;
- (ii) Melaksana Garis Panduan Amalan Terbaik untuk Pentadbiran Kastam APEC untuk Memudahkan Pengedaran Vaksin COVID-19 dan Produk Berkaitan;
- (iii) Menilai terhadap keperluan sebarang sekatan eksport ke atas produk berkaitan;
- (iv) Menimbangkan tindakan sukarela untuk mengurangkan kos produk ini, terutamanya dengan menggalakkan setiap ekonomi untuk mengkaji caj yang dikenakan di sempadan untuk vaksin COVID-19 dan produk penting berkaitan;
- (v) Mengambil langkah yang sewajarnya untuk mencegah eksploitasi jenayah ke atas rantaian bekalan dan mencegah kemasukan dan pengimportan vaksin COVID-19 dan barangan berkaitan yang tiruan, berbahaya dan substandard; dan
- (vi) Memperkukuh usaha penyelarasan, kecekapan dan ketelusan bagi sektor perkhidmatan pengangkutan dan logistik, termasuk yang diperlukan untuk pemeriksaan di sempadan.

Kumpulan Akses Pasaran, salah satu kumpulan kerja di bawah CTI telah berjaya memenuhi mandat dalam Kenyataan Bersama MRT APEC 2021 untuk mengemaskini klasifikasi tarif Sistem Harmoni (HS) bagi senarai barangan alam sekitar asal yang telah terhasil pada tahun 2012, bagi tujuan rujukan. Perakuan Senarai Barangan Alam Sekitar yang dikemaskini dalam HS2017 pada tahap enam digit akan memastikan senarai itu kekal relevan dan terus menjadi penanda aras APEC mengenai barangan alam sekitar. Selain itu, pengemaskinian senarai tersebut juga

melambangkan komitmen APEC yang digariskan dalam Visi Putrajaya 2040 dan Deklarasi Kuala Lumpur 2020 untuk mempromosikan dasar ekonomi yang menyokong usaha global untuk menangani semua cabaran alam sekitar secara komprehensif, termasuk perubahan iklim dan peralihan ke arah penggunaan tenaga bersih.

Berikutan terhasilnya Pelan Tindakan Aotearoa (APA) untuk melaksanakan Visi Putrajaya 2040 dan mandat daripada Pemimpin Ekonomi dan Menteri APEC, CTI akan terus memajukan usahanya berlandaskan tiga pemacu ekonomi di APA bagi tahun 2022, seperti berikut:

(i) **Perdagangan dan Pelaburan**

- Memberi fasilitasi perdagangan vaksin COVID-19 dan produk perubatan penting yang berkaitan, termasuk usaha dan langkah-langkah pemudahcaraan perdagangan digital dan melaksanakan amalan terbaik dalam prosedur kastam;
- Membina pemahaman dan ketelusan jenis langkah-langkah sempadan yang diambil sebagai tindak balas terhadap pandemik dan menggalakkan penghapusan sekatan eksport yang tidak perlu dan halangan bukan tarif yang lain;
- Usaha mengurangkan kos vaksin COVID-19 dan barangan perubatan penting COVID-19 yang berkaitan secara sukarela;
- Memastikan Perjanjian TRIPS akan menyokong usaha untuk menyelidik, membangun, melabur dalam mengeluarkan dan mengedarkan lebih banyak vaksin COVID-19; dan
- Pelaksanaan Penyata Perkhidmatan MRT 2021 untuk Menyokong Pergerakan Produk Penting.

(ii) **Inovasi dan Pendigitalan**

- Usaha pelaksanaan tindakan kolektif mengenai infrastruktur digital, transformasi digital, merapatkan jurang digital dan memupuk persekitaran yang memudahkan perniagaan.

(iii) **Pertumbuhan yang Kukuh, Seimbang, Selamat, Mampan dan Inklusif**

- Menggalakkan dasar dan pertumbuhan ekonomi yang menyumbang kepada usaha untuk menangani perubahan iklim dan cabaran alam sekitar yang lain sejajar dengan usaha global, antara lain mencapai Agenda 2030 untuk Pembangunan Lestari dan matlamat Perjanjian Paris.
- Menghasilkan senarai rujukan sukarela dan tidak

terikat untuk memberikan panduan bagi usaha dalam mengemaskini Senarai Barangan Alam Sekitar APEC ke HS2022 bagi tujuan rujukan.

- Mengadakan perbincangan lanjut mengenai kesan halangan bukan tarif terhadap barangan dan perkhidmatan alam sekitar, serta langkah-langkah pengawalseliaan lain yang menyokong pembangunan rantai bekalan yang lebih mampan.
- Meneruskan perbincangan teknikal dan usaha membina kapasiti dalam cadangan bagi penstrukturan semula subsidi tidak efisien bagi bahan api fosil yang menggalakkan penggunaan yang membazir.

Jawatankuasa Pemandu Mesyuarat Pegawai Kanan Mengenai Kerjasama Ekonomi dan Teknikal

Jawatankuasa Pemandu Mesyuarat Pegawai Kanan Mengenai Kerjasama Ekonomi dan Teknikal (SCE) menyediakan platform untuk memudahkan langkah-langkah pembangunan dan pelaksanaan bagi menggalakkan perdagangan, pelaburan dan pertumbuhan mampan, merapatkan jurang pembangunan dan sumber sedia ada kepada ekonomi APEC. Pada tahun 2021, SCE telah menjalankan usaha-usaha pemulihan tambahan pandemik serta meneruskan peranan utama dalam pentadbiran fora. SCE telah meluluskan 15 Pelan Kerja Tahunan dan menjalankan penilaian terhadap 14 subfora; melengkapkan penilaian ke atas semua subfora bagi tahun 2021. Selain itu, SCE juga telah menyemak semula dan bersetuju dengan Terma Rujukan 2022-2025 (ToR) bagi 10 subfora SCE iaitu:

- Kumpulan Kerja Pakar Anti-Rasuah dan Ketelusan (ACTWG);
- Kumpulan Kerja Kerjasama Teknikal Pertanian (ATCWG);
- Kumpulan Pakar Mengenai Pembalakan Haram dan Pembangunan Bersekutu (EGILAT);
- Kumpulan Kerja Pembangunan Sumber Manusia (HRDWG);
- Kumpulan Kerja Lautan dan Perikanan (OFGW);
- Perkongsian Dasar Mengenai Sains, Teknologi dan Inovasi (PPSTI);
- Perkongsian Dasar Mengenai Wanita dan Ekonomi (PPWE);
- Kumpulan Kerja Telekomunikasi dan Maklumat (TELWG);
- Kumpulan Kerja Pengangkutan (TPTWG); dan
- Kumpulan Kerja Pelancongan (TWG).

Bagi menyokong bidang keutamaan 2021 New Zealand, SCE dan subforanya telah meneruskan keutamaan-keutamaan 2021 dari *Increasing Inclusion and Sustainability for Recovery* serta *Pursuing Innovation and a Digitally-Enabled Recovery* melalui beberapa projek dalam APEC termasuk pelaksanaan projek yang dibiayai sendiri oleh New Zealand iaitu *Advancing Inclusive Economic Growth: Understanding and Valuing Indigenous Economies within APEC*. Projek tersebut dijalankan atas usaha untuk meningkatkan pertumbuhan ekonomi yang inklusif berkaitan dengan komuniti Orang Asli bagi membolehkan APEC menyelami cabaran-cabaran ekonomi teras dalam kalangan ekonomi APEC.

Dari perspektif nasional, Malaysia meneruskan sokongan terhadap Subdana kepada Dana Sokongan APEC (ASF) Bagi Memerangi COVID-19 dan Pemulihan Ekonomi (CCER) dengan menyumbang RM1 juta secara sukarela kepada subdana tersebut. Sumbangan Malaysia kepada subdana tersebut membolehkan rantau Asia Pasifik memberikan sokongan kepada ekonomi yang sedang membangun dalam usaha-usaha mereka menangani dan menguruskan impak ekonomi akibat COVID-19 serta bagi membantu menyesuaikan diri dengan lebih baik bagi merangsang pemulihan dan pertumbuhan ekonomi, APEC.

Bagi membantu mempercepatkan agenda pemulihan pelancongan rentas sempadan, Malaysia juga terlibat secara aktif dengan rakan troika APEC, New Zealand dan Thailand bagi memperoleh hasil yang ketara dalam membantu pergerakan di rantau ini. Usaha untuk mengutamakan agenda ini telah dinyatakan dalam Kenyataan Bersama MRT 2021 Mengenai Laluan Selamat dan berikutan itu, penubuhan Pasukan Petugas APEC Mengenai Laluan Selamat telah dipersetujui pada akhir tahun 2021 yang akan membolehkan APEC mempercepatkan potensi penyampaian dalam APEC 2022 Thailand serta bekerjasama ke arah protokol perjalanan yang harmoni. Selain itu, hasil-hasil lain yang boleh dilihat secara ketara bagi SCE dan subforanya sepanjang tahun 2021 termasuklah:

- (i) Kumpulan Kerja Kesihatan dan Forum Inovasi Sains Hayat menjadi penyumbang bersama kepada Mesyuarat Peringkat Tinggi Ke-11 APEC Mengenai Kesihatan dan Ekonomi dengan tema “Menjadikan Kes Ekonomi untuk Ekuiti Kesihatan dalam Dunia COVID-19”;
- (ii) ATCWG dan OFWG memberikan sokongan kepada New Zealand sebagai tuan rumah kepada Mesyuarat Menteri APEC Ke-6 Mengenai Keselamatan Makanan;
- (iii) PPWE memberikan sokongan kepada New Zealand

dalam penganjuran Forum Wanita dan Ekonomi pada September 2021, termasuk satu Dialog Dasar Peringkat Tinggi Mengenai Pemeraksanaan Ekonomi Wanita Melangkaui COVID-19; dan

- (iv) Kumpulan Kerja Perusahaan Kecil dan Sederhana yang telah memberi sumbangan kepada Mesyuarat Menteri PKS Ke-27 yang telah diadakan pada 9 Oktober 2021.

Jawatankuasa Ekonomi

Jawatankuasa Ekonomi telah menerajui usaha bagi menangani halangan struktur dan kawal selia yang berkaitan dengan perdagangan dan pelaburan rentas sempadan serta halangan di sebalik sempadan. Usaha-usaha yang diambil untuk menghapuskan halangan tersebut adalah berdasarkan pembaharuan struktur rangka kerja-rangka kerja institusi, peraturan-peraturan dan dasar-dasar Kerajaan. Kemajuan ke arah objektif ini boleh dilihat melalui pelaksanaan Agenda Pemimpin bagi Melaksana Pembaharuan Struktur (LAISR) pada tahun 2004, inisiatif Strategi Baharu APEC Bagi Pembaharuan Struktur pada tahun 2010, dan Agenda Pembaharuan Struktur APEC pada tahun 2015.

Pada 16 Jun 2021, EC telah mengadakan Mesyuarat Menteri Pembaharuan Struktur (SRMM) Ketiga, yang bersidang lima (5) tahun sekali. Sempena mesyuarat itu para Menteri telah menandatangani Pernyataan SRMM, Agenda APEC Dipertingkatkan Bagi Pembaharuan Struktur (2021-2025) dan Pelan Tindakan Kemudahan Menjalankan Perniagaan APEC Ketiga (2020-2025).

Anggota-anggota ekonomi APEC juga akan terus memberi tumpuan kepada usaha pemulihan daripada kesan ekonomi serta impak sosial akibat pandemik COVID-19, bersiap sedia bagi menghadapi kejutan ekonomi masa depan, dan berusaha bersama untuk melaksanakan Visi Putrajaya 2040. EAASR akan memberikan peluang kepada anggota-anggota ekonomi APEC untuk menggiat dan membina semula ekonomi, bekerjasama, menyokong pemulihan dan membina semula dengan lebih kukuh. Agenda ini telah menetapkan hala tuju baharu bagi pembaharuan struktur yang berfokuskan kepada pertumbuhan yang direka bentuk supaya inklusif, mampan dan mesra inovasi, selaras dengan Visi Putrajaya 2040, melalui empat tonggak berikut:

- (i) Mewujudkan persekitaran terbolehubah bagi pasaran terbuka, telus dan berdaya saing;
- (ii) Meningkatkan pemulihan perniagaan dan daya tahan terhadap kejutan masa depan;
- (iii) Memastikan semua kumpulan dalam masyarakat mempunyai akses yang saksama kepada peluang

untuk pertumbuhan yang lebih inklusif, mampan dan kesejahteraan yang lebih baik; dan

- (iv) Memanfaatkan inovasi, teknologi baharu dan pembangunan kemahiran untuk meningkatkan produktiviti dan pendigitalan.

EAASR menggalakkan setiap ekonomi untuk melaksanakan pembaharuan struktur yang teguh, komprehensif serta bercita-cita tinggi untuk merangsang pertumbuhan, menghapuskan beban yang tidak wajar ke atas pelabur dan perniagaan dalam ekonomi mereka, mencapai daya tahan ekonomi yang lebih besar dan menggalakkan kesejahteraan bagi memastikan bahawa Asia Pasifik kekal sebagai ekonomi serantau yang paling

dinamik dan bersaling kaitan di dunia. Antara tahun 2019 dan 2021, Malaysia di bawah naungan EC telah memperoleh lebih USD400,000 dalam pembiayaan bagi menyokong program pembinaan kapasiti APEC. Di antara program tersebut ialah:

- (i) Bengkel *Crowdfunding*: Alat Ekonomi Alternatif Mempromosikan Inovasi Dalam Era Digital Untuk Pertumbuhan Inklusif;
- (ii) Persidangan *Good Regulatory Practices* (GRP13) ke-13; dan
- (iii) Bengkel Pembangunan Dasar Kawal Selia Inovatif: Pendekatan Ekonomi APEC Mengenai Perkongsian Ekonomi.

HALA TUJU EKONOMI 2022

Prestasi perdagangan Malaysia dijangka meneruskan momentum positifnya pada tahun 2022. Ia sejajar dengan tinjauan WTO yang mengunjurkan perdagangan global akan berkembang sebanyak 4.7%. Selain itu, Bank Dunia dan Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) telah meramalkan pertumbuhan ekonomi global masing-masing akan meningkat sebanyak 4.1% dan 4.4%. Keluaran Dalam Negara Kasar Malaysia dijangka berkembang sebanyak 5.5% hingga 6.5%, sebagaimana diterbitkan dalam Tinjauan Ekonomi 2022 oleh MOF. Perdagangan Malaysia diunjurkan akan mengekalkan momentum positifnya dengan pengembangan sederhana pada tahun 2022 walaupun terdapat kesan asas yang tinggi. Perdagangan dijangka berkembang sebanyak 1.6% manakala eksport dan import dianggarkan meningkat masing-masing sebanyak 1.5% dan 1.7%, seperti yang dilaporkan dalam Tinjauan Ekonomi 2022. Bagaimanapun, ketidakpastian ekonomi global akibat kemunculan varian baharu COVID-19 dan gangguan rantai bekalan boleh memberi kesan kepada prestasi perdagangan. Namun begitu, permintaan yang berterusan untuk produk E&E, terutamanya semikonduktor yang disebabkan oleh kemajuan teknologi dan produk berasaskan komoditi akan menyokong perdagangan luar.

Seperti yang dinyatakan sebelum ini, selepas terjejas teruk akibat pandemik selama dua (2) tahun, Industri Dalam Negeri kita telah muncul dengan kukuh dan sejajar dengan pelan pemulihan negara untuk meningkatkan lagi perniagaan mereka dan menjana semula pasaran di tengah-tengah persaingan yang sengit. MITI melihat terdapat potensi dan prospek yang lebih baik dari segi perdagangan pelbagai hala di rantau ini dan rantau-rantau lain, yang boleh digunakan dengan baik oleh Malaysia

dan rakan dagangnya. Oleh itu, Kerajaan Malaysia, melalui MITI akan terus memupuk dan melindungi industri dalam negara yang terdiri daripada pelbagai sektor, yang akan membolehkan mereka pulih daripada amalan perdagangan yang tidak adil, kesan kemelesetan ekonomi dunia dan masa yang diperlukan untuk menyesuaikan diri dengan keadaan baharu persekitaran ekonomi pascapandemik. Untuk tahun 2022 dan seterusnya, MITI telah merancang pelbagai pendekatan yang diperlukan untuk meningkatkan pemulihan ekonomi negara di tengah-tengah COVID-19 dan ketidakpastian ekonomi global. Usaha yang diperkenalkan sepanjang tahun 2021 akan dikemas kini, dan akan diperkukuhkan untuk memacu ekonomi negara, dan meneruskan usaha menggalakkan pelaburan dan promosi untuk menarik dan meningkatkan keyakinan pelabur-pelabur asing terhadap negara sebagai destinasi pelaburan pilihan di rantau ini dan menyepadukan produk Malaysia ke dalam pasaran global.

Thailand sebagai tuan rumah APEC 2022 akan menyaksikan kesinambungan usaha pemulihan di rantau ini. Membina atas tema “Terbuka. Kesalinghubungan. Keseimbangan.”, Thailand akan memberi tumpuan untuk mencapai dunia pasca-COVID-19 yang lebih seimbang dan mampan untuk rakyat dan dunia. APEC akan melihat penggunaannya ke arah pendekatan yang inovatif dan bersepadu bagi memajukan matlamat ekonomi, alam sekitar dan sosial. Tahun 2022 juga akan menyaksikan bermulanya pelaksanaan Wawasan Putrajaya 2040 dan Pelan Tindakan Aotearoa, sebagai asas baharu dan melakar laluan baharu untuk APEC. Sebagai forum ekonomi terulung, agenda perdagangan dan pelaburan APEC mesti berputar dan menggabungkan aspek kemampanan dan keterangkuman untuk kekal relevan dan melengkapkan usaha global.

Bab

PRESTASI
PELABURAN

3

TINJAUAN

Malaysia telah muncul lebih kukuh daripada pandemik COVID-19 pada tahun 2021, mencatatkan prestasi cemerlang dalam pelaburan yang diluluskan, bernilai RM309.4 bilion dengan sebanyak 4,568 projek merangkumi sektor pembuatan, perkhidmatan dan utama, peningkatan sebanyak 84.7% berbanding prestasi pada tahun 2020. Projek-projek ini dijangka menyediakan sebanyak 105,022 peluang pekerjaan apabila dilaksanakan pada tahun-tahun akan datang.

Sektor pembuatan kekal sebagai penyumbang utama kepada ekonomi Malaysia, merangkumi RM195.1 bilion (63.0%) daripada keseluruhan pelaburan yang diluluskan, diikuti oleh sektor perkhidmatan sebanyak RM97.0 bilion (31.4%) dan sektor utama RM17.3 bilion (5.6%).

Daya tahan ekonomi negara melalui pelancaran program vaksinasi yang berjaya dan langkah sokongan fiskal oleh Kerajaan telah meningkatkan keyakinan pelabur terhadap

Malaysia sebagai lokasi pilihan untuk pelaburan baharu serta pengembangan projek yang sedang dijalankan.

Pelaburan langsung asing (FDI) terus menjadi pemacu utama prestasi pelaburan keseluruhan Malaysia pada tahun 2021, menyumbang 67.4% atau RM208.6 bilion daripada jumlah projek yang diluluskan, manakala pelaburan langsung domestik (DDI) telah menyumbangkan baki 32.6% atau RM100.8 bilion.

PAPARAN 3.1

PELABURAN SWASTA DILULUSKAN DALAM PELBAGAI SEKTOR EKONOMI, 2020 - 2021

Sektor	2021					2020				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)
Utama	59	528	13,252.9	4,075.4	17,328.3	23	831	5,033.9	1,057.4	6,091.4
Pembuatan	702	74,575	15,489.3	179,598.6	195,087.9	1,050	80,235	34,683.1	56,579.9	91,263.1
Perkhidmatan	3,807	29,919	72,074.7	24,909.5	96,984.3	3,685	33,728	63,482.1	6,559.6	70,041.7
Jumlah	4,568	105,022	100,817.0	208,583.5	309,400.5	4,758	114,794	103,199.1	64,197.0	167,396.1

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR PEMBUATAN

Pada tahun 2021, sumbangan FDI adalah tertinggi bagi jumlah pelaburan yang diluluskan dalam sektor pembuatan sebanyak RM179.6 bilion (92.1%) manakala DDI menyumbang sebanyak RM15.5 bilion (7.9%). FDI tertumpu dalam industri elektrik dan elektronik (E&E) bernilai tambah tinggi, menyumbang sebanyak RM146.3

bilion atau 81.5% daripada jumlah FDI. Industri-industri lain yang mempunyai nilai FDI yang tinggi adalah produk logam asas (RM19.2 bilion), pembuatan makanan (RM3.8 bilion), kimia dan produk kimia (RM3.5 bilion), peralatan saintifik dan pengukur (RM2 bilion) dan kelengkapan pengangkutan (RM1.2 bilion).

PAPARAN 3.2

PROJEK YANG DILULUSKAN DALAM SEKTOR PEMBUATAN, 2020 - 2021

Sektor	2021					2020				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)
Pembuatan	702	74,575	15,489.3	179,598.6	195,087.9	1,050	80,235	34,683.1	56,579.9	91,263.1

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PAPARAN 3.3

PROJEK YANG DILULUSKAN DALAM SEKTOR PEMBUATAN MENGIKUT INDUSTRI, 2020 - 2021

Industri	2020					2021				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)
Elektrik dan Elektronik	148	19,541	2,087.6	13,550.8	15,638.4	94	28,362	1,711.2	146,265.8	147,977.0
Produk Petroleum (Termasuk Petrokimia)	11	765	12,551.1	2,942.6	15,493.7	5	147	186.3	38.8	225.1
Produk Logam Asas	13	4,572	331.1	14,053.7	14,384.8	22	9,283	264.7	19,173.3	19,438.0
Bahan Kimia dan Produk Kimia	74	3,562	1,636.5	4,633.8	6,270.3	89	3,048	2,276.5	3,483.4	5,759.9
Kelengkapan Pengangkutan	91	5,245	2,155.8	1,721.4	3,877.2	44	2,318	992.1	1,191.2	2,183.3
Produk Mineral Bukan Logam	50	2,774	583.6	1,670.3	2,253.9	17	782	311.3	111.6	422.9
Pembuatan Makanan	103	4,891	2,327.8	967.0	3,294.9	77	5,354	1,574.3	3,814.7	5,389.0
Kertas, Percetakan dan Penerbitan	70	6,038	918.9	6,918.7	7,837.6	34	1,413	392.8	156.6	549.4
Produk Logam Fabrikasi	101	4,241	1,882.2	788.9	2,671.1	90	3,392	1,176.9	544.7	1,721.6
Produk Getah	42	11,498	3,889.8	405.8	4,295.6	40	12,229	4,865.8	891.1	5,756.9
Jentera dan Peralatan	93	4,569	2,321.6	4,764.1	7,085.7	48	2,501	576.9	1,090.6	1,667.6
Gas Asli	-	-	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	0.0	0.0
Kayu dan Produk Kayu	29	2,092	267.3	491.7	759.0	20	950	180.4	178.2	358.5
Tekstil dan Produk Tekstil	53	2,486	979.5	129.2	1,108.7	15	304	54.7	241.0	295.7
Produk Plastik	64	2,639	867.9	274.7	1,142.6	45	2,006	488.6	288.5	777.1
Peralatan Saintifik dan Pengukuran	30	1,343	347.7	1,898.8	2,246.5	13	807	85.7	2,031.1	2,116.8
Perabot dan Perkakas Siap	47	2,679	365.5	353.7	719.2	30	1,033	203.4	41.2	244.6
Minuman dan Tembakau	17	792	1,027.5	944.0	1,971.6	6	38	28.6	0.1	28.7

Industri	2020					2021				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)
Lain-lain	12	468	132.8	40.4	173.2	12	533	87.3	56.8	144.1
Produk Kulit dan Kulit	2	40	8.9	30.2	39.1	1	75	31.8	0.0	31.8
Jumlah	1,050	80,235	34,683.1	56,579.9	91,263.1	702	74,575	15,489.3	179,598.6	195,087.9

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PELABURAN DILULUSKAN: NEGARA SUMBER UTAMA SEGERA DAN NEGERI-NEGERI PROJEK PEMBUATAN

Belanda mendahului senarai negara pelabur asing dengan pelaburan sebanyak RM74.9 bilion, diikuti Singapura (RM46.6 bilion), Austria (RM18.9 bilion), Republik Rakyat China (RRC) (RM16.6 bilion), dan Jepun (RM7.5 bilion). Jumlah pelaburan bagi kelima-lima negara ini menyumbang sebanyak RM164.5 bilion (91.6%) daripada jumlah FDI yang diluluskan dalam sektor pembuatan bagi tahun 2021.

Selangor (247 projek), Johor (134 projek), dan Pulau Pinang (111 projek) kekal sebagai negeri-negeri dengan bilangan projek tertinggi yang diluluskan pada tahun 2021. Ketiga-tiga negeri ini menyumbang 70.1% daripada semua projek yang diluluskan.

Dari segi nilai pelaburan, Pulau Pinang menerima jumlah pelaburan tertinggi bernilai RM76.2 bilion, diikuti Kedah (RM66.2 bilion), Pahang (RM10.5 bilion), Selangor (RM7.5 bilion), dan Johor (RM7 bilion). Kelima-lima negeri ini secara kolektif menyumbang sebanyak 85.8% daripada jumlah pelaburan yang diluluskan pada tahun 2021. Negeri-negeri lain yang mempunyai nilai pelaburan yang tinggi termasuklah Perak (RM6.1 bilion), Sarawak (RM5.7 bilion), Sabah (RM4.9 bilion), Melaka (RM3.9 bilion), dan Terengganu (RM3.8 bilion).

PAPARAN 3.4

PROJEK DILULUSKAN UNTUK NEGARA SUMBER UTAMA SEGERA

Negara	2020			2021		
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Asing (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Asing (RM juta)
Belanda	14	4,995	6,536.9	14	4,092	74,909.3
Singapura	120	9,080	8,832.6	73	10,903	46,567.0
RRC	71	10,376	17,752.4	43	13,898	16,604.2
Austria	-	-	-	3	7,086	18,920.4
Jepun	59	2,508	1,650.6	25	3,318	7,536.5
British Virgin Islands	12	2,460	5,494.8	3	267	3,322.2
Republik Korea (ROK)	8	686	1,379.3	7	1,210	7,334.1
Amerika Syarikat (AS)	28	3,136	3,664.1	21	1,690	1,146.1
Hong Kong SAR	27	4,093	2,932.0	8	774	194.3
Switzerland	9	727	2,762.4	4	146	225.0

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PAPARAN 3.5**DILULUSKAN MENGIKUT NEGERI**

Negeri	2020					2021				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Pelaburan (RM juta)
Pulau Pinang	166	13,268	3,562.8	10,550.2	14,113.0	111	12,024	1,784.6	74,439.1	76,223.7
Kedah	76	8,921	1,809.0	2,256.2	4,065.2	48	12,733	385.9	65,833.4	66,219.3
Selangor	324	19,950	6,946.0	11,479.1	18,425.2	247	14,393	6,052.8	1,458.3	7,511.0
Sarawak	24	6,225	477.9	15,252.6	15,730.5	6	2,235	49.9	5,618.0	5,667.9
Sabah	15	683	11,942.2	11.5	11,953.7	14	1,391	482.0	4,379.5	4,861.4
Pahang	30	1,930	1,034.6	3,749.9	4,784.5	14	4,409	239.7	10,250.7	10,490.4
Johor	232	13,052	2,579.5	4,204.8	6,784.3	134	10,288	3,105.5	3,847.7	6,953.2
Perak	60	7,037	2,178.4	1,148.8	3,327.1	43	6,038	1,996.5	4,084.8	6,081.3
Negeri Sembilan	48	5,643	2,388.3	3,790.2	6,178.6	30	3,366	527.8	2,373.4	2,901.2
Melaka	41	1,718	684.0	1,272.2	1,956.1	18	2,994	367.4	3,554.6	3,922.0
Terengganu	9	208	94.4	1,817.0	1,911.4	12	3,701	84.0	3,747.4	3,831.4
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	17	1,296	258.9	1,047.5	1,306.5	17	756	274.1	4.3	278.4
Perlis	4	185	612.9	0.0	612.9	1	46	12.3	0.0	12.3
Kelantan	2	39	43.9	0.0	43.9	3	118	90.7	0.0	90.7
Wilayah Persekutuan Labuan	2	80	70.2	0.0	70.2	4	83	36.2	7.4	43.6
Jumlah	1,050	80,235	34,683.1	56,579.9	91,263.1	702	74,575	15,489.3	179,598.6	195,087.9

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

STATUS PELAKSANAAN PROJEK PEMBUATAN YANG DILULUSKAN

Sepanjang tempoh lima (5) tahun dari 2017 hingga 2021, sebanyak 4,147 projek pembuatan telah diluluskan melibatkan jumlah pelaburan bernilai RM520.1 bilion. Daripada jumlah tersebut, 2,766 projek (66.7%) dengan jumlah pelaburan sebanyak RM383.2 bilion telah dilaksanakan dan mewujudkan 230,593 peluang pekerjaan. Sementara itu, sebanyak 1,173 projek lagi dengan pelaburan sebanyak RM123.3 bilion telah memperoleh tapak dan/atau sedang dalam peringkat perancangan yang aktif.

Kebanyakan projek yang dilaksanakan adalah daripada industri E&E (RM195.5 bilion), produk petroleum termasuk petrokimia (RM46.8 bilion), produk logam asas (RM24.9 bilion), kimia dan

produk kimia (RM14.6 bilion), produk galian bukan logam (RM13.7 bilion) dan mesin dan peralatan (RM13.4 bilion) yang merangkumi 80.6% daripada jumlah nilai pelaburan projek yang dilaksanakan.

Projek-projek yang dilaksanakan di lima (5) negeri tertinggi terdiri daripada Pulau Pinang yang mendahului senarai dengan 471 projek bernilai RM112.8 bilion, diikuti dengan Kedah dengan 156 projek bernilai RM72.3 bilion, Johor dengan 574 projek bernilai RM50.0 bilion, Selangor dengan 898 projek bernilai RM44.2 bilion dan Sarawak dengan 62 projek bernilai RM32.3 bilion.

dari 2017 hingga 2021, sebanyak **4,147 projek** pembuatan telah diluluskan melibatkan jumlah pelaburan bernilai **RM520.1 bilion**

PAPARAN 3.6**PROJEK PEMBUATAN YANG DILAKSANAKAN MENGIKUT NEGERI, 2017 - 2021**

Negeri	Jumlah (2017-2021)				
	Bilangan	Pekerjaan	Pelaburan Domestik (RM juta)	Pelaburan Asing (RM juta)	Jumlah Modal Pelaburan (RM juta)
Pulau Pinang	471	49,949	7,933.5	104,853.4	112,786.9
Kedah	156	24,227	3,294.1	69,275.0	72,569.1
Johor	574	38,126	26,257.4	23,762.1	50,019.4
Selangor	898	59,492	18,904.4	25,278.0	44,182.3
Sarawak	62	10,930	8,414.5	23,878.8	32,293.3
Sabah	44	2,313	21,730.6	4,436.4	26,167.0
Melaka	127	10,072	5,623.6	7,581.8	13,205.4
Perak	172	18,497	8,401.9	4,348.2	12,750.1
Negeri Sembilan	125	9,373	5,456.9	5,872.6	11,329.4
Pahang	56	3,426	1,645.4	2,596.3	4,241.7
Terengganu	29	1,727	1,048.5	1,267.3	2,315.8
Perlis	5	308	569.7	53.3	623.0
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	37	1,787	585.1	35.6	620.6
Wilayah Persekutuan Labuan	2	118	60.3	7.4	67.7
Kelantan	8	248	40.1	20.1	60.2
Jumlah	2,766	230,593	109,965.9	273,266.1	383,232.0

Nota: * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.
Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR PERKHIDMATAN

Dengan kelonggaran sekatan pergerakan dan pembukaan semula operasi industri, pelbagai sektor perkhidmatan di Malaysia berjaya mengadaptasi dan terus bertindak secara positif kepada aktiviti ekonomi yang kembali rancak. Kerajaan sentiasa berinovasi dalam dasar pelaburannya untuk meletakkan Malaysia setanding dengan negara-negara pesaing lain di rantau ini bagi mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan bernilai tinggi dan kumpulan bakat di negara ini dengan didorong oleh inisiatif-inisiatif utama seperti lanjutan insentif cukai bagi Pembinaan Kapal dan Pembaikan Kapal (SBSR) dan Hab Prinsipal (PH) sehingga 2022, pengenalan insentif Pusat Dagangan Global (GTC) bagi meningkat dan memudahkan insentif-insentif cukai bagi aktiviti perdagangan, perluasan Insentif Cukai Istimewa di bawah Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) untuk memasukkan sektor perkhidmatan terpilih, perluasan insentif cukai Teknologi Hijau dengan memasukkan projek Sistem Penuaian Air Hujan (RHS) dan Skim Pecutan Ekosistem Digital (DESAC) untuk menarik projek digital berkualiti ke Malaysia.

Pada tahun 2021, cadangan Malaysia sebagai hab perniagaan dan pelaburan bagi sektor perkhidmatan telah meluluskan pelaburan sebanyak RM97.0 bilion melalui 3,807 projek, merangkumi 31.4% daripada jumlah keseluruhan pelaburan yang diluluskan. Projek perkhidmatan yang diluluskan ini akan mewujudkan 29,919 peluang pekerjaan. DDI mendominasi jumlah pelaburan yang diluluskan dalam sektor perkhidmatan, menyumbang sebanyak RM72.1 bilion (74.3%) manakala FDI mewakili baki RM24.9 bilion.

Lima (5) subsektor tertinggi bagi pelaburan yang diluluskan dalam sektor perkhidmatan ialah Hartanah, Pertubuhan Global, Perkhidmatan Kewangan; Utiliti; dan Komunikasi dan Maklumat. Hartanah dan Pertubuhan Global merupakan pelaburan tertinggi pada RM48.5 bilion atau 50% daripada jumlah pelaburan yang diluluskan dalam sektor perkhidmatan, menunjukkan keyakinan para pelabur dalam memilih Malaysia sebagai hab serantau dan global.

PAPARAN 3.7**PELABURAN YANG DILULUSKAN DALAM SEKTOR PERKHIDMATAN**

Subsektor	Bilangan		Pekerjaan Berpotensi		Pelaburan Domestik (RM juta)		Pelaburan Asing (RM juta)		Jumlah Pelaburan (RM juta)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Syarikat Global	102	141	3,838	704	1,080.0	0.0	18,578.5	595.2	19,658.5	595.2
Perkhidmatan Sokongan	954	753	3,555	6,281	5,207.6	4,392.4	756.5	788.3	5,964.1	5,180.6
Perkhidmatan Pengangkutan	25	9	189	0	1,595.3	586.5	0.0	67.7	1,595.3	654.2
Hartanah	1,044	1,045	NA	NA	28,811.7	31,250.0	0.0	0.0	28,811.7	31,250.0
Utiliti	27	0	NA	NA	9,611.5	10,762.3	0.0	0.0	9,611.5	10,762.3
Telekomunikasi dan Maklumat	450	615	2,026	4,074	9,274.2	10,869.4	1,763.4	1,332.8	11,037.6	12,202.1
Perdagangan Pengedaran	908	613	14,392	18,186	762.7	750.6	2,836.2	2,986.1	3,598.9	3,736.6
Hotel dan Pelancongan	29	38	2,949	2,088	3,230.1	2,812.1	219.1	21.6	3,449.2	2,833.7
Perkhidmatan Kewangan	53	28	969	221	11,346.0	1,743.9	683.7	757.1	12,029.7	2,500.9
Perkhidmatan Kesihatan	5	1	869	73	669.9	8.8	71.1	0.0	741.0	8.8
Perkhidmatan Pendidikan	202	435	934	1,887	410.5	207.8	0.0	10.9	410.5	218.7
Lain-lain Perkhidmatan	8	7	198	214	75.2	98.4	1.0	0.0	76.2	98.4
Jumlah	3,807	3,685	29,919	33,728	72,074.7	63,482.1	24,909.5	6,559.6	96,984.3	70,041.7

Nota: ^{NA} - Data tidak tersedia. *Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.

Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

PELABURAN DILULUSKAN: SEKTOR UTAMA

Sektor utama Malaysia menunjukkan prestasi yang baik pada tahun lepas dengan peningkatan ketara dalam pelaburan yang diluluskan dalam ketiga-tiga subsektor – pertanian, perlombongan dan perladangan dan komoditi. Pada tahun 2021, sebanyak 59 projek telah diluluskan dengan nilai pelaburan sebanyak RM17.3 bilion berbanding RM6.1 bilion pada tahun 2020 dalam sektor utama dan ia akan mewujudkan sebanyak 528 peluang pekerjaan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 19 projek

dalam subsektor perlombongan telah menyumbang pelaburan sebanyak RM17.1 bilion, merangkumi hampir 99.0% daripada jumlah pelaburan yang diluluskan dalam sektor utama. Selebihnya pelaburan sektor utama yang merangkumi subsektor perladangan dan komoditi dan subsektor pertanian adalah masing-masing dengan nilai pelaburan sebanyak RM211.4 juta dan RM20.5 juta. Jumlah FDI adalah sebanyak RM4.1 bilion (23.5%) manakala DDI berjumlah RM13.3 bilion (76.5%).

PAPARAN 3.8**PELABURAN YANG DILULUSKAN DALAM SEKTOR UTAMA, 2020 - 2021**

Subsektor	Bilangan		Pekerjaan Berpotensi		Pelaburan Domestik (RM juta)		Pelaburan Asing (RM juta)		Jumlah Pelaburan (RM juta)	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Pertanian	6	1	103	3	20.4	2.4	0.1	0.0	20.5	2.4
Perlombongan	19	11	37	24	13,021.0	5,004.5	4,075.3	1,057.4	17,096.3	6,061.9
Perladangan dan Komoditi	34	11	388	804	211.4	27.0	0.0	0.0	211.4	27.0
Jumlah	59	23	528	831	13,252.9	5,033.9	4,075.4	1,057.4	17,328.3	6,091.4

Nota: ^{NA} - Data tidak tersedia. * Disebabkan oleh pembundaran, angka yang dibentangkan dalam jadual ini mungkin tidak dijumlahkan dengan tepat kepada jumlah yang disediakan.

Sumber: Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA)

INISIATIF DAN LANGKAH FASILITASI BERTERUSAN BAGI MENARIK PELABURAN BERKUALITI TINGGI

Kerajaan sentiasa fokus dalam menarik pelaburan berkualiti tinggi daripada pelabur asing dan domestik ke Malaysia melalui pelbagai strategi pelaburan dan inisiatif dasar semasa penularan pandemik COVID-19. Ini termasuk merangka strategi baharu utama untuk meningkatkan lagi daya saing industri Malaysia dan hala tuju strategik dalam agenda pembangunan negara dengan menarik dan memudahkan pelaburan teknologi tinggi, berasaskan pengetahuan dan berintensifkan modal yang menjana kesan berganda kepada ekonomi negara.

Pakej Rangsangan Kerajaan bagi Meningkatkan Pelaburan

Dalam merencanakan aktiviti pelaburan di Malaysia, beberapa siri pakej rangsangan termasuk Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi atau PEMERKASA dan PEMERKASA+ serta Bajet 2021 diumumkan untuk membentuk semula strategi dalam memastikan kesinambungan perniagaan dan membina daya tahan perusahaan.

Antara yang diumumkan termasuk pertambahan peruntukan bagi mempercepatkan pelaksanaan projek-projek pembangunan, insentif untuk pengambilan pekerja, insentif cukai bagi sektor sasaran dan kemudahan kredit mikro. Pelbagai kemudahan pembiayaan turut diperluaskan, salah satunya adalah dana tambahan sebanyak RM50 juta untuk Geran Automasi Pintar di bawah Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) bagi membolehkan lebih banyak perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dan syarikat-syarikat peringkat pertengahan meningkatkan kecekapan operasi dan pembuatan melalui proses automasi dan pendigitalan.

Fasilitasi Hujung ke Hujung untuk Pelabur

MIDA telah menubuhkan Unit Penyelarasan Kemajuan Projek (PACU) pada 6 Jun 2020 untuk menyediakan kemudahan hujung ke hujung secara proaktif kepada semua projek yang diluluskan oleh Jawatankuasa Pelaburan Nasional (NCI) bagi membolehkan pelaksanaan yang cepat dan cekap. Pasukan ini membantu semua pihak berkepentingan tanpa mengira perniagaan kecil atau syarikat multinasional yang menghadapi isu dan cabaran dalam pelaksanaan projek.

Bertindak sebagai perantaraan bagi komuniti perniagaan dan pihak berkepentingan lain yang berkaitan seperti jabatan-jabatan Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri, Agensi Penggalakan Pelaburan (IPA), agensi teknikal dan penyedia perkhidmatan utiliti yang berkaitan; PACU berusaha untuk membina kerjasama bagi memperoleh penyelesaian yang bermanfaat kepada pelabur.

Selain itu, pasukan tersebut juga menyediakan khidmat nasihat kepada syarikat pemula dan konglomerat melalui konsep Pusat Sehati (OSC). Para pelabur digalakkan untuk membincangkan isu dan cabaran yang dihadapi semasa dalam operasi bagi mendapatkan penjelasan dan nasihat penting mengenai garis panduan dan prosedur kerajaan.

Pelaksanaan Sistem Penjejakan dan Pemantauan untuk PACU

Pelaksanaan Sistem Penjejakan dan Pemantauan untuk PACU (PACU2U) adalah sistem untuk membantu PACU bagi menjejak dan memantau dalam masa nyata bagi memastikan projek yang diluluskan dapat dilaksanakan tepat pada masanya dari tarikh kelulusan. PACU2U juga menerima isu dan cabaran yang dihadapi oleh para pelabur semasa pelaksanaan projek supaya dapat ditangani dengan segera.

Bagi tempoh 1 Januari 2020 sehingga 31 Disember 2021, sebanyak 1,752 projek telah diluluskan dan daripada jumlah itu, sebanyak 570 projek (33%) telah dilaksanakan manakala sebanyak 1,182 projek (67%) masih dalam peringkat perancangan aktif seperti perolehan tapak dan perbincangan/rundingan dengan pihak berkuasa yang berkaitan. MIDA akan sentiasa memantau kemajuan dan perkembangan sehingga projek yang diluluskan dapat dilaksanakan seperti yang ditetapkan.

Pusat Sehenti untuk Pengembara Perniagaan

OSC telah ditubuhkan untuk memudahkan pergerakan Pengembara Perniagaan dengan mempercepatkan kelulusan penyertaan mereka bagi menjalankan perniagaan di Malaysia. Penubuhan OSC pada 2 Oktober 2020 terdiri daripada tiga (3) komponen seperti berikut:

- (i) Jawatankuasa OSC untuk menilai dan meluluskan permohonan bagi Pengembara Perniagaan Jangka Pendek dan Panjang dalam tempoh tiga (3) hari bekerja setelah menerima maklumat lengkap bagi setiap permohonan. Mesyuarat jawatankuasa ini diadakan setiap hari dan diuruskan oleh MIDA bersama wakil daripada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI), Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Jabatan Imigresen Malaysia (JIM)
- (ii) Pusat Pengembara Perniagaan (BTC) untuk memudahkan Pengembara Perniagaan Jangka Pendek yang masuk ke Malaysia di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur. BTC akan menyediakan perkhidmatan ruang istirahat perniagaan, ujian makmal PCR COVID-19 dan Pegawai Bertugas/Perhubungan.
- (iii) Portal Safe Travel Malaysia yang mengandungi maklumat dan khidmat nasihat untuk memudahkan kemasukan pengembara perniagaan ke Malaysia dan ia telah beroperasi sepenuhnya berkuat kuasa 3 Mac 2021. Kedua-dua Pengembara Perniagaan Jangka Pendek dan Panjang boleh memohon kebenaran masuk melalui portal Safe Travel di URL <https://safetravel.mida.gov.my/>. Pengembara Perniagaan Jangka Pendek dikehendaki mengemukakan permohonan dalam talian 14 hari lebih awal sebelum perjalanan yang dirancang.

OSC diwakili oleh MITI, MIDA, KKM dan JIM bagi memastikan kesahihan dan status kesihatan pengembara perniagaan sebelum mereka masuk ke Malaysia. Inisiatif ini juga merupakan kerjasama bersama antara MIDA, Kementerian Luar Negeri, Kementerian Pengangkutan (MOT), Malaysia Airports Holdings Berhad, Malaysia Airlines Berhad, Talent Corporation Malaysia Berhad dan Universiti Pusat Perubatan Malaya.

Sehingga 31 Disember 2021, Jawatankuasa OSC meluluskan sebanyak 20,487 (90.4%) permohonan untuk Jangka Panjang Pengembara Perniagaan dan menolak 2,164 (9.6%) permohonan. Pengembara perniagaan yang diluluskan terdiri daripada 49.3% teknikal pakar (Pas Lawatan Profesional – PVP) untuk mesin dan pemasangan peralatan dan 50.7% pemegang pas pekerjaan. Penolakan itu disebabkan oleh pekerjaan yang telah tamat tempoh pas dan kerana perjalanan mereka tidak berkaitan kepada tujuan perniagaan. Bagi Perniagaan Jangka Pendek pula, setakat 31 Disember 2021, Jawatankuasa OSC menilai sejumlah 5,586 permohonan. Daripada jumlah ini, 4,263 (76.3%) permohonan telah diluluskan dan 1,255 (22.5%) permohonan adalah ditolak, manakala 68 (1.2%) masih di bawah pertimbangan. Antara sebab untuk permohonan

ditolak adalah mereka tinggal di negara ini selama lebih daripada 14 hari, program dalam jadual perjalanan mereka terlibat tanpa kebenaran aktiviti semasa Tempoh Kawalan Pergerakan (PKP) dan tidak lengkap dokumen. Jumlah nilai pelaburan sebanyak syarikat memudahkan kebenaran masuk untuk Pengembara Perniagaan Jangka Pendek di bawah bakal pelabur dan sedia ada kategori pelabur, pada 31 Disember 2021 bernilai RM166.03 bilion.

Komitmen Berterusan Bagi Meningkatkan Kemudahan Menjalankan Perniagaan dan Meningkatkan Kemudahan Pelaburan

Pelbagai usaha yang telah diambil oleh Kerajaan Malaysia dalam mempromosi pelaburan serta meningkatkan prestasi fasilitasi kepada tahap yang lebih tinggi. Kemuncak daripada beberapa siri inisiatif yang telah dilaksanakan ini, Malaysia menerima pengiktirafan global untuk amalan terbaiknya dalam rejim perniagaan dan pelaburan, serta pembaharuan berterusan dalam menambah baik persekitaran peraturan melalui fasilitasi perdagangan seperti mudah cara kertas kerja yang diperlukan, pemodenan prosedur dan penyelarasan keperluan kastam. Malaysia berada di kedudukan ke-25 dalam kalangan 64 ekonomi dalam daya saing global di dalam Institut Pembangunan Pengurusan Buku Tahunan Daya Saing Dunia 2021. Tahun 2021 juga menyaksikan Malaysia berada di kedudukan kelapan negara paling inovatif dalam kalangan ekonomi Asia dalam Indeks Inovasi Global 2021 terbitan Pertubuhan Harta Intelek Sedunia.

Malaysia juga menduduki tempat ke-34 dalam kalangan 88 negara dalam Indeks Daya Saing Bakat Global 2021, sebuah laporan yang dihasilkan secara bersama oleh Universiti INSEAD, Google dan Adecco bagi mengenal pasti dan mengukur prestasi pekerja.

Pandemik COVID-19 telah memberikan kesan ekonomi yang besar kepada seluruh dunia. Apabila sektor perniagaan kembali meneruskan operasi, adalah penting bagi sesebuah perniagaan untuk mengoptimalkan produktiviti dalam memastikan kemampuhan perniagaan. Walau bagaimanapun, beban kawal selia yang tidak perlu boleh melambatkan usaha pemulihan dan pertumbuhan ekonomi. Menyedari betapa pentingnya perkara ini, Kerajaan komited dalam meminimumkan impak ekonomi dengan membantu perniagaan yang terkesan beban kawal selia yang tidak perlu ini melalui inisiatif #MyMudah yang dilancarkan pada 21 Julai 2020 dan diterajui oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC).

Program Malaysia Mudah atau #MyMudah yang mengumpul dan menganalisis data daripada industri untuk mencari penyelesaian telah terbukti berjaya dan akan diperluaskan kepada semua Kementerian, agensi kerajaan dan persatuan perniagaan dengan penubuhan unit #MyMudah. Unit ini bertujuan untuk mengurangkan beban kawal selia yang tidak perlu untuk membentuk persekitaran perniagaan yang lebih kondusif. Melalui pendekatan Kerajaan Menyeluruh, libat urus awam-swasta dan konsultasi, dan analisis, #MyMudah menggunakan metodologi berasaskan bukti dalam mencari penyelesaian kolektif terbaik, yang akan memberikan situasi menang-menang bagi pihak yang terlibat.

Antara isu yang berjaya diselesaikan ialah pengeluaran surat pelepasan oleh agensi-agensi teknikal dalam masa yang singkat. Surat tersebut merupakan permohonan Perakuan Siap dan Pematuhan bagi bangunan dan premis perniagaan berdasarkan konsep 'Diam Bermaksud Setuju' selepas tempoh 28 hari.

Selain itu, menerusi inisiatif #MyMudah, isu berkaitan pembaharuan lesen pengendalian pelancongan dan agensi pengembaraan juga dapat diselesaikan melalui kelonggaran syarat sedia ada terhadap syarikat pengendali pelancongan berlesen di bawah Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya. Inisiatif ini telah membantu

mengurangkan beban yang ditanggung oleh penggiat industri pelancongan yang terjejas akibat pandemik COVID-19. #MyMudah ini juga diharap dapat merancakkan kembali industri pelancongan negara, termasuk dapat mengurangkan beban kawal selia di samping memastikan persekitaran perniagaan yang lebih kondusif.

Sungguhpun pencapaian Malaysia adalah di tahap yang membanggakan, Kerajaan akan terus berusaha memastikan Malaysia kekal berdaya saing di peringkat global meskipun berdepan dengan cabaran ekonomi dunia. Sebagai sebuah negara yang mesra perniagaan, Kerajaan mengalu-alukan sesi dialog terbuka bersama-sama pelbagai segmen komuniti perniagaan untuk mengukuhkan lagi ekosistem dan mengembangkan lagi projek pelaburan yang berkualiti tinggi dan inovatif.

Generasi Terbaharu Akta Penyelarasan Perindustrian 1975

Akta Penyelarasan Perindustrian (ICA) 1975 telah diperkenalkan untuk mengekalkan pembangunan dan pertumbuhan yang teratur dalam sektor pembuatan Malaysia. Dalam usaha memodenkan ekosistem perniagaan dan pelaburan serta mengurangkan kerenah birokrasi, MITI dan MIDA telah memulakan proses menyemak semula ICA 1975 sejak tahun 2015. Kajian semula adalah berdasarkan inisiatif Amalan Kawal Selia Baik untuk meningkatkan kejelasan dan ketelusan, termasuk menyediakan Penyata Kesan Peraturan (RIS) dan menjalankan Konsultasi Dalam Talian Awam dan Keterlibatan Pihak-pihak Berkepentingan. Pandemik COVID-19 telah mempercepatkan proses supaya akta baharu dapat menangani sebarang masalah berkaitan pada masa hadapan dan selaras dengan inisiatif Kerajaan untuk memupuk pelan pemulihan ekonomi negara.

Bagi memenuhi tujuan tersebut, MITI telah memulakan sesi keterlibatan dalam talian melalui portal Perundingan Awam Bersama (UPC) dari November hingga Disember 2021 dan Sesi Dialog Awam Semakan ICA 1975, yang secara fizikal dijalankan di Menara MITI pada 30 November 2021. Sebanyak 39 Bahagian, Kementerian, Agensi dan pihak berkepentingan lain yang berkaitan telah hadir dalam sesi itu. Maklum balas telah dikemukakan kepada MITI melalui e-mel serta portal UPC. Maklum balas yang disusun kemudiannya akan dilaporkan kepada jawatankuasa kerja untuk perbincangan lanjut sebelum menyelesaikan proses RIS.

Taman Eko-Perindustrian Memacu Ekosistem Pelaburan Malaysia (SIRIM)

Konsep taman perindustrian eko (EIP) telah kerap disebut di dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) di bawah Tema 1 (Menjana Semula Ekonomi) yang memberi tumpuan kepada mengembalikan semula momentum pertumbuhan sektor ekonomi utama di negara ini. Penekanan telah diberikan untuk beralih kepada aktiviti ekonomi yang bernilai tambah dengan meningkatkan pertumbuhan produktiviti bagi meningkatkan rantai nilai, mengukuhkan keupayaan kewangan pemain industri serta meningkatkan Nexus Produktiviti dan amalan hijau. Bilangan EIP di seluruh dunia telah berkembang pesat sejak dua dekad yang lalu, dengan sebanyak 245 (55.9%) daripada 438 EIP ditubuhkan sejak 2001.

Malaysia mengambil peluang perkembangan semasa dengan memfokus perancangan untuk mengubah taman/estet perindustrian kepada EIP. Pada tahun 2011, Unit Perancang Ekonomi telah menjalankan kajian mengenai Pembangunan Estet Perindustrian untuk mengkaji keadaan semasa estet perindustrian di Malaysia. Menurut MIDA, Malaysia mempunyai lebih 500 estet atau taman perindustrian dan 18 Zon Perindustrian Bebas. Ini telah membolehkan negara diiktiraf sebagai salah satu *Tiger Cub Economies* ASEAN, dengan model pacuan-eksport daripada pembangunan teknologi dan ekonomi telah diadaptasi sepertimana negara-negara maju dan berteknologi tinggi seperti di ROK dan Taiwan.

Bagaimanapun, dengan bermulanya pandemik COVID-19 telah mengubah cara perniagaan beroperasi dan juga bagaimana kita berinteraksi. Ketika kita sedang berusaha

untuk mengadaptasi dan membina daya tahan dalam era pasca-COVID-19, sektor pembuatan Malaysia juga perlu beralih kepada sumber yang lebih cekap di dalam menghasilkan produk yang boleh dibaiki, boleh diguna semula dan dikitar semula. Kini, konsep ekonomi kitaran telah menjadi agenda utama di dalam menerapkan daya saing untuk pelbagai sektor perindustrian, taman perindustrian dan juga syarikat. EIP juga boleh memainkan peranan utama sebagai asas untuk pembinaan ekonomi kitaran dengan menyediakan ekosistem yang stabil untuk aliran bahan dalam taman perindustrian.

Pada masa ini, terdapat beberapa taman perindustrian yang berpotensi tinggi untuk ditransformasikan menjadi EIP. SIRIM selaku agensi pelaksana di bawah MITI menyokong penuh pelaksanaan projek perintis *Technology-Enabled Support for the Development of Eco-Industrial Park – Intervention & Digitalization*. Projek ini bertujuan untuk membantu pihak kerajaan dalam mengenal pasti taman perindustrian yang sedia ada untuk dinaik taraf sebagai EIP melalui program Demonstrasi EIP Kebangsaan. Peranan SIRIM di dalam projek ini adalah untuk menilai kesediaan taman perindustrian di Malaysia dalam mengguna pakai model EIP, memupuk kesedaran EIP, memberikan cadangan ke arah mewujudkan dasar EIP kebangsaan, membangunkan kriteria prestasi EIP dan Indeks Prestasi Utama untuk memudahkan pengurusan taman perindustrian yang berkesan. Selain itu, pihak SIRIM juga akan menjalankan Kecekapan Sumber dan Penilaian Simbiosis Industri ke atas syarikat di dalam taman perindustrian.

KETERLIBATAN PELABURAN, KERJASAMA DAN PERJANJIAN DALAM FORUM ANTARABANGSA

Perjanjian Pelaburan Komprehensif ASEAN

Perjanjian Pelaburan Komprehensif ASEAN (ACIA) yang telah ditandatangani oleh Menteri-menteri Ekonomi ASEAN (AEM) pada 26 Februari 2009 di Thailand, bertujuan untuk meningkatkan keberkesanan ASEAN bagi menarik pelaburan meskipun dalam persekitaran ekonomi global yang mencabar, termasuk untuk mencapai matlamat integrasi ekonomi di bawah Komuniti Ekonomi ASEAN (AEC). Jawatankuasa Penyelaras Bidang Pelaburan yang terdiri daripada penyelaras daripada negara anggota ASEAN (AMS) termasuk Malaysia bertanggungjawab untuk merangka hala tuju inisiatif integrasi dan liberalisasi pelaburan di rantau ASEAN. Antara tugasnya ialah merundingkan pindaan atau

pengubahsuaian ACIA melalui Protokol Pindaan ACIA dan memacu ekosistem pelaburan di ASEAN.

Pada Ogos 2020, Mesyuarat Menteri-menteri Ekonomi ASEAN (AEM) – Majlis Kawasan Pelaburan ASEAN Ke-23 telah bersetuju supaya pegawai-pegawai mengambil inisiatif yang bersifat serantau untuk menggalakkan pelaburan ke ASEAN dan seterusnya bersedia bagi norma baharu untuk menyumbang kepada usaha pemulihan pasca-COVID-19. Mandat ini turut dimasukkan dalam Kerangka Pemulihan Komprehensif ASEAN (ACRF) yang diterima pakai oleh semua pemimpin ASEAN semasa Sidang Kemuncak ASEAN Ke-37.

Sebagai usaha memanifestasikan usaha pemulihan untuk menggalakkan pelaburan, Brunei Darussalam telah mengetengahkan inisiatif Kerangka Fasilitasi Pelaburan ASEAN (AIFF) sebagai salah satu daripada

keberhasilan ekonomi berkeutamaan Brunei bagi tahun 2021. AIFF mengandungi prinsip dan panduan yang tidak mengikat secara undang-undang bagi AMS dengan tujuan untuk:

(i)
Meningkatkan ketelusan dan kebolehcapaian maklumat mengenai undang-undang, peraturan dan panduan permohonan berkaitan pelaburan bagi memastikan persekitaran ekosistem pelaburan yang kondusif;

(ii)
Menyelaraskan dan mempercepatkan prosedur dan keperluan pentadbiran untuk memudah cara kemasukan, pengekalan dan pengembangan pelaburan; dan

(iii)
Mewujudkan persekitaran pelaburan yang kondusif untuk pelaburan dan perniagaan.

Pelaksanaan AIFF adalah selaras dengan objektif ACIA untuk mewujudkan rejim pelaburan yang bebas dan terbuka di ASEAN bagi mencapai matlamat integrasi ekonomi di bawah AEC melalui:

- (i) Menambah baik ketelusan dan kebolehamalan peraturan dan prosedur pelaburan yang kondusif bagi meningkatkan pelaburan dalam kalangan AMS; dan
- (ii) Memberi kerjasama bagi mewujudkan persekitaran pelaburan yang kondusif kepada pelabur di wilayah AMS yang lain.

Selain itu, AIFF merupakan rujukan untuk AMS menambah baik fasilitasi pelaburan di rantau ini dan mewujudkan iklim perniagaan yang lebih cekap, boleh diramal dan “mesra pelaburan”, sekali gus memudahkan para pelabur untuk menubuhkan operasi, menjalankan perniagaan harian dan mengembangkan pelaburan mereka. Malaysia telah menerima pakai AIFF pada 1 Oktober 2021 manakala ASEAN pula mulai 1 November 2021.

Kumpulan Pakar Pelaburan Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik

Kumpulan Pakar Pelaburan (IEG) Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik(APEC)telah menerima pakai agenda Perniagaan dan Pelaburan (IRBI) Inklusif dan Bertanggungjawab sebagai agenda tetap IEG pada tahun 2020. Agenda ini bertujuan untuk menyokong pelaksanaan Visi Putrajaya APEC 2040, khususnya dalam menyokong dan merealisasikan sebahagian daripada Tunjang 1: Kesalinghubungan yang lancar, rangkaian bekalan yang berdaya tahan dan tingkah laku perniagaan yang bertanggungjawab. Agenda

itu juga sejajar dengan satu (1) objektif di bawah tema perdagangan dan pelaburan Pelan Tindakan Aotearoa (APA) iaitu “kami akan menggalakkan kesalinghubungan yang lancar, rangkaian bekalan yang berdaya tahan dan tingkah laku perniagaan yang bertanggungjawab”. APA telah diterima pakai semasa APEC yang dipengerusikan oleh New Zealand pada tahun 2021 sebagai rancangan untuk melaksanakan Visi Putrajaya 2040.

MITI sebagai Pengerusi IEG (2020-2022) berhasrat untuk mengetengahkan kepentingan dan nilai tambah bagi mempromosikan IRBI di rantau ini. Walaupun IRBI merupakan konsep baharu kepada APEC secara kolektif, ia bukanlah satu disiplin pelaburan baharu kepada kebanyakan ekonomi APEC. Rangka kerja IRBI yang lebih luas boleh dimanfaatkan untuk memajukan inisiatif-inisiatif sedia ada anggota APEC dan sektor swasta yang berkaitan ESG. Selain itu, IRBI juga dilihat dapat memainkan peranan sebagai pemudah cara/ pemangkin bagi ekonomi APEC dan sektor swasta untuk terus berdaya saing bagi mencapai 17 visi Matlamat Pembangunan Mampan (SDG).

Pembaharuan Penyelesaian Pertikaian Pelabur-Kerajaan di bawah Suruhanjaya Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Kumpulan Kerja III Undang-undang Perdagangan Antarabangsa dan Pusat Antarabangsa bagi Penyelesaian Pertikaian Pelaburan

Suruhanjaya Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Undang-undang Perdagangan Antarabangsa (UNCITRAL) merupakan badan perundangan utama yang berkaitan

dengan undang-undang perdagangan antarabangsa di bawah Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu bertujuan untuk mengukuhkan penyelarasan dan kerjasama dalam aktiviti perundangan dan menegakkan kedaulatan undang-undang di peringkat kebangsaan, serantau dan antarabangsa manakala Pusat Penyelesaian Pertikaian Pelaburan (ICSID) memperuntukkan penyelesaian pertikaian melalui rundingan, mahkamah timbang tara atau pencarian fakta. Proses ICSID direka bentuk untuk mempertimbangkan ciri-ciri khas mengenai pertikaian pelaburan antarabangsa dan juga pihak yang terlibat, dengan semangat untuk mengekalkan keseimbangan antara kepentingan pelabur dan negara tuan rumah.

UNCITRAL dan ICSID telah memulakan inisiatif untuk menyediakan platform untuk berunding dan berbincang mengenai resolusi pembaharuan (ISDS) berdasarkan situasi semasa mengenai ISDS. Rundingan di kedua-dua platform telah diadakan sejak tahun 2017 dan 2018.

Malaysia telah menandatangani pelbagai Perjanjian Jaminan Pelaburan (IGA) serta Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA) yang mengandungi Bab Pelaburan yang menyediakan ruang kepada pelabur asing untuk memulakan prosiding ISDS terhadap Malaysia. Memandangkan Malaysia mempunyai pelbagai perjanjian yang mengandungi peruntukan ISDS, MITI dengan kerjasama Jabatan Peguam Negara telah mengambil bahagian dalam rundingan dan perbincangan dalam kedua-dua platform UNCITRAL dan ICSID untuk memastikan Malaysia sentiasa mengikuti perkembangan terkini mengenai pembaharuan ISDS, sekali gus menjadi sebahagian daripada pembuat dasar untuk rejim ISDS masa hadapan di peringkat antarabangsa.

Kawasan Pertumbuhan ASEAN Timur Perdagangan dan Pelaburan Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Filipina

Kawasan Pertumbuhan ASEAN Timur Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Filipina (BIMP-EAGA) ditubuhkan pada tahun 1994 merupakan kemuncak strategi bersama untuk mempercepatkan pembangunan sosioekonomi di kawasan kurang membangun dan terpencil dari segi geografi di Negara-negara Anggota, iaitu Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia dan Filipina. BIMP-EAGA menggunakan pendekatan awam-swasta dalam menjalankan inisiatif-inisiatif pembangunan, di mana sektor swasta berperanan sebagai enjin pertumbuhan dan sektor awam berperanan sebagai pemudah cara/pemangkin.

Pada Sidang Kemuncak BIMP-EAGA Ke-12 pada 29 April 2017 di Manila, Filipina, para pemimpin telah menerima pakai BIMP-EAGA Vision 2025 (BEV 2025), yang merupakan dokumen bagi menggantikan Pelan Tindakan Pelaksanaan 2012-2016. BEV 2025 berhasrat untuk mewujudkan BIMP-EAGA yang berdaya tahan, inklusif, mampan dan berdaya saing (R.I.S.E. BIMP-EAGA) dari segi ekonomi untuk merapatkan jurang pembangunan. BEV 2025 menggariskan keutamaan strategik untuk Negara Anggota berdaya saing dan memampankan pembuatan hijau, industri pertanian, perikanan dan pelancongan.

MITI sebagai peneraju bertanggungjawab untuk memastikan projek Malaysia di bawah Kumpulan Kerja TIFC seperti Kumpulan Kerja Kastam, Imigresen, Kuarantin dan Keselamatan (CIQSWG), Kumpulan Kerja Pembangunan PKS (SMEDWG) dan Kumpulan Kerja Statistik dan Pangkalan Data (SDWG) di peringkat kebangsaan, dapat dilaksanakan seperti dirancang.

Kumpulan Kerja Perdagangan dan Pelaburan Pertumbuhan Segi Tiga Indonesia-Malaysia-Thailand

Pertumbuhan Segi Tiga Indonesia-Malaysia-Thailand (IMT-GT) ditubuhkan pada tahun 1993, menyediakan rangka kerja serantau untuk mempercepatkan kerjasama ekonomi dan integrasi ekonomi daripada negara anggota dan wilayah dalam tiga (3) negara. IMT-GT mempromosikan sektor swasta yang diterajui pertumbuhan ekonomi dan memudahkan pembangunan sub-rantau secara keseluruhan dengan mengeksplotasi yang mendasari pelengkap dan kelebihan perbandingan daripada negara anggota. IMT-GT membayangkan yang lancar, subregion progresif, makmur dan aman dengan kualiti hidup yang lebih baik.

IMT-GT melalui Pelan Tindakan Pelaksanaan 2017-2021 bertindak sebagai garis panduan untuk membangun dan melaksanakan program-program dan projek-projek yang menghubungkan dengan ejen ekonomi yang tepat sama ada di dalam atau di luar koridor ekonomi, bagi mencapai visinya. IMT-GT mempunyai tujuh (7) tonggak strategik yang telah dikenal pasti sebagai bidang utama yang boleh menghasilkan kesan ekonomi dan sosial yang paling ketara ke atas wilayah-wilayah tersebut.

Projek-projek ini meliputi sektor-sektor:

- (i) Pertanian dan Industri Asas Tani (ketua);
- (ii) Pelancongan (Ketua);
- (iii) Produk dan Perkhidmatan Halal (ketua);
- (iv) Pengangkutan dan Ketersambungan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (pemangkin);
- (v) Kemudahan Perdagangan dan Pelaburan (pemangkin);
- (vi) Persekitaran (pemangkin); dan
- (vii) Pembangunan Sumber Manusia, Pendidikan dan Kebudayaan (pemangkin).

Fokus IMT-GT ialah dalam sektor ekonomi, termasuk subsektor dan industri yang mengeluarkan barangan dan perkhidmatan manakala pemudah cara/pemangkin adalah terdiri daripada Kerajaan Pusat, Kementerian, Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan. Kesemua pemegang taruh berkenaan merupakan aktor kritikal yang terlibat secara aktif dalam memudah cara urusan pentadbiran, termasuk isu teknikal dan pengawalseliaan yang menghalang aliran rentas sempadan bagi barangan, perkhidmatan, pelaburan, orang dan kenderaan. Dalam hal ini, Kumpulan Kerja (WG) berfungsi sebagai pemudah cara/pemangkin bagi

bidang masing-masing dengan menggunakan pendekatan *top-down* dan *bottom-up* dalam memastikan pelaksanaan program-program dan projek-projek berkenaan.

Kumpulan Kerja Perdagangan dan Pelaburan (WGTP) bermatlamat untuk menjadikan wilayah IMT-GT sebagai kawasan mesra perdagangan dan pelaburan subwilayah menjelang 2021. Tiga (3) strategi utama telah dikenal pasti iaitu:

- (i) Memudahkan urusan-urusan teknikal, pentadbiran dan kawal selia berkaitan perdagangan barangan, perkhidmatan dan pelaburan;
- (ii) Menambah baik perkhidmatan logistik di sepanjang rantai nilai bekalan; dan
- (iii) Meningkatkan aktiviti promosi perdagangan dan pelaburan.

Sebagai Pengerusi WGTP (2020-2022), MITI bertanggungjawab untuk memastikan projek-projek WGTP dilaksanakan dengan jayanya. Projek-projek ini melibatkan Kumpulan Subkerja Kastam, Imigresen dan Kuarantin, dan Kumpulan Subkerja Pangkalan Data Perdagangan, Pelaburan dan Pelancongan IMT-GT.

INISIATIF-INISIATIF NASIONAL UTAMA DILAKSANAKAN OLEH LEMBAGA PEMBANGUNAN PELABURAN MALAYSIA

InvestMalaysia Berfungsi sebagai Portal Gerbang Tunggal

Portal InvestMalaysia, yang dilancarkan pada Mac 2021, merupakan portal gerbang tunggal untuk pelabur menghantar dan mengurus permohonan dalam talian. Portal ini mengoptimumkan proses melalui automasi dan merupakan elemen teras inisiatif transformasi digital berterusan MIDA yang merangkumi pengumpulan dan analisis data yang lancar.

Portal ini mengubah fungsi perniagaan teras MIDA dengan kecekapan dan produktiviti yang dipertingkatkan melalui sistem teknologi bersepadu bagi meningkatkan proses permohonan dan kelulusan serta membolehkan syarikat mempercepatkan pelaksanaan projek. Semua modul yang ditawarkan untuk penghantaran permohonan dalam talian boleh diakses di <https://investmalaysia.mida.gov.my>.

Ini termasuk permohonan untuk e-ML, surat pengecualian daripada lesen pengilang, e-Insentif,

jawatan ekspatriat dan status Pejabat Perwakilan/Pejabat Serantau, Pengecualian Duti Import/Cukai Jualan, Surat Pengesahan MIDA, geran dan insentif Jualan Domestik.

Portal InvestMalaysia adalah antara banyak inisiatif MIDA untuk merekayasa semula proses perniagaannya bagi tujuan meningkatkan kecekapan pelbagai fungsi organisasi dan mengadaptasi cara kerja tangkas dengan menyediakan lebih banyak perkhidmatan dalam talian untuk spektrum pelabur yang lebih luas.

Sehingga Disember 2021, sebanyak RM39.2 bilion jumlah pelaburan berpotensi (352 projek) telah dinilai secara aktif. Setelah diluluskan, projek-projek ini dijangka akan dilaksanakan dalam tempoh 2022-2023. Malah, sebanyak 298 projek peneraju pelaburan telah dikenal pasti, termasuk syarikat-syarikat *Fortune* 500 dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan, dengan gabungan

nilai pelaburan berpotensi sebanyak RM77.1 bilion. Ini termasuk sektor-sektor nilai tambah tinggi dan memperlihatkan pertumbuhan tinggi seperti E&E, produk galian bukan logam, kelengkapan pengangkutan, komunikasi dan maklumat, dan tenaga boleh diperbaharui, mewujudkan lebih daripada 19,000 peluang pekerjaan baharu bagi rakyat.

RENCANA 3.1

AGENDA PELABURAN BAHARU BERDASARKAN ASPIRASI PELABURAN NASIONAL

Malaysia telah mengambil langkah konkrit ke arah menjajarkan semula dan memperkukuh ekosistem pelaburan, berlatar belakangkan trend semasa dan baru muncul di seluruh dunia, serta cabaran yang dihadapi oleh pandemik yang berterusan.

Kerajaan melalui Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) sedang memacu rangka kerja Agenda Pelaburan Baharu Malaysia Berteraskan Aspirasi Pelaburan Nasional (NIA) yang telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 21 April 2021 yang akan memberikan pendekatan holistik dan bersasar dalam merencanakan agenda pelaburan nasional negara.

Dalam menyedari kepentingan merancakkan semula rejim pelaburan bagi memastikan Malaysia kekal sebagai sebuah negara yang berdaya saing dan dapat menarik pelaburan strategik dan bernilai tinggi di rantau ini, Dasar Pelaburan Baharu Malaysia adalah berdasarkan lima (5) aspirasi berikut, yang akan membawa Malaysia ke arah hab pelaburan serantau yang kompetitif:

- (i) Meningkatkan kepelbagaian ekonomi melalui pembangunan produk dan perkhidmatan yang bernilai tinggi dan berbeza; dengan keupayaan penyelidikan dan pembangunan dan intensiti inovasi tempatan yang tinggi;
- (ii) Mewujudkan peluang pekerjaan bernilai tinggi dengan kemahiran tenaga kerja dan pendapatan yang tinggi;
- (iii) Meluaskan jaringan domestik dengan menggunakan input domestik dan meluaskan rantai bekalan domestik;
- (iv) Membentuk kluster baharu dan sedia ada melalui pembangunan sektor yang berproduktiviti tinggi dan pembangunan servis dan produk tempatan; dan
- (v) Meningkatkan keterangkuman merentasi negeri dan komuniti.

Bagi mencapai aspirasi ini, MITI sedang bekerjasama dengan pelbagai pihak berkepentingan melalui pelbagai libat urus dan sesi bengkel sepanjang tahun 2021 untuk merangka pelan tindakan bagi pelaksanaan dasar pelaburan baharu negara yang berpandukan lima (5) prinsip (NIA) merangkumi:

- (i) Meningkatkan tumpuan terhadap sektor yang mempunyai potensi ekonomi yang ketara dan kelebihan jangka panjang yang mampan;
- (ii) Memastikan penekanan terhadap alam sekitar, sosial dan tadbir urus (ESG) dan agenda kelestarian hijau yang lebih luas;
- (iii) Mengkaji semula rangka kerja insentif dalam memastikan ia mencerminkan keperluan ekonomi masa depan Malaysia;
- (iv) Mengkaji dan menyelaras semula dasar dan proses; dan
- (v) Memfasilitasi inisiatif yang disasarkan untuk memperkasakan modal insan.

Strategi dan sektor pelaburan baharu Malaysia akan mempergiat teknologi tinggi dan inovasi dalam mengimbangi kemampuan ekonomi dan alam sekitar, dan mengurangkan kebergantungan kepada buruh asing, selaras dengan penanda aras global dalam alam sekitar, sosial dan tadbir urus (ESG). Seterusnya, NIA diintegrasikan ke dalam semua

strategi pembangunan negara, terutamanya dalam Pelan Induk Perindustrian Baharu (NIMP) serta sejajar dengan Rancangan Malaysia Kedua Belas dan Wawasan Kemakmuran Bersama 2030.

Hasil daripada input dan pertukaran daripada siri bengkel dan penglibatan yang didasarkan dengan pihak berkepentingan utama, dokumen dasar mengenai NIA yang menggariskan keutamaan dan pelan tindakan yang khusus akan diumumkan oleh Kerajaan pada separuh tahun pertama 2022.

Pembaharuan ini akan meletakkan Malaysia sebagai destinasi pelaburan pilihan dan berdaya tahan di rantau ini, sejajar dengan komitmen Malaysia di peringkat antarabangsa di dalam Matlamat Pembangunan Lestari (SDG) di bawah Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dan agenda Perubahan Iklim, Kelakuan Bisnes Bertanggungjawab di bawah Visi Putrajaya APEC 2040, serta SDGs ASEAN, antara lain yang akan memberi manfaat kepada kesejahteraan rakyat merentasi semua sektor.

Pejabat Pelaburan Digital

Peranan teknologi digital yang semakin meningkat telah menunjukkan potensi untuk mengubah landskap ekonomi dengan ketara di seluruh dunia. Malaysia amat konsisten dan strategik dalam usahanya bagi mengharungi pendigitalan yang pesat untuk menjadi negara berpendapatan tinggi yang dibolehkan secara digital dan dipacu teknologi, serta menjadi peneraju serantau dalam ekonomi digital.

Untuk menyelaraskan usaha ini, Pejabat Pelaburan Digital (DIO) telah ditubuhkan pada 22 April 2021, yang dirasmikan oleh Majlis Ekonomi Digital dan 4IR Negara. Ia sejajar dengan evolusi landskap pelaburan global ke arah pendigitalan dan Industri 4.0, mewujudkan cadangan nilai yang unik dan menarik bagi projek-projek digital. Inisiatif ini akan mengukuhkan lagi matlamat Malaysia untuk menggiatkan semula agenda negara bagi meningkatkan daya saing seperti yang dirumuskan dalam Aspirasi Pelaburan Nasional (NIA), yang tertumpu kepada kesepaduan merentas semua inisiatif dasar negara yang berkaitan dengan pelaburan.

DIO juga berfungsi sebagai platform padu tunggal yang diamanahkan untuk menyelaraskan semua pelaburan digital asing dan domestik di negara ini, sambil menyediakan kemudahan hujung ke hujung kepada pelabur dalam ruang digital. DIO juga akan mengemukakan dasar dan panduan yang siap masa depan mengenai keperluan bakat dan rangkaian infrastruktur digital, serta menangani isu operasi yang dihadapi oleh perniagaan semasa pandemik dan pada masa hadapan.

Dengan ini, penyediaan tadbir urus yang berstruktur bagi promosi dan kemudahan pelaburan, yang menyokong aktiviti dan proses promosi adalah berupaya untuk

membolehkan dan mengukuhkan ekosistem digital. Pejabat ini komited untuk memainkan peranannya dalam memenuhi sasaran di bawah inisiatif MyDIGITAL, iaitu untuk menarik pelaburan digital bernilai RM70 bilion sambil meningkatkan sumbangan ekonomi digital kepada Keluaran Dalam Negara Kasar Malaysia kepada 22.6% menjelang 2025. Dengan menyatukan pelbagai strategi pelaburan dalam kalangan pihak berkepentingan masing-masing, DIO menawarkan cadangan nilai unik untuk semua pelaburan digital yang akan datang. Usaha kerjasama itu akan memenuhi keperluan industri digital yang berkembang pesat, meningkatkan lagi keupayaan Malaysia dan daya saing negara sebagai lokasi perniagaan yang ideal bagi syarikat yang beroperasi dalam ekosistem digital.

Skim Pencepatan Ekosistem Digital

DESAC diperkenalkan dalam Bajet 2022 untuk menyokong pembangunan komprehensif ekosistem digital negara. Insentif ini berkuat kuasa dari 30 Oktober 2021 hingga 31 Disember 2025 dengan menawarkan kadar cukai pendapatan 0% hingga 10% untuk tempoh 10 tahun bagi penyedia teknologi digital baharu; dan kadar cukai pendapatan 10% untuk tempoh 10 tahun bagi penyedia

digital atau pembekal teknologi sedia ada yang menjalankan kepelbagaian perkhidmatan/segmen baharu. Elaun cukai pelaburan sebanyak 100% ke atas perbelanjaan modal untuk aktiviti yang layak untuk tempoh 10 tahun ditawarkan kepada penyedia-penyedia infrastruktur digital. Elaun ini boleh ditolak dengan pendapatan berkanun.

Pelanjutan Insentif Cukai untuk Pembinaan Semula Kapal dan Pembaikan Kapal dan Hab Prinsipal

Lanjutan insentif cukai untuk SBSR dan PH di bawah Bajet 2021 berkuat kuasa sehingga 31 Disember 2022 bagi membolehkan pelaburan berterusan untuk subsektor-subsektor tersebut bagi menjana limpahan ekonomi yang ketara kepada negara.

Insentif Penempatan Semula Perniagaan untuk Sektor Perkhidmatan

Insentif cukai khas di bawah PENJANA ini telah dilanjutkan di bawah Bajet 2022 sehingga 31 Disember 2022 untuk merangkumi sektor perkhidmatan terpilih dengan kesan limpahan ketara dengan memberikan kadar cukai istimewa 0% hingga 10% untuk tempoh 10 tahun. Individu bukan pemastautin yang memegang jawatan penting dalam syarikat ini juga boleh dipertimbangkan pengecualian cukai pendapatan istimewa pada kadar 15% untuk tempoh lima (5) tahun.

Pengenalan Insentif Pusat Dagangan Global

Insentif untuk GTC dimulakan untuk menggalakkan syarikat multinasional (MNC) dan syarikat tempatan bagi menceburi aktiviti perolehan, pengedaran dan perdagangan untuk terus menyokong rantaian bekalan global mereka.

Perluasan Skop Insentif Cukai Teknologi Hijau – Sistem Penuaian Hujan

Skop insentif ini diperluaskan untuk merangkumi projek Sistem Penuaian Air Hujan (RHS) dengan Elaun Cukai Pelaburan sebanyak 100% untuk perbelanjaan modal yang layak bagi aktiviti teknologi hijau/pembelian aset hijau untuk tempoh tiga tahun. Elaun ini boleh ditolak sehingga 70% daripada pendapatan berkanun dan berkuat kuasa dari 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2023.

**kadar cukai
pendapatan 0%
hingga 10% untuk
tempoh 10 tahun bagi
penyedia teknologi digital
baharu**

Penggubalan Dasar Aspirasi Pelaburan Nasional dan Pelan Induk Perindustrian Baharu

NIA merupakan rangka kerja menyeluruh bagi membentuk asas kukuh kepada dasar dan inisiatif pelaburan Malaysia yang menyokong landskap pelaburan negara. Ia merangkumi inisiatif Kerajaan seperti insentif fiskal dan bukan fiskal, inisiatif pembangunan bakat, penambahbaikan rangka kerja pelesenan dan kawal

selia serta kemudahan perniagaan akan ditujukan ke arah menarik pelaburan dalam sektor dan aktiviti yang pelbagai, kompleks dan bernilai tambah tinggi. NIA juga dibangunkan sebagai tindak balas kepada agenda ekonomi global, aliran mega yang bakal muncul dan keperluan perniagaan pelabur.

Dalam pada itu, Pelan Induk Perindustrian Baharu (NIMP) merupakan rangka kerja pelan induk perindustrian yang melengkapi fasa pertumbuhan ekonomi seterusnya bagi tempoh 2021 - 2030 dengan menggantikan Pelan Induk Perindustrian Ketiga yang telah berakhir pada tahun 2020. NIMP juga telah memberi penekanan yang lebih besar pada sektor perkhidmatan, memberi tumpuan kepada subsektor dengan aktiviti nilai tambah yang agak tinggi yang boleh didagangkan, mempunyai intensiti pengetahuan yang tinggi dan hubungan dengan seluruh ekonomi, serta yang berpotensi untuk menjana pekerjaan berpendapatan tinggi.

Greater Kuala Lumpur

Greater Kuala Lumpur (GKL) kini dalam usaha menjadi sebuah bandar raya global dan pintar yang dinamik. Dikenali kerana menarik syarikat-syarikat terkemuka dunia sejak 2011, InvestKL Corporation (InvestKL) terus melaksanakan usaha Kerajaan untuk menjadikan Greater KL sebagai lokasi pilihan perniagaan bagi syarikat-syarikat multinasional (MNC) global dan syarikat-syarikat yang berkembang pesat menjalankan aktiviti serantau yang terkini dan bernilai tinggi.

Pelaburan tumpuan ini sejajar dengan NIA, NIMP dan Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 untuk perkhidmatan dan aktiviti pengeluaran yang mampan dan diterajui inovasi di GKL. Ia memberi manfaat yang besar kepada negara seperti mewujudkan pekerjaan eksekutif berkemahiran tinggi, meluaskan ekosistem dan memastikan limpahan ekonomi yang lebih baik untuk perkhidmatan sampingan dan sokongan di seluruh Malaysia.

Pada tahun 2021, InvestKL telah menarik 13 syarikat multinasional global dan syarikat yang berkembang pesat dengan pelaburan komited sebanyak RM2.46 bilion, meningkat 30% dalam pelaburan berbanding tahun 2020 dan mewujudkan 2,281 pekerjaan eksekutif. Syarikat-syarikat ini merupakan gabungan daripada negara-negara dari rantau di seluruh Amerika, Eropah dan Asia dalam pelbagai sektor daripada perkhidmatan kewangan, teknologi, kejuruteraan, automotif, data dan penyelesaian perisian.

Secara keseluruhan, sejak penubuhannya, InvestKL telah memperoleh pelaburan komited

bernilai RM18.275 bilion dan mewujudkan 16,392 pekerjaan jawatan eksekutif. Sebanyak RM13.238 bilion atau 72% daripada pelaburan itu telah direalisasikan manakala 11,491 atau 74% daripada pekerjaan eksekutif itu telah diambil bekerja dengan purata gaji RM10,000.

Mengukuhkan GKL sebagai bandar pintar inovasi dan idea adalah GKL *Live Lab*. Program itu dibangunkan sebagai konsep bandar raya untuk menggunakan GKL sebagai tapak uji bagi pelabur asing menjalankan aktiviti inovasi dan berintensifkan pengetahuan untuk merealisasikan idea mereka di samping bekerjasama dengan pemain tempatan. Ia bertujuan untuk mewujudkan pekerjaan bernilai tinggi dan sesuai bagi masa hadapan serta mengukuhkan ekosistem tempatan dengan aktiviti yang lebih canggih dan kompleks. Sejak pelancarannya pada April 2021, GKL *Live Lab* telah meraih lima (5) projek merangkumi Teknologi Pendidikan, Teknologi Kesihatan, Penyelesaian Data dan Kecerdasan Buatan.

Satu lagi penambahan penting adalah Fit4Work, program menambah kemahiran tenaga kerja eksekutif secara kerjasama dengan inisiatif PENJANA yang melengkapkan hasrat negara untuk melahirkan tenaga kerja yang kompetitif dan bersedia pada masa hadapan. Pada akhir 2021, 76% daripada graduan program itu telah pun mula bekerja dengan perbadanan utama. InvestKL bekerjasama erat dengan pemain industri dan universiti awam serta swasta utama seperti Universiti Malaya, Universiti Putra Malaysia, Monash University dan University of Nottingham Malaysia.

InvestKL telah
memperoleh pelaburan
komited bernilai
RM18.275 bilion
dan mewujudkan
16,392 pekerjaan
jawatan
eksekutif

Melangkah ke hadapan, pemulihan ekonomi Malaysia dijangka menjadi antara yang terkukuh di Asia. Syarikat di GKL berada pada kedudukan yang baik untuk memanfaatkan pertumbuhan dan daya tahan negara bagi memperkukuh operasi perniagaan mereka di Asia. InvestKL akan terus menjadi pelopor untuk memastikan GKL kekal sebagai lokasi utama kepada syarikat yang berhasrat untuk mengembangkan kedudukan perniagaan mereka di Asia, selain memastikan syarikat yang telah kukuh dapat terus berkembang di peringkat serantau melalui bimbingan 'khusus' dan perkhidmatan pemudahan. InvestKL menarik dan memudahkan penubuhan hab serantau MNC di GKL.

- (i) Kumpulan sasaran utama terdiri daripada syarikat multinasional, unicorn, syarikat yang berkembang pesat dan mempunyai potensi sebagai peneraju yang terlibat dalam perkhidmatan bernilai tinggi dan berimpak tinggi.
- (ii) Syarikat-syarikat ini terlibat dalam sektor seperti teknologi pengguna, teknologi pintar, penjagaan kesihatan, automasi industri, perkhidmatan kejuruteraan serta minyak, gas dan tenaga.

InvestKL membantu pelabur dengan memudahkan penubuhan hab serantau dengan memberikan pandangan kepada industri.

- (i) Berperanan sebagai pemudah cara kepada MNC mengenai dasar dan insentif berkaitan selain menjadi penghubung antara MNC dengan rangkaian agensi kerajaan yang luas dan dapat membantu mereka dalam perkara seperti imigresen, percukaian, peraturan serta undang-undang dan kewangan.
- (ii) Menghubungkan pelabur dengan jaringan perniagaan yang luas termasuk kedutaan asing, pesuruhjaya perdagangan dan pelbagai dewan perniagaan serta saluran bakat menerusi universiti dan agensi pengambilan pekerja.
- (iii) Menyokong rancangan MNC untuk meningkatkan lagi kedudukan dalam rantai nilai dengan mewujudkan kerjasama jangka panjang melibatkan pelabur sedia ada, syarikat-syarikat Malaysia dan ahli akademik tempatan, membentuk satu ekosistem yang bersepadu dan holistik.
- (iv) Membantu MNC dengan keperluan berkaitan pelaksanaan projek dan perkhidmatan pascapelaburan, penjenamaan serta aktiviti yang melibatkan media.

RENCANA 3.2

GREATER KUALA LUMPUR LIVE LAB DAN FIT4WORK

Greater Kuala Lumpur Live Lab: Your Innovation and Ideation Smart City

Greater Kuala Lumpur (GKL) Live Lab meletakkan GKL sebagai bandar pintar inovasi dan idea, bertindak sebagai tempat ujian syarikat-syarikat asing yang bereksperimen dengan kaedah baharu dan disruptif untuk menyelesaikan masalah paling mencabar di dunia pada hari ini, boleh menghidupkan idea mereka sambil bekerjasama dengan pemain-pemain tempatan. Inisiatif ini bertujuan untuk mewujudkan pekerjaan bernilai tinggi dan sedia masa hadapan, serta memperdalam ekosistem tempatan kita dengan aktiviti yang lebih canggih dan kompleks. GKL Live Lab menumpukan pada memacu inovasi, mempercepatkan penggunaan digital dan mendalami ekosistem tempatan. Ia menyediakan platform untuk syarikat-syarikat multinasional menjalin hubungan perniagaan yang produktif dengan ahli-ahli akademik tempatan dan syarikat-syarikat Malaysia, mewujudkan ekosistem bersepadu dan holistik. Sektor-sektor industri utama untuk kerjasama tempatan dan multinasional ialah produk dan perkhidmatan teknologi; teknologi perubatan, kenderaan autonomi; mobiliti masa depan; ujian farmaseutikal atau perubatan dan ujian klinikal; penyelidikan dan pembangunan, reka bentuk dan pembangunan; teknologi yang mendalam dan baru muncul; dan alam sekitar, sosial dan tadbir urus.

Fit4Work: Kumpulan Bakat Berdaya Saing untuk Industri-industri Masa Depan

Fit4Work ialah program latihan bakat untuk meningkatkan kualiti dan daya saing graduan Malaysia yang diperlukan untuk Industri Perkhidmatan Global, dengan potensi penempatan pekerjaan dengan syarikat multinasional, syarikat berkaitan kerajaan dan syarikat besar. Program ini bertujuan memupuk tenaga kerja yang berkualiti, inovatif dan berpengetahuan untuk memacu pertumbuhan ekonomi negara ke tahap yang lebih tinggi, di samping mewujudkan peluang pekerjaan berkemahiran tinggi. Para peserta dilengkapi dengan set kemahiran penting yang merangkumi kemahiran kepimpinan, pengetahuan global, dan pendedahan kepada industri baharu seperti Revolusi Perindustrian 4.0, pendigitalan dan automasi.

RENCANA 3.3**PELABURAN BERLANDASKAN PERSEKITARAN, SOSIAL DAN TADBIR URUS DI MALAYSIA**

Aspirasi Pelaburan Nasional (NIA) adalah selaras dengan agenda negara dan akan dijadikan teras ke arah menarik pelaburan yang berteknologi tinggi dan mampan serta mempergiat inovasi, mencapai keseimbangan antara kelestarian ekonomi dan alam sekitar di samping mengurangkan kebergantungan kepada buruh asing, selaras dengan penanda aras global dalam alam sekitar, sosial dan tadbir urus (ESG). ESG sebagai pelaburan baharu yang berteraskan elemen tersebut akan memacu pertumbuhan dalam sektor teknologi yang canggih, serta mengukuhkan rantaian hulu dan rantaian hiliran.

Hal ini juga akan membuka ruang kepada pelabur untuk mengakses peluang pasaran yang baharu, terutamanya di negara maju yang mementingkan kemampanan di sepanjang rantaian nilai mereka. Dalam konteks ini, NIA mengambil kira kepentingan global yang melibatkan neutral karbon, termasuk penggunaan teknologi untuk membantu mengurangkan jejak karbon.

Berikut adalah antara transformasi sektor strategik yang telah dikenal pasti berdasarkan keutamaan baharu amalan berasaskan ESG yang terkini:

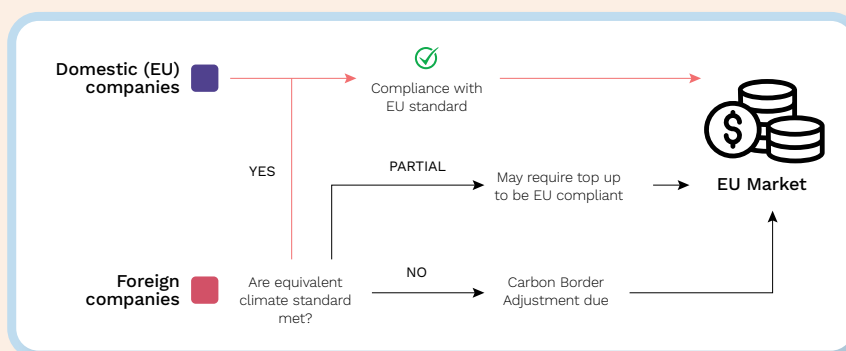
Pembuatan – Transformasi untuk memacu peningkatan pembuatan produk yang mampan seperti kenderaan elektrik dan menerima pakai ESG seperti tanggungjawab sosial

Sektor Perkhidmatan – Mengadaptasi amalan ESG yang terkini ke dalam perkhidmatan seperti piawaian tadbir urus korporat dan pelaburan yang mampan

Sektor Berteknologi Tinggi – Pengintegrasian teknologi yang maju dengan trend ESG yang terkini seperti pusat data hijau

Tenaga dan Kuasa – Mempercepat peralihan industri tenaga dan utiliti ke arah sumber yang boleh diperbaharui

Agenda ESG menjadi satu keutamaan pada masa hadapan. Pemerhati percaya bahawa trend semasa yang mengguna pakai piawaian ESG akan mewujudkan perniagaan yang lebih baik kerana ia membawa kepada pertumbuhan pembangunan yang mampan. Akses kepada tenaga yang boleh diperbaharui merupakan faktor utama dalam mempengaruhi FDI serta menjadi asas pertimbangan terhadap pemilihan lokasi kilang. Lebih daripada 68% daripada eksport perdagangan Malaysia adalah ke negara (Singapura, Republik Rakyat China, Amerika Syarikat, Jepun, Hong Kong SAR, Thailand, ROK, Thailand dan Vietnam) yang sedang mempertimbangkan harga karbon. Dengan cukai sempadan karbon Kesatuan Eropah yang dijangka akan dilaksanakan menjelang 2023, syarikat Malaysia perlu mempertimbangkan implikasi ini ke atas perniagaan mereka.

Kerajaan perlu menekankan dan mengukuhkan pendekatan berasaskan ESG selaras dengan agenda pertumbuhan hijau dan mampan untuk memastikan industri kita mengguna pakai ESG, atau Malaysia akan kehilangan Daya Saing Perdagangan serta Pelaburan dalam pasaran global.

FASILITASI PERDAGANGAN

Fasilitasi Isu Perdagangan Merentasi Sempadan yang Dihadapi oleh Industri Semasa Pandemik COVID-19

Dalam usaha MITI memantau pelaksanaan strategi-strategi berkaitan fasilitasi perdagangan, pelbagai sesi libat urus bersama pihak berkepentingan telah diadakan, terutamanya melalui Kumpulan Kerja Kluster Fasilitasi Perdagangan (TFCWG) dan Kumpulan Kerja Teknikal Perdagangan Merentasi Sempadan (TWGTAB). Sesi-sesi perbincangan dengan Kerajaan dan industri juga diadakan berdasarkan keperluan dan isu yang timbul dari semasa ke semasa.

TFCWG telah ditubuhkan pada tahun 2015 di bawah Pasukan Petugas Logistik Kebangsaan bagi memantau Pelan Induk Logistik dan Fasilitasi Perdagangan Nasional (2015-2020). Kumpulan Kerja yang diselaraskan oleh MITI ini dipengerusikan oleh MITI bersama Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), yang keahliannya terdiri daripada wakil-wakil sektor kerajaan serta swasta.

TFCWG telah ditubuhkan pada tahun 2015 di bawah Pasukan Petugas Logistik Kebangsaan bagi memantau Pelan Induk Logistik dan Fasilitasi Perdagangan Nasional (2015-2020). Kumpulan Kerja yang diselaraskan oleh MITI ini dipengerusikan oleh MITI bersama Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), yang keahliannya terdiri daripada wakil-wakil sektor kerajaan serta swasta.

Pelbagai usaha telah dilaksanakan di bawah TFCWG bagi mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai pilihan utama hab logistik serantau, selaras dengan kepesatan pembangunan perdagangan digital dan industri pelabuhan maritim. Selain itu, inisiatif-inisiatif tersebut turut digariskan di dalam Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11). Mulai tahun 2021, TFCWG juga telah

diberi mandat baharu untuk memantau dan menyelia pelaksanaan strategi fasilitasi perdagangan di bawah Pelan Tindakan Perdagangan Nasional 2021-2025 dan RMKe-12.

Salah satu fungsi utama TFCWG adalah untuk memantau pelaksanaan komitmen Malaysia di bawah Perjanjian Fasilitasi Perdagangan Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO TFA) yang telah mencapai 100% pada 9 Ogos 2021.

TWGTAB yang dipengerusikan oleh MITI bersama Persekutuan Pekilang-pekilang Malaysia (FMM). Mesyuarat TWGTAB diadakan setiap dua (2) bulan sekali bagi membincangkan pelbagai formaliti sempadan dan isu berkaitan perdagangan seperti:

- (i) Memudahkan prosedur berkaitan import dan eksport;
- (ii) Pencerahan ke atas tafsiran atau pelaksanaan peraturan;
- (iii) SOP yang tidak jelas atau tidak konsisten oleh pihak berkuasa;
- (iv) Caj yang dikenakan dalam perdagangan sempadan; dan
- (v) Aktiviti yang tidak dikawal selia atau di luar bidang kuasa mana-mana pihak berkuasa berkaitan dengan perdagangan merentasi sempadan.

Peranan MITI sebagai pengerusi bersama TWGTAB adalah untuk memudah cara dan menyelaraskan penyelesaian isu antara industri dan pihak berkuasa yang berkaitan. Sekiranya terdapat isu yang tidak dapat diselesaikan dalam tempoh masa yang munasabah, isu tersebut akan dibawa ke peringkat jawatankuasa lebih tinggi iaitu Pasukan Petugas Khas Memudahkan Perniagaan (PEMUDAH) atau platform lain seperti Majlis Tindakan Ekonomi.

TWGAB telah menjadi platform yang berguna untuk sektor swasta seperti pengilang, perkhidmatan logistik pembekal, dan pengendali pelabuhan untuk meningkatkan isu yang ditemui. Beberapa isu yang telah dibincangkan atau sedang dalam pelbagai peringkat diselesaikan dan dilaksanakan termasuk:

- (i) SOP mengenai penahanan kontena, pemeriksaan, rampasan dan pelepasan serta rayuan untuk pelepasan kontena termasuk pengeluaran kontena terbiar di pelabuhan;
- (ii) Isu berkaitan keperluan permit dan caj pemeriksaan yang dikenakan oleh agensi pengeluaran permit seperti Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS);
- (iii) Penghapusan keperluan permit import untuk aktiviti pemindahan kapal di pelabuhan persekutuan oleh MOT;
- (iv) Penambahbaikan kepada sistem Sijil Tempasal Berkeutamaan Elektronik untuk membolehkan kelulusan masa nyata bagi Sijil Tempasal Berkeutamaan oleh MITI; dan
- (v) Kargo Selatan Thailand Merentas Sempadan melalui Pelabuhan Pulau Pinang: Isu dan Peluang oleh MPC.

Terdapat peningkatan bilangan isu tidak terkawal sedang dibangkitkan oleh industri, TWGAB juga bekerjasama dengan MPC untuk menggalakkan kerjasama Perniagaan ke Perniagaan (B2B), mengukuhkan kerjasama Perniagaan ke Kerajaan (B2G) dan Kerajaan dengan Kerajaan (G2G) untuk mencari penyelesaian yang lebih berkesan.

Dalam penglibatan serantau, MITI sangat aktif dalam platform Jawatankuasa Perundingan Bersama Fasilitasi Perdagangan ASEAN (ATFJCC). ATFJCC disertai oleh pegawai kerajaan daripada semua negara anggota ASEAN termasuk sektor swasta yang diwakili oleh Majlis-majlis Perniagaan Bersama. Mulai pertengahan tahun 2021, fokus ATFJCC adalah untuk menyelaraskan pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif (NTM) bagi semua negara anggota ASEAN melalui pelbagai mekanisme seperti berikut:

- (i) Penambahan Senarai Barangan Keperluan Asas dalam Memorandum Persefahaman (MoU) bagi Pelaksanaan Langkah-langkah Bukan Tarif (NTM) ke atas Barangan Keperluan Asas di bawah Pelan Tindakan Hanoi;
- (ii) Kit Panduan bagi Keberkesanan Kos NTM;
- (iii) Pemantauan Pelaksanaan komitmen WTO TFA; dan
- (iv) Penyelesaian kes tertangguh NTM di bawah Matriks Kes Sebenar.

Tetingkap Tunggal ASEAN

Malaysia dan Negara-negara anggota ASEAN (AMS) telah melancarkan inisiatif kemudahan perdagangan serantau iaitu Tetingkap Tunggal ASEAN (ASW) bertujuan sebagai platform pelepasan elektronik untuk perdagangan merentasi sempadan. Bagi merealisasikan ASW, AMS telah bekerjasama untuk membolehkan pertukaran berkaitan dokumen perdagangan secara elektronik dalam persekitaran di mana Tetingkap Tunggal Kebangsaan AMS saling berhubung dan saling beroperasi untuk membolehkan proses tersebut.

Selaras dengan aspirasi ini untuk mempercepatkan proses pendigitalan perdagangan intra-ASEAN yang boleh membantu mempercepatkan pergerakan lancar dan lebih pantas barangan merentas sempadan, AMS telah berusaha untuk menggunakan ASW dalam terbitan tersebut dan penerimaan Sijil Tempasal Berkeutamaan (e-Borang D ATIGA).

Mulai Disember 2019, Malaysia telah mula memanfaatkan dokumen elektronik e-Borang D ATIGA untuk menikmati kadar tarif berkeutamaan bagi produk yang dihasilkan dan didagangkan dalam rantau ASEAN. Hal ini membolehkan pengeksport menerima manfaat kadar tarif berkeutamaan jauh lebih pantas berbanding kaedah manual sebelum ini berikutan pendigitalan dokumen dagang telah menggantikan pemprosesan dokumen fizikal yang kompleks dan mengambil masa yang lama untuk diberikan kelulusan oleh pihak pengeluar dokumen dan pihak berkuasa kastam di negara pengimport.

Pandemik COVID-19 telah memangkin penggunaan pantas Borang D e-ATIGA dalam kalangan AMS, sekali gus sifat pengendalian dokumen tanpa sentuhan itu dilihat sebagai langkah berkesan untuk mengekang penyebaran virus COVID-19.

Dalam hal ini, Malaysia telah muncul sebagai negara pertama dalam kalangan AMS ASEAN yang mengumumkan 100% pengeluaran e-Borang D ATIGA dan komited untuk terus menjana e-Borang D bagi pengeksport Malaysia secara tuntas dan sebagai langkah berwaspada mengurangkan risiko jangkitan COVID-19. Kesemua pintu masuk pelabuhan Malaysia telah pun dihubungkan dengan ASW dan boleh menerima dokumen elektronik tersebut dari Agensi Pengeluar Sijil AMS yang lain.

Pada penghujung tahun 2020, satu lagi pertukaran dokumen dagang elektronik iaitu Dokumen-dokumen Deklarasi Kastam ASEAN (ACDD) telah dioperasikan menerusi platform ASW oleh AMS. Malaysia mula menyertai operasi *LIVE* pertukaran dokumen ACDD pada 31 Mac 2021. Pertukaran dokumen perisytiharan kastam ini di antara AMS akan memberikan maklumat awal kepada JKDM untuk membuat penilaian risiko sebelum barangan yang diimport tiba ke negara penerima.

Perancangan untuk mengembangkan ASW untuk memudahkan pertukaran Sanitari dan Fitosanitasi elektronik Sijil antara AMS seperti berikut:

- (i) Sijil Fitosanitasi Elektronik (e-Phyto) kepada perdagangan pertanian dan produk berkaitan tanaman, tumbuhan;
- (ii) Sijil Kesihatan Haiwan Elektronik (e-AH) kepada perdagangan haiwan dan produk berkaitan haiwan; dan
- (iii) Sijil Keselamatan Makanan Elektronik (e-FS) kepada perdagangan makanan yang telah diproses.

Sejak pelaksanaan e-Phyto sebagai dokumen perdagangan yang akan didigitalkan dan ditukar dalam ASW, Jabatan Pertanian (DOA), Kementerian Pertanian dan Industri Makanan, yang merupakan ahli delegasi Malaysia ke Mesyuarat Kumpulan Kerja Teknikal ASW, telah membuat perancangan rapi untuk membolehkan pertukaran sijil e-Phyto untuk memudahkan pergerakan rentas sempadan barangan pertanian.

Susulan pengesahan Prosedur Operasi Pensijilan ATIGA dan nota lampiran Borang D yang baharu oleh Majlis

Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN pada September 2021, Malaysia komited untuk memastikan sistem *back-end* Tetingkap Tunggal Kebangsaan berupaya memenuhi keperluan baharu berkaitan maklumat dokumen rujukan pelbagai bagi pengeluaran bukti tempasal *back-to-back* secara penghantaran yang disatukan pada tahun 2022.

e-AH telah dikenal pasti sebagai e-dokumen untuk ditukar melalui ASW selepas sijil e-Phyto. Persediaan AMS untuk pertukaran e-AH adalah bergantung kepada tinjauan kesediaan yang akan dijalankan oleh pihak yang berkaitan badan sektor. Hasil tinjauan akan berguna sebagai input untuk membangunkan rancangan kerja pendigitalan pada tahun 2022.

Menyedari keupayaan ASW sebagai sebuah platform fasilitasi perdagangan serantau yang progresif yang telah pun terbukti berjaya mengurangkan penggunaan dokumen dagang fizikal, menggalakkan ketelusan aktiviti perdagangan serta mengurangkan kos perdagangan rentas sempadan dengan signifikan, Rakan-rakan Dialog ASEAN iaitu AS, RRC, ROK dan Jepun telah menyatakan minat untuk membuat pertukaran dokumen dagang menerusi platform tersebut. AMS menyambut baik hasrat Rakan Dialog ASEAN untuk berkolaborasi setelah mempertimbangkan faedah yang bakal diterima oleh sektor perdagangan AMS menerusi pelaksanaan pertukaran dokumen tersebut. Malaysia bersama AMS yang lain kini sedang melaksanakan kerja-kerja awal dalam mengenal pasti mekanisme dan perincian yang diperlukan untuk merealisasikan kerjasama ini. Pada tahun 2022, AMS termasuk Malaysia akan menjalankan kerja-kerja merangka kerangka perundangan yang akan menjadi panduan di dalam melaksanakan pertukaran dokumen elektronik dengan Rakan-rakan Dialog ASEAN.

Fasilitati Perdagangan dalam Persekitaran Perdagangan Selamat

Sambutan dan Persidangan Ulang Tahun STA 2010

Tahun 2021 menandakan satu dekad usaha Malaysia melaksanakan Akta Perdagangan Strategik (STA) 2010, suatu Akta yang komprehensif dalam mencegah percambahan senjata pemusnah besar-besaran dan sistem penghantarannya seperti yang dimandatkan di bawah Resolusi Majlis Keselamatan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu 1540. Pada 9 April 2021, YB Datuk Lim Ban Hong, Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri telah merasmikan Sambutan Ulang Tahun Ke-10 STA 2010 bertempat di Menara MITI. Program ini telah diadakan

secara hibrid dan dimulakan dengan persidangan pada 8 April 2021. Sejumlah 1,243 peserta termasuk dari negara Belgium, Kemboja, Hong Kong, Indonesia, Jepun, Filipina, Singapura, Thailand dan AS hadir ke program ini.

Kemuncak program adalah majlis penyampaian Anugerah Pematuhan STA 2010 yang diberikan kepada Avago Technologies (Malaysia) Sdn. Bhd., Keysight Technologies Malaysia Sdn. Bhd. dan Petronas Chemicals Group Berhad. Syarikat-syarikat dinilai berdasarkan komitmen dalam melaksanakan program pematuhan dalaman (ICP) dan penglibatan syarikat dalam program kawalan eksport anjuran MITI. STA 2010 menyediakan fasilitasi perdagangan bagi barangan strategik melalui pelaksanaan ICP, di mana syarikat digalakkan untuk melaksanakan dasar dan prosedur dalaman pematuhan kepada undang-undang dan peraturan domestic yang berkuat kuasa. Syarikat berstatus ICP mempunyai akses kepada permit pukal dan permit kegunaan pelbagai kali di bawah STA 2010, sebagai tambahan kepada permit sekali guna. Sehingga 31 Disember 2021, sebanyak 67 syarikat memegang status ICP.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Datuk Lim Ban Hong telah mengumumkan berhubung penubuhan Komuniti Kawalan Perdagangan Strategik Malaysia (MYSTCC). MYSTCC bertujuan untuk menyediakan platform menjalin rangkaian hubungan, mempelajari amalan terbaik, mengikuti perkembangan semasa dan masa hadapan dalam pengurusan perdagangan strategik; dan menghimpunkan pakar bidang daripada sektor awam dan swasta, akademik dan institusi penyelidikan yang akan

memainkan peranan untuk menyokong pentadbir kawalan eksport atau pengurus daripada pelbagai sektor industri mengenai pematuhan kepada undang-undang kawalan eksport dalam dan luar negara. Hubungan simbiotik ini dapat memastikan pihak berkepentingan dalam komuniti berkembang maju dalam persekitaran perdagangan yang selamat serta kekal berdaya tahan dalam menguruskan cabaran rantai bekalan global.

Authorized Economic Operator – Internal Compliance Program Rintis

Pada 11 Disember 2020, kerajaan bersetuju untuk melaksanakan Program Penguat kuasa Pengendali Ekonomi (*Authorised Economic Operator – AEO*) Nasional yang diterajui oleh JKDM dimulakan dengan projek AEO-ICP rintis. Program AEO Nasional oleh JKDM adalah berdasarkan *SAFE Framework* oleh Organisasi Kastam Sedunia yang melibatkan pengendali yang mengendalikan pergerakan barangan dalam rantai bekalan dan pematuhan kepada piawaian antarabangsa berkaitan keselamatan global dengan nilai tambah, menggabungkan pematuhan kepada piawaian dan ketetapan kawal selia domestik.

Integrasi Sistem AEO dengan platform Tetingkap Tunggal Kebangsaan yang menggunakan teknologi *blockchain* bertindak sebagai pusat sehati dan seterusnya dapat meningkatkan kecekapan dan keberkesanan sistem penyampaian kerajaan, meningkatkan sinergi antara sektor awam dan swasta serta meningkatkan produktiviti negara secara keseluruhan.

Permohonan Permit

Tahun 2021 juga merupakan tempoh yang mencabar dengan pelanjutan PKP di seluruh Malaysia dan pelaksanaan sekatan di negara lain telah menyebabkan semua sektor terkesan. Jumlah permit STA yang dikeluarkan juga telah mencatatkan penurunan 10.4%

berbanding tahun 2020. Pada 31 Disember 2021, sejumlah 3,101 ePermit STA telah diluluskan. Jumlah ePermit STA yang dikeluarkan bagi tempoh 2016 – 2021 adalah seperti berikut:

Tahun	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bil. Permit (unit)	2,470	2,899	2,852	3,096	3,459	3,101

Walaupun banyak perniagaan terjejas, terdapat sektor seperti E&E, peranti perubatan dan automotif terus berkembang maju dengan pesat. Perkembangan sedemikian memberi peluang kepada Malaysia untuk

menarik pelaburan dan peluang ekonomi baharu dalam bidang penyelidikan dan pembangunan sektor aeroangkasa serta kluster elektronik beroperasi dalam persekitaran yang selamat dan terjamin.

HALA TUJU EKONOMI 2022

Sungguhpun berhadapan dengan persekitaran ekonomi global yang semakin kompetitif, Malaysia terus bergerak ke hadapan dengan melaksanakan rangka kerja Dasar Pelaburan Baharu berteraskan NIA yang telah diumumkan pada 21 April 2021. Agenda baharu ini akan memacu teknologi tinggi dan pelaburan inovatif, mengimbangi kemampanan ekonomi dan alam sekitar serta mengurangkan kebergantungan terhadap pekerja asing, selaras dengan penanda aras global di dalam ESG.

Malaysia kekal sebagai sebuah negara yang kompetitif dan berdaya saing dalam menarik pelaburan strategik dan bernilai tinggi dalam bidang ekonomi utama di dalam sektor utama, pembuatan dan perkhidmatan. Keyakinan pelabur terhadap Malaysia kekal relevan apabila memulakan operasi dan terdapat juga pelabur yang telah mengembangkan pelaburan sedia ada mereka di Malaysia dan menjadikan Malaysia sebagai hab serantau mereka di ASEAN. Pada tahun 2021 sahaja, Malaysia berjaya menarik sejumlah RM177.8 bilion pelaburan yang diluluskan dalam sektor pembuatan, perkhidmatan dan utama, melibatkan 3,037 projek pada Januari hingga September 2021. Ini mewakili peningkatan 51.5% berbanding tempoh yang sama tahun lepas, yang menunjukkan daya saing Malaysia dalam menarik pelaburan berkualiti tinggi, teknologi dan inovatif di rantau ini.

Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, pendekatan holistik dalam mentransformasikan ekosistem pelaburan Malaysia yang telah dan sedang dilaksanakan termasuklah usaha sama di antara MITI dan Kementerian Kewangan dalam memperbaharui perundangan pelaburan utama Malaysia termasuklah Akta Penggalakan Pelaburan 1986 dan Akta Cukai Pendapatan 1967. Selain itu, Kerajaan juga telah melaksanakan beberapa siri rangsangan ekonomi bersasar dalam meningkatkan pelbagai aktiviti ekonomi, serta mengimbangi kehidupan rakyat. Malaysia menyedari bahawa pembaharuan ini diperlukan untuk mengharungi pasca-COVID-19 yang inklusif dan mampan, termasuk peluang yang saksama untuk rakyat.

Ketika Malaysia terus meliberalisasi dan mengembangkan akses pasaran di dunia, pendekatan berani Malaysia dalam penyertaan secara aktif dalam pelbagai forum serantau dan antarabangsa seperti ASEAN, APEC dan WTO, serta perjanjian perdagangan bebas mega dan seumpamanya seperti Perkongsian Ekonomi Menyeluruh Serantau dan Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik akan melonjakkan Malaysia sebagai sebuah negara berdaya saing menjelang 2030, selaras dengan RMKe-12. Tambahan pula, Malaysia akan mengumumkan NIMP pada tahun 2022, yang sejajar dengan dasar utama negara kita. Selain itu, Malaysia juga telah merancang beberapa siri misi perdagangan dan pelaburan ke negara-negara ekonomi strategik yang akan meningkatkan keyakinan pelabur terhadap Malaysia sebagai destinasi pelaburan utama mereka di rantau ini.

Malaysia berada di landasan yang betul dalam menarik pelaburan asing dan domestik bagi projek-projek berkualiti tinggi berdasarkan unjuran pertumbuhan ekonomi yang menggalakkan sekitar 5.5% pada tahun 2022. Dengan sokongan dasar yang berterusan serta pembukaan semula aktiviti ekonomi, Bank Negara Malaysia melaporkan bahawa pada tahun 2022, ekonomi domestik dijangka kekal dalam laluan pemulihannya, disokong oleh pengembangan berterusan dalam permintaan global dan perbelanjaan sektor swasta yang lebih tinggi, serta prospek positif dalam projek pelaburan domestik dan asing utama.

Bab

EKONOMI DIGITAL,
PRODUKTIVITI DAN
PERSAINGAN

4

PENGENALAN

Pandemik COVID-19 telah mencetus perkembangan pendigitalan yang pesat di seluruh dunia, termasuk di Malaysia. Menurut laporan Akaun Satelit Teknologi Maklumat dan Komunikasi 2020, sektor teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) direkodkan bernilai RM320 bilion pada 2020, meningkat 10.4% berbanding 2019 (7.3%). Pada tahun yang sama, ekonomi digital juga menyumbang 22.6% kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) Malaysia yang terdiri daripada nilai tambah kasar (GVA) industri ICT (GVAICT) sebanyak 14.2% dan industri e-dagang yang lain sebanyak 8.4%.

Dengan momentum pendigitalan yang bergerak pada kadar yang tidak pernah berlaku sebelum ini, Kerajaan Malaysia sedar bahawa usaha untuk terus memanfaatkan pendigitalan ke arah pemulihan dan transformasi ekonomi, adalah amat penting. Sehubungan itu, ekonomi digital telah dikenal pasti sebagai salah satu Bidang Pertumbuhan Ekonomi Utama untuk merealisasikan Wawasan Kemakmuran Bersama (WKB) 2030, yang akan membawa Malaysia ke arah membangun secara mampan, dengan pengagihan ekonomi yang adil serta pertumbuhan yang saksama dan inklusif.

Dalam menyokong WKB 2030 dan memanfaatkan peluang yang dibawa oleh pandemik COVID-19, Kerajaan Malaysia telah mengambil tindakan pada tahun 2021, dengan menyelaras pelbagai dasar dan usaha utama yang membawa kepada penghasilan Agenda MyDIGITAL. Penubuhan tadbir urus di peringkat tinggi, iaitu Majlis Ekonomi Digital dan Revolusi Perindustrian Keempat Negara (MED4IRN) pada masa yang sama turut menzahirkan komitmen dan kepimpinan Kerajaan untuk melaksana dasar yang jelas dan koheren dalam agenda transformasi pendigitalan negara.

PEMBANGUNAN HALA TUJU DASAR EKONOMI DIGITAL

Dasar – Agenda MyDIGITAL

Di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12, 2021-2025), Malaysia bersedia untuk melakukan lonjakan teknologi ke arah menjadi peneraju serantau dalam ekonomi digital dan mencapai pembangunan sosioekonomi yang inklusif, bertanggungjawab dan mampan. Bertitik tolak daripada ini, Agenda MyDIGITAL telah dilancarkan oleh YAB Perdana Menteri pada 19 Februari 2021, sebagai aspirasi Kerajaan untuk terus mentransformasi Malaysia menjadi sebuah negara yang dipacu digital dan berpendapatan tinggi menjelang 2030. Melalui Agenda MyDigital, Kerajaan telah membangunkan dua (2) dokumen panduan, iaitu Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia (RTEDM) dan Dasar Revolusi Perindustrian Keempat Negara (Dasar 4IR Negara).

RTEDM merangkumi strategi utama untuk pemain industri di Malaysia menjadi pencipta model perniagaan yang inovatif, memanfaatkan modal insan untuk berkembang

maju dan memupuk ekosistem bersepadu yang membolehkan masyarakat menerima ekonomi digital. RTEDM menggariskan 22 strategi yang disokong 48 inisiatif di peringkat kebangsaan dan 28 inisiatif sektoral. Ia akan dilaksanakan selama 10 tahun dari 2021 dalam tiga (3) fasa. Fasa pertama iaitu daripada 2021 hingga 2022, melibatkan pengukuhan asas dan mempercepat pendigitalan. Fasa kedua, iaitu daripada 2023 hingga 2025, akan memberi tumpuan kepada memacu transformasi digital yang inklusif. Pada fasa terakhir, iaitu dalam tempoh 2026 hingga 2030, Malaysia dijangka menjadi pasaran serantau untuk barangan digital dan penyedia penyelesaian digital.

Dasar 4IR Negara yang dilancarkan pada 1 Julai 2021 pula berfungsi sebagai dasar negara yang menyeluruh untuk memacu kesepaduan agenda 4IR negara dan untuk mengurus risiko yang muncul daripada 4IR. Dasar 4IR Negara menggariskan 16 strategi, berserta 32 inisiatif di

peringkat kebangsaan dan 60 inisiatif sektoral. Dasar 4IR Negara memberi tumpuan kepada 10 sektor utama, bersama enam (6) sektor sokongan yang dipilih berdasarkan sumbangan mereka kepada KDNK, serta peranan mereka untuk mempengaruhi pertumbuhan sektor lain.

Antara sasaran utama agenda MyDIGITAL yang ditetapkan untuk direalisasikan pada tahun 2025 dan 2030 dalam kedua-dua MDEB dan Dasar 4IR Negara termasuklah:

RTEDM	Dasar 4IR Negara
Untuk dicapai pada tahun 2025: - Pelaburan dalam pendigitalan: RM70 bilion. - Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) yang mengguna pakai e-dagang: 875,000. - Bilangan syarikat pemula (<i>start-up</i>): sehingga 5,000. - Bilangan syarikat bertaraf unicorn: sekurang-kurangnya dua (2) berpangkalan di Malaysia. - Peluang pekerjaan dalam ekonomi digital: lebih daripada 500,000.	Untuk dicapai pada tahun 2030: - Transformasi 20% buruh separa mahir dan kurang mahir kepada berkemahiran tinggi. - Lebih ramai penyedia teknologi 4IR tempatan. - 3.5% perbelanjaan kasar untuk penyelidikan dan pembangunan (R&D) (GERD), termasuk yang berkaitan 4IR. - Kedudukan 20 teratas dalam Indeks Inovasi Global. - 80% perkhidmatan kerajaan dalam talian disepadukan dan disokong oleh aplikasi teknologi 4IR. - Semua guru dilatih menggunakan teknologi 4IR.
- Menyumbang 25.5% kepada KDNK Malaysia, bermula pada 2025 (berbanding 19.1% pada 2019). - Peningkatan 30% dalam produktiviti merentas semua sektor menjelang 2030.	

Tadbir Urus – Majlis Ekonomi Digital dan Revolusi Perindustrian Keempat Negara

Pelaksanaan MyDIGITAL diterajui oleh MED4IRN yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri. Majlis ini disokong oleh (6) enam kluster, yang memberi tumpuan pembangunan untuk bidang-bidang berikut:

- Daya Saing Ekonomi:** diterajui oleh Menteri Kanan dan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri;
- Data dan Infrastruktur Digital:** diketuai oleh Menteri Komunikasi dan Multimedia;
- Teknologi Baru Muncul:** dipengerusikan oleh Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi;
- Bakat Digital:** dipengerusikan oleh Menteri Sumber Manusia;
- Kluster Masyarakat:** dipengerusikan oleh Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat; dan
- Kluster Kerajaan:** diketuai oleh Ketua Setiausaha Negara

Di bawah struktur tadbir urus MED4IRN, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) menerajui usaha seluruh negara untuk meningkatkan daya saing ekonomi melalui pendigitalan, iaitu melalui Kluster Ekonomi yang dipengerusikan oleh YB Menteri Kanan dan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Dalam hal ini, Kluster Ekonomi mempunyai peranan penting, termasuk dalam:

- menyelia pelaksanaan inisiatif di bawah RTEDM dan Dasar 4IR Negara yang bersesuaian dengan skop Kluster Ekonomi;
- menangani isu berkaitan ekonomi digital dan 4IR dalam skop Kluster ini; dan
- memudah cara, mengukuh kerjasama dan penyelarasan antara Kementerian, agensi dan industri melalui Kumpulan Kerja Inisiatif Kluster (IWG) untuk memastikan pelaksanaan program dan projek yang berkesan di peringkat nasional dan sektor.

Selain menjadi peneraju Kluster Ekonomi, MITI juga merupakan Peneraju IWG untuk dua (2) inisiatif yang memberi tumpuan kepada bidang pembangunan kluster industri digital dan pengantarabangsaan.

Kluster Ekonomi di bawah MED4IRN memantau pelaksanaan sembilan (9) inisiatif kebangsaan dan empat (4) inisiatif sektoral di bawah RTEDM. Secara umumnya, bidang tumpuan di bawah Kluster ini terbahagi kepada:

- Keusahawanan:** Model perniagaan berasaskan digital untuk komuniti peniaga (PMKS, syarikat pemula dan syarikat bertaraf unicorn);
- Pelaburan:** Pelaburan strategik dan berkualiti dalam pendigitalan;

- (iii) **Perdagangan Antarabangsa:** tindakan penyepaduan digital di peringkat serantau, untuk memudahkan perdagangan dan pelaburan rentas sempadan dan mengurangkan halangan operasi untuk perniagaan.
- (iv) **Pendekatan Kawal Selia:** Peraturan tangkas untuk aktiviti ekonomi digital.

Kluster Ekonomi telah terus melaksana usaha pendigitalan strategik dalam keusahawanan dan pelaburan. Dua inisiatif perdana yang diluluskan oleh MED4IRN pada 22 April 2021 adalah Pelan Kedua Hala Tuju Strategik e-Dagang Kebangsaan, 2021 - 2025; dan pembentukan Pejabat Pelaburan Digital (DIO).

Pelan Kedua Hala Tuju Strategik e-Dagang Kebangsaan, 2021 - 2025

Walaupun NESR 2016 - 2020 telah tamat tempoh pelaksanaannya pada tahun 2020, namun Kerajaan telah meneruskan momentum membangunkan ekosistem e-dagang ke fasa seterusnya di Malaysia, dengan melancarkan NESR 2.0, untuk dilaksanakan dalam tempoh 2021 hingga 2025. NESR 2.0 yang berfungsi sebagai pelan tindakan di bawah RTEDM mengandungi

langkah-langkah strategik, ke arah menjadikan e-dagang pemangkin pertumbuhan perniagaan di Malaysia. Sasaran utama NESR 2.0 yang akan direalisasi menjelang tahun 2025 termasuklah 875,000 perniagaan mengguna pakai e-dagang; 84,000 usahawan menceburi pasaran eksport; dan Purata Hasil Setiap Pengguna di Malaysia dinaikkan kepada RM9,500, daripada hanya RM3,500 pada 2019. NESR 2.0 akan mengukuhkan lagi industri melalui pelaksanaan 17 program khusus, yang dibentuk melalui prinsip penerimaan e-dagang dan akses pasaran, ekosistem bersepadu dan peraturan tangkas.

Diterajui oleh Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC) dan MITI, NESR 2.0 juga dilaksanakan oleh 15 Kementerian dan agensi, dengan kerjasama erat pihak sektor swasta. Daripada 17 program strategiknya, agensi-agensi MITI iaitu Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Negara (MATRADE), Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA), Jabatan Standards Malaysia (JSM) dan SIRIM Berhad (SIRIM) menerajui lima (5) inisiatif utama dalam bidang potensi eksport; keupayaan memenuhi e-dagang; penyeragaman pertukaran data dalam penghantaran barangan; serta daya saing penjual dan keyakinan pengguna.

RENCANA 4.1

NESR 2.0 - MENINGKATKAN DAYA SAING PENJUAL DAN KEYAKINAN PENGGUNA MELALUI SIRIM TRUSTED MARK SCHEME

SIRIM QAS International Sdn Bhd adalah satu Badan Penilaian Pematuhan yang diiktiraf di peringkat antarabangsa serta berpengalaman dalam menyediakan perkhidmatan ujian, pemeriksaan dan persijilan untuk pelanggan tempatan dan antarabangsa. Pada 25 November 2021, SIRIM QAS International secara rasminya telah melancarkan skim baharu yang dipanggil SIRIM *Trusted Mark Scheme* (STMS), iaitu skim persijilan sukarela yang ditauliahkan kepada Penjual Dalam Talian atau Syarikat, yang diyakini yang mengendali platform e-dagang untuk barangan komunikasi, elektrik dan hibrid.

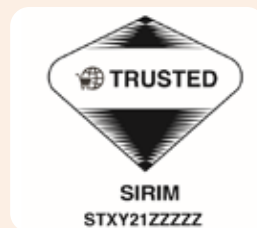
Pertumbuhan industri e-dagang yang stabil, serta peningkatan penggunaan telefon pintar di negara ini telah mencetus pembentukan STMS. Skim ini bertujuan memupuk persaingan sihat di kalangan penjual dalam talian dan meningkatkan keyakinan pelanggan apabila membuat pembelian mereka melalui platform e-dagang. Secara tidak langsung, STMS memudahkan penjual dalam talian menzahirkan pematuhan mereka kepada akta dan peraturan berkaitan, melalui amalan terbaik sambil menambah baik proses penjualan dan prosedur operasi.

Kemudahan membeli-belah dalam talian mungkin tidak selalunya memihak kepada pengguna kerana mereka tidak dapat memastikan status persijilan barangan terlebih dahulu. Dengan pelbagai jenis produk yang dijual pada harga yang kompetitif, pengguna berisiko untuk membeli produk tiruan atau barangan substandard tanpa disedari, yang berisiko menjejaskan keselamatan dan kesihatan mereka. Melalui STMS, pengguna akan mempunyai maklumat yang mencukupi untuk membuat keputusan termaklum sebelum membuat pembelian mereka dari mana-mana kedai dalam talian yang tersedia di platform e-dagang.

Sebaliknya, STMS berfungsi sebagai alat pemasaran yang berkesan untuk syarikat yang mengambil bahagian, yang seterusnya menghasilkan trafik dan jualan yang lebih tinggi. Untuk dianugerahkan dengan STMS, penjual dalam talian dikehendaki memenuhi kriteria prasyarat yang diperlukan, iaitu:

Kriteria 1	Kebolehpercayaan dan Keselamatan Produk Memastikan barangan yang dijual mematuhi sepenuhnya keperluan kawal selia
Kriteria 2	Ketulen Produk Memastikan kebolehesanan dan ketelusan rantaian bekalan barangan
Kriteria 3	Ketentuan Sah Taraf Penjual Memastikan entiti sah dan premis/penjual yang diberi kuasa
Kriteria 4	Mementingkan Pengguna Memastikan perlindungan dan hak pengguna

Dengan memenuhi kriteria yang dinyatakan di atas, penjual dalam talian yang mengambil bahagian dianggap boleh diyakini, dan dengan itu diiktiraf dan diberikan penggunaan logo STMS yang ditetapkan (seperti yang digambarkan di bawah).

Pejabat Pelaburan Digital

Pada 22 April 2021, MED4IRN telah bersetuju dengan penubuhan DIO, di bawah Kluster Ekonomi yang diterajui MITI dalam menarik RM70 bilion pelaburan digital ke Malaysia menjelang tahun 2025. DIO adalah platform kerjasama digital sepenuhnya antara MIDA dan MDEC. DIO berfungsi sebagai saluran utama untuk menyelaras dan memudahkan pelaburan digital asing dan tempatan yang termasuk usaha daripada semua Agensi Penggalakan Pelaburan lain dalam mempromosi dan menarik pelaburan baharu dalam segmen yang berkembang pesat ini.

Selain menyokong agenda ekonomi WKB 2030 dan RMKe-12, DIO turut melengkapkan Aspirasi Pelaburan Negara. Ini khususnya dalam menarik pelaburan berkualiti didorong oleh inovasi, teknologi tinggi, ekonomi hijau dan kemasukan pelaburan mega dalam rantaian bekalan domestik.

Pada hakikatnya, DIO memainkan peranan penting dalam meletakkan Malaysia sebagai Hab Digital Pilihan dan menjadikan Malaysia sebagai Nadi Digital ASEAN.

Pada 2 Ogos 2021, portal Malaysia, Heart of Digital ASEAN (MHODA) telah dilancarkan sebagai platform tunggal untuk menarik dan memudahkan cara pelaburan digital ke Malaysia. Melalui MHODA, pelabur akan dapat mengemukakan cadangan pelaburan digital di bawah satu saluran dan portal tersebut membolehkan proses pemudah cara pelaburan digital berkualiti ke dalam negara dilakukan dengan lebih pantas.

DIO mencerminkan komitmen Kerajaan dalam memudahkan pelabur, meningkatkan kecekapan dan menambah baik kemudahan menjalankan perniagaan. Sebagai agensi penggalakan dan pembangunan pelaburan utama negara di bawah MITI, MIDA akan bekerjasama rapat dengan MDEC untuk mempercepatkan pertumbuhan pelaburan digital, yang secara tidak langsung akan menghasilkan lebih ramai profesional tempatan berkemahiran tinggi dan melahirkan syarikat bertaraf juara global digital. Dalam jangka panjang, ia akan meningkatkan kelebihan daya saing Malaysia, menawarkan faktor tarikan untuk para pelabur asing dan tempatan.

Keterlibatan Antarabangsa

Didorong oleh momentum pertumbuhan berterusan perdagangan digital semasa pandemik COVID-19, Malaysia telah memanfaatkan Agenda MyDIGITAL sebagai panduan dalam memastikan kepentingan Malaysia di peringkat antarabangsa terpelihara pada tahun 2021. Dalam forum ASEAN, Malaysia telah terlibat secara aktif di dalam Jawatankuasa Penyelaras ASEAN Mengenai Perdagangan Elektronik (ACCEC). ACCEC telah berjaya memastikan Perjanjian ASEAN Mengenai Perdagangan Elektronik (ECA) berkuat kuasa pada tahun 2021, selepas semua Negara Anggota ASEAN (AMS) telah menyelesaikan proses ratifikasi masing-masing.

Pada 8 hingga 9 September 2021, Mesyuarat Menteri-menteri Ekonomi ASEAN ke-53 telah meluluskan Pelan Kerja ASEAN bagi melaksanakan ECA. Pelan Kerja ECA dijangka bukan sahaja akan meningkatkan pembangunan sektor e-dagang di rantau ini, tetapi ia juga akan mendorong pertumbuhan sektor-sektor lain yang memanfaatkan teknologi digital di ASEAN. Ia seterusnya akan mengukuhkan asas kawal selia untuk memacu transformasi ASEAN menjadi ekonomi digital yang terkemuka.

ACCEC juga telah berusaha ke arah penghasilan Pelan Hala Tuju Bandar Seri Begawan (BSBR): Agenda Transformasi Digital ASEAN untuk Mempercepat Pemulihan Ekonomi ASEAN dan Integrasi Ekonomi Digital. BSBR telah dilancarkan secara rasmi oleh Majlis Komuniti Ekonomi ASEAN ke-20 pada 18 Oktober 2021. BSBR melambangkan komitmen ASEAN secara kolektif terhadap agenda lima tahun ke arah pembangunan Ekonomi Digital ASEAN secara bersepadu, menuju ke arah rundingan bagi menghasilkan Perjanjian Rangka Kerja Ekonomi Digital ASEAN menjelang tahun 2025.

Selepas kejayaan Hari Jualan Dalam Talian ASEAN (AOSD) pertama pada tahun 2020, ACCEC meneruskan kempen AOSD 2021. Ia diadakan secara konvensional pada bulan Ogos bersempena Hari ASEAN. AOSD 2021 telah diadakan dari 8 hingga 10 Ogos. Dengan penyertaan daripada 54 platform e-dagang tempatan, peniaga-peniaga Malaysia telah mencatatkan Nilai Barangan Kasar sebanyak RM82.5 juta dengan nilai eksport RM13.8 juta. Acara tersebut telah menarik penyertaan 63,434 PKMS dengan 873,329 jumlah transaksi. Kempen Malaysia diketuai oleh MITI dan dianjurkan bersama oleh MDEC dan MATRADE.

MITI juga terus aktif mewakili Malaysia di dalam Kumpulan Kerja Piawaian Perdagangan Digital dan Pematuhan

(DTSCWG) ASEAN, iaitu satu kumpulan kerja yang menyelaras penyeragaman piawaian perdagangan digital demi melancarkan aliran perdagangan digital rentas sempadan. Pada tahun kedua penubuhannya, DTSCWG meneruskan usaha mengenal pasti aktiviti-aktiviti utama di bawah ekonomi digital, untuk tujuan pengharmonian standard dalam kalangan AMS.

Antaranya, DTSCWG bersama Majlis Perniagaan Amerika Syarikat-ASEAN (US-ABC) telah berjaya menganjurkan Bengkel Maya mengenai Piawaian dan Pematuhan Perdagangan Digital dari 7 hingga 8 Disember 2021. Sejumlah 170 rangkaian ahli US-ABC telah menyertai bengkel tersebut dalam usaha meningkatkan perbincangan antara AMS dengan komuniti peniaga dalam konteks mengurangkan halangan teknikal perdagangan. Antara pengisian utama termasuklah perkongsian pengetahuan dan amalan terbaik daripada pengalaman global sektor swasta serta pembinaan keupayaan dalam piawaian yang berpotensi untuk penyeragaman di dalam transaksi e-dagang. Malaysia turut mengambil bahagian dengan memberi taklimat berkenaan amalan tadbir urus serta kawal selia di dalam piawaian.

Dalam arena Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik (APEC), Malaysia meneruskan komitmennya dalam melaksanakan Pelan Hala Tuju Internet dan Ekonomi Digital APEC (AIDER) yang telah dilancarkan pada 2017, sebagai inisiatif Kumpulan Pemandu Ekonomi Digital APEC (DESG). Para Ahli Ekonomi APEC telah bersepakat untuk bekerjasama dalam sebelas bidang tumpuan utama dalam Pelan Hala Tuju tersebut bagi memudahkan pertukaran teknologi

dan dasar, menggalakkan pertumbuhan yang inovatif, inklusif dan mampan serta merapatkan jurang digital di rantau APEC.

Pada tahun 2021, Malaysia dan 20 Ahli Ekonomi APEC yang lain melalui DESG telah melakukan semakan substantif terhadap pelan pelaksanaan AIDER serta menyumbang ke arah memuktamadkan draf Pelan Pelaksanaan Wawasan APEC Putrajaya 2040 mengenai bidang ekonomi digital di rantau ini.

Sebagai ahli Subkumpulan Privasi Data (DPS) APEC DESG, MITI juga telah menyumbang kepada penyediaan Kenyataan DPS mengenai COVID-19 yang menekankan keperluan untuk persekitaran yang boleh diakses, terbuka, saling beroperasi, boleh dipercayai dan selamat

untuk penggunaan ICT sebagai asas penting untuk pertumbuhan ekonomi dan kemakmuran. Di samping itu, Malaysia juga telah memaklumkan APEC akan pertimbangan negara untuk menyertai Peraturan Privasi Merentasi Sempadan APEC.

Dalam menyokong pengumuman APEC 2021 oleh New Zealand, Malaysia telah menyambut baik tema: *Join, work, grow. Together.* (*Haumi ē, Hui ē, Taiki ē* dalam Bahasa Maori), dalam mengukuhkan komunikasi dan semangat kerjasama dengan Ahli Ekonomi lain di rantau APEC. Hubungan kerjasama dalam pelbagai bidang ekonomi digital ini akan membantu dalam mencapai kemajuan selanjutnya pada tahun-tahun akan datang demi membawa manfaat kepada rakyat di Malaysia dan Asia Pasifik.

PEMBANGUNAN E-DAGANG

eTRADE

Program eTRADE direka untuk memudahkan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) Malaysia dalam mempercepatkan eksport mereka dengan menyenaraikan produk mereka dan perkhidmatan pada platform e-Dagang antarabangsa. Program eTRADE 2.0 adalah kesinambungan daripada Program eTRADE sebelum ini dilaksanakan oleh MATRADE di bawah RMKe-11. Tujuan program ini adalah untuk membantu PKS Malaysia untuk mempercepatkan eksport mereka melalui penyertaan dalam e-dagang rentas sempadan platform, serta untuk meningkatkan kehadiran dalam talian mereka melalui pemasaran digital dan latihan e-dagang aktiviti.

Di bawah Program eTRADE 2.0, terdapat dua (2) skim yang boleh dinikmati oleh PKS Malaysia iaitu Skim *Onboarding* dan Skim *Digital Marketing & Training* (DMT). Di bawah Skim *Onboarding*, syarikat boleh menerima bantuan sebanyak RM5,000 bagi tujuan penyenaraian di dalam platform e-dagang antarabangsa, manakala di bawah Skim DMT, syarikat boleh menerima sehingga RM20,000 bagi tujuan pemasaran digital dan latihan berkaitan e-dagang untuk tujuan eksport.

Melalui risikan pasaran, MATRADE mendapati para pengimport dari rakan dagang utama negara semakin banyak menggunakan e-dagang sebagai medium urus

niaga mereka. MATRADE telah mengambil beberapa langkah bagi memperkukuhkan program e-dagang sebagai tindak balas kepada keperluan penggunaan e-dagang dalam bidang perniagaan, khususnya eksport.

Aktiviti Jangkau Luar dan Kesedaran

Pada tahun 2021, sebanyak 39 program kesedaran dan aktiviti jangkau luar atau *outreach* telah diadakan menerusi webinar yang melibatkan sesi taklimat bersama platform e-Dagang dan eTRADE *Consultation Day*. Program-program ini telah disertai oleh 2,100 syarikat dan 6,664 peserta.

Hasil Program eTRADE 2.0 2021

Sebanyak 280 permohonan telah diterima bagi Program eTRADE 2.0 bagi tahun 2021, dan 108 permohonan diluluskan sejak program ini bermula pada 1 Mac 2021. Daripada sebanyak 280 permohonan yang diterima, 156 adalah permohonan bagi Skim *Onboarding* manakala 124 adalah permohonan untuk Skim DMT.

e-Dagang

NeSR 2.0 adalah pelan lima (5) tahun (2021-2025) di bawah Majlis Ekonomi Digital dan 4IR Kebangsaan (MED4IR) yang diselia oleh Kementerian Komunikasi dan Multimedia dan MDEC selaku Pejabat Pengurusan Projek. NESR 2.0 bermatlamat untuk meningkatkan dan mempercepat pertumbuhan dan inovasi industri e-dagang Malaysia melalui enam (6) Teras Strategik (ST).

MITI melalui MATRADE menerajui Teras Strategik 2 – Memanfaatkan Potensi Eksport untuk memacu dua (2) program dengan empat (4) petunjuk prestasi utama (KPI) yang telah ditetapkan. Bagi tahun 2021, sejumlah 10,469 perniagaan telah dibantu untuk mengeksport melalui e-dagang yang menjana jualan berjumlah RM17.26 juta.

PAPARAN 4.1

PELAN HALA TUJU STRATEGIK E-DAGANG KEBANGSAAN 2.0: ST2 – MEMANFAATKAN POTENSI EKSPORT

Program	KPI	Sasaran terkumpul menjelang 2025	Pencapaian 2021
1. Membangun dan menjalankan aktiviti penjenamaan untuk produk Malaysia berdasarkan strategi eksport e-dagang yang mampan.	1. Jualan terkumpul dari kempen jualan jenama kebangsaan.	RM250 juta	RM17.26 juta
	2. Peningkatan purata jualan eksport e-dagang (kebangsaan)	2.7% atau lebih	Data berdasarkan dapatan Banci Ekonomi Kebangsaan yang akan dilaksanakan pada tahun 2023 daripada Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM).
2. Memudah cara akses pasaran dan mewujudkan permintaan untuk produk Malaysia di luar negara.	1. Peningkatan bilangan perniagaan yang mengeksport melalui e-dagang.	64,000	10,469*
	2. Peningkatan purata eksport melalui e-dagang bagi syarikat yang disokong oleh pengunjung NESR 2.0 (pada 2025).	30% atau lebih	Data berdasarkan dapatan banci tahunan Program eTrade 2.0 dalam suku kedua 2022.

Nota: * Angka sehingga 21 Januari 2021

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)

Jawatankuasa Penyelaras Mengenai Perdagangan Elektronik ASEAN

AOSD 2021 yang merupakan salah satu inisiatif utama di bawah ACCEC bertujuan untuk mempertingkatkan potensi pasaran e-dagang serantau serta meraikan sambutan Hari ASEAN. Melalui AOSD, Negara anggota ASEAN secara kolektif mengadakan kempen beli-belah atas talian melalui portal khas. Ia membolehkan setiap negara anggota mengetengahkan syarikat-syarikat di dalam 'pavilion negara' kepada pembeli dari seluruh Negara anggota ASEAN.

Bermula pada tahun 2020, AOSD 2020 yang pertama telah diiktiraf pada mesyuarat Menteri-menteri Ekonomi ASEAN dan Sidang Kemuncak ASEAN 2020 sebagai titik permulaan bagi meningkatkan lagi kebolehpasaran merentasi sempadan ASEAN bagi barangan dan

perkhidmatan yang ditawarkan atas talian. Semasa AOSD 2021, syarikat Malaysia yang menyertai kempen Perniagaan kepada Pengguna (B2C) telah menyaksikan sejumlah 873,329 transaksi yang melibatkan jualan dan promosi 8,036 jenama dari pelbagai kategori seperti produk isi rumah, fesyen dan aksesori serta F&B. Kempen ini telah menjana jualan berjumlah RM82.5 juta. Jumlah Barangan Kasar (GMV) dengan RM13.8 juta GMV merupakan nilai jualan eksport sepanjang tiga (3) hari kempen berlangsung.

Untuk AOSD 2021 juga MATRADE telah memperkenalkan buat julung kalinya program padanan perniagaan Perniagaan Kepada Perniagaan (B2B) yang menghubungkan pemain industri ekosistem e-dagang

Malaysia dengan rakan kongsi berpotensi dari Negara anggota ASEAN. Sebanyak 25 mesyuarat perniagaan telah diatur bagi 23 buah syarikat Malaysia yang telah menjana jualan sebanyak RM3.4 juta di sektor makanan dan minuman, peranti perubatan serta gaya hidup ke Indonesia, Thailand, Filipina, Singapura dan Vietnam.

Jawatankuasa Kerjasama Ekonomi Malaysia-Taiwan

Melalui Jawatankuasa Kerjasama Ekonomi Malaysia-Taiwan (MTECC), MATRADE bersama MDEC serta Institut Penyelidikan Pembangunan Perdagangan Taiwan telah menganjurkan kempen jualan *Malaysia Select* 2021.

Kempen ini bertujuan untuk membantu PKS kedua-dua negara menjual dan mempromosikan jenama dan produk mereka ke pasaran Malaysia dan Taiwan. Kempen 10 hari (1 Oktober hingga 10 Oktober 2021) telah diurus oleh *EasyStore* bagi produk-produk seperti alat ganti kenderaan, fesyen bayi dan kanak-kanak, produk makanan dan minuman serta produk kesihatan dan kecantikan.

Sebanyak 330 PKS Malaysia telah mengambil bahagian di dalam kempen ini dan berjaya mencatatkan 40,362 pengunjung dengan lebih 2.9 juta “tarikan kempen kesedaran”. Kempen ini telah menghasilkan sejumlah 200 tempahan yang menghasilkan potensi jualan bernilai RM67,782 untuk produk makanan dan minuman, kesihatan dan kecantikan serta fesyen.

PAPARAN 4.2

HASIL KEMPEN MALAYSIA SELECT (2021)

Bilangan PKS Malaysia:	➤	330
Bilangan Pelawat	➤	40,362
Jumlah tarikan kesedaran hasil kempen	➤	Taiwan: 56% Malaysia: 44%
Jumlah jualan berpotensi	➤	2,882,367
Sektor	➤	Makanan dan minuman Kesihatan dan kecantikan Fesyen
Anggaran Pesanan	➤	200
Perbelanjaan pemasaran oleh rakan kolaborasi	➤	Iklan: RM10,000 dengan trafik sebanyak 33,078 Duta jenama: RM20,000

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)

MyExport

MyExport merupakan sebuah platform digital yang membolehkan pengeksport Malaysia mengakses maklumat perdagangan utama dan risikan pasaran secara masa nyata. Pada tahun 2021, MyExport meneruskan perkhidmatannya kepada syarikat Malaysia dalam menyebarkan maklumat perdagangan. Sebanyak 2,300 syarikat Malaysia telah menjadi pelanggan baharu kepada platform MyExport. Sejumlah 3,256 peluang perdagangan telah diterbitkan daripada pertanyaan yang diterima daripada 42 buah negara. Antara carian produk yang popular ialah makanan, minuman, hasil pertanian, bahan binaan dan perkakasan dan bahan kimia, mineral dan aloi.

Antara negara terkemuka yang berminat dengan produk dan perkhidmatan Malaysia ialah Republik Rakyat China (RRC), Amerika Syarikat (AS), Brazil, Afrika Selatan,

Thailand dan Vietnam. Pada tahun 2021, sebanyak 820 makluman pasaran dan 125 kajian pasaran produk telah disebarkan melalui MyExport. Risikan pasaran dan peluang perdagangan ini telah dikenal pasti oleh 46 pejabat perdagangan MATRADE di luar negara, di samping maklumat yang dikeluarkan daripada sistem aplikasi dalaman MATRADE.

Rantaian Perniagaan Elektronik

PAPARAN 4.3

PROGRAM STRATEGIK MEMPERKASA RAKYAT DAN EKONOMI

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)

Program Rantaian Perniagaan Elektronik (eBizLink) merupakan inisiatif baharu berimpak tinggi yang diperkenalkan oleh Kerajaan Malaysia di bawah Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA), yang dilaksanakan oleh MATRADE bagi memperhebatkan promosi eksport Malaysia dengan memanfaatkan platform maya dan hibrid dengan penumpuan khusus terhadap pemasaran digital. Pelaksanaan inisiatif ini disokong oleh 46 buah Pejabat Perdagangan MATRADE di luar negara menerusi kolaborasi strategik dengan pemegang taruh tempatan dan antarabangsa termasuk agensi kerajaan berkaitan, komuniti perniagaan dan pemain industri. Peruntukan sebanyak RM6 juta telah diluluskan oleh PEMERKASA bagi MATRADE menjayakan program eBizLink selama satu (1) tahun bermula Julai 2021 sehingga Jun 2022.

Program ini menyediakan solusi yang kos efektif dan lestari kepada PMKS dan syarikat peringkat pertengahan Malaysia bagi merebut peluang perniagaan baharu di pasaran global dalam mengharungi cabaran dan ketidakpastian berpanjangan akibat pandemik COVID-19. eBizLink memfokuskan kepada konsep *Online to Offline* dengan menumpukan secara khusus kepada pemasaran

digital termasuk mempengaruhi digital. Pendekatan pemasaran di platform e-dagang B2B dan Perniagaan kepada Pelanggan (B2C) dan *in-store promotion* yang diintegrasikan mengguna pakai medium sosial media bagi memperhebatkan kempen jualan secara atas talian untuk mempromosi produk dan jenama Malaysia di peringkat serantau dan antarabangsa.

MATRADE menyasarkan lebih 40 *eBusiness Global Campaign* oleh Pejabat Perdagangan MATRADE global bagi inisiatif ini. Sehingga kini, sembilan (9) program eBizLink telah dijalankan termasuk JD618 *Shopping Festival Digital Expo* di RRC, AOSD di Myanmar, Vietnam, Singapura, Indonesia dan Thailand, *Choose Malaysia Promotion Programme* di Kemboja, *Malaysia Promotion Programmes* sempena China-ASEAN Expo 2021 di RRC, *Flavours of Malaysia* di Belanda, *Asian Grocery & eMarket Place* di Australia, *Malaysia Festival* di Hong Kong SAR, *Online Campaign with eCommerce Platform* di Pakistan dan *Online Campaign with Health & Glow* di India. Sembilan (9) buah program lagi masih di peringkat pelaksanaan di Filipina, Myanmar, Jepun, RRC, Republik Korea (ROK), AS, Turkiye dan Uzbekistan.

PAPARAN 4.4

RANTAIAN PERNIAGAAN ELEKTRONIK (eBIZLINK)

Sumber: Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE)

Pada akhir tahun 2021, program eBizLink telah menjana RM40 juta jumlah jualan eksport (66.7% dari KPI sasaran) yang memberi manfaat kepada lebih 350 pengeksport Malaysia. Sektor makanan dan minuman menyumbang RM17.47 juta atau 44% daripada jumlah jualan keseluruhan, diikuti produk penjagaan diri (22.2%) dan pembuatan (12.6%). Produk dan perkhidmatan lain yang disumbangkan dari Malaysia di bawah program eBizLink ialah barangan pengguna cepat laris, produk kesihatan dan perkhidmatan e-Dagang.

Bagi tahun 2022, lebih daripada 20 *eBusiness Global Campaign* telah dijadualkan bagi mencapai sasaran KPI eBizLink iaitu membantu 600 syarikat pengeksport tempatan mendapat manfaat melalui kempen bersasar dan padanan perniagaan dengan bakal pengimport di pasaran baharu berpotensi serta penjanaan RM60 juta jualan eksport menerusi akses pasaran yang lebih meluas. Antara pasaran utama yang disasarkan ialah Amerika Utara dan Selatan, Eropah, Asia Barat, Afrika dan Asia Tenggara.

Program Malaysia di Yangon, Myanmar dari 3 hingga 26 Disember 2021

Malaysia Fest dengan kerjasama Robinsons Supermarket dan GoRobinsons Online di Manila dari 30 Oktober 2021 hingga 31 Disember 2021

eBizMatch

Perkhidmatan teras MATRADE ialah promosi eksport. Ia akan membantu syarikat Malaysia dalam mengeksport, mewujudkan kehadiran mereka di luar negara dan meningkatkan profil mereka di pasaran asing melalui pelbagai aktiviti promosi seperti penyertaan dalam misi perdagangan, misi pecutan eksport dan pameran perdagangan antarabangsa. Dengan situasi mencabar pandemik COVID-19 yang telah memberi kesan negatif kepada ekonomi dunia sejak tahun 2020 dan sekatan ke atas perjalanan antarabangsa akibat penutupan sempadan antarabangsa di kebanyakan negara, pengurangan program pemarkahan perniagaan secara fizikal adalah agak mustahil.

MATRADE telah memperkenalkan cara alternatif untuk menjalankan padanan perniagaan yang biasanya berlangsung secara fizikal antara pembeli asing dan pembekal Malaysia bagi memastikan MATRADE terus melaksanakan mandatnya untuk meletakkan Malaysia sebagai negara perdagangan yang kompetitif di peringkat antarabangsa, dengan matlamat mengekalkan pertumbuhan eksport dan membantu syarikat Malaysia meneruskan aktiviti berkaitan eksport sepanjang pandemik COVID-19. eBizMatch, program padanan perniagaan secara maya, dibangunkan dengan kerjasama 46 pejabat perdagangan luar negara MATRADE dan lima (5) cawangan dalam negeri di Malaysia, telah memberikan pendedahan kepada syarikat tempatan dalam mempromosikan produk dan perkhidmatan Malaysia.

Pada tahun 2021, sebanyak 1,673 padanan perniagaan telah diadakan melalui program eBizMatch, dengan 1,190 pengeksport Malaysia dan 978 pembeli luar negara berjaya dipadankan, menghasilkan jumlah jualan eksport sebanyak RM4.54 bilion. Produk dan perkhidmatan minyak dan gas, makanan dan minuman, perubatan dan farmaseutikal, teknologi hijau dan perkhidmatan (teknologi maklumat dan komunikasi, francais, perkhidmatan perniagaan) adalah antara produk dan perkhidmatan teratas yang diperoleh oleh pembeli asing.

Pameran Halal Antarabangsa Malaysia 2021

Pameran Halal Antarabangsa Malaysia (MIHAS) edisi ke-17 telah diadakan mulai 9 September hingga 31 Disember 2021 bertujuan menerajui agenda pengantarabangsaan

produk dan perkhidmatan Halal Malaysia. Dengan tema “Memperkasa Halal, Esok, Bersama”, pameran ini telah dirasmikan secara maya oleh YB Menteri Kanan dan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri pada 9 September 2021.

MIHAS kali ke-17 ini adalah yang julung kali diadakan secara maya sepenuhnya bagi menerajui memangkinkan usaha pendigitalan industri Halal merangkumi pameran secara maya, teknologi kecerdasan buatan, ruang interaksi maya, sesi perkongsian dan persidangan secara langsung bagi meneroka peluang-peluang baharu dalam industri Halal. MIHAS merupakan acara tahunan yang dihoskan oleh MITI dan dianjurkan oleh MATRADE. Ia adalah salah satu daripada tiga acara utama di bawah naungan Sidang Kemuncak Halal Global.

MIHAS 2021 menandakan kesinambungan MIHAS mengambil peranan berterusan sebagai platform utama kepada perdagangan Halal global, di samping memperkukuh fasa pemulihan ekonomi negara melalui mewujudkan peluang pasaran untuk pemain-pemain Halal Malaysia. Edisi MIHAS ke-17 memberi tumpuan kepada 12 kluster utama iaitu makanan dan minuman, teknologi makanan, e-dagang, kosmetik dan penjagaan diri, farmaseutikal, fesyen santun, pendidikan, kewangan Islam, francais, perkhidmatan dan pemudah cara industri,

pelancongan mesra Muslim serta media dan rekreasi. Tiga (3) komponen utama MIHAS 2021 terdiri daripada Pameran Maya Produk dan Perkhidmatan Halal, Program Penyumbangan Antarabangsa (INSP)/eBizMatch dan Hab Perkongsian Pengetahuan.

MIHAS 2021 telah berjaya merekodkan jualan sejumlah RM2.13 bilion yang terdiri daripada jualan yang dilaporkan oleh pempamer pameran sebanyak RM1.38 bilion dan RM749.1 juta jualan daripada INSP. Jumlah pelawat sebanyak 16,512 pelawat.

MIHAS 2021 disertai secara maya oleh 549 pempamer dari 43 negara

termasuk Malaysia. Negara-negara dengan perwakilan terbesar adalah Indonesia, RRC, Filipina, ROK dan Thailand. Edisi kali ini adalah edisi pertama yang menyaksikan penyertaan pempamer luar yang lebih tinggi berbanding pempamer domestik, menandakan

MIHAS 2021 telah berjaya merekodkan jualan sejumlah RM2.13 bilion yang terdiri daripada jualan yang dilaporkan oleh pempamer pameran sebanyak RM1.38 bilion dan RM749.1 juta jualan daripada INSP

kepercayaan MIHAS sebagai platform terbaik untuk merencanakan industri Halal secara global. Edisi ini turut disertai daripada negara seperti Argentina, Chile, Mexico, Guatemala, Columbia dan Trinidad dan Tobago yang merupakan petanda yang baik bagi agenda MIHAS.

INSP dianjurkan secara maya bersempena MIHAS 2021 ini telah dilaksanakan selama lima (5) bulan bermula 1 April sehingga 1 September 2021 telah memanfaatkan seramai 390 pengeport Malaysia dan 333 pembeli asing dari 61 buah negara. Sejumlah 610 pepadanan perniagaan (eBizMatch) telah berlangsung sepanjang tempoh tersebut.

Sebanyak 17 sesi Perkongsian Pengetahuan telah berjaya disempurnakan oleh MATRADE yang merangkumi empat (4) sesi Minggu Pratonton dan 13 sesi Sidang Pleno dengan kerjasama rakan kongsi strategik. Seramai 1,808 peserta telah menghadiri sesi Hab Pengetahuan terdiri daripada 814 untuk sesi pratonton dan 994 untuk sesi pleno.

Dengan usaha sama rakan strategik MIHAS, Sesi Minggu Pratonton telah dianjurkan daripada 11 Ogos sehingga 1 September 2021 untuk memberi pendedahan

berkaitan Halal kepada PKS, eksport, pengadaptasian teknologi dan kelestarian. Seterusnya, 13 sesi pleno telah diadakan dari 10 hingga 12 September merangkumi perspektif mengenai arah aliran dan peluang pasaran dengan penglibatan Pesuruhjaya Perdagangan terpilih serta topik kontemporari terkini berkaitan industri Halal.

MIHAS 2021 menerima liputan media meluas di peringkat domestik dan antarabangsa melalui saluran tradisional dan bukan tradisional termasuk liputan melalui pelbagai platform digital. Kempen “MIHAS 2021: Memperkasa Halal, Esok, Bersama” telah memenangi anugerah emas di bawah *Best Pandemic Pivot or COVID 19 – Communications Campaign Category* oleh Persatuan Perhubungan Awam dan Komunikasi.

MIHAS edisi ke-18 dijadualkan berlangsung secara hibrid dari 7 hingga 10 September 2022 di Pusat Pameran dan Perdagangan Antarabangsa Malaysia. Komponen hibrid yang terdiri daripada fizikal dan maya merupakan pendekatan ideal untuk meluaskan jangkauan dan menarik lebih ramai pemain-pemain industri Halal bagi menyertai MIHAS sekali gus mengukuhkan lagi kedudukan MIHAS sebagai pameran perdagangan Halal terbesar di dunia.

PRODUKTIVITI MENDORONG KEMAKMURAN

RMKe-12 telah mengenal pasti peningkatan pertumbuhan produktiviti sebagai salah satu bidang utama untuk langkah ke hadapan bagi mengukuhkan asas makroekonomi dan memulihkan momentum pertumbuhan Negara apabila Malaysia melangkaui kesan pandemik COVID-19. Dalam tempoh RMKe-12, ekonomi domestik dan antarabangsa dijangka pulih dan mengekalkan pertumbuhan selepas melalui kemelesetan ekonomi beberapa tahun dan tahap produktiviti yang rendah disebabkan oleh langkah dan sekatan untuk membendung penularan wabak.

Pertumbuhan produktiviti dalam RMKe-12 untuk memacu ekonomi Malaysia menunjukkan kepentingannya terhadap sasaran jangka sederhana dan jangka panjang Negara ke arah mencapai status negara berpendapatan tinggi serta kemakmuran bersama. Lebih banyak barangan dan perkhidmatan yang boleh dihasilkan oleh rakyat daripada set input yang diberikan menunjukkan kemakmuran negara yang lebih besar, dicerminkan dalam taraf hidup yang lebih tinggi dan kualiti hidup yang lebih baik. Sebaliknya, tahap produktiviti yang lemah menjejaskan pertumbuhan negara. Ia memberi kesan kepada pembinaan negara dengan defisit belanjawan

yang lebih besar, kadar pengangguran yang lebih tinggi, peluang pekerjaan yang sedikit, pampasan pekerja yang lebih rendah, serta ketidaksamaan ekonomi dan sosial yang lebih besar, yang seterusnya mengekang kemakmuran.

Pertumbuhan produktiviti dan prestasi Malaysia mesti ditambah baik untuk kemakmuran negara. Pembangunan bakat yang berkesan, penggunaan teknologi digital yang pesat, dan peraturan kualiti adalah pemacu utama untuk meningkatkan pertumbuhan produktiviti Malaysia.

Prestasi Produktiviti

RMKe-12 mengunjurkan pertumbuhan produktiviti buruh pada 3.6% setahun antara 2021 dan 2025. Sasaran itu ditetapkan terhadap pertumbuhan produktiviti yang lemah pada tahun 2020 akibat kesan COVID-19. Tahun 2021 adalah lebih baik, menandakan permulaan pemulihan ekonomi Negara. Produktiviti Malaysia mencatatkan peningkatan ketara pada 6.0% apabila KDNK menunjukkan pertumbuhan positif pada 3.1%, selepas penurunan ketara sebanyak 5.6% pada tahun 2020.

Data tersebut menunjukkan keberkesanan usaha Kerajaan dalam mengurangkan kesan krisis terhadap ekonomi melalui pelbagai pakej rangsangan, polisi tangkas dan pelan pemulihan negara yang strategik. Peningkatan ini terbukti dalam prestasi produktiviti sektor ekonomi utama (Paparan 4.5), yang merupakan penyumbang utama kepada produktiviti buruh negara. Kelima-lima sektor ekonomi utama mencatatkan peningkatan pada 2021. Malaysia telah bangkit semula.

PAPARAN 4.5

PERTUMBUHAN PRODUKTIVITI MALAYSIA BAGI SEKTOR EKONOMI UTAMA

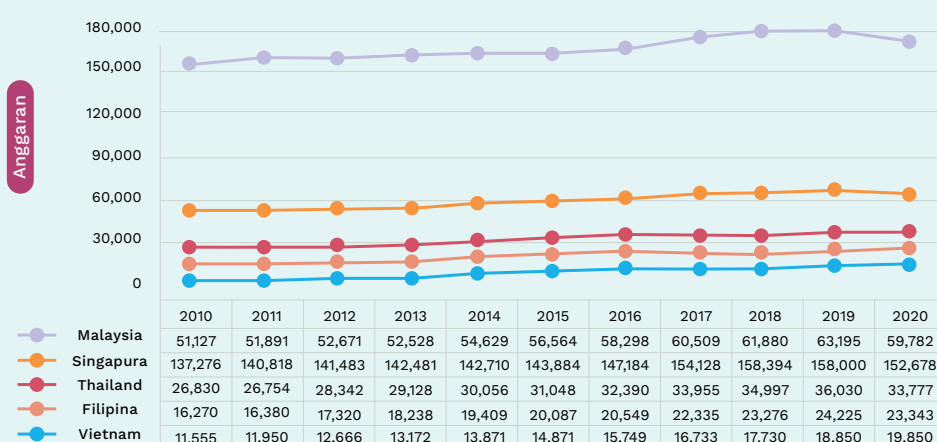
Aktiviti Ekonomi	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pertanian	1.8%	2.2%	-0.1%	0.3%	-1.8%	-0.6%
Perlombongan	5.9%	-4.8%	4.0%	-0.2%	-8.5%	-0.9%
Pembuatan	3.8%	3.9%	2.4%	1.7%	-2.6%	6.8%
Pembinaan	8.8%	6.8%	3.4%	3.6%	-15.7%	-4.8%
Perkhidmatan	2.0%	4.3%	3.5%	2.9%	-6.0%	0.5%

*Data 2021: Kementerian Kewangan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Kementerian Kewangan

PAPARAN 4.6

PRESTASI PRODUKTIVITI NEGARA ASEAN-5, 2010 - 2020

Nota: Produktiviti buruh bagi setiap orang yang bekerja pada kadar dolar antarabangsa, dengan tukaran menggunakan Pariti Kuasa Beli (PPP)

Sumber: The Conference Board Total Economy Database™ (Kemaskini pada Ogos 2021)

Malaysia merupakan negara kedua paling produktif (Paparan 4.6) berdasarkan trend keseluruhan antara 2010 hingga 2020. Walaupun ia membayangkan kekuatan Malaysia di rantau ini, jurang yang agak besar wujud

berbanding Singapura sebagai negara ASEAN yang paling produktif. Sementara itu, Thailand semakin mendekati kerana trend pertumbuhan produktiviti menghampiri Malaysia.

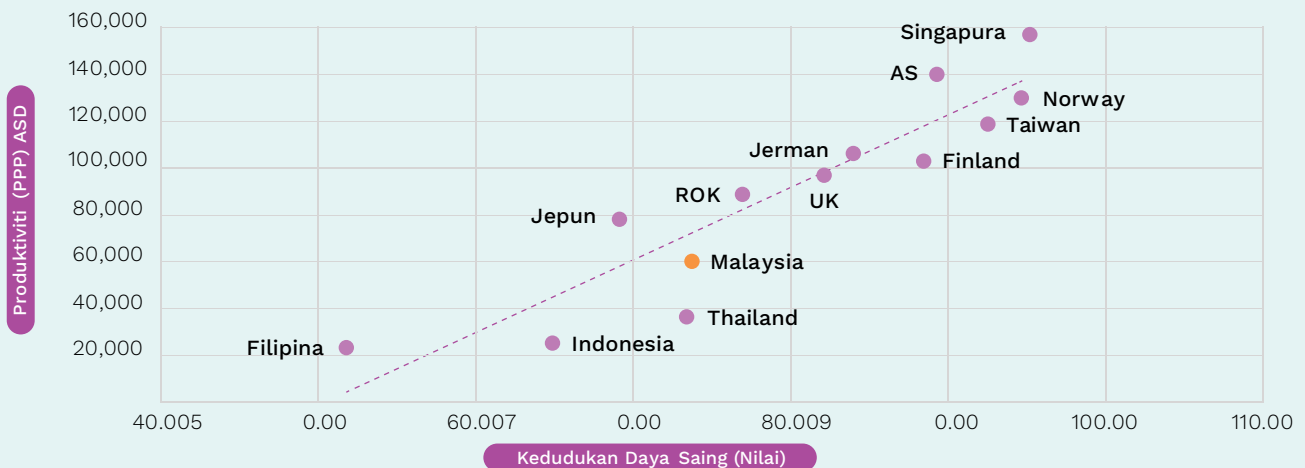
Produktiviti dan Daya Saing

Data yang dibentangkan dalam Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021 terbitan Institut Pembangunan Pengurusan (IMD) menggambarkan korelasi yang kukuh antara prestasi produktiviti sesebuah negara dan daya saing globalnya. Ekonomi berprestasi tinggi dalam daya saing global mencatatkan pertumbuhan produktiviti yang lebih tinggi (Paparan 4.7). Daya saing negara akan meningkat apabila produktiviti berkembang.

Daya saing global sesebuah negara adalah penting kerana ia memberi gambaran keseluruhan kedudukan di peringkat antarabangsa sebagai destinasi pilihan untuk perdagangan, pelaburan dan perniagaan, berdasarkan faktor WCY iaitu Prestasi Ekonomi, Kecekapan Perniagaan, Kecekapan Kerajaan dan Infrastruktur.

PAPARAN 4.7

KEDUDUKAN DAYA SAING GLOBAL NEGARA TERPILIH (NILAI) DAN PERTUMBUHAN PRODUKTIVITI (PARITI KUASA BELI), 2021

Sumber: Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021 terbitan Institut Pembangunan Pengurusan (IMD)

Pada nilai 72.5, Malaysia berada di kedudukan ke-25 dalam kalangan 64 ekonomi pada 2021, meningkat daripada tempat ke-27 pada 2020. Malaysia merupakan ekonomi kedua paling berdaya saing dalam rantau ASEAN selepas Singapura yang berada di kedudukan teratas. Data dalam Paparan 4.7 berkorelasi dengan Paparan 4.6, menunjukkan saling kebergantungan antara produktiviti dan daya saing sesebuah negara.

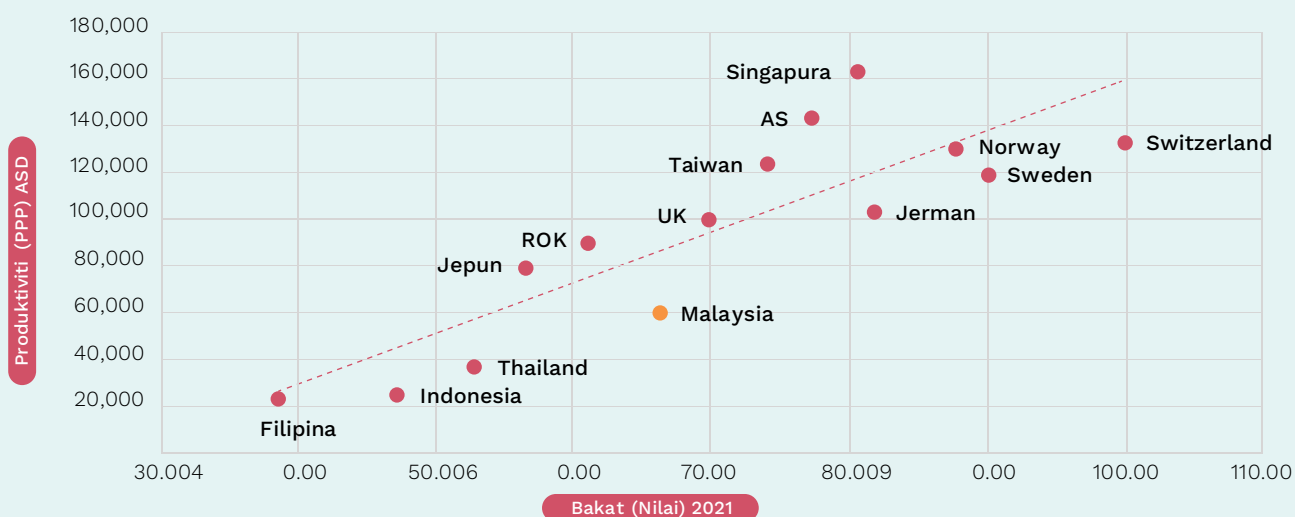
Perkaitan rapat antara produktiviti dan daya saing memerlukan Malaysia untuk meningkatkan prestasi produktiviti bagi meningkatkan daya saing. Menambah baik produktiviti bermakna pertumbuhan yang teguh dan berkualiti. Sehubungan itu, pemacu produktiviti utama iaitu pembangunan bakat, teknologi digital dan ekosistem kawal selia, perlu berfungsi sebaiknya.

Pembangunan Bakat

Bakat adalah aset penting kepada pertumbuhan produktiviti. Inisiatif pembangunan bakat yang diambil oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) bertujuan membina tenaga kerja yang produktif dan bersedia untuk masa hadapan dengan mengagihkan semula sumber-sumber daripada pertumbuhan produktiviti rendah kepada pertumbuhan produktiviti tinggi. Berdasarkan *World Talent Ranking* 2021 IMD dan WCY 2021 IMD (Paparan 4.8), ekonomi dengan pertumbuhan produktiviti yang tinggi mencatatkan kedudukan yang membanggakan dalam kedudukan bakat global, menandakan sumbangan sumber manusia yang signifikan kepada prestasi produktiviti.

PAPARAN 4.8

KEDUDUKAN BAKAT (NILAI) BERKORELASI DENGAN PERTUMBUHAN PRODUKTIVITI (PARITI KUASA BELI, ASD), NEGARA TERPILIH, 2021

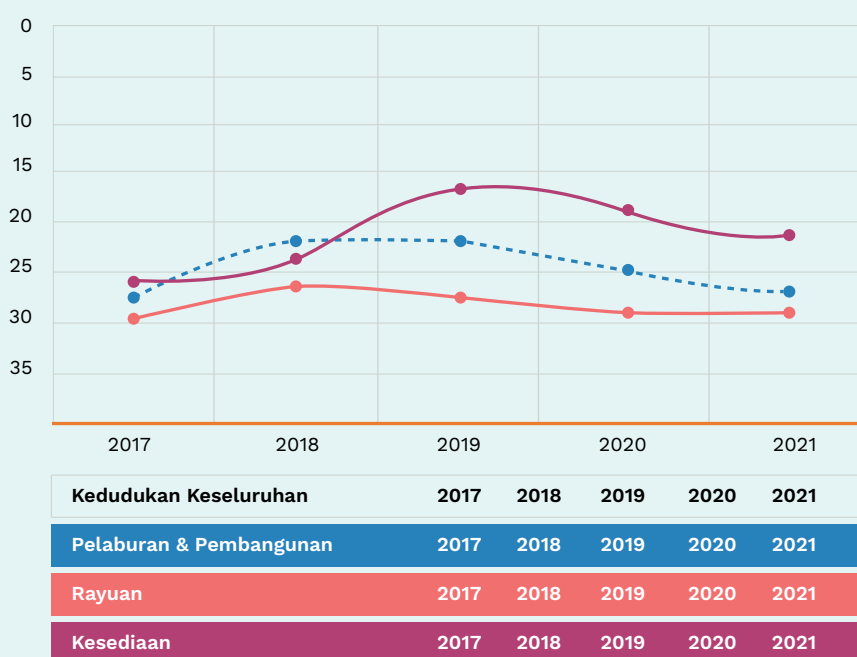
Sumber: Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021 terbitan Institut Pembangunan Pengurusan (IMD)

Prestasi Malaysia dalam Kedudukan Bakat Sedunia merosot daripada kedudukan ke-25 pada tahun 2020 kepada kedudukan ke-28 pada tahun 2021 (Paparan 4.9). Menurut IMD, faktor Pelaburan dan Pembangunan dalam

bakat mencatatkan kejatuhan ketara dalam tempoh lima (5) tahun daripada kedudukan ke-19 pada 2017 kepada kedudukan ke-33 pada 2021. Prestasi itu memerlukan inisiatif untuk penambahbaikan.

PAPARAN 4.9

PRESTASI MALAYSIA DALAM RANKING BAKAT SEDUNIA IMD 2021 (KESELURUHAN DAN FAKTOR)

Sumber: Kedudukan Bakat Dunia 2021 Institut Pembangunan Pengurusan (IMD)

Kertas Kerja Produktiviti Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD) yang diterbitkan pada Disember 2021 mengenai *The Human Side of Productivity: Uncovering the Role of Skills and Diversity for Firm Productivity* menjadi latar hadapan program pembangunan bakat MPC. Penemuan OECD menunjukkan pelbagai bidang dasar awam yang boleh meningkatkan pertumbuhan produktiviti, mengutamakan “manusia”. Laporan itu menekankan bahawa dasar yang berjaya adalah berdasarkan tiga aspek Pemadanan Peningkatan Bekalan (SUM): meningkatkan Pembekalan kemahiran, memperkukuh Peningkatan, dan membantu Memadankan pekerjaan yang lebih baik kepada pekerja. OECD menambah bahawa sistem pendidikan adalah kunci untuk mengekalkan kualiti dan kemahiran tinggi, termasuk bakat berkualiti.

Inisiatif pembangunan bakat MPC ialah menangani kekurangan pekerja dan prestasi yang rendah dalam pencapaian pendidikan negara. Ia bertujuan untuk membina tenaga kerja yang produktif pada masa hadapan. Usaha itu juga diharapkan dapat menyumbang kepada pengiktirafan pendidikan tidak formal seperti yang diambil kira oleh Institut Perangkaan UNESCO (UIS) dalam menentukan pencapaian pendidikan sesebuah negara.

Dalam mewujudkan saluran pekerja mahir bagi memenuhi permintaan sektor pembuatan, terutamanya industri E&E, MPC kini bekerjasama dengan pihak berkuasa yang berkaitan, persatuan perniagaan dan pemain industri untuk menubuhkan *Academy in Factory* (AiF). Inovasi itu berfungsi sebagai penyelesaian serampang dua mata untuk sumber bakat yang konsisten bagi pertumbuhan industri pembuatan serta meningkatkan prestasi pencapaian pendidikan Malaysia melalui pendidikan berasaskan kerja. AiF menyasarkan 15,000 pendaftaran menjelang akhir 2022 dan 300,000 menjelang tahun 2025.

AiF dijangka menguruskan ketidakpadanan yang semakin meningkat dalam kemahiran khusus seperti kemahiran digital, kesukaran mencari bakat dengan kemahiran sosioemosi, dan ketidakcukupan dalam skim pampasan dan upah. Intervensi ini mewujudkan aliran akademik, teknikal dan vokasional dalam sistem pendidikan yang lebih responsif kepada permintaan pasaran buruh.

Penubuhan awal AiF adalah bertujuan memenuhi permintaan yang semakin meningkat dalam industri semikonduktor. Perangkaan Perdagangan Semikonduktor Dunia (WSTS) meramalkan bahawa pasaran semikonduktor di seluruh dunia dijangka berkembang sebanyak 8.8% pada tahun 2022, kepada ASD601 bilion. Secara tidak langsung,

pemain Industri E&E Malaysia mempunyai potensi besar untuk memenuhi permintaan global yang semakin meningkat, memandangkan kedudukan Negara sebagai pengeluar semikonduktor terulung di dunia. Menurut Persatuan Industri Semikonduktor Malaysia (MSIA), subsektor E&E Malaysia memerlukan hampir 20,000 pekerja di pelbagai peringkat. Ketidakupayaan untuk membina tenaga kerja yang diperlukan akan merugikan pemain industri E&E dan Malaysia. AiF ialah penyelesaian yang berdaya maju untuk menghadapi situasi tersebut.

Pada skala yang lebih besar, inisiatif pembangunan bakat MPC meningkatkan prestasi pencapaian pendidikan Malaysia melalui indikator purata tahunan persekolahan dan indikator jangka hayat sekolah. Menurut *International Standard Classification of Education* (ISCED) dan penemuan oleh UIS 2018, majoriti penduduk Malaysia iaitu 72.1% mempunyai pendidikan menengah, dan hanya 22.1% rakyat Malaysia mempunyai pendidikan tinggi. 5.8% dikategorikan sebagai di luar sistem persekolahan. MPC menyasarkan untuk menyumbang kepada 52% penduduk di Malaysia dengan pendidikan tinggi pada tahun 2026.

Usaha untuk meningkatkan prestasi pencapaian pendidikan Malaysia merangkumi penambahbaikan pengumpulan data dengan memasukkan pendidikan tidak formal, penanda aras ISCED 2011 dalam Penyiasatan Tenaga Buruh (LFS) dalam menentukan pencapaian pendidikan negara, mengiktiraf pendidikan tidak formal, mengukuhkan peranan MPC sebagai badan pengiktirafan untuk bukan – pendidikan formal, menerapkan pendekatan Wawasan Tingkah Laku (BI) untuk menggalakkan pembelajaran dalam pendidikan tinggi, dan mengarusperdanakan pendidikan TVET. Inisiatif ini sejajar dengan RMKe-12, bertujuan untuk menambah baik ekosistem pendidikan dan latihan teknikal serta vokasional (TVET) bagi melahirkan bakat dan tenaga kerja yang bersedia masa hadapan.

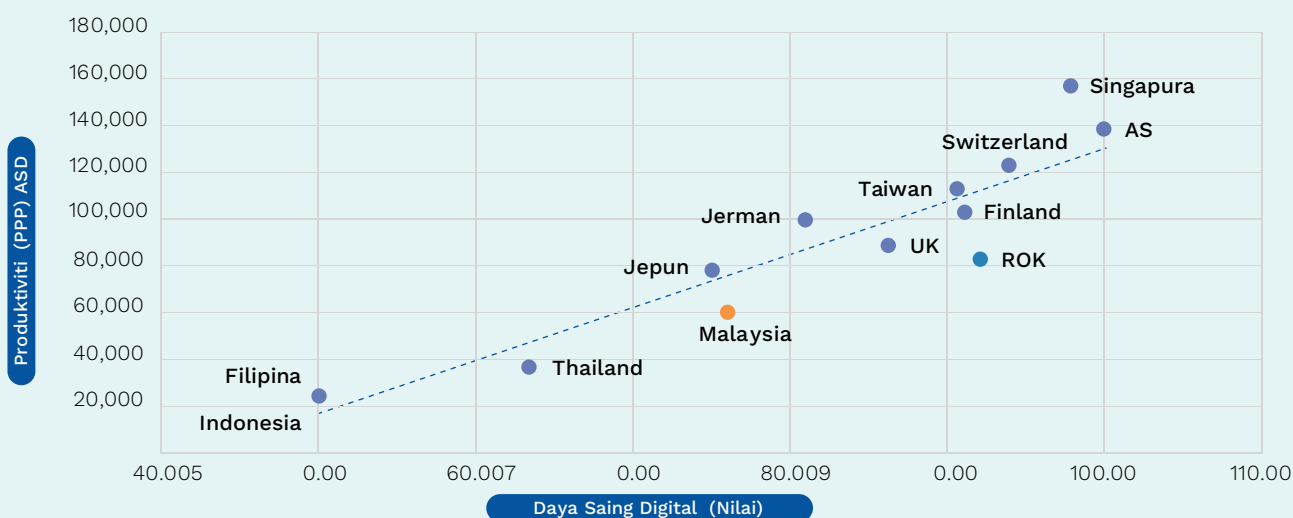
Teknologi Digital

Dalam era gangguan digital, teknologi adalah teras kepada transformasi perniagaan dan masyarakat. Pandemik telah memberikan seruan sejak PKP pertama, dengan menunjukkan bahawa perubahan melalui teknologi digital adalah penting sebagai langkah ke hadapan.

Berdasarkan data antarabangsa daripada laporan daya saing (Papan 4.10), terdapat korelasi yang kuat antara teknologi dan produktiviti. Negara berprestasi tinggi dalam prestasi produktiviti memperoleh nilai tinggi dalam kedudukan Daya Saing Digital. Produktiviti membolehkan perniagaan berkembang maju, mewujudkan lebih banyak pekerjaan, dan memperoleh pendapatan yang lebih tinggi.

PAPARAN 4.10

PERKAITAN KEDUDUKAN DAYA SAING DIGITAL (NILAI) DENGAN PERTUMBUHAN PRODUKTIVITI (PARITI KUASA BELI, ASD), NEGARA TERPILIH, 2020

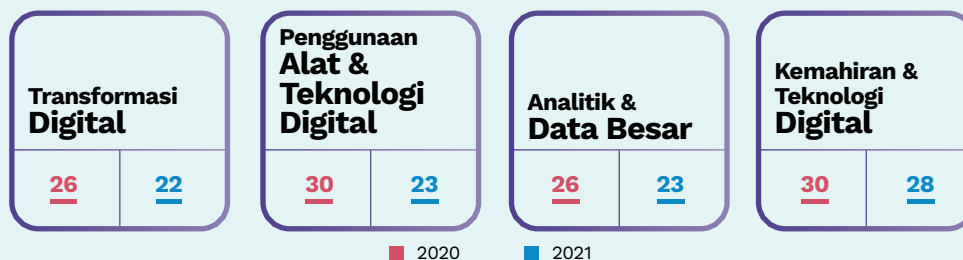
Sumber: Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021 terbitan Institut Pembangunan Pengurusan (IMD)

Prestasi Malaysia dalam daya saing digital berubah-ubah namun bertambah baik dalam tempoh dua tahun. Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, Negara mencatatkan peningkatan berdasarkan beberapa petunjuk berkaitan teknologi antarabangsa seperti transformasi digital, alat dan teknologi digital, serta data raya dan analitik

(Papan 4.11). Ini menunjukkan bahawa inisiatif kerajaan dan tindakan dasar berkaitan teknologi adalah berkesan. Walau bagaimanapun, masih terdapat ruang yang luas untuk penambahbaikan kerana Malaysia masih belum mencapai 20 kedudukan teratas.

PAPARAN 4.11

PRESTASI MALAYSIA DALAM APLIKASI TEKNOLOGI DIGITAL 2020 DAN 2021

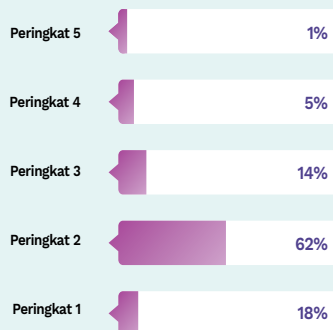
Sumber: Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021 Institut Pembangunan Pengurusan (IMD)

Berdasarkan dua (2) program pendigitalan utama MPC, iaitu Produktiviti1010 dan Penilaian Kesediaan (RA) Industri4WRD, 80% daripada syarikat Malaysia masih berada di Tahap 1 dan Tahap 2 Penggunaan Teknologi (Paparan 4.12). Tahap 1 dan Tahap 2 merujuk kepada tahap

paling asas dalam penggunaan teknologi, yang setara dengan Pemula dan Pemerhati dalam Produktiviti1010 dan Pendatang Baru dan Konvensional dalam RA Industri4WRD (Paparan 4.12, 4.13 dan 4.14).

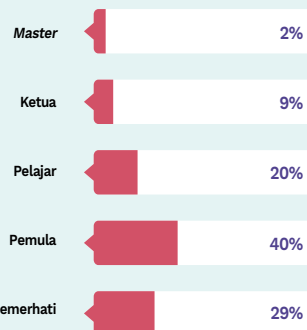
PAPARAN 4.12

80% SYARIKAT MALAYSIA BERADA DI TAHAP 1 DAN 2 DALAM PENGGUNAAN TEKNOLOGI

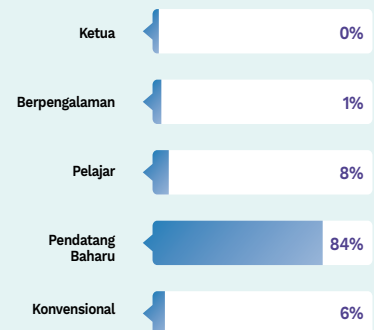
PAPARAN 4.13

69% DARIPADA SYARIKAT MALAYSIA BERADA DI TAHAP PEMULA DAN PEMERHATI (P1010)

PAPARAN 4.14

90% SYARIKAT MALAYSIA BERADA DI PERINGKAT ASAS PENILAIAN KESEDIAAN INDUSTRI4WRD

Sumber: Analisis Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) berdasarkan pangkalan data Produktiviti1010 dan Penilaian Kesediaan Industri4WRD, Disember 2021

Justeru itu, Kerajaan komited untuk mempercepatkan penerimaan teknologi dalam kalangan syarikat Malaysia. Dengan penubuhan Majlis Ekonomi Digital dan Revolusi Perindustrian Keempat, Kerajaan menyediakan dasar yang jelas dan wajar mengenai pendigitalan dan teknologi untuk mengukur keupayaan dalam kemajuan teknologi serta memperkasakan pertumbuhan ekonomi digital. Aspirasinya adalah untuk menjadi antara 10 teratas dalam semua indikator antarabangsa berkaitan teknologi dan mencapai 50% penerimaan teknologi pada Tahap 3 hingga 5 menjelang tahun 2025.

Dalam menyokong rancangan Kerajaan, inisiatif MPC Go B.I.G with Digital memberi tumpuan kepada memangkinkan pertumbuhan produktiviti melalui penerimaan teknologi. Industri dijangka dapat meningkatkan pertumbuhan produktiviti daripada 10 kali ganda kepada 100 kali ganda melalui inisiatif tersebut. Go B.I.G with Digital

menyokong keperluan transformasi penetapan minda dalam kalangan pemimpin untuk meningkatkan potensi industri. Kepimpinan yang teguh membuka jalan untuk tahu dengan tepat perkara yang perlu dilakukan apabila perniagaan dijalankan secara digital. Inisiatif ini menekankan tiga (3) strategi utama untuk mempromosikan dan meningkatkan penerimaan teknologi digital: *Nudging CEO*, *Advisory Programme*, dan *Experiential Learning*.

Sebagai tambahan kepada flagship inisiatif Go B.I.G with Digital, MPC juga memperkukuhkan RA Industri4WRD iaitu satu program komprehensif bagi syarikat menilai kapasiti, potensi dan kecekapan mereka untuk menerima pakai Industri 4.0. Pembiayaan program intervensi dari kerajaan sehingga RM500,000 dan insentif potongan cukai tersedia untuk industri yang mengambil bahagian dalam RA Industri4WRD.

PEMBAHARUAN PERATURAN

Kualiti Peraturan

RMKe-12 menekankan peranan sektor swasta untuk memacu pertumbuhan ekonomi Malaysia. Persekitaran perniagaan yang kondusif adalah penting untuk menyokong pertumbuhan perniagaan agar industri beroperasi dengan lancar. Peraturan kualiti adalah antara faktor luaran yang penting bagi memudahkan urusan menjalankan perniagaan dan mewujudkan ekosistem perniagaan yang menyokong. Oleh itu, peranan penting Kerajaan adalah memastikan peraturan-peraturan perniagaan yang berkualiti. Ekosistem kawal selia yang menyokong meminimumkan, jika tidak menghapuskan, beban kawal selia yang tidak perlu, mengurangkan kos pematuhan dan mengoptimalkan penggunaan sumber. Peraturan kualiti adalah inklusif, tangkas dan responsif kepada keadaan ekonomi dan keperluan industri.

Peraturan perniagaan yang berkualiti membentuk ekosistem perniagaan yang berdaya saing dan menyokong, serta menjurus syarikat, industri dan ekonomi secara keseluruhannya menjadi produktif dan berdaya saing. Data daripada Petunjuk Tadbir Urus Sedunia (WGI) oleh Bank Dunia menunjukkan pergantungan antara kualiti kawal selia dan pertumbuhan produktiviti. Kualiti Kawal Selia WGI mencerminkan persepsi keupayaan kerajaan untuk menggubal serta melaksanakan dasar dan peraturan yang kukuh serta membolehkan dan menggalakkan pembangunan sektor swasta. Kedudukan Kualiti Kawal

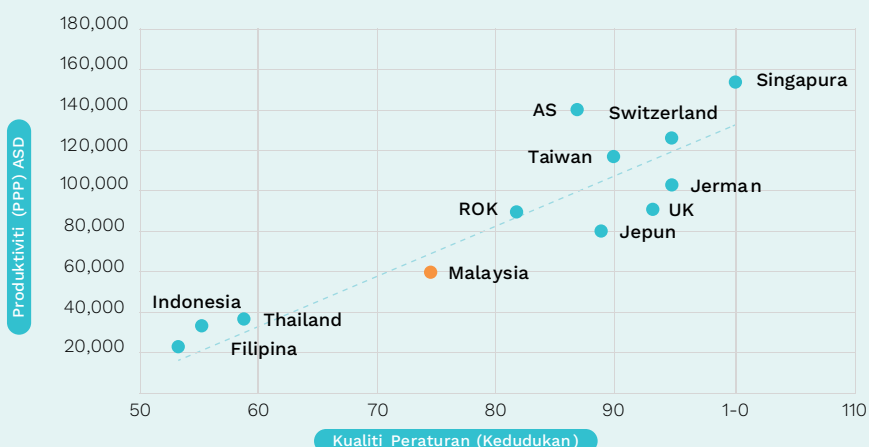
Selia WGI menunjukkan nilai kedudukan peraturan di antara semua negara, di mana sifar (0) menunjukkan yang terendah hingga 100 pada nilai kedudukan tertinggi.

Paparan 4.15 menunjukkan korelasi antara kedudukan WGI dalam Kualiti Kawal Selia dan pertumbuhan produktiviti. Negara yang sangat produktif seperti Singapura, Switzerland dan AS mendapat kedudukan yang lebih tinggi dalam kualiti kawal selia.

Kerajaan komited untuk mengurangkan beban kawal selia yang tidak perlu ke atas perniagaan dan rakyat sebanyak 25% setahun. MPC, dalam peranannya sebagai badan penyelia bagi pelaksanaan Dasar Kebangsaan Mengenai Amalan Kawal Selia yang Baik (GRP), penerapan BI dalam penggubalan dasar, dan penubuhan Unit #MyMudah di seluruh negara, komited untuk merancang, melaksanakan dan menilai kawal selia. Inisiatif untuk memastikan peraturan adalah yang terbaik dari segi kualiti, komprehensif, tangkas, responsif dan boleh meningkatkan produktiviti dan daya saing Malaysia. Inisiatif pembaharuan kawal selia MPC adalah berdasarkan hubungan kerjasama yang erat di antara sektor awam-swasta, terutamanya melalui Pasukan Petugas Khas Memudahkan Perniagaan (PEMUDAH), dengan MPC bertindak sebagai Sekretariat. MPC juga memanfaatkan rangkaian antarabangsa seperti OECD dan Rangkaian GRP ASEAN untuk menanda aras amalan pengawalseliaan terbaik.

PAPARAN 4.15

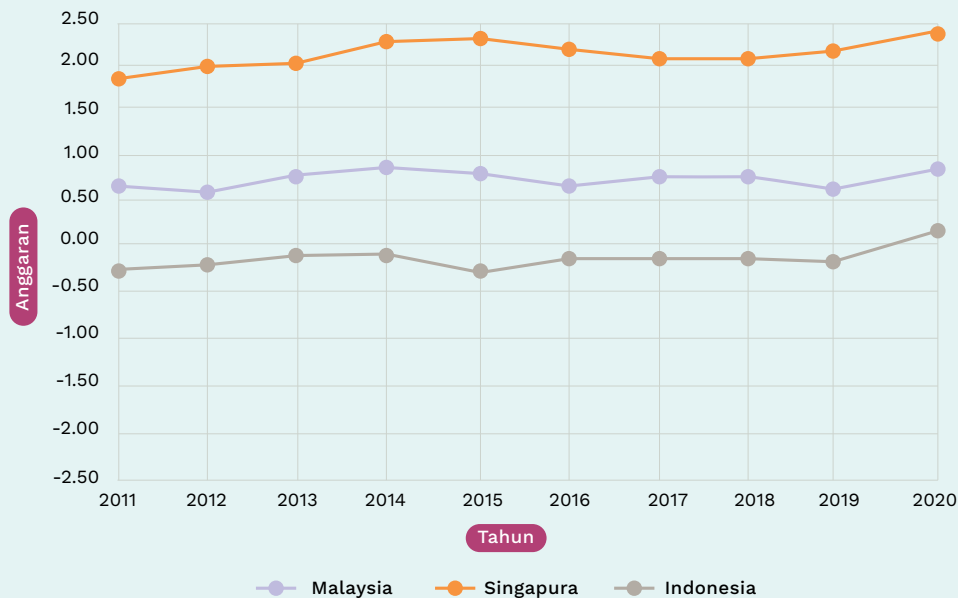
KUALITI KAWAL SELIA (NILAI KEDUDUKAN) BERKORELASI DENGAN PERTUMBUHAN PRODUKTIVITI (PARITI KUASA BELI, ASD), NEGARA TERPILIH, 2021

Sumber: *The Worldwide Governance Indicators* (kemaskini 2021) oleh Bank Dunia Institut Pembangunan Pengurusan (IMD) Buku Tahunan Daya Saing Dunia (WCY) 2021

PAPARAN 4.16

PRESTASI MALAYSIA DALAM KUALITI KAWAL SELIA (ANGGARAN TADBIR URUS), 2011 - 2020

Nota: Anggaran Tadbir Urus julat -2.5 adalah lemah hingga 2.5 adalah kuat
Sumber: *The Worldwide Governance Indicators* (kemaskini 2021)

Prestasi Malaysia dalam kualiti kawal selia mencatatkan peningkatan yang konsisten antara tahun 2011 dan 2020, paparan 4.16 menggambarkan keberkesanan inisiatif pembaharuan kawal selia Kerajaan. Namun begitu, Malaysia masih menunjukkan prestasi di bawah purata, yang memerlukan pengukuhan reformasi kawal selia. Malaysia menunjukkan prestasi yang lebih baik di rantau ini, walaupun terdapat jurang yang besar dalam anggaran tadbir urus kualiti kawal selia dengan Singapura, menghampiri tahap tadbir urus tertinggi.

Pembaharuan kawal selia MPC menggunakan alat kawal selia yang sistematik dan berasaskan bukti dalam memimpin dan memudahkan penggubalan peraturan baharu dan semakan semula peraturan sedia ada, serta mereka bentuk penyelesaian atau campur tangan yang paling sesuai kepada isu kawal selia. Penggunaan pendekatan berasaskan bukti sejajar dengan RMKe-12, yang mana pendekatan itu mesti digunakan untuk memastikan peraturan kualiti. GRP, BI, Analisis Kesan Kawal Selia, peraturan tangkas dan eksperimen kawal selia adalah antara cara ke arah peraturan kualiti.

Pembaharuan kawal selia terkini oleh MPC memfokuskan pada kemudahan perdagangan dan

teknologi digital untuk penyampaian kawal selia yang cekap dan berkesan. Bidang berkaitan permit pembinaan, mendapatkan tenaga elektrik, memulakan dan mengendalikan perniagaan, membayar cukai, urusan imigresen, perdagangan merentasi sempadan dan menggaji pekerja telah menjadi ciri yang berterusan dalam inisiatif pembaharuan kawal selia MPC. Kesan pandemik terhadap pergerakan barangan dan orang ramai memerlukan perdagangan dan operasi perniagaan yang lebih cekap, justeru membawa tumpuan baharu terhadap bidang tersebut.

Peraturan berkaitan sempadan membawa kepada peningkatan dalam kos produk, yang diserapkan ke dalam harga produk. Produk tersebut dianggap tidak berdaya saing kerana harganya yang tinggi dan menghadapi kesukaran bersaing di pasaran. Pelaksanaan peraturan berkaitan sempadan yang tidak berkesan dan tidak cekap memberi kesan kepada kadar kelajuan pasaran. Pengurusan peraturan berkaitan sempadan yang cekap akan mengelakkan peniaga melakukan kesilapan dengan menaikkan harga barang, dan mengurangkan kos menjalankan perniagaan. Peningkatan kos menjalankan perniagaan boleh memberi kesan kepada daya saing perdagangan dan ekonomi negara secara amnya.

Pada skala yang lebih luas, masalah yang berakar umbi dalam peraturan berkaitan sempadan boleh menjadi akibat yang lebih besar dalam pertumbuhan produktiviti, pelaburan, inovasi dan penciptaan pekerjaan. Bagi ekonomi yang sedang membangun, prospek pertumbuhan boleh terbantut, dan integrasi ke dalam pasaran global serta serantau akan tertangguh. Inisiatif pembaharuan kawal selia harus diperkenalkan untuk memastikan prosedur perdagangan yang cekap terutama merentasi sempadan. Kewujudan sistem perdagangan yang berpusat dapat membantu industri dengan menyalurkan maklumat berkaitan aktiviti perdagangan. Perkongsian data mengenai maklumat rantaian bekalan tidak cukup komprehensif dan inklusif. Oleh itu, dengan menyediakan platform pusat maklumat rantaian bekalan secara elektronik adalah langkah yang tepat. Pendigitalan dan memperkemas proses sempadan harus dilaksanakan sebagai langkah untuk memudahkan urusan perdagangan bagi memendekkan masa proses dan meminimumkan transaksi secara peribadi.

Dalam kemudahan perdagangan, kerjasama simbiotik antara pihak berkuasa dan pemain industri dalam pembaharuan kawal selia memudahkan aktiviti sempadan dan membolehkan penyampaian perkhidmatan awam yang cekap. MPC bekerjasama rapat dengan MSIA dan Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) untuk menggunakan peraturan tangkas menggunakan teknologi digital bagi pematuhan kawal selia yang lebih berkesan, cekap dan produktif dalam perdagangan barangan. Projek ini bertujuan menambah baik penyeliaan JKDM melalui pemantauan pematuhan masa sebenar dan berterusan. Kerjasama itu dijangka meningkatkan produktiviti pengendali Gudang Pengilangan Berlesen (LMW). Secara purata, pengendali Gudang Pengilangan Berlesen LMW menyerahkan lebih 20,000 permohonan

secara manual kepada JKDM setiap tahun. Melaksanakan peraturan tangkas akan menjimatkan RM139 juta kos pematuhan setahun dalam menangani pergerakan barangan untuk pengendali LMW. Pada masa ini, masa menunggu pemprosesan pengendali LMW ialah tiga hari. Intervensi Peraturan yang dipemudahcarakan oleh MPC akan membawa kepada pemprosesan masa sebenar untuk aplikasi berisiko rendah.

Dalam mengurangkan beban kawal selia yang tidak perlu ke atas perniagaan, Kerajaan telah bersetuju untuk menubuhkan Unit Malaysia Mudah atau #MyMudah di seluruh negara. Mesyuarat Majlis Tindakan Ekonomi (EAC) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri pada 24 November 2021 telah bersetuju bahawa Unit tersebut perlu berada di semua kementerian, agensi Kerajaan, Kerajaan-kerajaan negeri, pihak berkuasa tempatan, dan persatuan perniagaan. Unit ini berfungsi sebagai platform kerjasama awam-swasta untuk mengumpul dan menganalisis isu kawal selia, dan cabaran yang dihadapi oleh industri. Mulai awal tahun 2022, MPC dan PEMUDAH membantu dalam penubuhan Unit #MyMudah.

Dengan #MyMudah, industri mendaftar isu kawal selia melalui portal Perundingan Awam Bersepadu (UPC). MPC mengesahkan isu yang diterima dengan industri melalui penglibatan dalam talian untuk memastikan kes yang diterima adalah sah dan berkepentingan awam. Sebaik sahaja masalah itu disahkan, MPC memudahkan penglibatan dan perundingan dengan pihak berkepentingan dan pengawal selia yang berkaitan untuk mereka bentuk dan mencadangkan cadangan penyelesaian yang boleh dilaksanakan untuk menyelesaikan isu-isu tersebut. Pengawal selia yang berkaitan melaksanakan intervensi dan mengemukakan kepada PEMUDAH dan EAC. Pada tahun 2021, #MyMudah menerima 523 isu melalui portal

UPC. Peratusan isu berdaftar boleh dikategorikan mengikut sektor iaitu perkhidmatan (55.9%), pembuatan (5%), pertanian (9.8%), pembinaan (29.1%) dan perlombongan dan pengkuarian (0.2%).

Melalui platform #MyMudah, isu mengenai keperluan pendaftaran nama dagangan baharu produk racun perosak telah diselesaikan apabila Lembaga Racun Perosak menerbitkan Garis Panduan Nama Dagangan Produk Racun Makhluk Perosak (Pindaan 2021) untuk membimbing industri mengenai pendaftaran produk baharu yang melibatkan pertukaran nama dagangan dan pelabelan.

Salah satu projek berimpak tinggi melalui #MyMudah yang dikendalikan oleh MPC dalam Projek E10: Permit Pembinaan Ekspres, yang digerakkan oleh Majlis Perbandaran Kulim Kedah. Eksperimen kawal selia melalui E10 telah memendekkan tempoh mendapatkan permit pembinaan dan perniagaan daripada 24 kepada 10 bulan, yang menghasilkan penjimatan kos sekitar RM600 juta untuk pelabur.

Penyertaan dalam Pembangunan Polisi Kebangsaan

JSM meneruskan usaha untuk mempromosikan kepentingan standard dan akreditasi dengan memastikan elemen tersebut diambil kira dalam pembangunan polisi kebangsaan seperti berikut:

- (i) Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia
- (ii) Pemantauan Daya Saing Indeks Inovasi Global
- (iii) Tindakan Kolaboratif Pencegahan Plastik Sekali Pakai Di Asia Tenggara
- (iv) Majlis Negara Berteknologi Tinggi
- (v) Rangka Tindakan Perdagangan Nasional
- (vi) Kluster Teknologi Baharu Muncul
- (vii) Air Maya dan Jejak Air
- (viii) Majlis Ekonomi Kitaran Negara
- (ix) Pelan Hala Tuju Ekonomi Hidrogen
- (x) Pelan Hala Tuju Kenderaan Elektrik
- (xi) Rangka Tindakan Sistem Pengangkutan Pintar
- (xii) Pelan Induk Perindustrian Baharu
- (xiii) Pelan Hala Tuju Strategik e-Dagang Kebangsaan
- (xiv) Rantaian Bekalan untuk Peralatan Pelindung Diri, peranti perubatan dan farmaseutikal
- (xv) Pembangunan Kenderaan Rekreasi Industri
- (xvi) Kajian Berwawasan Industri Besi dan Keluli

Pembangunan Pelan Strategik 2022-2025 Jabatan Standard Malaysia

Pelan Strategik 2022-2025 bagi JSM adalah dokumen utama yang menentukan visi, misi, matlamat jangka panjang, keutamaan, strategi, objektif and pelan tindakan berkaitan bagi empat tahun yang akan datang. Dokumen ini selari dengan keperluan RMKe-12, Wawasan Kemakmuran Bersama 2030, Matlamat Pembangunan Lestari Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dan dasar kebangsaan yang lain seperti Dasar Negara Mengenai Industri 4.0, Pelan Tindakan Ekonomi Digital dan NTBp. Dokumen ini juga merujuk kepada pengesyoran kajian impak penggunaan standard kepada ekonomi Malaysia 2020.

Strategi yang digariskan bertujuan memberi fokus kepada peranan Jabatan Standard Malaysia sebagai agensi peneraju yang mempromosikan Infrastruktur Kualiti Kebangsaan (NQI). Ini merupakan pendekatan strategik bersepadu untuk memperkukuhkan kesedaran mengenai peranan NQI sebagai pemudah cara penting dalam fasilitasi perdagangan antarabangsa dan domestik, peningkatan mutu keselamatan, kesihatan dan hidup rakyat serta matlamat pembangunan lestari. Dokumen ini juga memberikan keutamaan untuk memperkukuhkan penyampaian perkhidmatan utama bagi meningkatkan budaya dipacu prestasi di JSM.

Penjenamaan dan promosi membentuk satu teras strateginya sendiri bagi menekankan keperluan aktiviti promosi yang efektif dalam sektor utama yang dikenal pasti di dalam RMKe-12 seperti E&E, Halal, Pelancongan serta Penjagaan Kesihatan. Usaha ini bertujuan untuk meningkatkan kesedaran tentang standard dan pematuhan serta memupuk pembudayaan kualiti di segenap lapisan rakyat Malaysia. Strategi untuk memperluaskan pengetahuan dan kompetensi teknikal dalam kalangan pegawai masih kekal sebagai agenda penting di dalam dokumen tersebut. Ini adalah untuk memastikan JSM tetap kukuh dan cekap dalam menghadapi perkembangan semasa dan kemunculan teknologi baharu.

Standardisasi

JSM telah membangunkan secara kumulatif 4,850 Piawaian Malaysia (MS) yang merangkumi 25 sektor (Paparan 4.17) manakala Paparan 4.18 menunjukkan penglibatan 403 pembangunan MS di bawah enam (6) aktiviti utama.

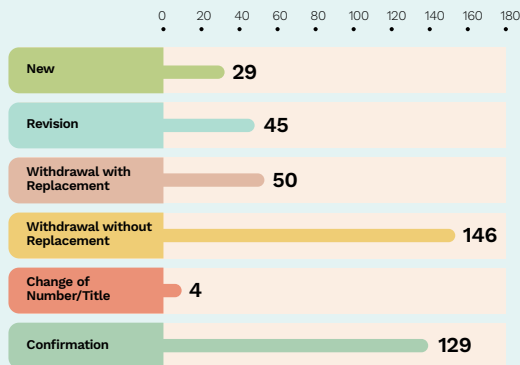
PAPARAN 4.17**BILANGAN MALAYSIAN STANDARD (MS) DIBANGUNKAN SEHINGGA 31 DISEMBER 2021**

Kod Keselamatan Negara (NSC)	Deskripsi	Kumulatif MS Dibangunkan	Sejajar MS		Indigenous/ Adapted	MS dalam BM	MS diterjemah ke BM
			Sama	Pengubahsuaian			
A	Pertanian	168	2	0	166	2	22
B	Bahan Kimia dan Bahan	565	222	42	301	0	0
C	Minat Pengguna	3	0	0	3	0	0
D	Bangunan, Pembinaan dan Kejuruteraan Awam	387	49	1	337	0	0
E	Penjanaan Kuasa, Penghantaran dan Pengagihan Tenaga	442	232	39	171	0	0
F	Kejuruteraan Mekanikal	222	75	7	140	0	0
G	Teknologi Maklumat, Komunikasi dan Multimedia	193	156	0	37	0	2
H	Petroleum dan Gas	208	30	6	172	0	0
I	Piawaian Halal	35	0	0	35	0	12
J	Plastik dan Produk Plastik	393	179	25	189	0	0
K	Pembungkusan dan Logistik	82	4	0	78	0	0
L	Pengangkutan	216	117	5	94	0	0
M	Keselamatan Api	101	22	3	76	0	0
N	Getah dan Produk Getah	160	104	8	48	0	0
P	Bahan Logam dan Produk Separuh Siap	251	123	12	116	0	0
Q	Tekstil dan Pakaian	34	13	2	19	0	5
R	Peranti Perubatan dan Kemudahan untuk Penjagaan Kesihatan	278	226	3	49	0	0
S	Peralatan dan Aksesori Elektrik dan Elektronik	368	207	28	133	0	0
T	Perkhidmatan Pelancongan, Pameran dan Hospitaliti	14	10	2	2	0	0
U	Makanan dan Produk Makanan	326	35	12	279	6	0
V	Kayu, Produk Kayu dan Struktur Kayu	86	2	12	72	0	0
W	Keselamatan Pekerjaan dan Kesihatan	126	88	4	34	0	0
X	Kelapa Sawit dan Produk	4	0	0	4	0	0
Y	Pengurusan Kualiti dan Organisasi	94	90	0	4	0	3
Z	Pengurusan Persekitaran	94	66	0	28	0	0
JUMLAH MS		4,850	2,052	211	2,587	8	44
% PENJAJARAN KEPADA STANDARD ANTARABANGSA				46.66%			
% SECAMAN DENGAN STANDARD ANTARABANGSA				42.31%			

Sumber: Jabatan Standard Malaysia (JSM)

PAPARAN 4.18

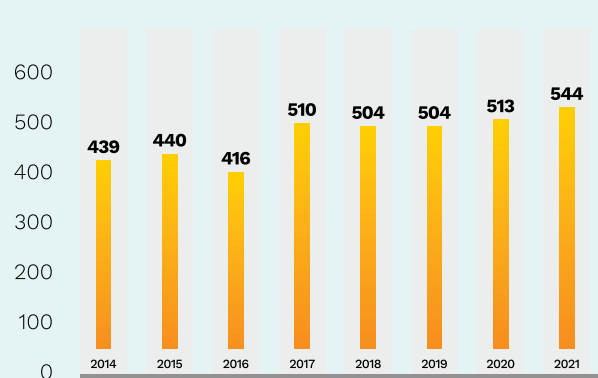
PENGLIBATAN PEMBANGUNAN MS

Sumber: Jabatan Standard Malaysia (JSM)

PAPARAN 4.19

BILANGAN STANDARD MANDATORI

Sumber: Jabatan Standard Malaysia (JSM)

Sesi Makmal MS Mengenai Penjagaan Kesihatan Utama

MS 2702: 2020 – *Primary Healthcare Laboratories: Malaysian Standard (Indigenous)* merupakan keperluan untuk kecekapan kualiti yang diluluskan oleh Menteri Kanan Perdagangan Antarabangsa dan Industri, YB Dato' Seri Mohamed Azmin Ali pada 14 Oktober 2020. Ia merupakan dokumen rujukan utama bagi Skim Akreditasi Makmal Penjagaan Kesihatan Utama (PHLAS) yang dilancarkan pada 1 Februari 2021.

Bengkel kesedaran secara dalam talian telah diadakan pada 1 Mac 2021 dan dihadiri oleh seramai 210 orang peserta yang terdiri daripada Pegawai Perubatan, Pegawai Sains dan Juruteknologi Makmal Perubatan dari seluruh Malaysia. Penceramah bagi bengkel tersebut ialah Puan Fariza Wan Abdullah dari Bahagian Akreditasi, JSM. Objektif bengkel adalah memberikan pendedahan awal mengenai keperluan yang dinyatakan dalam MS 2702 dan pelaksanaan skim PHLAS.

Pelancaran MS2714: 2021 Kenaf Fiber – Klasifikasi dan MS2715: 2021 – Kenaf Fiber – Kaedah Ujian Untuk Sifat Fizikal

MS mengenai Kenaf Fiber telah dibangunkan oleh WG Mengenai Kenaf Fiber (NSC V/TC 3/WG 3). WG ini disertai oleh wakil Lembaga Kenaf Dan Tembakau Negara (NKTB), Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia, Universiti Putra

Malaysia, Universiti Sains Malaysia, Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia dan industri. MS 2714 1714: 2021 dan MS 2715: 2021 telah diluluskan oleh YB Menteri Kanan Perdagangan Antarabangsa dan Industri pada 15 Jun 2021.

Penerbitan MS ini adalah penting kepada industri kenaf sebagai rujukan bagi membangunkan dan memperkukuhkan industri kenaf. Encik Shaharul Sadri Alwi, Ketua Pengarah, JSM, telah menyampaikan dokumen MS kepada Tn. Hj. Idris Mohd Salleh, Ketua

Pengarah Lembaga Kenaf dan Tembakau Negara (NKTB) pada 3 Oktober 2021 di Ibu Pejabat NKTB. Ia disaksikan oleh YB Datuk Zuraida Kamaruddin, Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi.

Akreditasi

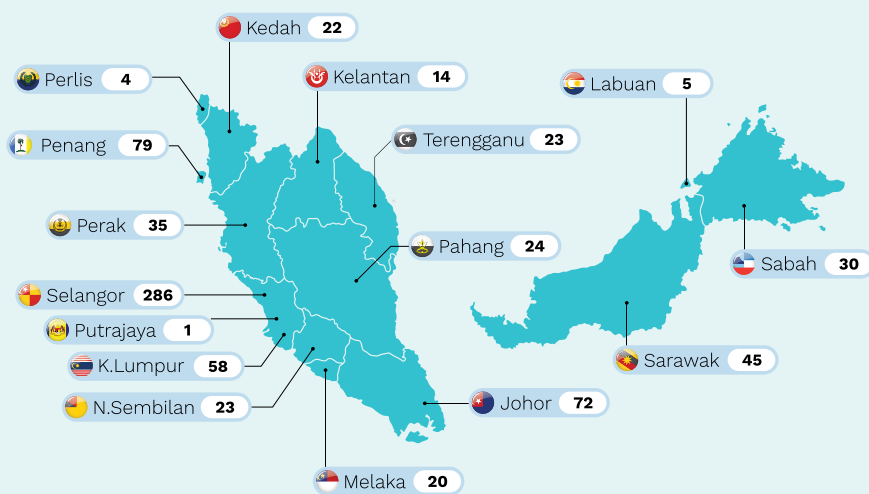
Makmal ke-1,000 Akreditasi

Pada 18 Februari merupakan tarikh penting bagi SMM sejak penubuhannya pada 1 Julai 1987. *Northern Regional Laboratory* Jabatan Kerja Raya Miri, Sarawak adalah makmal ke-1,000 yang memperoleh akreditasi di bawah skim ini.

Satu lagi pencapaian disempurnakan bersempena dengan sambutan ulang tahun Jabatan Standard Malaysia yang ke-25.

PAPARAN 4.20

MAKMAL YANG TELAH MEMPEROLEH AKREDITASI DI BAWAH SKIM AKREDITASI MAKMAL MALAYSIA MENGIKUT NEGERI

Sumber: Jabatan Standard Malaysia (JSM)

PAPARAN 4.21

BILANGAN MAKMAL MEMPEROLEH AKREDITASI MENGIKUT BIDANG

Sumber: Jabatan Standard Malaysia (JSM)

Jelajah Halal 2021

Program Jelajah MS Halal 2021 telah diadakan dengan kerjasama Jabatan Kemajuan Islam Negeri Johor, Sarawak, Kedah dan Selangor pada Oktober dan November. Bersempena dengan program ini, beberapa seminar juga telah diadakan iaitu Seminar Mengenai Produk Makanan Halal dan Premis serta Kosmetik Halal. Program tersebut turut diadakan dengan kerjasama Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan, Kementerian Kesihatan Malaysia dan Bahagian Regulatori Farmasi Negara.

Program Jelajah MS Halal 2021 bertujuan membantu industri Produk Makanan Halal dan Premis di empat (4) buah negeri untuk memenuhi keperluan MS 1500:2019 dan MS 2634:2019 yang telah dikuatkuasakan bersama dua (2) dokumen rujukan pensijilan halal iaitu Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia dan Sistem Pengurusan Halal Malaysia. Selain itu, peserta juga telah diberi pendedahan tentang kaitan di antara halal, keselamatan makanan dan kosmetik. Seramai 1,300 peserta telah menghadiri program jelajah ini.

PROGRAM-PROGRAM INSTITUT AUTOMOTIF, ROBOTIK DAN IoT MALAYSIA BAGI MENINGKATKAN PENDIGITALAN BAGI PERNIAGAAN

MARii Perencanaan Sumber Daya Perusahaan

Seiring dengan dasar Industry4WRD yang diumumkan kerajaan pada 2019, Institut Automotif, Robotik dan IoT Malaysia (MARii) memperkenalkan sistem MARii Perencanaan Sumber Daya Perusahaan (ERP) untuk memacu transformasi rantai nilai industri untuk mengaplikasikan teknologi IR4.0. Ia merupakan titik permulaan Transformasi Digital bagi sebarang organisasi, sebagai asas untuk organisasi bekerja menggunakan set data yang dikongsi sama, justeru akan menyediakan platform bagi menggabungkan teknologi seperti *Internet of Things* (IoT), *Kepintaran Buatan* dan *Machine Learning* ke dalam perniagaan.

ERP merangkumi lima (5) modul utama dan satu papan pemuka yang membolehkan sesuatu organisasi menyepadukan aktiviti jualan dan logistik, perolehan, inventori, pembuatan dan perakaunan. ERP memantau aktiviti operasi harian dan membantu pengurusan membuat keputusan pantas, yang amat penting menjadikan syarikat lebih berdaya saing dan mampan.

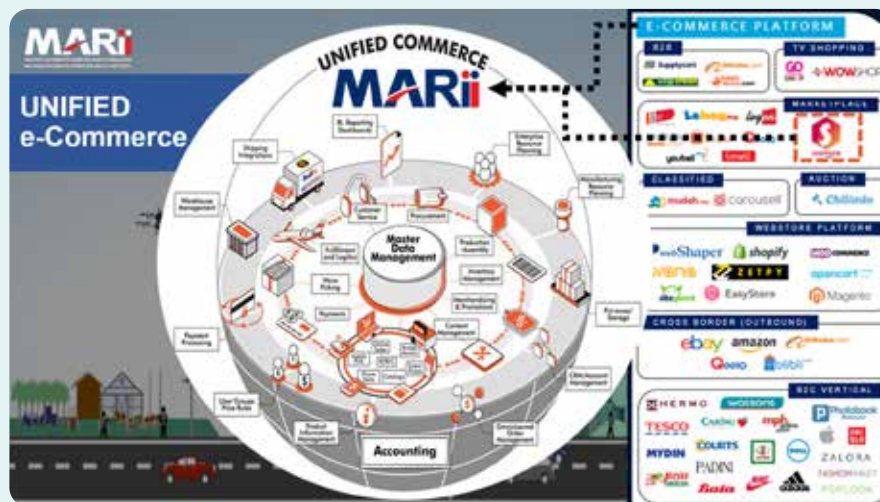
e-Dagang dan Pasaran Bersatu MARii

Inisiatif e-Dagang dan Pasaran Bersatu MARii membantu usahawan dalam ekosistem e-dagang memanfaatkan peluang untuk mengembangkan pasaran di peringkat tempatan dan antarabangsa. Inisiatif E-Dagang Bersepadu membolehkan pembangunan pelbagai aspek e-dagang berdasarkan strategi perdagangan bersepadu. Pada masa yang sama, Pasaran E-Dagang digabungkan bersama inisiatif E-Dagang Bersepadu yang memberi fokus kepada sektor automotif dan mobiliti dalam Mobiliti

Sebagai Perkhidmatan (MaaS). Inisiatif-inisiatif ini akan berfungsi sebagai batu loncatan bagi model-model perniagaan baharu untuk merapatkan jurang rangkaian B2B dan B2C, sekali gus mengembangkan pasaran mereka kepada khalayak yang tepat. Inisiatif e-Dagang Bersatu meletakkan elemen perdagangan seperti perolehan, perakaunan, gerbang pembayaran, logistik dan inventori di bawah satu sistem menggunakan *MARii Cloud Web Services*.

**Institut Automotif,
Robotik dan IoT
Malaysia (MARii)**
memperkenalkan sistem
**MARii Perencanaan
Sumber Daya
Perusahaan
(ERP)** untuk memacu
transformasi rantai
nilai industri untuk
mengaplikasikan
teknologi IR4.0

PAPARAN 4.22**E-DAGANG DAN PASARAN BERSATU**

Sumber: Institut Automotif, Robotik dan IoT Malaysia

Pusat Teknologi Pembuatan Aditif MARii

Pusat Teknologi Pembuatan Aditif MARii (MAMTEC) adalah Biro Perkhidmatan Percetakan 3D dalam talian pertama di Malaysia yang diterajui oleh Kerajaan untuk industri. MAMTEC adalah Pusat Kecemerlangan seni terbaharu untuk pembuatan tambahan yang dibangunkan oleh MARii bagi meningkatkan keupayaan pembekal automotif tempatan dalam penyelidikan dan pembangunan alat ganti dan komponen baharu bagi Kenderaan Generasi Baharu seperti yang digariskan di dalam Dasar Automotif Nasional 2020.

MAMTEC adalah platform dalam talian yang komprehensif bagi pembekal automotif dan orang ramai untuk mengakses pelbagai perkhidmatan pembuatan bahan tambahan termasuk pengoptimuman reka bentuk, simulasi dan pengesahan, pengimbasan 3D, kejuruteraan membalik dan pascapemprosesan. MAMTEC boleh mencetak sebarang saiz dan bentuk melalui platform yang mudah, pantas dan selamat tanpa sebarang had pembuatan. Sebagai permulaan, pengguna boleh mengakses platform MAMTEC melalui www.mamtec.com.my. Pelanggan boleh memuat naik sebarang format fail model 3D seperti CAD atau STL, kemudian menyesuaikan parameter pencetakan untuk mendapatkan hasil cetakan yang diinginkan dan mendapatkan sebut harga segera terus dari papan pemuka. Pakar-pakar di MAMTEC kemudiannya akan memproses lagi model 3D menggunakan *Finite Element*

Analysis (FEA) untuk mensimulasikan sifat bahagian atau pemasangan di bawah keadaan tertentu supaya hanya produk berkualiti tinggi akan dicetak 3D untuk memenuhi keperluan reka bentuk.

Platform Kolaboratif Pintar Reka Bentuk Digital

Platform Kolaboratif Pintar Reka Bentuk Digital (DDSCOP) merupakan kerjasama antara Itramas Corporation Sdn Bhd (Prai, Pulau Pinang) sebagai syarikat utama dengan tiga (3) pembekal iaitu Flexkey (Damansara), PebbleReka (Subang) dan R3KA Resources (Kuala Kedah). Matlamat program ini adalah meningkatkan daya saing pembekal dengan bantuan syarikat *anchor* dengan memanfaatkan elemen Industry4WRD iaitu Pengkomputeran Awan, Teknologi Realiti Terimbuh, Simulasi 3D Pembuatan Bahan Tambahan.

Sistem Data Pengurusan Ramalan Pintar

Sistem Data Pengurusan Ramalan Pintar (SPMDS) ialah penggunaan perisian dan perkakasan IoT pada rantaian nilai pembuatan yang dibangunkan bersama antara MARii dan Serba Dinamik Holdings Berhad. Pengurusan projek ini akan dijalankan di kilang pembuatan Serba Dinamik Holdings Berhad. Pengurusan projek ini akan diketuai bersama oleh pegawai kedua-dua pihak. SPMDS akan digunakan oleh Serba Dinamik Holdings Berhad dan vendor-vendor berinovasi tinggi.

PAPARAN 4.23

SISTEM DATA PENGURUSAN RAMALAN PINTAR: CIRI DAN FAEDAH UTAMA

Ciri-ciri:

- Saluran/protokol komunikasi.
- Papan pemuka intuitif.
- Sistem pengurusan peranti dengan peraturan berasaskan acara masa nyata.
- Gerbang digital berkembar
- Pengurusan peranti pintar dan data.
- Kecerdasan buatan dan pembelajaran mesin
- Masa nyata sejarah
- Data ramalan

Faedah Utama:

- Pemahaman keadaan peralatan/mesin proses pembuatan.
- Maklumat lengkap tentang status kesihatan peralatan/mesin dan prestasi pengeluaran.
- Ramalan dan penambahbaikan keadaan ketersediaan peralatan.
- Penambahbaikan analisis deskriptif/diagnostik mesin
- Keputusan yang pantas semasa henti operasi.
- Peningkatan produktiviti

Sumber: Institut Robotik dan IoT Automotif Malaysia (MARii)

Kerjasama Pusat Simulasi dan Analisis MARii dengan Proton

Tujuan Pusat Simulasi dan Analisis MARii (MARSAC) adalah mempercepatkan reka bentuk bernilai tinggi, pengoptimuman kos dan pembangunan bakat dalam kalangan pengeluar komponen automotif dan mobiliti. MARSAC dibangunkan dengan kerjasama Proton dan merupakan kemudahan di ibu pejabat MARii di Cyberjaya, yang dilengkapi dengan 15 stesen kerja berprestasi tinggi. Fasiliti ini dikuasai Pelayan Perkomputeran Berprestasi Tinggi MARii, membolehkan analisis data masa nyata dan operasi berasaskan awan. Ini membolehkan jurutera melakukan simulasi digital dan kembar digital semasa fasa pengesahan komponen, sistem dan proses berasaskan automotif dan mobiliti untuk melaksanakan simulasi kemalangan kenderaan, mengenal pasti ambang kegagalan komponen, kehausan perkakas, corak aliran bendalir kenderaan, enjin atau acuan.

Minggu Kenderaan Elektronik Automotif dan Mobiliti Hijau di Ekspo 2020 Dubai

Sebanyak sembilan (9) Memorandum Persefahaman (MoU) dan 52 Memorandum Kerjasama antara 20 syarikat Malaysia dan rakan sejawatan antarabangsa yang ditandatangani sepanjang minggu kesembilan penyertaan Malaysia di Ekspo Dubai 2020 menjana lebih RM1.135 bilion potensi perniagaan. Ia bersempena dengan

Minggu bertemakan Kenderaan Elektrik/Kenderaan Cekap Tenaga (EEV) dan mobiliti Hijau, di pavilion Malaysia di Ekspo Dubai 2020 yang berlangsung dari 27 November hingga 3 Disember 2021. Program itu turut dihadiri 56,850 pengunjung. MARii mengetuai pameran bertemakan automotif yang menampilkan pelbagai syarikat berkaitan mobiliti dan teknologi dari Malaysia.

Kerjasama yang diwujudkan oleh syarikat Malaysia di ekspo itu termasuk dengan syarikat dari Jerman, India, Perancis, Arab Saudi, UK, Emiriah Arab Bersatu dan AS. Bidang kerjasama termasuklah:

- Mobiliti Pintar;
- Membangunkan Sistem Pengurusan Perniagaan, Visualisasi Data, Pembiayaan Mikro dan Penyelesaian eDagang;
- Peluasan pasaran Timur Tengah ekosistem digital SERV;
- Pembangunan Teknologi Sistem Bantuan Pemandu Termaju dan Pembelajaran Mendalam Sistem Pengangkutan;
- Memperluaskan perniagaan dan kerjasama ke negara-negara ASEAN;
- Membangunkan penyelesaian penyelenggaraan ramalan untuk kereta api menggunakan IoT dan Teknologi Pembelajaran Mesin; dan
- Membangunkan *MaaS SuperApp* pertama di dunia.

HALA TUJU EKONOMI 2022

MITI telah mengambil pelbagai usaha untuk membawa penambahbaikan berterusan dalam sektor ekonomi digital, produktiviti dan daya saing, yang penting untuk peningkatan perniagaan dan pertumbuhan ekonomi, dan untuk menangani impak yang diakibatkan oleh COVID-19 sejak dua (2) tahun lepas. Oleh itu, MITI komited ke arah menyediakan kepimpinan dasar yang jelas dan koheren dalam mencapai visinya. Pelancaran beberapa inisiatif utama oleh MITI, MATRADE, dan agensi-agensi lain di bawahnya, akan memacu pemulihan ekonomi Malaysia pada tahun-tahun akan datang dan meletakkannya di landasan yang kukuh untuk menjadi ekonomi digital berpendapatan tinggi. Menyokong ini ialah pendekatan pelbagai serampang yang diguna pakai oleh MITI dan MATRADE untuk mempromosikan produk, kepakaran dan pengetahuan Malaysia secara agresif di persada antarabangsa.

Menerima pakai idea, konsep dan pendekatan baharu adalah satu lagi bidang yang MITI percaya akan meningkatkan daya saing Malaysia di peringkat global. Oleh itu, Kementerian secara agresif melihat untuk menerima sepenuhnya pendigitalan dan ekonomi digital pada tahun 2022 dan seterusnya.

Untuk tujuan ini, Kerajaan telah memperkenalkan Agenda MyDIGITAL, di bawah RMKe-12 (2021-2025), bagi membolehkan Malaysia membuat lonjakan teknologi ke arah menjadi peneraju serantau dalam ekonomi digital. Matlamatnya adalah untuk mengubah Malaysia menjadi sebuah negara yang dipacu digital dan berpendapatan tinggi menjelang 2030, dengan memanfaatkan pembangunan modal insan dan menerima Revolusi Perindustrian Keempat (4IR).

Sebahagian daripada ekosistem ini ialah pembangunan e-Dagang. Di barisan hadapan inisiatif ini ialah Program eTRADE 2.0, yang direka untuk mempercepatkan eksport PKS Malaysia dengan menyenaraikan produk dan perkhidmatan mereka pada platform eDagang antarabangsa.

Sementara semua ini berlaku, MITI dan agensinya akan melaksanakan beberapa inisiatif untuk meningkatkan kecekapan, sambil memperkenalkan pembaharuan kawal selia untuk meningkatkan kualiti, produktiviti dan ketersambungan antara perniagaan Malaysia dan pelanggan antarabangnya. Komitmen Kerajaan untuk mengurangkan beban kawal selia yang tidak perlu ke atas perniagaan dan rakyat sebanyak 25% setahun akan

memastikan peraturan itu teguh, berkualiti, komprehensif, tangkas, responsif, dan akan menyumbang ke arah produktiviti keseluruhan Malaysia dan daya saing global.

Kerajaan komited untuk mempercepatkan penggunaan teknologi dalam kalangan syarikat Malaysia. Sehubungan dengan itu, MITI akan terus memainkan peranan penting dalam memperkukuh asas dan mempercepatkan pendigitalan, yang semakin penting apabila negara memasuki fasa endemik. Dalam perkara ini, MITI akan mengukuhkan kerjasama dengan para pemain industri bagi meningkatkan produktiviti dan daya saing. Sebagai contoh, untuk tahun 2022, lebih daripada 20 Kempen Global eBusiness telah dijadualkan untuk mencapai sasaran KPI eBizLink bagi 600 syarikat yang dibantu melalui kempen tertumpu, termasuk pepadanan perniagaan dengan pengimport dalam pasaran berpotensi baharu.

MATRADE juga percaya bahawa program mesyuarat perniagaan dalam talian eBizMatch adalah platform digital yang penting bagi pengeksport Malaysia untuk berkomunikasi dengan pengimport luar negara dengan cara yang cekap dan menjimatkan kos. Hasilnya, MATRADE akan terus menjalankan program eBizMatch pada tahun 2022, terutamanya kerana acara/pertemuan fizikal di beberapa negara masih tidak praktikal. Walaupun dalam keadaan sukar ini, MATRADE akan terus berusaha untuk menggalakkan kemajuan ekonomi negara. Usaha oleh 46 pejabat global MATRADE untuk

mengembangkan aktiviti penjenamaan dan promosi sudah pasti telah mengukuhkan hubungan itu, dan meningkatkan keyakinan pembeli asing untuk terus menjalankan perniagaan dengan entiti Malaysia.

Dalam pada itu, memandangkan masa depan kelihatan memberangsangkan untuk pertumbuhan produktiviti yang teguh, MPC akan memacu pertumbuhan produktiviti negara ke arah meningkatkan daya saing global negara dan berkongsi kemakmuran, meletakkan Malaysia sebagai destinasi pilihan untuk perdagangan, pelaburan dan perniagaan. Bakat, teknologi digital dan peraturan adalah pemacu utama dalam meningkatkan produktiviti. MPC sedang mengambil langkah untuk memastikan penyampaian inisiatif yang berkualiti dalam tiga (3) bidang, mencapai sasaran pertumbuhan produktiviti tahunan sebanyak 3.6% dalam tempoh RMKe-12. Pelaksanaan inisiatif produktiviti direalisasikan melalui inovasi kerjasama awam-swasta dan eksperimen kawal selia.

Penubuhan Unit #MyMudah di semua Kementerian, Agensi Kerajaan, kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan serta persatuan perniagaan memudahkan pengurusan isu-isu dan cabaran-cabaran kawal selia. Berpandukan Pelan Tindakan Produktiviti Malaysia dan RMKe-12, MPC berharap dapat menyampaikan inisiatif-inisiatif produktiviti yang berdaya saing dan makmur untuk Malaysia.

Bab

PROSPEK
EKONOMI
2023

5

TINJAUAN

Dalam persekitaran yang semakin kompetitif, ekosistem perniagaan Malaysia yang kukuh telah meletakkan negara pada kedudukan yang kukuh sebagai destinasi pelaburan pilihan. Pada masa yang sama, Malaysia telah mempercepatkan usaha bagi menjalin hubungan perdagangan global baharu untuk meningkatkan pertumbuhan ekonomi.

Selepas menghadapi ujian dan cabaran yang paling getir sejak wabak COVID-19 melanda dua (2) tahun lalu, yang tidak pernah berlaku sebelum ini, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) kekal optimistik bahawa semua bidang pertumbuhan di bawah seliaan kementerian akan terus dipertingkatkan dan diperkukuhkan, walaupun isu-isu baharu di luar kawalan Malaysia terus muncul. Berdasarkan pemerhatian

kementerian, beberapa trend pertumbuhan baharu dan norma baharu perdagangan dan industri telah mula muncul dan diterima pakai oleh banyak negara. Malaysia harus lincah dan bersedia untuk menyesuaikan diri dengan perkembangan-perkembangan baharu ini, yang pastinya akan memberi manfaat kepada negara sama ada secara langsung ataupun sebaliknya.

GLOBAL

Ekonomi Dunia Dijangka Terus Berkembang

Seperti negara lain, prestasi ekonomi global akan mempengaruhi pertumbuhan ekonomi Malaysia. Kebanyakan unjuran ekonomi bagi era pascapandemik setakat ini melukis gambaran yang kukuh pada masa depan yang kelihatan lebih cerah.

Bank Dunia melalui laporan Prospek Ekonomi Global yang diterbitkan pada bulan Januari 2022 mengandaikan ekonomi dunia akan bertumbuh sebanyak 3.2% pada tahun 2023. Walaupun sedikit perlahan, kadar pertumbuhan pascapandemik dilihat lebih tinggi berbanding pada tahun 2019 iaitu 2.6%. Ekonomi dunia mengalami sekatan pergerakan pada tahun 2020, serangan varian Delta dan pelancaran vaksin pada tahun 2021 manakala 2022 merupakan fasa awal pascapandemik. Sementara ketidaksamaan vaksin masih menjadi punca kepada peningkatan mendadak jangkitan dan membawa kepada penetapan semula sekatan-sekatan pembendungan di beberapa negara, ekonomi dunia dijangka memasuki satu fasa yang kukuh dan era pascapandemik yang stabil.

COVID-19 Bakal Diterima seperti Selsema Biasa pada Tahun 2023

Peratusan vaksinasi yang tinggi termasuk dos penggalak mampu melindungi masyarakat dunia daripada mengalami kesan teruk virus tersebut. Tambahan pula, pelbagai teknik rawatan kesihatan untuk membendung COVID-19 sedang giat dijalankan dan bakal dilaksanakan dengan lebih baik menjelang tahun 2023. Sekatan pergerakan tidak lagi dilihat sebagai satu medium untuk melawan virus tersebut pada tahun 2023. Kebanyakan negara memilih strategi untuk belajar hidup bersama COVID-19 dan tidak menyekat aktiviti ekonomi sementara terus komited untuk memperhebatkan keadaan kesihatan awam. Pada masa akan datang, COVID-19 hanya akan dirawat seperti selsema biasa.

Bank Dunia melalui laporan Prospek Ekonomi Global yang diterbitkan pada bulan Januari 2022 mengandaikan ekonomi dunia akan bertumbuh sebanyak 3.2% pada tahun 2023

Ekonomi-ekonomi sedang Membangun Dilihat Berkembang 4.4% pada Tahun 2023

Republik Rakyat China (RRC), ekonomi kedua terbesar dunia dan pemacu utama pertumbuhan Asia, diunjurkan berkembang pada kadar 5.3% pada 2023 berbanding tahun sebelumnya. Dengan peningkatan aktiviti pelancongan secara berterusan, negara jiran Thailand merupakan

antara negara yang dijangka pulih susulan langkah pembukaan semula ekonomi dan diramalkan berkembang sebanyak 4.3% pada tahun 2023, berbanding unjuran 3.9% pada tahun 2022. Bagi ekonomi maju, tiga (3) pemain utama iaitu Amerika Syarikat (AS), Eropah dan Jepun dijangka kekal pada laluan pengembangan berikutan asas ekonomi mereka yang kukuh. Secara keseluruhan, menurut Tabung Kewangan Antarabangsa, ekonomi-ekonomi baharu dan sedang membangun dijangka berkembang pada kadar 4.4% pada tahun 2023.

Kekangan Rantaian Bekalan Global Dijangka Semakin Berkurangan

Permintaan terpendam dan kapasiti penawaran yang sempit telah mendorong inflasi input dunia meningkat pada tahun 2020 dan 2021. Pembukaan semula ekonomi dan peningkatan harga komoditi antara menyebabkan kekangan rantaian bekalan global. Indeks Kering Baltik, yang mengukur purata kos pengangkutan bahan pukal kering merentasi lebih daripada 20 laluan, telah mencapai paras tertinggi dalam tempoh 13 tahun pada 5,199 mata pada bulan Oktober 2021 dan mulai jatuh sejak bulan berikutnya. Penurunan ini menunjukkan tanda-tanda pengurangan tekanan terhadap rantaian bekalan global dan ia positif untuk aktiviti perdagangan antarabangsa. Melihat ke hadapan, rantaian bekalan global dijangka kembali ke paras yang optimum terutamanya dalam aktiviti penawaran dan juga normalisasi harga-harga komoditi.

menurut **Tabung Kewangan Antarabangsa**, ekonomi-ekonomi baharu dan sedang membangun dijangka berkembang pada kadar **4.4%** pada tahun **2023**

Normalisasi Harga Komoditi, Minyak Mentah Brent Dijangka pada Paras ASD60-70 Setong

Setelah meningkat ke paras yang tinggi pada tahun 2021, harga komoditi dilihat akan menyusut apabila pengeluaran minyak utama meningkat. Harga minyak mentah Brent diramalkan berada pada paras ASD75-ASD80 setong pada tahun 2022, manakala pada tahun 2023 dijangka berada paras sedikit rendah iaitu ASD60-ASD70 setong. Walaupun sedikit rendah, paras harga tersebut masih memanfaatkan negara-negara yang mengimport komoditi. Bank Dunia meramalkan negara-negara yang mengeksport komoditi berkembang

sebanyak 3.1% manakala negara-negara pengimport komoditi bertumbuh pada kadar 5% pada tahun 2023.

Dasar Kewangan Menuju Fasa Lebih Ketat, Faedah Lebih Tinggi

Kadar faedah diramalkan meningkat setelah dipotong dengan banyak pada tahun 2020. Berdasarkan unjuran terkini bank pusat AS, *Fed Funds Rate* dilihat akan dinaikan sebanyak tiga (3) atau empat (4) kali pada tahun 2022 dengan peningkatan 25 mata asas untuk setiap kali kenaikan. Untuk tahun berikutnya dan 2024, dua (2) kali peningkatan untuk setiap tahun. Dengan dasar kewangan bank pusat negara AS yang makin ketat, ekonomi-ekonomi lain dijangka mengikuti langkah yang sama. Dengan pertumbuhan ekonomi dijangka kekal dalam persekitaran yang positif, kadar faedah dijangka meningkat di seluruh dunia bagi mengelakkan kenaikan inflasi mendadak selepas bertahun-tahun menyaksikan kos pinjaman mudah.

PAPARAN 5.1**UNJURAN EKONOMI GLOBAL (%)**

	2019	2020	2021 ^e	2022 ^f	2023 ^f
Dunia	2.6	(3.4)	5.5	4.1	3.2
Negara-negara Maju	1.7	(4.6)	5.0	3.8	2.3
AS	2.3	(3.4)	5.6	3.7	2.6
Kawasan Euro	1.6	(6.4)	5.2	4.2	2.1
Jepun	(0.2)	(4.5)	1.7	2.9	1.2
Negara-negara Membangun	3.8	(1.7)	6.3	4.6	4.4
Eropah dan Asia Tengah	2.7	(2.0)	5.8	3.0	2.9
Amerika Latin dan Caribbean	0.8	(6.4)	6.7	2.6	2.7
Timur Tengah dan Afrika Utara	0.9	(4.0)	3.1	4.4	3.4
Asia Selatan	4.4	(5.2)	7.0	7.6	6.0
Afrika Sub-Sahara	2.5	(2.2)	3.5	3.6	3.8
Asia Timur dan Pasifik	5.8	1.2	7.1	5.1	5.2
RRC	6.0	2.2	8.0	5.1	5.3
Indonesia	5.0	(2.1)	3.7	5.2	5.1
Thailand	2.3	(6.1)	1.0	3.9	4.3
Malaysia	4.4	(5.6)	3.3	5.8	4.5
Filipina	6.1	(9.6)	5.3	5.9	5.7
Vietnam	7.0	2.9	2.6	5.5	6.5
Negara-negara berpendapatan tinggi	1.7	(4.6)	5.0	3.8	2.4
Negara-negara membangun	4.0	(1.4)	6.5	4.6	4.5
Negara-negara membangun selain RRC	2.5	(4.2)	5.2	4.2	3.8
Negara-negara membangun pengeksporth komoditi	1.8	(3.9)	4.5	3.3	3.1
Negara-negara membangun pengimport komoditi	4.9	(0.5)	7.2	5.2	5.0
Negara-negara membangun pengimport komoditi selain RRC	3.3	(4.5)	6.1	5.3	4.6
Negara-negara berpendapatan rendah	4.6	1.3	3.3	4.9	5.9
Jumlah perdagangan global	1.1	(8.2)	9.5	5.8	4.7
Harga-harga komoditi					
Harga minyak mentah	(10.2)	(32.8)	67.2	7.2	(12.2)
Indeks harga komoditi bukan tenaga	(4.2)	3.0	31.9	(2.0)	(4.0)

Nota: e-anggaran, f-ramalan

Sumber: Bank Dunia, *Malaysian Industrial Development Finance Research* (MIDFR)**MALAYSIA****Pertumbuhan Keluaran dalam Negara Kasar Malaysia Kembali kepada Julat Sasaran 4.5-5.5%**

Dalam pascapandemik, ekonomi Malaysia diunjurkan berkembang sebanyak 4.6% pada tahun 2023. Unjuran Bank Dunia sedikit rendah iaitu 4.5% disebabkan oleh jangkaan penurunan sederhana dalam eksport dan kesan dasar monetari yang lebih ketat.

Bagaimanapun, kedua-dua unjuran ini selari dengan julat sasaran yang telah direkodkan dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas, (RMKe-12) iaitu 4.5 hingga 5.5% setahun untuk tempoh 2021-2025.

Pendekatan Bebas Pelitup Muka

Memandangkan COVID-19 akan diterima seperti selesema biasa, ia tidak lagi memberi kesan besar terhadap ekonomi pada masa hadapan. Kadar vaksinasi yang tinggi dalam kalangan 32.7 juta orang penduduk Malaysia, termasuk suntikan penggalak, telah mengukuhkan lagi keupayaan orang ramai untuk melawan virus itu. Dengan ketidaksamaan vaksin global sedang ditangani, sempadan antarabangsa Malaysia dijangka dibuka semula sepenuhnya menjelang tahun 2023.

Permintaan Domestik sebagai Tulang Belakang Ekonomi

Perbelanjaan swasta, perbelanjaan kerajaan dan jumlah pelaburan dijangka meningkat pada tahun 2023. Pertumbuhan perbelanjaan swasta dilihat sedikit perlahan, antara puncaknya adalah kesan dasar kewangan yang makin ketat dan pengurangan bantuan fiskal sementara pandemik semakin reda. Pada asasnya, kadar pengangguran yang rendah dan tekanan inflasi

yang stabil dilihat menyokong kekuatan permintaan domestik pada tahun 2023. Dari segi fiskal, perbelanjaan kerajaan dijangka terus meningkat untuk mengukuhkan aktiviti-aktiviti ekonomi dan pendapatan kerajaan juga diramalkan berkembang hasil sumbangan pertumbuhan ekonomi dan peningkatan harga-harga komoditi dunia selepas tahun 2020.

Prestasi Perdagangan Luaran Kekal Teguh

Berdasarkan laporan Bank Dunia, permintaan dunia dijangka kekal teguh seperti mana unjuran jumlah perdagangan dunia diunjurkan bertumbuh pada kadar 4.7% pada tahun 2023. Di sebalik pembetulan ramalan, paras harga komoditi akan kekal menyokong eksport perlombongan dan pertanian. Eksport sebenar barangan diunjurkan berkembang sebanyak 2.1% manakala eksport perkhidmatan, terutamanya didorong oleh industri pelancongan, dijangka berkembang sebanyak 5.1% apabila sempadan antarabangsa dibuka semula sepenuhnya pada tahun 2023.

PAPARAN 5.2

UNJURAN KELUARAN DALAM NEGARA KASAR MALAYSIA (%)

	2019	2020	2021	2022 ^f	2023 ^f
Keluaran Dalam Negara Kasar sebenar	4.4	(5.6)	3.1	6.0	4.6
Bahagian Perbelanjaan					
Perbelanjaan swasta	7.7	(4.3)	1.9	6.0	5.8
Perbelanjaan awam	1.8	3.9	6.6	2.2	2.4
Jumlah Pelaburan	(2.1)	(14.5)	(0.9)	16.0	3.5
Pelaburan awam	(10.7)	(21.3)	(11.4)	13.7	1.5
Pelaburan swasta	1.6	(11.9)	2.6	16.6	4.1
Imbangan barangan & perkhidmatan	11.2	(13.0)	(5.8)	(6.7)	4.0
Eksport barangan & perkhidmatan	(1.0)	(8.9)	(15.9)	2.6	2.3
Barangan	(1.6)	(1.1)	18.5	2.2	2.1
Perkhidmatan	2.0	(48.0)	(9.4)	7.0	5.1
Import barangan & perkhidmatan	(2.4)	(8.4)	(18.5)	3.4	2.2
Barangan	(2.3)	(4.2)	21.4	2.8	2.4
Perkhidmatan	(2.7)	(25.3)	3.3	7.3	0.5
Bahagian Penawaran					
Pertanian	2.0	(2.2)	(0.2)	3.6	2.2
Perlombongan	(0.6)	(10.6)	0.7	5.6	3.2
Perkilangan	3.8	(2.6)	9.5	2.1	3.9
Pembinaan	0.4	(19.4)	(5.2)	16.8	4.7
Perkhidmatan	6.2	(5.5)	1.9	7.3	5.2

Nota: f-ramalan

Sumber: Bank Dunia, *Malaysian Industrial Development Finance Research* (MIDFR)

Indeks Produksi Industri Berkembang pada Kadar 3.3%

Dengan harga-harga komoditi kekal tinggi, eksport domestik diunjurkan meningkat pada kadar 3.6% manakala eksport semula berkembang pada kadar 6.9%. Output industri terus meningkat seiring dengan kekuatan permintaan domestik dan luaran. Khususnya, sektor perlombongan dan perkilangan dilihat bakal menerima manfaat daripada perkembangan pasaran eksport. Dengan kapasiti pengeluaran negara berkembang, penggunaan elektrisiti dijangka terus menaik pada tahun 2023.

Kadar Pengangguran Hampir ke Paras Prapandemik

Purata kadar pengangguran Malaysia sebelum pandemik adalah 3.4%. Untuk tahun 2023, kadar pengangguran diramalkan menurun kepada 3.7% berbanding 4% pada tahun 2022. Penurunan ini didorong oleh penguncupan jumlah pengangguran sebanyak 5.2% dan perkembangan jumlah pekerjaan sebanyak 1.6%. Pendigitalan dan automasi boleh menjadi antara faktor yang mengehendkan kadar pengangguran Malaysia daripada kembali ke tahap yang disaksikan ketika era prapandemik.

kadar pengangguran
diramalkan **menurun**
kepada 3.7%
berbanding 4%
pada tahun 2022

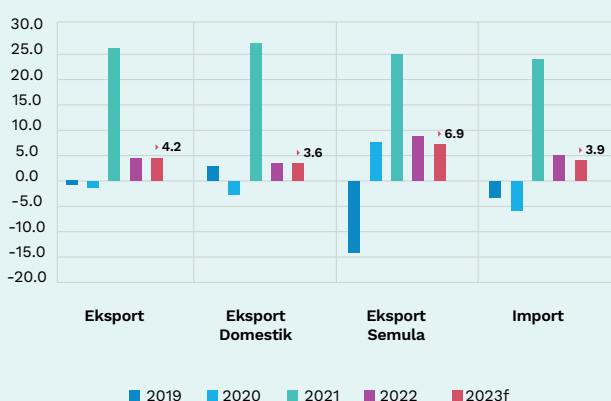
Tekanan Inflasi Stabil

Pengurangan kekangan rantaian bekalan global dan normalisasi harga-harga komoditi serta dasar kewangan bakal meletakkan tekanan inflasi pada paras yang stabil. Kadar inflasi negara diunjurkan berkembang pada kadar yang sederhana iaitu daripada 2.1% pada tahun 2022 kepada 1.7% pada tahun 2023. Inflasi bukan makanan dijangka merekodkan kadar perkembangan lebih rendah iaitu 1.4% atas faktor normalisasi kos pengangkutan dan utiliti. Inflasi makanan diramalkan berkembang pada kadar 2.4%, lebih tinggi daripada inflasi bukan makanan.

Keadaan ini sebahagian besarnya disebabkan oleh defisit perdagangan makanan yang semakin meluas kerana Malaysia mengimport lebih banyak makanan berbanding mengeksport. Sehingga November 2021, defisit perdagangan makanan Malaysia berjumlah RM25 bilion, defisit terbesar pernah direkodkan.

PAPARAN 5.3

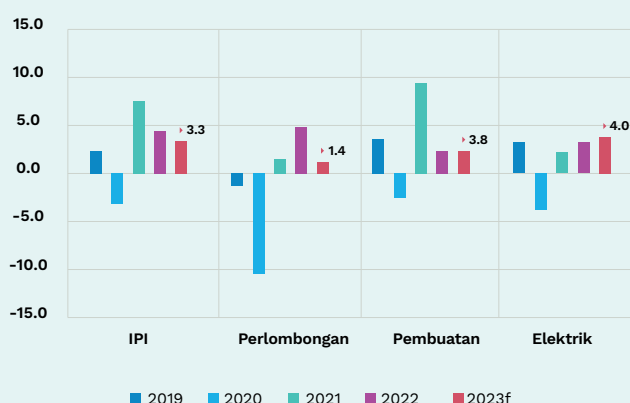
PRESTASI PERDAGANGAN ANTARABANGSA (YoY%)

Nota: f-ramalan
Sumber: Bank Dunia, Malaysian Industrial Development Finance Research (MIDFR)

PAPARAN 5.4

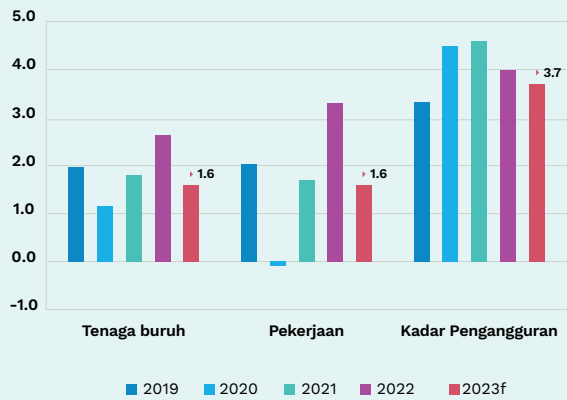
INDEKS PENGELUARAN INDUSTRI (YoY%)

Nota: f-ramalan
Sumber: Bank Dunia, Malaysian Industrial Development Finance Research (MIDFR)

PAPARAN 5.5

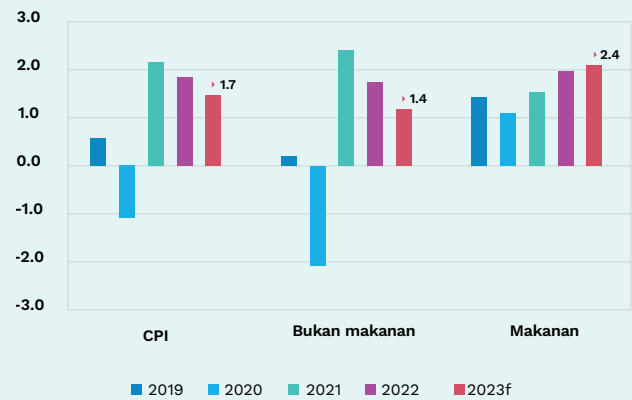
PASARAN BURUH (YoY%)

Nota: f-ramalan
Sumber: Bank Dunia, *Malaysian Industrial Development Finance Research* (MIDFR)

PAPARAN 5.6

TEKANAN INFLASI NEGARA (YoY%)

Nota: f-ramalan
Sumber: Bank Dunia, *Malaysian Industrial Development Finance Research* (MIDFR)

LAMPIRAN

LAMPIRAN 1

PERDAGANGAN TAHUNAN, 2005 - 2021

TEMPOH	JUMLAH	EKSPORT	IMPORT	IMBANGAN
	PERDAGANGAN			
(RM juta)				
2005	969,104.5	536,233.7	432,870.8	103,362.9
2006	1,067,388.3	589,240.3	478,147.9	111,092.4
2007	1,106,344.3	604,299.6	502,044.6	102,255.0
2008	1,182,817.8	663,013.5	519,804.3	143,209.2
2009	987,187.9	552,518.1	434,669.8	117,848.3
2010	1,167,650.7	638,822.5	528,828.2	109,994.3
2011	1,271,488.3	697,861.9	573,626.3	124,235.6
2012	1,309,318.2	702,641.2	606,676.9	95,964.3
2013	1,368,687.3	719,992.4	648,694.9	71,297.5
2014	1,448,354.0	765,416.9	682,937.1	82,479.7
2015	1,463,133.5	777,355.1	685,778.4	91,576.6
2016	1,485,782.8	786,964.2	698,818.7	88,145.5
2017	1,771,349.0	934,926.8	836,422.2	98,504.6
2018	1,883,390.9	1,003,586.9	879,804.0	123,782.9
2019	1,844,482.7	995,071.9	849,410.8	145,661.1
2020	1,784,308.1	983,826.8	800,481.3	183,345.4
2021	2,227,045.6	1,239,801.6	987,244.0	252,557.6

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 2**PERDAGANGAN DENGAN PERSATUAN NEGARA-NEGARA ASIA TENGGARA (ASEAN), 2020 - 2021**

NEGARA	EKSPORT				IMPORT				IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN			
	2021		2020		2021		2020		2021	2020	2021	2020		
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	RM juta	RM juta	RM juta		
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1
ASEAN	343,617.0	27.7	25.9	272,979.3	27.7	232,821.5	23.6	33.1	174,864.2	21.8	110,795.6	98,115.1	576,438.5	447,843.5
Singapura	173,386.5	14.0	22.0	142,145.6	14.4	93,722.3	9.5	27.2	73,678.1	9.2	79,664.2	68,467.5	267,108.8	215,823.7
Thailand	52,396.7	4.2	15.6	45,339.5	4.6	45,575.0	4.6	32.9	34,300.1	4.3	6,821.7	11,039.4	97,971.6	79,639.6
Indonesia	39,216.9	3.2	32.5	29,588.8	3.0	55,884.6	5.7	52.3	36,694.3	4.6	-16,667.7	-7,105.6	95,101.5	66,283.1
Vietnam	45,502.1	3.7	47.2	30,904.6	3.1	23,763.4	2.4	31.9	18,012.0	2.3	21,738.7	12,892.6	69,265.5	48,916.6
Filipina	22,621.7	1.8	28.5	17,606.7	1.8	9,907.6	1.0	12.8	8,780.5	1.1	12,714.1	8,826.2	32,529.2	26,387.2
Brunei Darussalam	5,776.2	0.5	108.1	2,776.2	0.3	2,256.7	0.2	16.5	1,936.9	0.2	3,519.5	839.3	8,033.0	4,713.0
Myanmar	2,709.7	0.2	-11.6	3,066.5	0.3	1,168.8	0.1	24.8	936.7	0.1	1,540.9	2,129.9	3,878.6	4,003.2
Kemboja	1,893.9	0.2	26.7	1,495.2	0.2	453.8	0.0	-5.1	478.1	0.1	1,440.1	1,017.1	2,347.7	1,973.3
Lao PDR	113.3	0.0	101.4	56.2	0.0	89.2	0.0	87.5	47.6	0.0	24.0	8.6	202.5	103.8

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 3**SEPULUH RAKAN DAGANGAN UTAMA DALAM KESATUAN EROPAH (EU), 2020 - 2021**

NEGARA	EKSPORT						IMPORT						IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN	
	2021			2020			2021			2020			2021	2020	2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	RM juta	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	8.6	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1	
EU	103,595.3	8.4	22.8	84,355.0	8.6	76,636.9	7.8	30.1	58,904.6	7.4	26,958.5	25,450.3	180,232.2	143,259.6		
Jerman	28,457.0	2.3	15.2	24,693.7	2.5	25,490.1	2.6	9.7	23,228.3	2.9	2,966.9	1,465.5	53,947.0	47,922.0		
Belanda	31,175.5	2.5	32.7	23,488.0	2.4	4,837.6	0.5	10.8	4,365.1	0.5	26,338.0	19,122.9	36,013.1	27,853.0		
Itali	7,143.9	0.6	30.6	5,471.0	0.6	7,668.1	0.8	14.5	6,695.3	0.8	-524.1	-1,224.3	14,812.0	12,166.3		
Ireland	1,084.4	0.1	-10.8	1,216.0	0.1	12,594.2	1.3	410.9	2,465.3	0.3	-11,509.9	-1,249.2	13,678.6	3,681.3		
Perancis	5,133.4	0.4	-0.2	5,141.3	0.5	6,949.4	0.7	11.0	6,260.2	0.8	-1,816.0	-1,118.9	12,082.9	11,401.5		
Belgium	6,405.4	0.5	41.9	4,513.6	0.5	4,250.5	0.4	46.4	2,902.6	0.4	2,154.9	1,610.9	10,655.8	7,416.2		
Sepanyol	4,698.4	0.4	14.0	4,122.3	0.4	2,250.4	0.2	-0.6	2,264.2	0.3	2,448.0	1,858.1	6,948.8	6,386.5		
Czech Republic	3,289.1	0.3	36.7	2,406.5	0.2	1,215.9	0.1	16.9	1,040.4	0.1	2,073.1	1,366.1	4,505.0	3,446.8		
Poland	3,076.7	0.2	28.2	2,399.3	0.2	1,113.8	0.1	32.0	843.9	0.1	1,963.0	1,555.4	4,190.5	3,243.2		
Sweden	1,937.6	0.2	30.4	1,486.3	0.2	2,218.7	0.2	27.0	1,747.2	0.2	-281.0	260.9	4,156.3	3,233.5		

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021

Sumber: Jabatan Perdagangan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 4

SEPULUH RAKAN DAGANG UTAMA DALAM KERJASAMA EKONOMI ASIA PASIFIK (APEC), 2020 - 2021

NEGARA	EKSPORT				IMPORT				IMBANGAN DAGANGAN	
	2021		2020		2021		2020		2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0
APEC	967,782.9	78.1	23.8	781,955.0	79.5	790,046.5	80.0	25.9	627,730.2	78.4
RRC	192,049.0	15.5	20.6	159,223.0	16.2	229,018.5	23.2	33.0	172,216.5	21.5
Singapura	173,386.5	14.0	22.0	142,145.6	14.4	93,722.3	9.5	27.2	73,678.1	9.2
AS	142,237.9	11.5	30.4	109,080.3	11.1	74,866.6	7.6	7.4	69,704.7	8.7
Jepun	75,270.1	6.1	20.3	62,561.4	6.4	73,712.0	7.5	19.7	61,580.9	7.7
Cina Taipei	40,538.9	3.3	19.7	33,873.5	3.4	75,202.9	7.6	29.6	58,033.2	7.2
Thailand	52,396.7	4.2	15.6	45,339.5	4.6	45,575.0	4.6	32.9	34,300.1	4.3
Indonesia	39,216.9	3.2	32.5	29,588.8	3.0	55,884.6	5.7	52.3	36,694.3	4.6
Hong Kong SAR	76,626.3	6.2	12.4	68,166.8	6.9	17,631.9	1.8	24.2	14,195.9	1.8
ROK	37,651.4	3.0	8.5	34,713.8	3.5	50,080.7	5.1	8.6	46,112.7	5.8
Vietnam	45,502.1	3.7	47.2	30,904.6	3.1	23,763.4	2.4	31.9	18,012.0	2.3

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 5

PERDAGANGAN DENGAN PERJANJIAN PERDAGANGAN BEBAS AMERIKA UTARA (NAFTA), 2020 - 2021

NEGARA	EKSPORT				IMPORT				IMBANGAN DAGANGAN	
	2021		2020		2021		2020		2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0
NAFTA	160,184.4	12.9	31.9	121,464.2	12.3	80,737.6	8.2	8.5	74,445.0	9.3
AS	142,237.9	11.5	30.4	109,080.3	11.1	74,866.6	7.6	7.4	69,704.7	8.7
Mexico	11,589.5	0.9	37.9	8,405.8	0.9	2,304.0	0.2	35.9	1,695.3	0.2
Kanada	6,356.9	0.5	59.8	3,978.0	0.4	3,567.0	0.4	17.1	3,045.0	0.4

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 6**PERDAGANGAN DENGAN PERSATUAN PERDAGANGAN BEBAS EROPAH (EFTA), 2020 - 2021**

NEGARA	EKSPORT				IMPORT				IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN			
	2021			2020		2021			2020		2021	2020	2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	RM juta	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1
EFTA	2,977.8	0.2	-8.3	3,248.9	0.3	8,482.0	0.9	22.1	6,946.0	0.9	-5,504.2	-3,697.1	11,459.8	10,195.0
Switzerland	1,954.3	0.2	-27.5	2,693.7	0.3	7,704.9	0.8	26.5	6,092.0	0.8	-5,750.6	-3,398.2	9,659.2	8,785.7
Norway	789.3	0.1	44.6	546.0	0.1	751.6	0.1	-10.6	840.8	0.1	37.7	-294.8	1,541.0	1,386.9
Iceland	231.1	0.0	3,683.7	6.1	0.0	6.1	0.0	276.1	1.6	0.0	225.1	4.5	237.2	7.7
Liechtenstein	3.1	0.0	-0.7	3.1	0.0	19.4	0.0	67.2	11.6	0.0	-16.4	-8.5	22.5	14.7

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 7**SEPULUH RAKAN DAGANG UTAMA PERTUBUHAN KERJASAMA ISLAM (OIC), 2020 - 2021**

NEGARA	EKSPORT				IMPORT				IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN			
	2021		2020		2021		2020		2021	2020	2021	2020		
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta	RM juta		
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1
OIC	117,525.0	9.5	45.0	81,056.8	8.2	107,396.2	10.9	22.4	87,742.4	11.0	10,128.7	-6,685.6	224,921.2	168,799.2
Indonesia	39,216.9	3.2	32.5	29,588.8	3.0	55,884.6	5.7	52.3	36,694.3	4.6	-16,667.7	-7,105.6	95,101.5	66,283.1
UAE	10,587.2	0.9	24.7	8,491.9	0.9	11,706.4	1.2	-3.7	12,161.5	1.5	-1,119.2	-3,669.6	22,293.6	20,653.4
Arab Saudi	5,056.4	0.4	22.2	4,138.6	0.4	12,502.7	1.3	-22.6	16,158.2	2.0	-7,446.3	-12,019.6	17,559.1	20,296.8
Turkiye	14,125.0	1.1	82.6	7,737.0	0.8	2,844.9	0.3	42.0	2,003.7	0.3	11,280.0	5,733.3	16,969.9	9,740.8
Bangladesh	9,358.3	0.8	81.3	5,162.7	0.5	1,300.0	0.1	49.1	872.1	0.1	8,058.3	4,290.6	10,658.4	6,034.8
Brunei Darussalam	5,776.2	0.5	108.1	2,776.2	0.3	2,256.7	0.2	16.5	1,936.9	0.2	3,519.5	839.3	8,033.0	4,713.0
Pakistan	5,994.1	0.5	25.9	4,761.3	0.5	1,899.5	0.2	73.2	1,096.6	0.1	4,094.6	3,664.7	7,893.6	5,857.8
Nigeria	3,767.2	0.3	40.3	2,685.7	0.3	1,512.1	0.2	75.4	861.9	0.1	2,255.1	1,823.8	5,279.2	3,547.7
Oman	1,204.3	0.1	58.4	760.3	0.1	3,247.4	0.3	18.5	2,739.4	0.3	-2,043.1	-1,979.2	4,451.6	3,499.7
Cote D'Ivoire	501.2	0.0	4.2	480.9	0.0	3,662.2	0.4	10.4	3,315.9	0.4	-3,161.0	-2,835.0	4,163.4	3,796.7

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 8

SEPULUH RAKAN DAGANG UTAMA DALAM PERTUBUHAN KERJASAMA DAN PEMBANGUNAN EKONOMI (OECD), 2020 - 2021

NEGARA	EKSPORT						IMPORT						IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN	
	2021			2020			2021			2020			2021	2020	2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)		RM juta	Bahagian (%)		RM juta	Bahagian (%)		RM juta	RM juta	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1		
OECD	438,756.1	35.4	25.9	348,371.0	35.4	323,685.0	32.8	16.5	277,840.6	34.7	115,071.1	70,530.3	762,441.1	626,211.6		
AS	142,237.9	11.5	30.4	109,080.3	11.1	74,866.6	7.6	7.4	69,704.7	8.7	67,371.3	39,375.7	217,104.5	178,785.0		
Jepun	75,270.1	6.1	20.3	62,561.4	6.4	73,712.0	7.5	19.7	61,580.9	7.7	1,558.2	980.5	148,982.1	124,142.3		
ROK	37,651.4	3.0	8.5	34,713.8	3.5	50,080.7	5.1	8.6	46,112.7	5.8	-12,429.3	-11,398.8	87,732.1	80,826.5		
Australia	35,144.9	2.8	44.3	24,358.9	2.5	22,562.1	2.3	14.6	19,686.8	2.5	12,582.8	4,672.0	57,707.0	44,045.7		
Jerman	28,457.0	2.3	15.2	24,693.7	2.5	25,490.1	2.6	9.7	23,228.3	2.9	2,966.9	1,465.5	53,947.0	47,922.0		
Belanda	31,175.5	2.5	32.7	23,488.0	2.4	4,837.6	0.5	10.8	4,365.1	0.5	26,338.0	19,122.9	36,013.1	27,853.0		
UK	9,781.5	0.8	-2.0	9,985.5	1.0	7,394.7	0.7	10.3	6,706.2	0.8	2,386.8	3,279.3	17,176.1	16,691.8		
Turkiye	14,125.0	1.1	82.6	7,737.0	0.8	2,844.9	0.3	42.0	2,003.7	0.3	11,280.0	5,733.3	16,969.9	9,740.8		
Itali	7,143.9	0.6	30.6	5,471.0	0.6	7,668.1	0.8	14.5	6,695.3	0.8	-524.1	-1,224.3	14,812.0	12,166.3		
Mexico	11,589.5	0.9	37.9	8,405.8	0.9	2,304.0	0.2	35.9	1,695.3	0.2	9,285.6	6,710.5	13,893.5	10,101.1		

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 9**EKSPORT UTAMA BARANGAN PEMBUATAN KE LIMA DESTINASI TERATAS, 2020 - 2021**

PRODUK	NEGARA	2021		2020	
		Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta
Jumlah		1,239,801.6	100.0	983,826.8	100.0
Barangan Pembuatan		1,067,209.2	86.1	849,497.6	86.3
Produk Elektrik dan Elektronik	Jumlah	455,729.4	36.8	386,291.9	39.3
	Hong Kong SAR	65,706.5	5.3	57,537.2	5.8
	RRC	59,608.6	4.8	53,901.1	5.5
	Singapura	85,867.0	6.9	69,831.7	7.1
	Taiwan	23,318.8	1.9	19,284.8	2.0
	AS	66,480.9	5.4	52,856.6	5.4
Produk Petroleum	Jumlah	95,657.9	7.7	61,888.8	6.3
	Australia	9,192.4	0.7	4,087.2	0.4
	RRC	9,186.1	0.7	10,793.3	1.1
	Indonesia	14,088.6	1.1	5,475.9	0.6
	Singapura	22,508.9	1.8	19,711.0	2.0
	Vietnam	5,722.9	0.5	4,012.3	0.4
Bahan Kimia dan Produk Kimia	Jumlah	70,677.9	5.7	50,735.9	5.2
	India	5,377.6	0.4	2,924.4	0.3
	RRC	17,936.3	1.4	14,276.7	1.5
	Indonesia	7,296.6	0.6	4,814.2	0.5
	Vietnam	5,031.0	0.4	3,696.2	0.4
	Thailand	6,850.4	0.6	4,735.5	0.5
Produk Getah	Jumlah	64,607.0	5.2	44,301.8	4.5
	Jerman	3,753.2	0.3	2,455.5	0.2
	Jepun	3,181.2	0.3	2,271.2	0.2
	RRC	5,031.9	0.4	5,158.3	0.5
	United Kingdom	2,465.5	0.2	2,281.7	0.2
	AS	22,623.8	1.8	12,778.8	1.3
Pembuatan Logam	Total	61,560.3	5.0	36,830.0	3.7
	Jepun	4,591.2	0.4	2,288.6	0.2
	RRC	17,373.0	1.4	11,556.0	1.2
	Singapura	5,534.4	0.4	3,827.0	0.4
	Turkiye	3,805.0	0.3	523.9	0.1
	AS	4,330.9	0.3	2,433.7	0.2
Mesin, Peralatan dan Alat Ganti	Jumlah	49,590.4	4.0	39,445.7	4.0
	RRC	4,199.8	0.3	3,017.0	0.3
	Indonesia	2,579.1	0.2	2,260.5	0.2
	Singapura	12,116.5	1.0	8,963.0	0.9
	Thailand	2,563.3	0.2	2,038.5	0.2
	AS	6,963.3	0.6	5,321.0	0.5
Peralatan Optik dan Saintifik	Jumlah	46,925.9	3.8	42,220.1	4.3
	Jepun	2,878.4	0.2	2,688.4	0.3
	RRC	7,681.5	0.6	6,765.4	0.7

PRODUK	NEGARA	2021		2020	
		Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta
	Singapura	6,076.5	0.5	5,530.4	0.6
	Taiwan	4,232.2	0.3	4,114.1	0.4
	AS	9,391.1	0.8	8,386.5	0.9
Produk Pembuatan berasaskan Minyak Sawit	Jumlah	32,704.1	2.6	21,005.9	2.1
	India	2,078.7	0.2	1,239.2	0.1
	Jepun	1,867.8	0.2	1,124.4	0.1
	Belanda	3,470.6	0.3	1,884.2	0.2
	RRC	5,434.1	0.4	2,980.7	0.3
	AS	2,141.4	0.2	1,668.1	0.2
Produk Besi dan Keluli	Jumlah	29,425.4	2.4	23,551.8	2.4
	RRC	12,767.3	1.0	9,621.1	1.0
	Indonesia	1,734.3	0.1	1,475.2	0.1
	ROK	1,828.2	0.1	859.7	0.1
	Singapura	1,400.9	0.1	1,019.0	0.1
	Thailand	2,003.5	0.2	1,306.7	0.1
Makanan Diproses	Jumlah	24,597.5	2.0	21,282.9	2.2
	RRC	3,236.9	0.3	2,580.0	0.3
	Indonesia	1,498.2	0.1	1,171.3	0.1
	Singapura	3,179.2	0.3	2,876.9	0.3
	Vietnam	1,349.2	0.1	912.9	0.1
	Thailand	1,411.9	0.1	1,122.9	0.1

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 10**IMPORT UTAMA BARANGAN PEMBUATAN KE LIMA DESTINASI TERATAS, 2020 - 2021**

PRODUK	NEGARA	2021		2020	
		Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta
Jumlah		987,244.0	100.0	800,481.3	100.0
Barangan Pembuatan		848,838.5	86.0	687,695.0	85.9
Produk Elektrik dan Elektronik	Jumlah	314,353.3	31.8	252,999.6	31.6
	Jepun	25,856.2	2.6	22,489.6	2.8
	RRC	91,237.6	9.2	68,024.7	8.5
	Singapura	27,223.5	2.8	26,999.7	3.4
	Taiwan	51,814.9	5.2	42,648.9	5.3
	AS	32,657.2	3.3	30,413.5	3.8
Bahan Kimia dan Produk Kimia	Jumlah	96,517.6	9.8	74,295.7	9.3
	Jepun	6,665.4	0.7	5,276.9	0.7
	RRC	21,714.8	2.2	13,882.3	1.7
	Taiwan	5,559.2	0.6	4,502.0	0.6
	Singapura	8,971.1	0.9	6,704.6	0.8
	AS	8,396.8	0.9	8,507.9	1.1
Produk Petroleum	Jumlah	89,586.0	9.1	60,007.4	7.5
	India	6,239.7	0.6	5,016.3	0.6
	RRC	12,400.2	1.3	7,643.0	1.0
	Indonesia	4,793.4	0.5	3,589.3	0.4
	Taiwan	11,180.7	1.1	6,157.3	0.8
	Singapura	26,848.2	2.7	17,453.3	2.2
Mesin, Peralatan dan Alat Ganti	Jumlah	68,551.6	6.9	60,128.9	7.5
	Jerman	4,506.3	0.5	4,412.2	0.6
	Jepun	7,950.0	0.8	7,031.4	0.9
	RRC	23,944.7	2.4	19,126.3	2.4
	Singapura	5,457.5	0.6	4,527.9	0.6
	AS	6,410.5	0.6	6,550.0	0.8
Pembuatan Logam	Jumlah	54,209.4	5.5	47,024.2	5.9
	Australia	3,657.0	0.4	2,451.1	0.3
	Jepun	7,254.8	0.7	5,197.5	0.6
	RRC	14,269.8	1.4	9,881.0	1.2
	Indonesia	4,037.0	0.4	1,681.6	0.2
	AS	6,181.1	0.6	4,490.5	0.6
Peralatan Pengangkutan	Jumlah	33,715.2	3.4	36,519.1	4.6
	Jerman	3,590.0	0.4	2,879.1	0.4
	Jepun	5,430.2	0.6	4,430.5	0.6
	RRC	6,614.6	0.7	4,846.9	0.6
	Thailand	5,917.9	0.6	4,154.2	0.5
	AS	3,700.5	0.4	3,005.7	0.4
Produk Besi & Keluli	Jumlah	33,458.0	3.4	24,648.3	3.1
	Jepun	5,688.8	0.6	5,144.9	0.6
	RRC	6,531.4	0.7	4,043.3	0.5

PRODUK	NEGARA	2021		2020	
		Bahagian (%)	RM juta	Bahagian (%)	RM juta
	Indonesia	3,430.1	0.3	1,826.8	0.2
	ROK	3,464.9	0.4	3,182.0	0.4
	Taiwan	3,217.5	0.3	2,215.4	0.3
Peralatan Optik dan Saintifik	Jumlah	26,804.8	2.7	23,246.6	2.9
	Jerman	2,150.8	0.2	1,800.0	0.2
	Jepun	2,754.1	0.3	2,609.4	0.3
	RRC	6,139.0	0.6	4,341.0	0.5
	Singapura	3,359.3	0.3	3,104.8	0.4
	AS	4,479.5	0.5	4,355.5	0.5
Makanan Diproses	Jumlah	24,855.9	2.5	21,765.5	2.7
	Brazil	2,834.1	0.3	1,954.6	0.2
	RRC	2,570.0	0.3	2,459.5	0.3
	Singapura	2,170.2	0.2	1,804.0	0.2
	Thailand	2,357.9	0.2	2,093.6	0.3
	AS	2,364.1	0.2	2,038.9	0.3
Produk Getah	Jumlah	16,726.9	1.7	9,857.6	1.2
	Jepun	1,263.7	0.1	924.3	0.1
	RRC	3,047.9	0.3	1,759.6	0.2
	ROK	4,576.5	0.5	2,387.0	0.3
	Taiwan	2,364.5	0.2	1,128.6	0.1
	Thailand	2,087.1	0.2	1,455.5	0.2

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM)

LAMPIRAN 11**SEPULUH RAKAN DAGANG UTAMA DI AFRIKA, 2020 - 2021**

NEGARA	EKSPORT						IMPORT						IMBANGAN DAGANGAN		JUMLAH PERDAGANGAN	
	2021			2020			2021			2020			2021	2020	2021	2020
	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	Bahagian (%)	Perubahan (%)	RM juta	RM juta	RM juta	RM juta
JUMLAH	1,239,801.6	100.0	26.0	983,826.8	100.0	987,244.0	100.0	23.3	800,481.3	100.0	252,557.6	183,345.4	2,227,045.6	1,784,308.1		
Afrika	30,378.5	2.5	54.5	19,663.5	2.0	15,799.8	1.6	35.3	11,674.2	1.5	14,578.6	7,989.3	46,178.3	31,337.8		
Algeria	481.5	0.0	31.0	367.7	0.0	880.1	0.1	21.1	726.5	0.1	-398.5	-358.8	1,361.6	1,094.2		
Cote D'Ivoire	501.2	0.0	4.2	480.9	0.0	3,662.2	0.4	10.4	3,315.9	0.4	-3,161.0	-2,835.0	4,163.4	3,796.7		
Mesir	2,851.7	0.2	71.6	1,662.1	0.2	922.0	0.1	120.6	418.0	0.1	1,929.8	1,244.2	3,773.7	2,080.1		
Ghana	2,362.5	0.2	87.8	1,258.0	0.1	1,928.8	0.2	118.2	883.9	0.1	433.7	374.1	4,291.3	2,141.9		
Kenya	4,667.2	0.4	107.0	2,254.6	0.2	120.4	0.0	-66.5	359.7	0.0	4,546.8	1,894.9	4,787.5	2,614.4		
Mozambique	1,998.1	0.2	94.6	1,027.0	0.1	243.8	0.0	183.9	85.9	0.0	1,754.3	941.1	2,242.0	1,112.9		
Nigeria	3,767.2	0.3	40.3	2,685.7	0.3	1,512.1	0.2	75.4	861.9	0.1	2,255.1	1,823.8	5,279.2	3,547.7		
Afrika Selatan	3,438.9	0.3	35.1	2,544.6	0.3	1,947.2	0.2	-10.1	2,166.5	0.3	1,491.7	378.1	5,386.1	4,711.1		
Togo	1,365.6	0.1	102.9	672.9	0.1	36.0	0.0	-62.7	96.4	0.0	1,329.6	576.5	1,401.5	769.3		
Tanzania	1,635.0	0.1	148.1	658.9	0.1	82.9	0.0	-72.5	301.5	0.0	1,552.0	357.4	1,717.9	960.5		

*Nota: Negara teratas disusun mengikut nilai Jumlah Dagangan bagi tahun 2021

Sumber: Jabatan Perdagangan Malaysia (DOSM)

KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI

KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI

Menara MITI, No. 7,
Jalan Sultan Haji Ahmad Shah,
50480 Kuala Lumpur

03 8000 8000

03 6206 4693

www.miti.gov.my

MITIMalaysia

MITIMalaysia

MITIMalaysia

MITIMalaysiayoutube